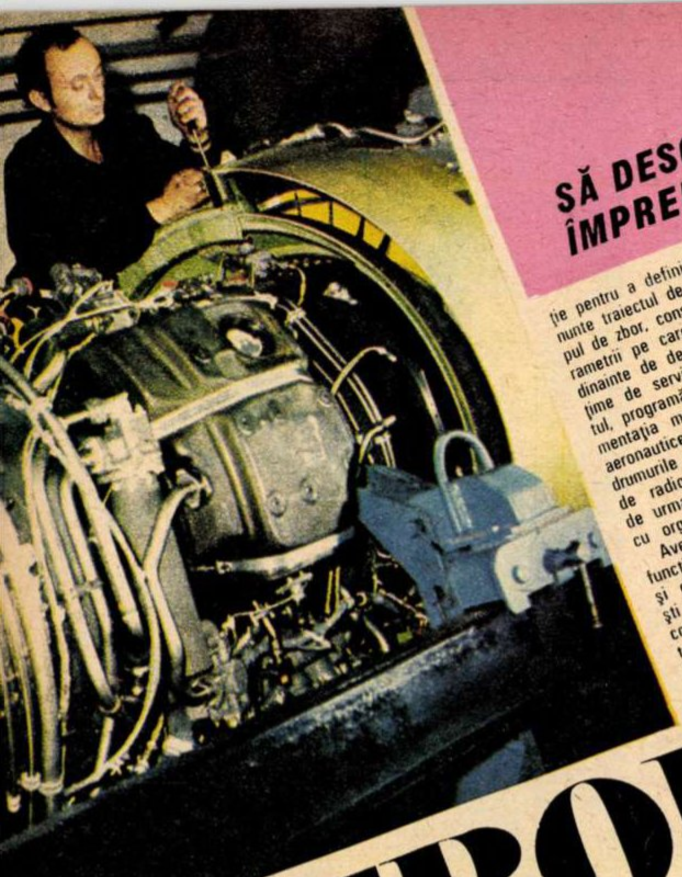

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ

AEROPORTUL BUCUREȘTI-OTOPENI,

poartă deschisă spre magistralele aerului

Astăzi vă invităm, dragi prieteni, într-o călătorie cu avionul. **Vom forma noi înșine echipajul!** Vă propunem să zburăm cu unul dintre cele mai moderne avioane cu reacție pe ruta București-Timișoara-București.

Punctul de întîlnire: **Aeroportul București-Otopeni.** Nimeni să nu întîrzie. Așa ceva nu se întîmplă unor „zburători". Echipajul are multă treabă înainte de decolare! Mai întîi, trecem pe la cabinetul medical. Control obligatoriu. Trebuie să fim odihniți, bine dispuși, sănătoși, într-un cuvînt „apți de zbor". Numai așa, medicul va aviza „ordinul de misiune".

Și-acum să ne grăbim spre sala de navigație pentru a definitiva în cele mai mici amănunte traiectul de zbor. Înălțimea, viteza, timpul de zbor, consumul de combustibil sînt parametrii pe care trebuie să-i cunoaștem încă dinainte de decolare. Ne vin în ajutor o mulțime de servicii — meteorologia, dispeceratul, programările. La dispoziție ne stau documentația meteo și de navigație, informările aeronautice, fișele de navigație care conțin drumurile de zbor, distanțele între mijloacele de radionavigație, denumirea căilor aeriene de urmat, frecvențele radio pentru convorbiri cu organele de dirijare etc.

Avem de calculat parametrii zborului în funcție de condițiile meteorologice existente și de încărcătura avionului, numai așa vom ști cu exactitate durata timpului de zbor și consumul de combustibil. Atenție deosebită trebuie să dăm hărților care ne informează asupra direcției și intensității vîntului la diferite înălțimi, a hărții cu fenomenele meteo semnificative. În felul acesta vom putea hotărî înălțimea optimă la care vom efectua zborul, pentru a obține viteza maximă pe rută și... zborul lin, fără turbulențe.

Înarmați cu toată documentația zborului — care de-abia încape într-o voluminoasă geantă — să pornim spre avion, unde ne așteaptă echipa tehnică care l-a pregătit pentru zbor. Mai este o oră pînă la decolare! Avem însă ce face în acest timp. Fiecare membru al echipajului va executa un amănunțit control al avionului, atît în exterior, cît și în interior. „Coiful" radiolocatorului este intact, nedeformat de grindină sau de păsări? Roțile trenului de aterizare sînt deteriorate sau umflate corect? Este avionul degivrat, mai există pe el chiciură, brumă, zăpadă sau gheață? Sînt luate toate husele de protecție ale instalațiilor și motoarelor? Trebuie să fim atenți asupra zecilor și zecilor de puncte de control. În interiorul aeronavei, numărul punctelor de atenție va fi și mai mare... Aparatura de control al zborului, al motoarelor și instalațiilor este în bună stare? Este alimentat avionul cu combustibil, lichide și gaze în cantitățile necesare zborului nostru? Este în întregime, la bord, echipamentul de intervenție și salvare? Funcționează corect toate instalațiile? Să le probăm la „cald", ca și cînd am fi în zbor. Este interiorul suficient ventilat și climatizat?

Să-i chemăm, deci, pe pasageri! După îmbarcarea și închiderea ușilor, executăm „ceck"-ul (lista de control) înainte de pornirea motoarelor. Navigatorul citește lista și fiecare dintre noi răspundem la întrebări:

— Magnetofon?

— Cuplat! Verificat!

— Frînă de staționare?

— Cuplată!

— Siguranțe automate, stînga, dreapta?

— Cuplate!

— Reversor?

— Decuplat!

— Presiuni în hidrosisteme și frîne?

— În limite normale!

...Și multe altele...

— Turn-control! Sînt R.O. 50, destinația — Timișoara; aprobați pornirea motoarelor.

— R.O. 50, aveți liberă pornirea motoarelor. Mă chemați — gata pentru rulaj.

— R.O. 50, confirm!

— Turn-control! R.O. 50, gata pentru rulaj!

— R.O. 50, liber rulajul la pista 08!

Începem decolarea! Viteza crește vertiginos, 150-200-250-270 km pe oră. Ne desprindem. Plutim lin în aer. Trenul a fost escamotat, mecanizația de suprasustentație a fost retrasă și avionul nostru cîștigă rapid înălțime spre nivelul fixat, la 10 000 m, unde va străbate spațiul cu peste 935 km la oră! Vom fi deci la Timișoara în circa 40 de minute. Survolăm orașele Ploiești, Curtea de Argeș. Trecem pe deasupra lanțului carpatic, apoi peste Deva, pe lîngă Făget și Lugoj. În permanență menținem legătura radio cu serviciul de dirijare de la sol, iar ghidajul pe centrul „șoselei" aeriene (care nu are mai mult de 20 km lățime) îl executăm cu ajutorul radiofarurilor de la sol și a instrumentației de radionavigație de la bord.

Pămîntul e departe, departe, nu se mai zărește decît vata de nori care-l înfășoară. Și totuși el este aici, în cabina echipajului. Nici un moment legătura cu solul nu este întreruptă. Pe ecranele centrului de dirijare a zborului de la aeroport, deplasarea fiecărui punct luminos este urmărită cu multă atenție. El înseamnă o aeronavă în zbor care transmite radarului de pe pămînt — ce o urmărește „pas cu pas" — indicativul (numele, compania căreia îi aparține, înălțimea la care zboară și viteza cu care se deplasează). În fiecare secundă, toate aceste date apar pe ecranele controlorilor de trafic, deci și... R.O.50, adică aeronava noastră.

Alături de noi, o mulțime de specialiști, depanatori pricepuți ai celor mai moderne aparate, colaborează, supraveghează și coordonează zborul în care am pornit. Sîntem, deci, în siguranță! Și pentru că avem nivelul de 10 000 m, unde zborul este lin, să punem la treabă... pilotul automat. Între timp, avem posibilitatea să ne întoarcem cu gîndul înapoi, la cei care au rămas la „bază". Scurtele convorbiri ne vor face să aflăm lucruri deosebite.

•

REPORTER: Din experiența dumneavoastră bogată ca pilot — ați activat în aviația sportivă, utilitară și în prezent în cea de transport, însumînd peste 14 000 ore de zbor — care credeți că este calitatea cea mai importantă, necesară unui „zburător"?

CORNELIU DUMITRESCU, pilot comandant de aeronavă BAC1-11: Calitatea unui pilot? În primul rînd hotărîrea de a se pregăti toată viața, de a învăța necontenit. Apoi, odihna, grija de a fi „în formă" ca și un sportiv. „Un pilot trebuie să fie curajos", se spune adesea. Dar curajul ți-l educi singur. Buna pregătire îți dă siguranță, deci curaj! Și ca să exemplific aceasta, o să povestesc o mică întîmplare. Într-o iarnă, într-o situație deosebită, era necesar să fie transportat de urgență un copil bolnav de la Brașov la Deva. Situația meteorologică era foarte grea. Mai mult decît atît, la Deva aeroportul era acoperit de zăpadă. Nu se putea ateriza! Am atașat atunci schiurile — este posibil la avioanele sanitare — și am reușit, totuși. Nu, n-a fost un simplu noroc că m-am oprit exact în fața aerogării. Adevărul este că eram bine pregătit. Zborul nu este o aventură, este o tehnică, o tehnică pe care omul o stăpînește.

REPORTER: Piloții români se bucură de aprecierea celor mai exigente firme străine, de aprecierile călătorilor. Există un secret al dobîndirii acestui renume?

LIVIUS SĂBĂU, directorul Companiei aeriene TAROM: Munca! Perfecționarea continuă. Toți piloții noștri, telegrafiștii, navigatorii, mecanicii învață permanent. Teoretic și practic. Anual, fiecare dintre ei devin din nou elevi. Ingineri și specialiști cu înaltă calificare se preocupă de ridicarea nivelului profesional al personalului navigant, de informarea acestuia cu cele mai noi descoperiri ale științei în domeniul aviației. Pregătirea temeinică le dă siguranța și cutezanța în zbor.

REPORTER: Este de presupus că funcția de răspundere pe care o aveți vă cere un foarte mare volum de muncă. Cum se împacă lucrul acesta cu faptul că sînteți și aviator, deci... zburați?

ANDREI FLOROIU, pilot șef al companiei TAROM: Acolo unde fiecare își face conștiincios datoria, „șefii" nu sînt copleșiți de treburi. Și la noi așa este. Nimic nu se face de mîntuială. Începînd de la pregătirea zborului și pînă la efectuarea lui, disciplina și răspunderea fiecărui membru al instituției noastre stau la loc de cinste. Deci, am timp să fiu și pilot.

REPORTER: Desigur, sînteți printre cei mai în măsură să ne spuneți cîteva lucruri concrete despre aeroport. De pildă, cît este de... mare?

CONSTANTIN IONIȚĂ, comandant-adjunct al aeroportului București — Otopeni: În 1970, pe o suprafață de 416 ha s-a înălțat clădirea aerogării cu toate celelalte anexe. Pista de decolare-aterizare are lungimea de 3500 m și lățimea de 45 m. Pe aceasta poate ateriza orice tip de avion, atît ziua, cît și noaptea, chiar și în condiții meteorologice deosebite. Astfel, aeronave aparținînd de 17 companii străine aterizează, în mod regulat, pe aeroportul nostru. Organele de dirijare ale traficului aerian asigură o foarte bună desfășurare a activității. Într-o zi „plină" de zbor cei 170 controlori de trafic operează 80 de aterizări și decolări, unele dintre ele la interval de numai 3 minute!

Ne adresăm acum tovarășului general **Aurel Răican.**

REPORTER: Sînteți pilotul care în urmă cu 31 de ani ați efectuat primul zbor pe un avion cu reacție din dotarea armatei române. Ce s-a mai întîmplat de atunci?

AUREL RĂICAN, șeful departamentului aviației civile: Foarte multe! În anul 1954 a fost înființată Întreprinderea de transporturi aeriene TAROM, acum cunoscută și solicitată în toată lumea. În 1975 a luat ființă și cea de-a doua companie aeriană din țara noastră, LAR. Dotarea cu aeronave s-a îndreptat către unele dintre cele mai moderne tipuri de avioane de transport, cum ar fi BAC 1-11, IL-62, B-707, TU-154. Aparatura complexă cu care sînt dotate aeroporturile noastre — balizaj, radare de supraveghere și de precizie, aparatură meteorologică automată — permite decolarea aeronavelor cînd plafonul norilor este zero, iar vizibilitatea de numai 200-300 m! Dacă însumăm capacitatea totală a parcului de avioane de transport, în anul 1980 ea reprezenta 7 496 locuri pe zi! Astfel a fost posibil să fie transportați de către companiile noastre — în afară de cursele regulate interne și externe — numai în ultimii ani peste 600 000 turiști din Europa, Asia și America. O pondere însemnată deține, de asemenea, transportul de mărfuri. Aparatura modernă, deservirea ireproșabilă fac ca solicitările să fie, cu fiecare an, și mai mari. Și noi sîntem în stare să le satisfacem.

...Ne apropiem de Timișoara. Decuplăm pilotul automat și... din nou la lucru! În cabina noastră începem „ceck"-ul: „Tren?" „Scos, zăvorît, maneta pe neutru!" „Flaps?" „45!" „Stabilizator?" „-5,5°"

— Turn control! Sînt R.O. 50!, aprobați aterizarea!

— R.O. 50, aveți liberă aterizarea!

Aeronava coboară lin, roțile ating ușor pista și dispecerul de sol ne ghidează cu paletele spre locul de debarcare a pasagerilor.

În sala de așteptare, nerăbdători, alți călători se pregătesc pentru zborul la București. Între timp, trebuie să facem o nouă verificare a avionului, luăm buletinul meteo de ultimă oră, depunem planul de zbor...

Întoarcerea la București? Nimic mai simplu! Sîntem, de-acum piloți cu experiență.

Oare chiar așa să fie? Desigur, călătoria noastră s-a desfășurat în cele mai bune condiții. Dar aceasta pentru că la manșă s-au aflat... adevărații piloți despre care trebuie să știți că au la „activul" lor sute și sute de ore de pregătire, nenumărate antrenamente. Dar de ce să nu sperăm că, într-un viitor apropiat, călătoria va decurge tot atît de plăcut — de data aceasta datorită unora dintre voi, care veți îmbrățișa aceste frumoase și cutezătoare meserii.

ELENA MĂNESCU
HORIA ARAMĂ

COMORILE PATRIEI

ETAPA A V-A

•

1) Pionierii aviației românești sînt bine cunoscuți cutezătorilor. Cîteva date istorice strălucesc pe calendarul „bătăliei aerului": la 18 martie 1906, Traian Vuia, la bordul unui aparat construit de el însuși, se desprinde — primul în lume — de sol numai cu mijloacele proprii de bord. La 17 iunie 1910, Aurel Vlaicu se ridica în aer la bordul primului avion construit și pilotat de el. În ziua de 14 decembrie a aceluiași an Henri Coandă efectuează primul zbor cu un reactor.

Întrebare: ***Un eminent constructor și militant pentru progresul tehnic i-a adresat lui Henri Coandă, în semn de supremă apreciere a realizării sale, următoarele cuvinte: „Păcat, tinere, că te-ai născut cu 30, dacă nu cu 50 de ani prea devreme". Despre cine e vorba?***

•

2) Primele curse aeriene românești au legat Bucureștii de Galați în august și septembrie 1925. În 1926 această rută este deschisă oficial și au loc primele curse de pasageri București-Iași și București-Cluj, permanentizate în 1928. În ultimele decenii, cursele aeriene interne cunosc o dezvoltare impetuoasă. În prezent 60 de curse leagă zilnic 16 localități ale patriei.

Întrebare: ***În ultimii ani, un modern tip de avion, aflat în exploatare pe liniile noastre internaționale, a fost distribuit și pe unele rute interne. Care este numele aparatului?***

•

3) Legăturile aeriene externe ale României debutează în anii 20 ai secolului nostru. Începînd cu 1937, compania aeriană românească LARES are patru curse internaționale pe zi. Curînd acest număr va crește la șapte. Începînd cu 1967, se desfășoară zboruri la mari distanțe (București - Havana, București - New York, București - Beijing, București - Sidney). În 1969, un temerar echipaj românesc realizează un ocol al lumii în 80 de ore — timp în care au fost parcurși 47 000 km.

Cursele regulate externe leagă azi Capitala cu 38 de mari orașe de pe patru continente. Lungimea traseului acestor curse depășește 120 000 km. În cadrul curselor tip charter, aeronavele românești aterizează pe 400 de aeroporturi ale lumii.

Întrebare: ***Care sînt aeroporturile internaționale ale țării noastre?***

IMPORTANT!

În mod excepțional, premiile acestei etape, în număr de 10, sînt oferite de Compania aeriană TAROM.

CUTEZĂTORII
«COMORILE PATRIEI»
ETAPA A V-A

„COMORILE PATRIEI"
Rezultatul etapei a II-a
(„CUTEZĂTORII" NR. 6/1982)

Prin tragerea la sorți a răspunsurilor corecte, **Premiul I** — un aparat tranzistorizat (montaj) — a fost atribuit **Ceciliei Ilie**, localitatea Modelu, județul **Călărași**; **Premiul al II-lea** — un cățel electronic (montaj) — i-a revenit lui **Alin-Răzvan Mocanu**, comuna Bălești, județul **Vrancea**; **Premiul al III-lea** — un aparat Morse (montaj) — a fost cîștigat de **Magdalena Răducu**, Tîrgoviște, județul **Dîmbovița**.

Răspunsurile corecte: 1439; Institutul Botanic și Grădina Botanică din București; „Electrocontact".

Tramvaiul copilul şi bară

Micuței Oana Șica, pentru tărîmul ei fermecat

Fragment din nuvela cu acelaşi titlu de

NICOLAE VELEA

În vagonul de tramvai mai erau: un ceferist care-şi ţinea palmele nod şi negre deasupra unei lădiţe mici şi afumate; un muncitor în salopetă, poate un mecanic care avusese un accident la ochi pentru că deasupra ochiului avea un tifon pe care şi-l potrivea grijuliu din timp în timp, presărîndu-l şi udîndu-l cu o sticluţă cu etichetă indescifrabil medicală. Pe un scaun mai încolo stătea o fată foarte frumoasă. Ţinea pe genunchi o carte groasă,care părea prea grea, nepotrivită pentru genunchii ei, dar care, se potrivea cu fruntea ei şi mai rotundă, pură, cu linii care se tăiau între ele mărturisind parcă fie înţelegere, fie acceptare ori aşteptare a ceea ce vedea ori citea.

În partea din faţă a vagonului stătea nefiresc de ţeapăn un om mărunţel. El ţinea în mînă trei flori ofilite şi avea pe cap o şapcă al cărei cozoroc îi cădea mereu peste ochi.

Într-o staţie se urcă un om înalt, gras şi lăbărţat, care se propti lîngă el. La o curbă a tramvaiului voinicul se povîrni peste celălalt. Mărunţelul întrebă buimac:

— Ce e? Ce este? mai adăugă el suspect de gramatical.

— Nu e nimic, ce să fie? răspunse şi surîse înţelegător omul voinic şi revărsat.

Zîmbetul lui îl supără pe celălalt, el îşi năpusti şi agită mîna cu cele trei flori ofilite în sus şi ţipă:

— Cum nu e nimic, care nimic? Ai cumva buletinul de populaţie mai mare ca al meu ca să-mi dai brînci?!

Voinicul îndepărtă florile, le mai strivi o dată pe pieptul celuilalt şi spuse superior:

— De pe buletinul dumitale încă nu s-a scuturat ţărîna. Dumneata eşti încă ţăran.

În vagon se făcu, de fapt se arcui ori se încordă o mare tăcere.

La una din staţiile următoare se mai urcaseă un bărbat şi o femeie. Amîndoi plăcuţi şi mulţumiţi şi surîzători şi îmbrăcaţi cu nişte pardesie galbene parcă moi. Puful fin şi gălbui al acestor pardesie precum şi faptul că ei parcă n-aveau amintiri săpate în obrajii bucălaţi ori dacă le aveau păreau trăite egal şi fără adîncime, toate acestea îi făceau pe cei doi să semene cu două piersici. Tramvaiul trecea prin faţa unui bloc nou, isprăvit de curînd. Femeia-piersică îi spuse bărbatului ei:

— Ia uite, dragă, ce linie splendidă are!

Cuvintele ei erau fireşti, dar celor mai mulţi din tramvai le părură ciudate şi întoarseră capul către ea.

E destul de greu de explicat de ce. Poate pentru că în tonul ei era ceva care vrea să însemne că înfăţişarea blocului i se cuvenea ei şi numai ei, gustului ei. Cînd isprăvi de vorbit şi exclamat, din colţul buzelor femeii începură să unduie spre urechi nişte cercuri care din mici ce erau la început se făceau tot mai mici. Erau şi uneori nu erau, se stingeau şi apăreau din nou. Ţi se părea că ea sugea o bomboană.

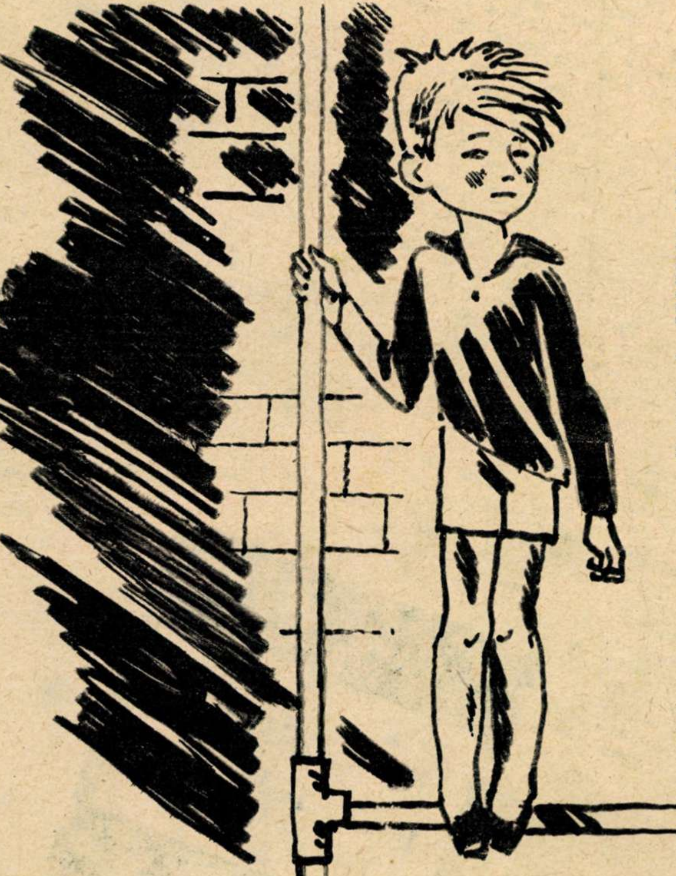

Ilustraţie de FRANCISC KALAB

Bărbatul cu pardesiu pufos arătă un lucrător care aşeza ceva sus, deasupra acoperişului blocului şi zise nepăsător, fără relief:

— Dacă ar cădea de acolo, de sus, zob s-ar face.

— Da, praf, şi nu zob, **foarte** zob s-ar face, încuviinţă parcă mai cu relief, dar la fel de nepăsător femeia cu pardesiul moale, bătînd în culoarea piersicii.

Fata foarte frumoasă, cu înfăţişare de studentă îşi strînse repede cartea care-i lovea genunchii, se ridică în picioare şi parcă simţind-o pe cealaltă îmbătrînită şi acrită îi spuse:

— Poftim, luaţi loc.

Mobilitatea surîzătoare a obrajilor femeii cu pardesiu galben dispăru, alungată de o fixitate înspăimîntată. Apoi începu să surîdă iar, silindu-se să pară că nu pricepe nimic.

Dar fata foarte frumoasă rămase neînduplecată şi cu o autoritate pe care nimeni nu i-o bănuise îi porunci:

— Poftiţi, scaunul dumneavoastră e liber.

Cealaltă arunca priviri descumpănite în jur — nu găsi nici un sprijin (bărbatul cu pardesiul pe potrivă transpira, jenat, numai cu tîmpla stîngă care nu era către ea) aşa că se prăbuşi dezarmată pe scaun.

Nu mi-am dat seama cînd tramvaiul s-a oprit şi mai ales că s-a oprit între staţii şi nimeni nu-l întreabă pe vatman de ce stă.

M-am desfăcut din rătăcirea mea anapoda atunci cînd iar am auzit o tăcere asurzitoare în vagonul tramvaiului. Se auzeau totuşi, parcă sugrumate, doar respiraţiile oamenilor. Şi atunci mi s-a lămurit tot. Sau aproape tot.

La fereastra primului bloc nou aflat pe traseul tramvaiului apăruse un copil mic, curios, neajutorat, şi poate frumos îmbrăcat, într-un costumaş alburiu.

În faţa blocului rămăsese o schelă de fier şi chiar din dreptul ferestrei pornea o bară metalică, rotundă. Copilul să fi avut 3-4-5 ani (nici bara aia rotundă, strălucitoare şi mai rea decît un şarpe care ispiteşte frumos nu cred să fi avut mult — deşi poate slujise la înălţarea unor zeci sau sute de blocuri), copilul deci stătu un timp pe pervazul ferestrei şi-şi feri ochii cu palma de razele încă ţepene ale soarelui de primăvară timpurie. Apoi începu să meargă pe bară.

În vagonul de tramvai oamenii respirau repede de parcă ar fi urcat o măgură, un deal.

Copilul, încălţat cu nişte pantofi mici, albi, de cauciuc, străbătu cu braţele întinse în părţi o bucată din bară apoi se încovoie şi o prinse şi o mai rotunji o dată cu mîinile mici şi-şi lipi obrazul şi trupul de ea. Cred că prin asta a îmblînzit-o. (Auzisem, mi se spusese, legendă sau nu, superstiţie sau nu, că sînt anume bare metalice, care pricinuiesc moartea cu toate măsurile de prevedere, de protecţie şi de asta constructorii le schimbă între ei ca să n-o nimerească pe aia păguboasă şi rea, duşmană strălucitoare şi ucigaşă.) Apoi copilul îşi frecă fruntea de sudoare (cred că erau primii săi bobi de sudoare) chiar în bara metalică pe care, cine ştie, o simţea ca pe o batistă mică.

Noi, cei din tramvai, am început să respirăm mai egal, mai uşuraţi, sprijinindu-l totuşi cu privirile pe copil. Acesta îşi bătu aproape pur şi simplu joc de noi. Se ridică pînă la mijloc stînd într-un echilibru precar (cum se spune), privi la soare cu palma pusă la ochi de parcă pleca la coasă ori la sapă (o fi băiat ori nepot de agricultori adevăraţi, îmi spuneam eu cu inima ticăind), apoi îşi şterse năduşeala cu cealaltă palmă şi-şi frecă bărbia între degete.

— Ăsta e cosaş, coseşte cerul de deasupra blocurilor — îmi veni să strig ridicol o metaforă anapoda.

Copilul însă privea bara verticală pînă unde mai avea destul de mers.

În vagonul nostru de tramvai se respira mai egal.

Apoi copilul se ridică şi începu să meargă în picioare pe bară. Cred că nu mai respiram, eram numai priviri, îl sprijineam cu puterea privirilor, cu pîrghiile şi intensitatea luminoasă — care după cîte se spune există — a ochilor noştri. În spatele tramvaiului nostru opri altul şi apoi altul şi altul, nici un vatman nu bătea din clopoţel ca să plece cel din faţă.

Copilul se opri din mers şi prinse bara de metal orizontală, strălucitoare.

În vagonul nostru tăcerea era mai mare şi mai intensă decît cea dintr-o oală de pămînt nouă şi goală. Femeia în pardesiu galben întoarse faţa către bărbatul ei cu acelaşi pardesiu, dar numai cu tîmpla stîngă năduşită şi tamponată repede cu o batistă frumos împăturită — vrînd să-i spună ceva. Dar fata foarte frumoasă, cu înfăţişare de studentă, mîngîie palma celeilalte aflată pe spătarul scaunului, rugînd-o mut cu ochii să tacă.

Şi aceasta tăcu.

Copilul, odihnit parcă acum se ridică şi merse cu o îndîrjire liniştită pînă unde bara orizontală se lipi de cea verticală. O cuprinse pe aceasta din urmă cu braţele, o mîngîie cu palmele şi obrajii, apoi cu fruntea şi închise ochii, istovit. A fost repede luat în braţe de nişte oameni.

Sigur este însă faptul că tramvaiul porni, izbucni deodată victorios dar şi victorios e puţin spus, porni parcă triumfător. Şi toţi cei care ne aflam în el ne-am simţit brusc prieteni apropiaţi. Şi ne căutam privirile — privirile ţepene şi intense cu care sprijinisem un copil, al cărui nume nu-l vom şti niciodată, să facă primii paşi. Şi aceşti primi paşi el îi făcuse deasupra noastră. Ne căutăm privirile fără ocol ca să mulţumim ceva fiecare, fiecăruia. Cînd cobora vreunul la o staţie spuneam:

— Bună ziua, la revedere.

Cu toate că pînă acum nu ne văzusem şi nu vorbisem niciodată.

7 ÎNTREBĂRI — 7 RĂSPUNSURI

cu Iosefini

CIRCU
NOU
NOU
SEFINI

Nu există farmece și nici vrăji!
Există minuni făcute de
mîna și inteligența
OMULUI.
o spune...
Iosefini

1. **Aveați, de copil, înclinații spre... scenă?**

— Ca nepot al unei mari artiste, Margareta Baciu, am cunoscut de mic viața scenei. Îmi făcusem o minitrupă, în orașul meu natal, Iași. Piese istorice, repertoriu vitejesc, scenă în curte, pavată cu cărămizi, ce mai!

2. **Și totuși nu ați devenit actor, ci iluzionist! De unde „vi s-a tras"?**

— Aveam 13 ani și mergînd pe stradă am văzut un afiș mare: „Mis Eli, marea iluzionistă, vă ghicește numele pentru 5 lei!" Am intrat. Cineva în hol mi-a cerut legitimația, iar eu i-am spus că n-am. Atunci m-a întrebat cine sînt, unde locuiesc și altele. Pe urmă, m-a condus într-o cameră obscură și de-acolo a întrebat-o pe Mis Eli cum mă cheamă. Am rămas uluit auzindu-mi numele corect: Aurel Iosif și adresa. „Cum o fi făcut?" — și întrebarea asta nu mi-a dat pace. Am cumpărat cărți — unele erau străine; i-am rugat pe prieteni să mi le traducă și am descoperit: odată cu întrebarea, femeia din hol transmitea în mod cifrat și răspunsul! Pe urmă am descoperit propria-mi pasiune pentru... „minuni".

3. **Lumea crede că o scamatorie are la bază „iuțeala de mînă și nebăgarea de seamă". Numai de atît să fie vorba?**

— Nicidecum. Sigur că trebuie să lucrezi repede, dar trebuie să fii și bine instruit: unele numere se bazează pe cunoștințe de fizică, de chimie etc. Și mai ales trebuie să cîștigi lupta cu subiectul. E ca într-un ring: el își ia toate măsurile de apărare, de precauție, dar tu trebuie să-i găsești fisura.

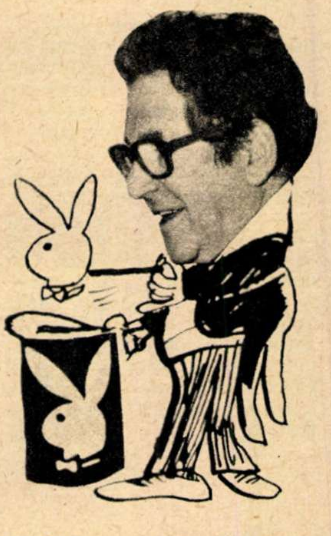

He-he! Te-am prins! Nu mă păcălești tu pe mine!

* * *

4. **Dincolo de scenă v-a folosit vreodată neobișnuita dumneavoastră competență?**

— Ehei, de cîte ori! Odată eram în tramvai, cu mîna stîngă mă țineam de bară. Observ că-mi lipsește portofelul, mă uit în jur și recunosc un individ care cu cîteva secunde trecuse prin fața mea și se cam „băgase" în mine. Îl controlez discret, descopăr portofelul și mi-l iau înapoi. La prima stație el coboară, cobor și eu și-i zic: „Șefule, să știi că portofelul meu e tot la mine!" — și i-l arăt. Individul a îngălbenit brusc și — pînă să-l dau pe mîna miliției — a luat-o la goană.

5. **Un număr de iluzionism creat de dumneavoastră la care țineți mai mult?**

— Misterul parfumurilor. Mare succes: făceam ca batista fiecăruia să-i dea iluzia parfumului dorit.

6. **Școlarul cu fițuica lui e și el un miniscamator?**

— Deloc. Mai întîi că scamatorul nu se ferește de public, dimpotrivă, are grijă ca totul să fie văzut cît mai bine. În al doilea rînd, în cazul fițuicii păcălitul nu este „spectatorul", ci însuși autorul. Dacă nu imediat, cu siguranță mai tîrziu.

7. **Unii ar crede cu greu că iluzionistul este, în fapt, un distrugător de iluzii. Ce le puteți spune?**

— În anii regimului burghezo-moșieresc se știe, se întreținea credința în minuni, în forțe supranaturale. Eu mergeam prin sate — existau pe-atunci mulți analfabeți — și le dovedeam pe viu că minunile în care credeau erau niște scorneli. Făcîndu-le cu mîna mea le demascam ca nefiind de altă proveniență. Am scris în acest sens și o carte: „Nici o minune" în care demonstrez că multe din celebrele „miracole" din istorie sînt scamatorii.

Maestrul Iosefini vă propune următoarea experiență: „Procurați un bob de clorură de fier, 5 g de tanin și o linguriță de acid oxalic. Puneți fiecare substanță într-un pahar (bobul de clorură de fier lipiți-l în interior cu glicerină). Apa există doar în paharul cu tanin. Apoi procedați astfel: turnați paharul cu tanin peste cel cu acid oxalic; turnați apoi totul în paharul cu clorură de fier. A treia mișcare: turnați o parte din amestec în paharul cu acid oxalic.

După ce aflați, scrieți-ne ce s-a întîmplat cu apa din cele trei pahare. Odată cu asta veți afla și în ce constă „minunea" transformării apei în vin, una dintre cele mai vestite din „istoria" misticismului. Dar, atenție: să nu puneți gura pe pahar!

POȘTA CLUB

Primul dezlegător al ghicitorii muzicale propusă de Marius Țeicu este **Mihaela Stoian**, Școala generală nr. 11, Buzău. După ea au urmat aproape 300 de răspunsuri, toate exacte! (Cîntecul „Voi copii, de Marius Țeicu). Și conform înțelegerii, 300 de propuneri de noi invitați ai clubului — toate frumoase. Cele mai multe „voci" îl cer pe **Mihai Constantinescu.** Îndrăgitul interpret și compozitor este însă într-un turneu pentru o lună așa că îl vom invita ceva mai tîrziu. Pînă atunci, vom da curs altora din dorințele voastre.

Primul dezlegător al testului propus de Alexandrina Halic („cui îi aparține replica?") este Anca Pătrașcu din București. Deși elevă a unui liceu cu profil de matematică-fizică (Dimitrie Cantemir), Anca știe multe despre Saint-Exupery. O felicităm!

Inginerul ***Ion Chiriță*** *din Ploiești ne scrie:*

„Am un băiat în clasa a IV-a. Am citit amîndoi cu mult interes articolul despre Esperanto din „Almanahul Cutezătorii", 1982. Și el, și eu am vrea să știm mai multe despre această limbă inventată: atrăgătoare, instructivă și de viitor. Mai ales, am vrea s-o învățăm. Ce ne sfătuiți?"

Răspundem. *La noi în țară există pe lîngă Universitatea din Timișoara centrul pe țară al esperantiștilor. Adresați-vă acolo, iar colaboratorii noștri Mioara Dobre și Romeo Poenaru vă vor da informațiile necesare. Dacă pe viitor una din publicațiile pentru copii – sau o altă publicație – va lansa un minicurs esperanto nu sîntem în măsură, deocamdată, să vă răspundem precis.*

Adina Cucu *din București, Liceul de artă „George Enescu", ne întreabă cui aparține frumosul portret de copil apărut pe coperta numărului 8 al revistei „Cutezătorii". Ea bănuiește că e vorba de marele pictor român* ***NICOLAE TONITZA.*** *Ea bănuiește foarte... bine: în dreapta, sus, se află – discretă, ca întotdeauna – semnătura marelui artist.*

CLUB 14 - ECOURI

Dragă redacție

Mă numesc **Nicoleta Damian** și sînt elevă în anul întîi la Liceul de filologie-istorie din localitatea Gh. Gheorghiu-Dej.

Cînd — la gimnaziu — am cunoscut mai bine gramatica limbii noastre, cînd am descoperit înrudirile dintre diferite limbi (de exemplu cele latine) și după ce am luat contact și cu limba engleză, mi-am spus că trebuie să mă decid acum dacă filologia îmi va fi viitorul pe care îl schițasem încă din clasa a II-a.

Și totuși, din momentul cînd am luat hotărîrea vieții mele, au început și descurajările. Bineînțeles că le-am împărtășit și colegelor speranța mea de a ajunge profesoară de limba română sau de limbi străine. Lucrul acesta a ajuns la urechile tovarășei diriginte, care mi-a spus că trebuie să mai reflectez asupra acestei idei care mă acaparase în întregime. Tot timpul îmi stăruia în minte aspirația mea, căci deja devenise o aspirație; i-am mărturisit-o bunicii mele cu care mă sfătuiesc în probleme mai delicate, pe care părinților le spun abia după ce sînt bine conturate.

Cu cît se apropia clasa a VIII-a toți mă sfătuiau și chiar căutau să-mi impună să-mi schimb ideea, fiindcă, citez: „... profesia aleasă de tine nu e de viitor". Dar eu nu mai puteam da înapoi; cunoșteam limbile deja prea bine, astfel încît într-o tabără la mare, la Năvodari, împrietenindu-mă cu un grup de copii francezi (eram în clasa a VII-a), profesoara care îi conducea m-a felicitat pentru cunoștințele mele de franceză. În urma acestei întîmplări mi-am spus: „Trebuie, trebuie să-mi urmez chemarea!"

Și am ajuns la liceul la care mi-am dorit, dar părinții vor să mă mute de aici pentru că toți îi sfătuiesc că nu voi face nimic cu filologia și limbile; îmi spun că după ce voi termina liceul și voi ajunge la facultate, la sfîrșitul acesteia mă vor da în cine știe ce „văgăună" de sat. Dar eu le-am răspuns: „Nu are importanță unde voi fi repartizată — iar dacă va fi la sat, cu atît mai bine. Totul este să-mi desfășor activitatea îndrăgită: să-i învăț pe copii limba română, alte limbi; să-i fac să iubească poezia, frumosul. Aș fi procedat la fel de consecvent dacă mi-aș fi ales să devin electrician sau agricultor; mi-aș fi urmat chemarea! Am o colegă care vrea să devină agronom: o felicit și îi țin pumnii.

În numărul 51—52 al revistei „Cutezătorii", din 24 decembrie 1981, la „Club 14" — care are ca invitat pe prof.univ.dr. Victor Țîrcovnicu — sînt prezenți cinci „arhitecți" ai propriului viitor.

Citind articolul m-au interesat cel mai mult cele spuse de Horia și Liliana. Lilianei îi plăcea teatrul cînd era mică, dar și-a dat seama că a fost o joacă de copil și de aceea acum are alte proiecte. La mine filologia nu a fost și nu este o joacă — deci nu-mi trebuie alt proiect. Horia e mai avantajat; el are mai multe pasiuni, dar și el se întreabă pe care din ele să o aleagă. Sînt convinsă că va alege acel domeniu în care simte că va da toată măsura forțelor sale. Cred că părerile unora, că „meseria de viitor" ar fi doar cea care te reține neapărat la oraș, sînt greșite pentru că îi fac pe elevi să stea într-o mare cumpănă sau să meargă acolo unde, dacă nu vor lucra cu plăcere, nu vor face lucruri de calitate.

Scrisoarea Nicoletei ne introduce în universul frămîntărilor absolvenților clasei a VIII-a. Adică universul cel mai familiar rubricii noastre.

Nu comentăm opțiunea Nicoletei — ne exprimăm însă speranța că părinții ei vor aprecia judecata matură a copilului lor și îi vor acorda mai multă încredere.

Părerile voastre în legătură cu scrisoarea Nicoletei le așteptăm pe aceeași adresă: **Club 14.**

Pagină realizată de
ILIE TRAIAN

DIN ISTORIA CIVILIZAȚIEI UMANE

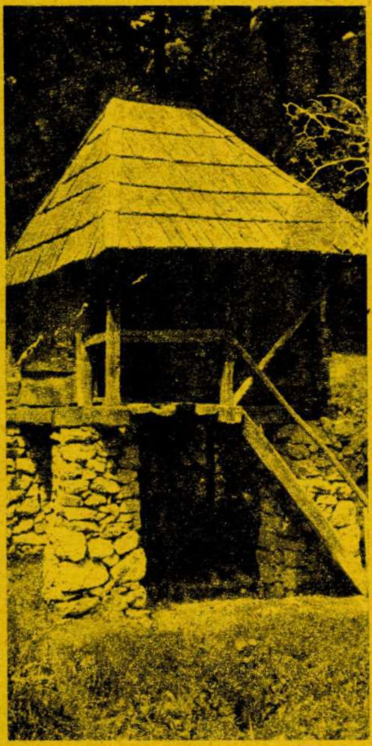

Una din cele mai vechi tehnici populare este aceea a morăritului. În imagine: moara zisă „cu ciutură" din Topleţ, judeţul Caraş-Severin (aflată în prezent la Muzeul Tehnicii Populare din Sibiu).

Ceea ce uimeşte la stravechiul tip de moara este simplitatea practică a concepţiei. Un „văţău" (jgheab) aduce apa la o ciutură cu căuşe, făcînd să se învîrtească axul instalaţiei. Acesta transmite mişcarea la etajul superior, pietrei de măcinat, punînd-o în mişcare.

Sistemul a fost răspîndit în tot sudul Carpaţilor, din Vrancea pînă în Caraş-Severin, în unele locuri morile „cu ciutură" numărîndu-se cu zecile. Ingeniozitatea concepţiei permitea ca moara să funcţioneze şi cu un minim debit de apă.

GOLFSTROMUL VA PRODUCE GIGAWAȚI

Curentul Golfstrom se formează în Golful Mexicului, porneşte spre nord, prin Strîmtoarea Florida, unde are lățimea de 150 km, adîncimea pînă la 800 m, viteza de cca 130 km/zi iar debitul apei calde (de 28°C) este de cca 90 miliarde t/h. Apoi curentul cald, care se distinge de restul apei oceanice prin culoarea sa albastră, se îndreaptă spre nord-est, de-a lungul coastei continentului american. Viteza sa scade pînă la 50 km în 24 de ore. De la paralela de 40° spre nord, Golfstromul se lărgește foarte mult, desfăcîndu-se într-un evantai de curenți de apă („Delta Golfstrom-ului"). Iarna, masele de aer rece care trec deasupra suferă încălziri puternice.

Cu aceste deosebite caracteristici, specialiștii americani și englezi au lansat un îndrăzneț proiect de folosire a energiei produse de Golfstrom, care constă în construirea unor enorme turbine, cu diametrul de 170 m, ale căror pale se vor învîrti în interiorul unei conducte evazate cu lungimea de 110 m. Fiecare turbină va fi plasată la 25 m adîncime, pe direcția curentului cald. Energia curentului va pune în mișcare palele turbinei, care, la rîndul ei, va antrena un alternator. Fiecare turbină și învelișul ei de protecție va fi ancorată de fund. În interiorul conductei, camere de flotare vor permite controlul turbinelor. Fiecare palá a turbinei va fi construită dintr-o serie de segmente din aluminiu, legate în așa fel unele cu altele încît, împreună, să constituie un puternic cuplu de torsiune. Transmiterea curentului electric produs de agregat către uscat se face printr-un cablu submarin de înaltă tensiune.

Proiectul Golfstrom va număra 231 de turbine, repartizate în 21 de grupe de cîte 11. Rețeaua se va întinde pe o distanță de 60 km lungime și 30 km lățime, iar primele turbine vor fi ancorate la 32 km de țărmul Floridei.

După calculele efectuate se estimează că un asemenea sistem ar putea produce 10 000 MW, echivalînd cu producția a 10 centrale nucleare.

C. NEDELCU

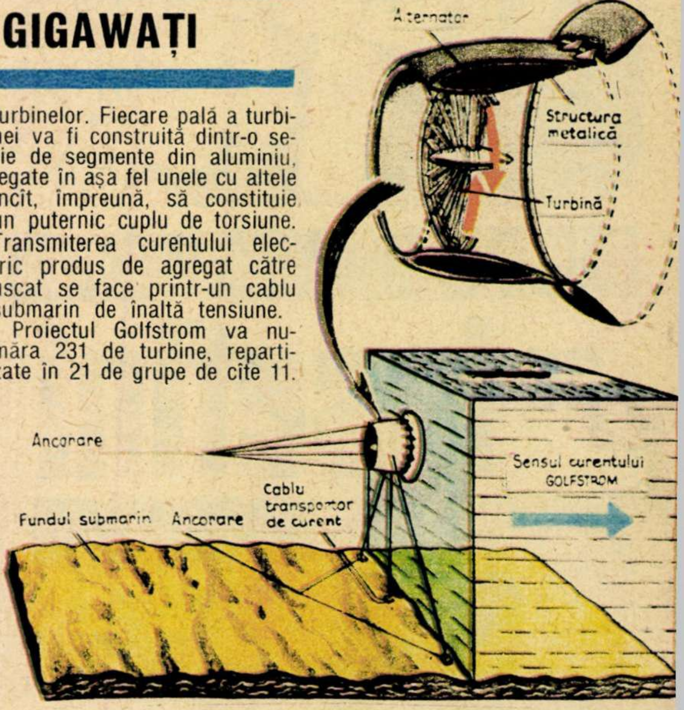

UNÍVERS

EXCURSIE PE GLOB

Tajin

MEXIC

Cercetările arheologice din ultimii ani fac să dispară tot mai multe „pete albe"... ale istoriei. Între altele, au fost aduse la lumină ruinele unei vechi civilizaţii de pe teritoriul Mexicului, foarte puţin cunoscută. Imaginea noastră vă prezintă cetatea Tajin, aflată în apropierea oraşului de astăzi, Veracruz. Descoperirile arheologilor au confirmat că, odinioară, Tajin a fost un important centru urban, cu o populaţie densă, cu un comerţ dezvoltat. Locuitorii acestei cetăţi se trăgeau dintr-o ramură a huaxtecilor, din neamul Maya. Tajinul a cunoscut o mare dezvoltare, prezentîndu-se în primele secole ale erei noastre ca un centru administrativ de seamă. De-a lungul cîtorva sute de ani, cît a durat înflorirea splendidei civilizaţii a Tajinului, au fost înălţate sute şi sute de clădiri, temple şi palate legate prin arene pentru jocul cu mingea, uriaşe ziduri şi terase de apărare, toate înconjurate de un mare număr de locuinţe.

Tajinul şi-a dezvoltat o arhitectură proprie, de mare originalitate. Clădirile frumos aliniate aveau fiecare o individualitate proprie, păstrînd totuşi cîteva caracteristici comune, şi anume cornişele triunghiulare ieşite în afară, nişele asemănătoare cu ferestrele. Faţadele erau colorate în roşu, negru şi albastru, iar unele erau împodobite cu bogate picturi murale.

Marile arene de piatră, construite special pentru **tlachtli** *– un fel de joc cu mingea – făceau şi ele parte din peisajul oraşului. Aici se desfăşurau mari partide, la care jucătorii din păturile conducătoare ale societăţii apăreau în ţinută de gală, conform rangului lor. Adeseori la jocuri asistau căpeteniile cetăţii. Tlachtli este socotit primul joc cu mingea practicat în lume. Pe un teren foarte întins, împărţit în două printr-o linie de demarcaţie, se confruntau două echipe. Jocul consta în introducerea mingii într-unul dintre inelele aflate la capătul liniei de demarcaţie. Mingea era făcută dintr-un fel de cauciuc foarte rezistent. Regula jocului cerea să loveşti mingea cu genunchiul sau cu şoldul. Atingerea cu mîna sau piciorul era stric interzisă. Cîştiga echipa care izbutea să treacă mingea prin inel. Era un joc bărbătesc, foarte preţuit în vremea aceea.*

Imaginea pe care o vedeţi reprezintă o reconstituire efectuată de specialişti, pe baza datelor culese cu prilejul săpăturilor arheologice, care au scos la iveală numeroase vestigii. Ea cuprinde numai a zecea parte din teritoriul excavat.

Să ne închipuim pentru o clipă viaţa Tajinului. În pieţe, sub acoperişuri de ţiglă, se întindeau tarabele pe care negustorii îşi desfăceau mărfurile bogate. Ceva mai departe, pe dealul Tajin Chico de astăzi, se zăreau, printre palatele impunătoare, acoperişurile de stuf ale modestelor case locuite de oamenii simpli.

În jurul Tajinului se întindeau ogoare bogate.

Reconstituirea, deocamdată parţială, a acestei străvechi cetăţi a durat mulţi ani şi a cerut îndelungi şi amănunţite studii de specialitate. Nu încape îndoială că în continuare vor fi puse în evidenţă alte şi alte laturi ale vieţii locuitorilor Tajinului.

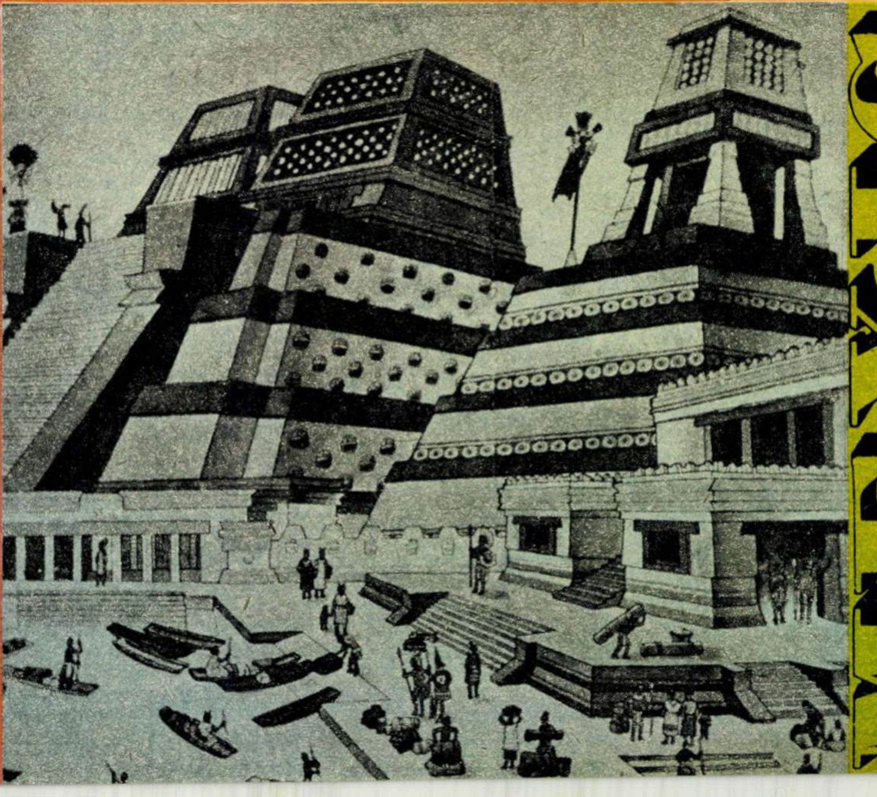

ÎNTREBĂRILE VOASTRE

CE ESTE INTERDISCIPLINARITATEA?

Discutînd, în nr. 8/1982 al revistei „Cutezătorii", despre pluridisciplinaritate, am văzut că în sprijinul agriculturii intervin diferite discipline, dar fiecare își păstrează caracteristicile proprii. Există însă situații în care două sau mai multe discipline se combină profund, spre a da rezultate noi. De exemplu, specialiști români au dezvoltat ramuri noi ale științei, cum ar fi sonicitatea, neurocibernetica sau poetica matematică, științe în care două discipline se unesc spre a da un rezultat calitativ nou. Astfel, înainte aveam două științe independente: cibernetica — știința care se ocupă de informație și conducere — și neurologia — știința care se ocupă de sistemul nervos. Aplicînd metodele ciberneticii la studiul sistemului nervos s-au obținut rezultate cu caracter de noutate mondială. Ele au întărit o dată în plus concepția științifică, materialistă, privind natura fenomenelor care au loc în conștiința noastră.

În astfel de cazuri, în care două științe se unesc spre a da naștere unei noi științe, vorbim de caracterul interdisciplinar al acestei noi ramuri a cunoașterii. Un exemplu mai vechi, dar clasic în această direcție, îl constituie termodinamica, știință ce a apărut prin unirea a două ramuri mai vechi ale fizicii — studiul căldurii și mecanica. Termodinamica este în prezent o știință fundamentală, cu foarte multe aplicații.

Azi mai mult ca oricînd cercetările sînt uneori interdisciplinare, cel mai adesea pluridisciplinare. Cu siguranță că și voi, integrîndu-vă cunoștințele de la diferitele discipline, chiar de pe acum, în cadrul activităților multiple pe care le desfășurați, faceți — uneori fără să știți — cercetări de acest fel. Pentru că știința este fără de margini, ca și puterea omului de a înțelege și stăpîni natura.

EDMOND NICOLAU

Animale și păsări... artiști

Unicul teatru din lume a cărui trupă este alcătuită din animale și păsări și-a sărbătorit anul trecut „mutarea" în casă nouă. Clădirea în care este găzduit ineditul teatru se află la Moscova și se aseamănă cu un castel de poveste, cu turnulețe și acoperișul împodobit cu sculpturi reprezentînd diferite animale.

Spectatorii, în majoritate copii, vin la acest teatru original pentru a urmări cu răsuflarea tăiată pe neobișnuiții actori. După ce cortina argintie alunecă în sus, pe scenă poate fi văzută o întreagă orchestră: iepurași urecheați bat din tobe, cîțiva purceluși îi acompaniază la xilofon, în timp ce „partitura" vocală este susținută de cîțiva cocoși. Acest număr muzical este

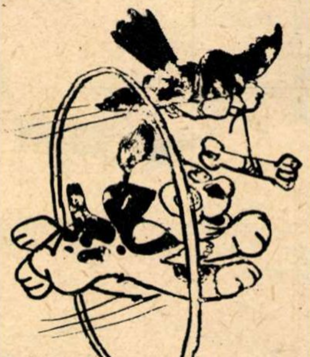

prologul unui spectacol de-a lungul căruia copiii se amuză copios. Ei fac aici cunoștință cu un elefant portar de fotbal, o capră-gimnastă, urși bruni - bicicliști, cîini, pisici și alte animale care interpretează diverse roluri.

Criptogramă

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	●	A	R	C	E	A	L	I	S	I	R	O	●
2	●	I	N	E	V	S	A	G	N	U	L	A	●
3	T	A	A	R	A	R	C	R	I	M	I	I	E
4	S	I	R	T	A	N	R	A	I	E	I	A	O
5	T	E	G	H	E	A	T	A	C	E	S	E	M
6	S	E	P	E	A	L	●	I	C	S	E	I	R
7	T	R	E	C	S	F	●	N	I	T	P	O	U
8	D	N	I	C	I	U	S	D	S	E	O	T	L
9	N	T	R	O	Z	I	E	L	P	E	D	E	A
10	I	S	E	T	P	A	O	N	O	R	T	N	I
11	V×	I	D	E	A	Z	U	Z	A	S	S	T	E
12	●	N	L	I	I	A	C	A	D	E	E	N	●
13	●	T	U	A	M	Z	I	P	A	H	R	A	●

Pornind din căsuța însemnată cu x, a careului de sus și citind literele într-o anumită ordine, veți afla o strofă din poezia „Vîntul de la miazăzi" de Vasile Alecsandri.

CALCUL... LITERAR

Efectuînd operațiile indicate, după o prealabilă înlocuire a semnelor cu cifre, se obține un calcul corect, astfel că primul și ultimul număr reprezintă anul nașterii și al morții lui Șt. O. Iosif. Celelalte două numere corespund anului de debut în „Revista școalei" din Craiova și celui în care a apărut volumul cuprinzînd evocări ale unor momente din trecutul glorios al patriei („Patriarhale").

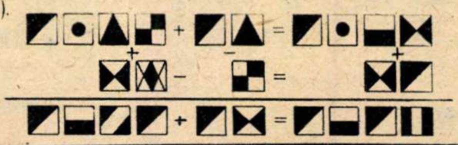

Cu bețe de chibrit

4+2+3=...1! Ca să demonstrați aceasta folosiți 9 bețe de chibrit, grupîndu-le ca în primul termen al egalității. Cu puțină ingeniozitate, veți descoperi că termenul al doilea poate fi și el scris cu 9 bețe! Iată cum:

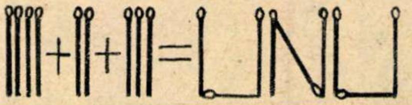

SILABE ÎNCRUCIȘATE

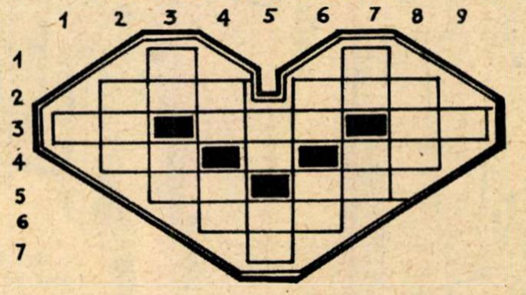

ORIZONTAL: 1) Un minut simbolic! Între cal și călăreț. 2) Parte a matematicii studiind operațiile aritmetice independent de valorile numerice care intervin în ele. Joc de cuvinte bazat pe deosebirea de sens a unor cuvinte asemănătoare ca formă. 3) Tehnician. Cutezători. Domeniu de activitate. 4) Fiul fiului pentru bunic. Organ vegetativ rudimentar al unor plante criptogame. Manual. 5) Una din cele două vine care duc sîngele la inimă. Formă fixă de poezie lirică, ultimul vers conținînd o concluzie, o subliniere expresivă a sentimentului dominant. 6) Propulsează mingea de tenis (pl.). 7) Prima silabă!

VERTICAL: 1) Nod, mai ales la scîndurile de brad. 2) Perechi de unghiuri formate în interiorul sau în exteriorul a două drepte paralele tăiate de o secantă, de o parte și de alta a acesteia. 3) Unul dintre cele mai îndrăgite obiecte de joc. Încurcătură (pop.). 4) Mîini. Anotimpul marilor vacanțe, al taberelor, expedițiilor și drumețiilor. 5) Din categoria materialelor reutilizabile pe care pionierii le adună și le predau centrelor de colectare (sing.). A face apelul. 6) Drum de munte (pl.). Mîncare din zarzavat fiert peste care se pune unt. 7) Mezel. Legitimația cu cifre a elevilor. 8) Șterge... tabla. 9) Pantaloni scurți.

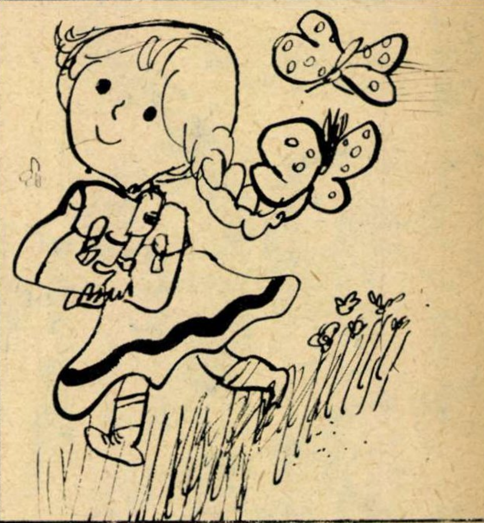

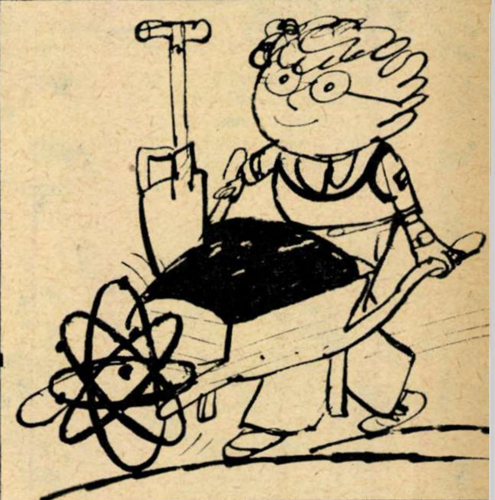

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
LUCIA SICOMAȘ

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

12 pagini, 1,50 lei

Index 41633

MIRCEA DOMNUL ȚĂRII ROMÂNEȘTI

Noi îl știm din cărțile de istorie, din legenda și din adevărurile care au trăit peste veacuri. Îl chema Mircea cel Bătrîn — poate fiindcă înțelepciunea sa a fost aceea a unui bătrîn, înțelepciunea moștenită de la bunicii și străbunicii Basarabi, cei care au adunat un neam, i-au dat mare și multă cinstire și izbîndă și i-au apărat moșia și nevoile.

Scenariu de **DUMITRU M. ION**

Desene de **LIANA și VALENTIN TĂNASE**

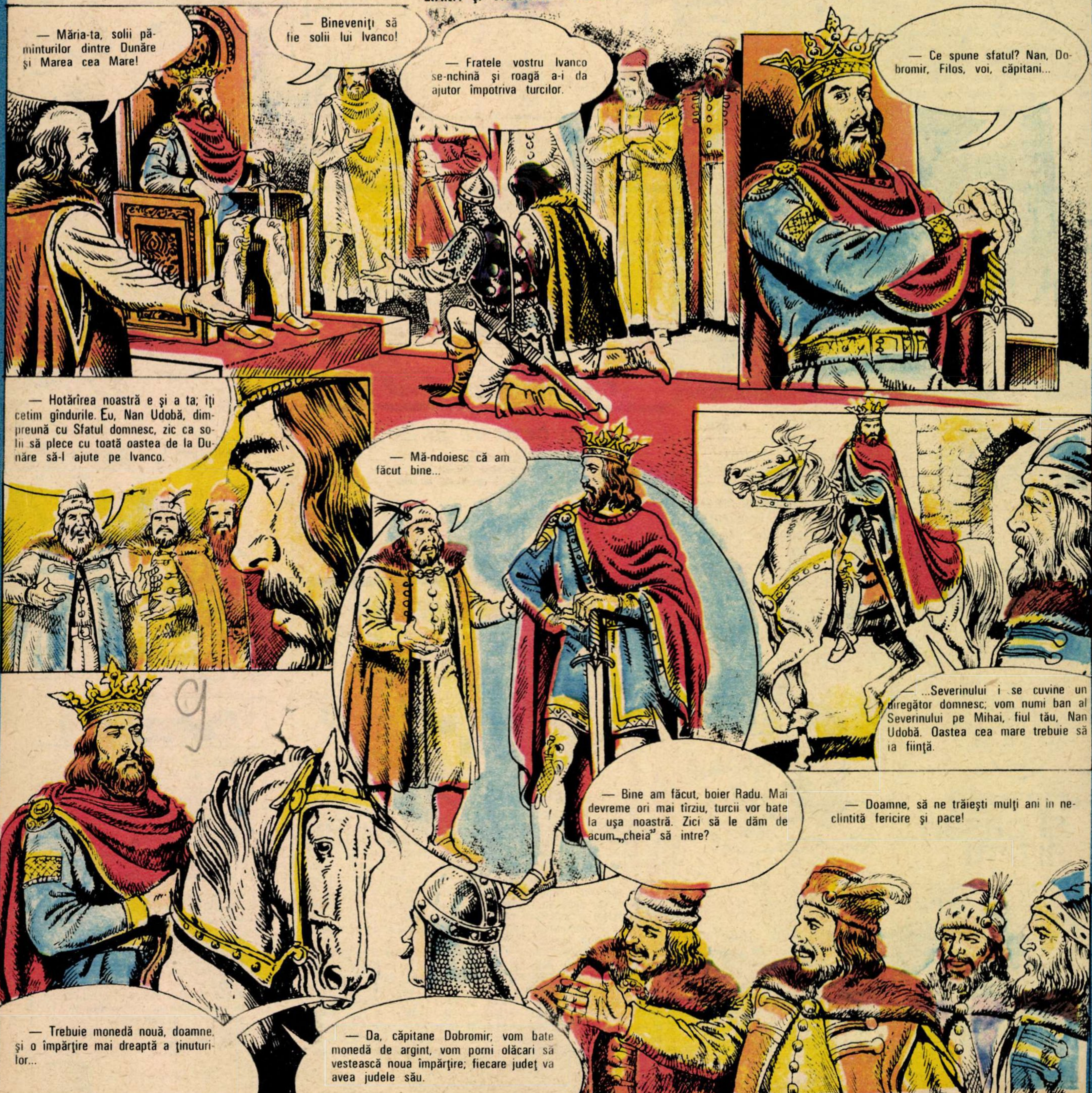
— Măria-ta, solii pămînturilor dintre Dunăre și Marea cea Mare!
— Bineveniți să fie solii lui Ivanco!
— Fratele vostru Ivanco se-nchină și roagă a-i da ajutor împotriva turcilor.
— Ce spune sfatul? Nan, Dobromir, Filos, voi, căpitani...
— Hotărîrea noastră e și a ta; îți cetim gîndurile. Eu, Nan Udobă, dimpreună cu Sfatul domnesc, zic ca solii să plece cu toată oastea de la Dunăre să-l ajute pe Ivanco.
— Mă-ndoiesc că am făcut bine...
— ...Severinului i se cuvine un dregător domnesc; vom numi ban al Severinului pe Mihai, fiul tău, Nan Udobă. Oastea cea mare trebuie să ia ființă.
— Bine am făcut, boier Radu. Mai devreme ori mai tîrziu, turcii vor bate la ușa noastră. Zici să le dăm de acum „cheia" să intre?
— Doamne, să ne trăiești mulți ani în neclintită fericire și pace!
— Trebuie monedă nouă, doamne, și o împărțire mai dreaptă a ținuturilor...
— Da, căpitane Dobromir; vom bate monedă de argint, vom porni olăcari să vestească noua împărțire; fiecare județ va avea judele său.

(va urma)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

11

JOI, 18 MARTIE 1982,
ANUL XVI (754)

COMITETULUI
TINERETULUI
INCEPUTUL ACTIVITATII REVOLUTIONARE
A TOVARASULUI NICOLAE CEAUSESCU
COMUNICAT

PIONIERII PATRIEI CINSTESC A 60-a ANIVERSARE A UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

În această lună, poporul nostru, tineretul patriei trăiesc un moment de profunde semnificații patriotice revoluționare: aniversarea a 60 de ani de la crearea Uniunii Tineretului Comunist. La această glorioasă aniversare, alături de părinții și frații lor mai mari se află și pionierii patriei, care cinstesc sărbătoarea tineretului comunist prin frumoase fapte de muncă și învățătură, printr-un bogat buchet de acțiuni politico-educative.

În toate județele țării, în unități și detașamente, purtătorii cravatei roșii cu tricolor sînt inițiatorii și realizatorii a numeroase activități în cadrul cărora sînt evocate cu dragoste tradițiile luptei eroice a tineretului pentru libertate națională și dreptate socială și munca plină de abnegație desfășurată de tînăra generație a patriei noastre sub conducerea Partidului Comunist Român, în anii construcției socialismului.

Evocînd cu profundă emoție activitatea neobosită pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu a desfășurat-o din fragedă tinerețe în rîndurile organizației revoluționare – Uniunea Tineretului Comunist – copiii patriei aduc în aceste zile celui mai iubit prieten și îndrumător al tinerei generații un fierbinte omagiu, exprimîndu-și sentimentele de dragoste și recunoștință pentru grija statornică pe care secretarul general al partidului o poartă tuturor copiilor țării.

„Tineretul, viitorul națiunii noastre", „Tinerețea noastră revoluționară", „Uteciștii de azi, comuniștii de mîine", „Cinstim tinerețea țării", „Ne pregătim să devenim uteciști", „Azi pionier, mîine utecist", „Gînduri și culori pentru uteciști" sînt doar cîteva din titlurile sub care pionierii din întreaga țară sărbătoresc cu căldura inimii și cu entuziasmul lor tineresc aniversarea a 60 de ani de luptă și izbînzi a Uniunii Tineretului Comunist.

În județul Buzău, la acțiunile dedicate cunoașterii activității de tînăr revoluționar a tovarășului Nicolae Ceaușescu, au participat peste 30 000 de pionieri.

Intitulîndu-și acțiunea „File din istoria U.T.C.", pionierii Școlii generale Osoi, comuna Comarna, județul Iași, au organizat o emoționantă evocare urmată de un concurs gen „Cine știe, răspunde" și un spectacol realizat împreună cu uteciștii din comună. Același titlu l-au dat activității lor și membrii cercului de dezbateri politico-ideologice de la școala din Lungeni.

Mereu alături de membrii organizației revoluționare de tineret din localitățile lor, pionierii din Bistrița, județul Neamț, ca și pionierii din comuna Vînători-Galați, au invitat și în aceste zile în mijlocul lor uteciști fruntași care le-au vorbit despre muncă, despre aspirațiile lor viitoare.

Numeroasele manifestări politico-educative la care participă cu dragoste pionierii din toate județele, din toate localitățile patriei constituie expresia dorinței, a hotărîrii lor fierbinți de a deveni membri de nădejde ai organizației revoluționare de tineret din patria noastră – Uniunea Tineretului Comunist.

TINEREȚEA ȚĂRII

În 1939, sărbătorirea zilei de 1 Mai devine o puternică manifestare antifascistă și antirăzboinică. După 22 de luni de detențiune, tînărul revoluționar Nicolae Ceaușescu a fost eliberat. Fără răgaz, fără odihnă, continuă lupta. „Abia eliberat, el a luat din nou legătura la București cu organizația tineretului comunist, în care s-a încadrat fără întîrziere... Din adînca ilegalitate în care se afla, partidul comunist a hotărît să transforme acest 1 Mai într-o zi de protest împotriva fascismului... A fost format un comitet ilegal de organizare, în cadrul căruia se întîlnesc numele lui Nicolae Ceaușescu și ale altor activiști ai partidului".

Un rol important în pregătirea uriașei manifestații din 1 Mai 1939 l-au avut cercurile culturale ale tineretului muncitor de pe lîngă breslele de muncitori inițiate de P.C.R. Prin asemenea forme, comuniștii puteau desfășura o activitate legală în rîndurile tinerilor muncitori și ucenici din unitățile industriale și comerciale. În cadrul acestor cercuri s-a remarcat activitatea revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Petrescu (Ceaușescu) pentru organizarea și mobilizarea tineretului, care au adus astfel o importantă contribuție la desfășurarea marii demonstrații din primăvara lui 1939.

●

În ziua de 1 Mai peste douăzeci de mii de oameni scandau: „Jos fascismul". „Vrem o Românie liberă și independentă!". Agenților de siguranță răspîndiți prin mulțime nu le venea să-și creadă urechilor. În raportul lor se poate citi: „Calea Victoriei avea aspectul unui cîmp de desfășurare a unei manifestații revoluționare"...

Printre membrii Comisiei conspirative de organizare se află tînărul care abia a împlinit vîrsta de 21 de ani, Nicolae Ceaușescu. Peste 20 000 de oameni ai muncii scandează pe străzile Capitalei lozincile: „Jos fascismul!", „Jos războiul", „Trăiască unitatea clasei muncitoare!", „Jos Garda de fier", „La ghilotină cu Hitler și Mussolini!" „Să ținem piept agresorului!", „Trăiască integritatea teritorială a României!.

Documentele de epocă păstrează amintirea impresionantei manifestații: „A fost un spectacol unic", „Toată poliția Capitalei e pusă pe picioare, pentru a impiedica sărbătorirea Intîiului Mai ca zi de luptă a clasei muncitoare (...). Mii și mii de muncitori, meseriași, funcționari, intelectuali, femei muncitoare, țărance, intelectuale, mase de tineri muncitori antifasciști, o adevărată înfrățire de luptă antifascistă (...). Demonstrația de masă din București și adunările din provincie au dovedit cît de adîncă este indignarea poporului contra fascismului și a guvernului. Această demonstrație a dovedit că lozincile partidului nostru sînt urmate de mase"; „Corespondenții englezi comunică din București că la demonstrațiile de 1 Mai la București au participat 20 de mii de muncitori. Demonstrația a decurs sub lozinci antifasciste."

MAREA DEMONSTRAȚIE DE LA
DESFĂȘURATĂ SUB SEMNUL
TULUI UNIC DINTRE COMUNIȘTI ȘI SOCIALIȘTI
A EVIDENȚIAT CU PUTERE HOTĂRÎREA
NOASTRE CLASE MUNCITOARE DE A SE OPUNE
FASCISMULUI ȘI POLITICII DE RĂZBOI ȘI A APĂRA
INTERESELE NAȚIONALE SUPREME ALE ROMÂNIEI
MUNCITORI

1 Mai 1939. Marea demonstrație antifascistă și antirăzboinică, la care tineretul a participat din plin. Prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu în fruntea marii demonstrații a întărit hotărîrea și intransigența revoluționară a clasei muncitoare, coeziunea tuturor forțelor patriotice, a maselor de tineri într-un front larg împotriva fascismului.

Într-un moment în care hitlerismul amenința, cucerea, ataca pretutindeni, comuniștii români au transformat sărbătorirea zilei de 1 Mai 1939 într-o puternică manifestare antifascistă și antirăzboinică, aceasta numărîndu-se printre puținele de același fel din întreaga Europă, o probă de curaj, de patriotism și de clarviziune, aflată în dosarul istoriei. În nucleul de bază al combatanților revoluționari se află tînărul Nicolae Ceaușescu, dovedindu-și din plin capacitatea politică dobîndită în nenumăratele bătălii de clasă la care participă direct, trup și suflet, încă de la vîrsta de 12 ani.

●

O decisivă contribuție aduce — în anul de restriște 1939 — la serioasa „creștere a influenței și capacității partidului comunist de mobilizare a maselor la luptă" și tînărul, dar maturul om politic Nicolae Ceaușescu, neobosit în activitatea-i revoluționară. Într-o notă a Siguranței Generale a Statului din anul amintit mai sus se arată: „Ceaușescu Nicolae a relevat însemnătatea instruirii muncitorilor prin intermediul cercurilor culturale, cerînd conducerii breslei să le acorde mai multă libertate de acțiune pentru a putea ține cît mai des întruniri educative, pentru ca muncitorii să devină conștienți de rolul ce le revine în sînul breslei. El s-a adresat tinerilor chemîndu-i să nu se limiteze la o simplă activitate culturală și sportivă și să intensifice propaganda în rîndurile muncitorilor în vederea organizării lor..."

Numele lui Nicolae Ceaușescu revine acum, din ce în ce mai des, nu numai pe buzele acelora care îi prețuiesc energia, combativitatea, spiritul organizatoric, devotamentul față de cauza proletariatului, a poporului român, ci și pe buzele dușmanilor de clasă, în „notele informative" ale polițiștilor, ale inamicilor săi de moarte. Cînd, în toamna lui 1939, are loc în clandestinitate o ședință a cadrelor de bază ale activității revoluționare de tineret, desemnate de P.C.R., la care s-a stabilit reorganizarea U.T.C.-ului și a fost aleasă conducerea organizației, Nicolae Ceaușescu, care

TINEREȚE EROICĂ

File din istoria U.T.C.

Prezent ca întotdeauna acolo unde bătălia era mai grea, îl găsim pe tovarăşul Nicolae Ceauşescu în vîlvătaia luptei tineretului, desfăşurînd o activitate neobosită, în zilele fierbinţi care au urmat după 23 August 1944.

Imaginea îl prezintă pe tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al U.T.C., în timpul unui miting, la Bucureşti, în octombrie 1944.

a prezentat raportul asupra problemelor reorganizării şi întăririi organizaţiei revoluţionare de tineret, este ales în Secretariatul U.T.C. Imediat are loc lansarea unui „mandat de aducere", însă tînărul luptător nu-i de găsit, astfel încît Tribunalul Militar din Bucureşti îl judecă în absenţă pentru „complot împotriva ordinii sociale" şi-l condamnă la trei ani închisoare, 20 000 lei amendă (preschimbată în 200 de zile de carceră). Abia către sfîrşitul lunii iunie 1940, organele represive burgheze reuşesc să-l aresteze, tocmai în perioada cînd organiza o nouă manifestaţie, pentru ziua de 1 august, zi de luptă împotriva războiului. Altă închisoare: Jilava — la sud de Capitală, mizerabilă subterană. Apoi Caransebeş, Văcăreşti, lagărul de la Tg. Jiu...

●

La Tg. Jiu, tovarăşul Nicolae Ceauşescu este membru în conducerea organizaţiei P.C.R. din lagăr. În această calitate, atunci cînd — în vara şi toamna lui 1943 — se stabilesc obiectivele luptei politice, are un decisiv aport la trasarea noii tactici. Un tovarăş de-al său din lagăr îşi aduce aminte: „El mi-a fost legătura politică din partea conducerii de partid a lagărului şi de cîte ori am lucrat cu dînsul am avut mai multă încredere în forţele mele şi am acţionat cu toţii fără cusur. Prin felul în care a condus legăturile noastre cu exteriorul, prin politica de ieşire din izolare impusă de condiţiile lagărului, noi am dejucat practic planurile de exterminare pe care le preconiza hitlerismul..." Tovarăşul Nicolae Ceauşescu nu-şi conteneşte, nici o clipă, în lagăr, munca politică, participînd activ la pregătirile în vederea înfăptuirii revoluţiei de eliberare socială şi naţională, antifascistă şi antiimperialistă pentru participarea României la coaliţia antifascistă. În apropierea barăcilor lagărului de la Tg. Jiu se afla „Coloana infinită" a lui Brâncuşi — monument închinat jertfelor de sînge românesc în primul război mondial; printr-o simbolică potrivire, anul în care Brâncuşi a realizat cele dintîi versiuni în lemn ale „Coloanei infinite" este chiar anul naşterii luptătorului neînfricat, tînărului revoluţionar deţinut în lagărul de la Tg. Jiu, Nicolae Ceauşescu.

●

Izbînda revoluţiei de eliberare socială şi naţională, antifascistă şi antiimperialistă a dus la răsturnarea dictaturii militaro-fasciste, la participarea României, cu toate forţele sale, la războiul antifascist. În tumultuoasele şi grelele împrejurări ale istoricului act de la 23 August 1944, printre activiştii cu munci de răspundere ai Partidului Comunist Român se află şi tînărul revoluţionar de 26 de ani care, la această vîrstă, însumează peste un deceniu de luptă comunistă.

●

Iată un text care a văzut lumina tiparului în anul 1944, luna decembrie, ziua 18, sub titlul: „De vorbă cu tovarăşul Nicolae Ceauşescu, Secretarul Comitetului Central al U.T.C." „Stau în faţa sa, iluminată de un foc lăuntric, citesc absoluta conştiinţă a unui tînăr ale cărui convingeri s-au călit prin greutăţile şi mizeriile îndurate în închisorile şi lagărele în care a fost aruncat de dictatura fascistă. Din ochii lui senini şi calzi radiază toată vrerea şi hotărîrea de luptă a tineretului pe care-l conduce. Tovarăşul Ceauşescu a ieşit din închisoare mai călit, mai copt, mai dîrz în împlinirea misiunii sale de ridicare a tineretului român. Îl întreb şi el răspunde cu claritatea şi fermitatea unuia care este convins de justeţea cauzei pentru care militează. Prima mea întrebare o formulez în modul următor:

— Care este sarcina Uniunii Tineretului Comunist din România?

— Sarcina principală a U.T.C.-ului în momentul de faţă este mobilizarea întregului tineret în lupta pentru zdrobirea fascismului. Aceasta înseamnă că tinerii comunişti trebuie să fie cei mai buni muncitori pentru mărirea producţiei de război. Ei trebuie să supravegheze ca elementele fasciste să nu poată sabota producţia; ei trebuie să ajute la îndepărtarea lor din întreprinderi şi darea lor pe mîna autorităţilor... Tinerii comunişti trebuie să mobilizeze întregul tineret pentru refacerea ţării. Aceasta înseamnă că ei trebuie să fie în fruntea luptei pentru reeducarea întregului tineret în spirit democratic, (...) Tinerii comunişti trebuie să mobilizeze întreg tineretul alături de Frontul Naţional Democratic, pentru ca, pînă în primăvară, reforma agrară să devină o realitate..."

La împlinirea a şase decenii de existenţă glorioasă a organizaţiei revoluţionare de tineret, Uniunea Tineretului Comunist raportează partidului cu fruntea sus. Nici o greutate, nici o primejdie nu i-a împiedicat pe utecişti, în decursul celor 60 de ani de luptă şi muncă aprigă, să dobîndească atîtea biruinţe demne de stima tuturor. Crescuţi şi educaţi de partid în spiritul înaltelor idealuri comuniste, uteciştii nu-şi precupeţesc energia, spiritul creator, ingeniozitatea şi elanul, în vederea înfăptuirii tuturor sarcinilor ce le revin în activitatea productivă şi profesională, în industrie, în agricultură, pe tumultuoasele şantiere ale muncii patriotice, în şcoli, în facultăţi, în laboratoarele de cercetare.

Cu prilejul numeroaselor sale întîlniri cu tineretul, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a adresat acestuia îndemnuri deosebit de preţioase, hotărîtoare pentru dezvoltarea sa armonioasă, pentru îmbunătăţirea continuă a activităţii U.T.C. De la tribuna Forumului tinerei generaţii, secretarul general al partidului a spus: „Vă urez, dragi tovarăşi şi prieteni tineri, să fiţi călăuziţi permanent în munca, viaţa şi lupta voastră de spiritul comunist revoluţionar, de principiile eticii şi echităţii comuniste, să acţionaţi în toate împrejurările pentru afirmarea acestor principii nobile în munca şi viaţa întregului nostru popor! Să fiţi permanent tineri, să creşteţi sănătoşi atît din punct de vedere fizic cît şi al inteligenţei, să puteţi duce mai departe şi să dezvoltaţi pe o treaptă nouă socialismul şi comunismul, idealurile de bunăstare şi fericire ale naţiunii noastre".

Răspunzînd grijii neabătute a partidului, chemărilor tovarăşului Nicolae Ceauşescu, uteciştii se formează ca patrioţi şi revoluţionari devotaţi patriei şi partidului, ca oameni ai viitorului socialist şi comunist, îşi însuşesc cele mai moderne cuceriri ale ştiinţei şi cele mai nobile trăsături morale, cresc viguroşi, intransigenţi, cu mintea înaripată şi sufletul fierbinte. Cu nestrămutată încredere în viitorul de aur al României, ei îşi leagă întregul destin de înflorirea patriei socialiste, de fericirea ei.

MIHAI STOIAN

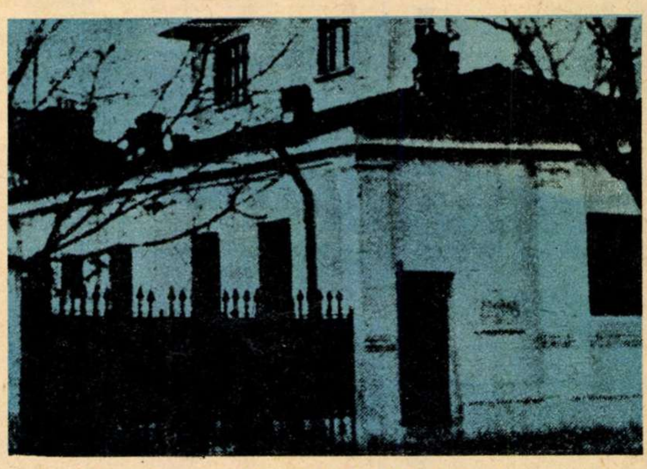

Această modestă casă din Bucureşti (Bulevardul N. Titulescu) a adăpostit între anii 1923—1924 sediul central al U.T.C. şi redacţia ziarului "Tineretul socialist". Nu o dată aici s-au purtat discuţii fierbinţi şi s-au luat hotărîri decisive pentru dezvoltarea organizaţiei revoluţionare a tineretului, aflată atunci la începuturile ei.

Uniunea Tineretului Comunist a dezvăluit cu hotărîre, încă de la crearea sa, situaţia grea a tineretului muncitoresc, a celui de la sate, din şcoli şi universităţi. Această fotografie datează din ianuarie 1929 şi înfăţişează o întrunire a muncitorilor din Tîrgu-Mureş — printre ei sînt foarte mulţi tineri — în vederea organizării unei manifestaţii de protest contra şomajului.

PIONIERII PATRIEI LA STARTUL AMPLEI ACŢIUNI

TOT ÎNAINTE!

Intrată în tradiţia marilor acţiuni ale organizaţiei noastre, asociată cu prima lună a primăverii, acţiunea „Tot înainte!" începe în acest an cu gîndul la CEA DE-A 35-A ANIVERSARE A PROCLAMĂRII REPUBLICII — eveniment de adîncă rezonanţă politică, patriotică, revoluţionară, căruia i se dedică. O clocotitoare activitate pionierească urmează să traverseze aproape trei anotimpuri, mai mult de două trimestre şcolare, două vacanţe — spre a se finaliza într-o altă vacanţă — vacanţa de iarnă. Acţiunea ce poartă titlul devizei care simbolizează însăşi calitatea de a fi pionier, revoluţionar, mergător înainte este — aşa cum a dovedit-o experienţa anilor trecuţi — un minunat prilej de exprimare a bucuriei de-a trăi, învăţa şi munci, de-a dovedi prin fapte dragostea faţă de ţară, faţă de partid, faţă de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, cel mai iubit prieten şi îndrumător al tinerei generaţii. Deci, note bune, hărnicie, excursii, vizite, spectacole, întreceri sportive etc.

„Tot înainte!" este o generoasă COMPETIŢIE A FAPTELOR!

PATRU GENERICE — PATRU OBIECTIVE

Toată activitatea voastră de-a lungul a peste 40 de săptămîni va fi, desigur, deosebit de bogată. Atenţie însă: acţiunile de la „Tot înainte!" vor fi în primul rînd acelea care se vor înscrie într-un **sistem bine gîndit** şi **îndeplinit succesiv,** nota lor dominantă fiind dată de **caracterul politico-educativ** al influenţei lor.

Nu acţiuni întîmplătoare cărora le alipim un generic sau altul, ci un sistem de acţiuni — iată elementul strategic de bază pe care trebuie să-l avem în vedere, iată de ce regulamentul prevede elaborarea unui **ordin de acţiune** (asupra lui vom reveni). Mai înainte însă, care sînt obiectivele?

I. **„Sîntem urmaşii unui popor eroic"** — ciclu de acţiuni care desemnează **direcţia principală** a acţiunii noastre. Dincolo de manualul de istorie, există fapte la a căror adîncă semnificaţie trebuie să mai reflectăm; dincolo de graniţele localităţii noastre există oameni, obiceiuri, izbînzi — pe care încă nu le cunoaştem.

Iată deci, cîteva direcţii mai concrete în care trebuie să vă concentraţi atenţia.

a) Evocarea principalelor momente ale luptei P.C.R., a forţelor **democratice** şi progresiste, pentru **transformarea** ţării, pentru înfăptuirea proclamării Republicii la 30 Decembrie 1947.

Luaţi legătura cu toţi cei ce vă pot sprijini: muzee de istorie, instituţii de învăţămînt superior, organe locale de partid etc. Nu uitaţi să activizaţi harnicele cercuri de istorie din şcolile voastre.

b) Cunoaşterea, înţelegerea şi însuşirea politicii interne şi externe a partidului şi statului nostru, a înaltelor valori morale ale societăţii noastre.

Cunoaşterea documentelor de partid — iată direcţia în care trebuie să-şi arate eficacitatea cluburile şi cercurile de dezbateri politico-ideologice, întîlnirile, simpozioanele etc.

c) Cunoaşterea marilor realizări dobîndite în construcţia socialismului.

Faceţi din vizite şi excursii adevărate lecţii de istorie contemporană, reală. Descoperiţi voi înşivă măreţia unor fapte, aşa cum vă îndeamnă unul din genericele rubricilor revistei noastre: „Să descoperim împreună".

d) În cinstea aniversării a 60 de ani de la crearea Uniunii Tineretului Comunist se vor organiza manifestări de cunoaştere a tradiţiilor de luptă ale organizaţiei revoluţionare a tineretului, a contribuţiei sale la construcţia socialistă a patriei. Nu uitaţi că modalitatea de bază în această direcţie o constituie **activităţile comune:** să-i cunoaştem pe tineri trăind, muncind, jucîndu-ne şi crescînd împreună cu ei.

II. **„Pionieri în ani de lumină"** — ciclu de acţiuni în care se circumscrie activitatea voastră legată de şcoală, învăţătură, copilărie, creaţie tehnică, culturală, sport, pregătire pentru apărarea patriei. Acest generic adună la un loc toate victoriile şcolare, pionereşti, cu care voi răspundeţi minunatelor condiţii de învăţătură şi viaţă pe care poporul nostru, partidul şi statul vi le asigură: o notă de zece, o inovaţie tehnică, un cîntec frumos, o performanţă sportivă. Fapte — din nou fapte!

III. **„Ştafeta generaţiilor"** — o ştafetă a realizărilor **concrete** ale hărniciei voastre: amenajări de sate de vacanţă, parcuri, baze sportive; plantări etc. Nu indicatori şi cifre, ci **obiective reale** pe care să le lăsaţi „moştenire" celor ce vă vor urma.

IV. **„Cinstim patria, partidul şi poporul!"** — buchet de ample spectacole în cadrul etapei de masă a Festivalului Naţional „Cîntarea României". Nu veţi uita aici să continuaţi colaborarea tradiţională cu talentaţii voştri prieteni mai mici: şoimii patriei.

*

Foarte important: **ordinul de acţiune!**

El este documentul pe baza căruia veţi desfăşura întreaga activitate. Înainte de declanşare, el va fi stabilit în urma unei largi consultări a pionierilor, a factorilor cu care se colaborează. În cadrul lui nu reluaţi formularea obiectivelor, ci treceţi **sarcinile clare, concrete,** prin care v-aţi gîndit să daţi viaţă obiectivelor de mai sus. Nu uitaţi ca aceste sarcini să fie adaptate **specificului de vîrstă** (ciclul primar, ciclul gimnazial).

Cronologia desfăşurării

Cele două etape ale acţiunii: **etapa de masă** şi **etapa pe loca-**

litate îşi vor urma una alteia după următorul program:

— **La 21 martie,** printr-un scurt comunicat la radio urmat de cîntecul „Tot înainte!" are loc **declanşarea** etapei de masă, simultan în toată ţara (în cadrul unei adunări festive a unităţii, cu ceremonial, cu participarea tuturor detaşamentelor).

— Între **15—21 iunie** are loc **finalizarea** etapei de masă.

— Cu prilejul **Zilei pionierului** se va declanşa etapa pe localitate (în cadrul unor adunări pioniereşti organizate în locuri cu semnificaţie deosebită: monumente istorice, platforme industriale, şantiere etc.).

— **Finalizarea** întregii acţiuni va avea loc în vacanţa de iarnă, în preajma aniversării proclamării Republicii.

Pentru ca acţiunea să aibă o bogată influenţă educativă, este necesar:

a) Să urmăriţi şi să analizaţi treptat, în cadrul fiecărei faze, îndeplinirea punctelor din ordinul de acţiune. „Tot înainte!" nu este o acţiune de asalt, nu e o campanie de moment, ci o lecţie continuă, ascendentă, de spirit patriotic, de hărnicie, de creativitate. Propaganda vizuală din unităţile voastre să-i urmărească evoluţia. Trecerea de la o fază la alta să însemne o îmbogăţire a repertoriului de acţiuni, o adîncire a efectelor educative.

b) **Finalizarea** (atît în etapa de masă cît şi în cadrul etapei terminale) să fie deopotrivă un moment de **analiză** şi **bilanţ,** dar şi un prilej de manifestare pionierească: ea însăşi **o acţiune complexă,** în cadrul marii acţiuni. După **adunările** respective (la nivel de unitate — în cazul primei etape; la nivel de localitate — în cel de-al doilea caz) vor urma ample activităţi: concursuri tematice, concursuri tehnico-aplicative, spectacole etc.

c) O mare perioadă din timpul de derulare a acţiunii se suprapune pe vacanţa de vară — marea voastră vacanţă. Activităţile de vacanţă binecunoscute (excursii, expediţii etc.) şi, de asemenea, condiţiile şi împrejurările tipice ale perioadei (tabere, cluburi de vacanţă) pot fi, cu mult succes, folosite în slujba îndeplinirii obiectivelor acţiunii „Tot înainte!". În acest chip, „Tot înainte!" devine o sursă nouă pentru realizarea unei vacanţe bogate în satisfacţii.

*

Peste cîteva zile, odată cu semnalul radio pe care îl aşteptaţi cu toţii, revista noastră vă va adresa cuvenita urare de succes asigurîndu-vă că, la fel ca în anii trecuţi, va fi alături de voi pe tot parcursul acţiunii. Trimiteţi-ne însemnări, reportaje, fotografii. De asemenea, nu uitaţi: propaganda audio-vizuală din unitate să reflecte neîntrerupt mersul acţiunii „Tot înainte!". Izbînzile voastre, bucuriile voastre, să fie binecunoscute în primul rînd de cei în mijlocul cărora trăiţi.

*

SÎNTEM GATA PENTRU DECLANȘAREA ACȚIUNII „TOT ÎNAINTE!"

Pionera Diana Semenescu, membră a subredacţiei pioniereşti „Năzuinţe", transmite: *Înainte de declanşarea acţiunii* **„Tot înainte!"** *noi, cei de la Şcoala generală nr. 1 – Oţelu-Roşu, judeţul Caraş-Severin, am organizat acţiuni în întîmpinarea evenimentului. Astfel, în pregătirea bogatului ciclu de acţiuni* **„Sîntem urmaşii unui popor eroic"** *colegii noştri din clasa a V-a au organizat o evocare cu tema „Zile glorioase din istoria patriei şi a partidului", la care tovarăşa profesoară de istorie Silvia Mărgan a făcut o expunere, iar pionierii din detaşament au prezentat un emoţionant program artistic închinat patriei şi partidului. Pionierii din detaşamentele claselor a III-a şi a IV-a l-au invitat deja în mijlocul lor pe Eroul Muncii Socialiste Ilie Linţu, iar pionierii din alte detaşamente au pregătit o excursie pe şantierul Poiana Mărului. Acolo vor avea o întîlnire sub deviza „Părinţii noştri, comuniştii", cu acei părinţi ai colegilor lor care muncesc pe acest şantier. Detaşamentul clasei a VIII-a E cheamă la întrecere, în cadrul „Ştafetei generaţiilor", toate detaşamentele din şcoală, pentru înfrumuseţarea cartierului, a localităţii noastre natale, prin plantări, amenajări de noi ronduri de flori. Cu toţii sîntem încredinţaţi că vom participa la acţiunile noastre în aşa fel încît să dovedim prin faptele noastre că cinstim deviza revoluţionară a amplei acţiuni pioniereşti.*

*

Citim în ziarul „Milcovul", *la rubrica „Florile patriei", că pionierii vrînceni se pregătesc să participe cu toţii la acţiunea pionerească de amploare „Tot înainte!". Ştim că printre cititorii ziarului sînt părinţii copiilor din judeţul Vrancea, muncitorii, ţăranii cooperatori, specialiştii, oamenii de cultură, care în lunile ce urmează vor avea întîlniri, vor juriza concursuri gen „Cine ştie – răspunde", îi vor găzdui la locurile lor de muncă pe pionierii veniţi în vizită. În acelaşi timp ei vor fi spectatori la ample manifestări artistice şi vor aplauda realizări ale pionierilor ce vor imprima o marcă a viitorului în priveliştea localităţilor natale. Aflăm, totodată, că, în toate şcolile, pionierii reporteri s-au ocupat de larga popularizare a acţiunii „Tot înainte!" În comandamentele pioniereşti au avut loc dezbateri cu privire la stabilirea Ordinului de acţiune. Aşadar, pionierii din judeţul Vrancea raportează: „Sîntem gata pentru declanşarea acţiunii «Tot înainte!»*

*

Obiective pentru Ordinul de acţiune. O *incursiune pasionantă în viitor vor face, în cadrul unor concursuri gen „Cine ştie – răspunde", cu tema „Judeţul Giurgiu pe coordonatele viitorului", pionierii de la Şcolile generale nr. 4 şi 7 din Giurgiu. În acelaşi timp, colegii lor de la Şcolile generale nr. 2, 3 şi 6 vor participa la* **„Ştafeta generaţiilor",** *prin realizarea unor lucrări în satul de vacanţă Bălănoaia. Aici, cei mai talentaţi plasticieni vor împodobi căsuţele cu imagini înfăţişînd, simbolic, copilăria de astăzi. Iar pionierii din localităţile Cornetu şi Domneşti vor înfrumuseţa cabanele din tabăra de odihnă Stejaru şi vor planta aici răsaduri de flori. O ştafetă pe care o vor prelua şoimii patriei de astăzi, mîine pionieri, şi o vor duce mai departe, tot înainte!*

*

— **Alo! La telefon Aradul!** *Pregătiri febrile premerg lansarea – chiar în ziua echinocţiului de primăvară, 21 martie – a acţiunii* **„Tot înainte!"** Mai întîi au avut loc, în detaşamente, adunări în care s-a prezentat bilanţul ediţiei din anul trecut şi apoi s-au făcut propunerile pentru activităţile ce se vor desfăşura în cadrul actualei ediţii. Au avut loc şi acţiuni premergătoare. Pionierii din municipiul Arad au făcut vizite la Întreprinderea de vagoane şi la Depoul C.F.R., unde s-au întîlnit cu muncitori fruntaşi în producţie, cu feroviari şi au prezentat spectacole la locul de muncă al acestora. „Sala Congreselor" din incinta Muzeului de istorie din Arad a găzduit recent acţiunea „De la comunişti învăţăm cutezanţa revoluţionară" — organizată de către pionierii şcolilor generale nr. 6, 7, 3 şi 18. Ei s-au întîlnit aici cu comunişti din întreprinderile municipiului, cu activişti de partid. Au fost evocate momente ale mişcării democratice şi progresiste din România, ale eroicelor lupte revoluţionare desfăşurate sub conducerea P.C.R.

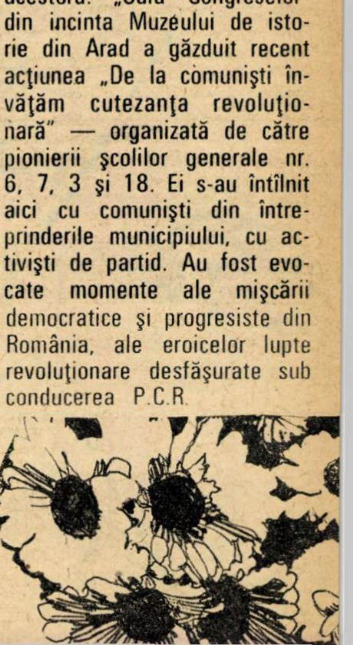

AFIȘ PIONIERESC

FIECARE PIONIER—
O FAPTĂ DE MUNCĂ
PENTRU ÎNFLORIREA PATRIEI!

> **„Pentru pionieri, pentru toţi şcolarii nu poate exista dorinţă mai nobilă decît aceea ca fiecare, pe măsura forţelor sale, să participe la clocotitoarea construcţie a noii orînduiri din patria noastră, să-şi aducă contribuţia, oricît de mică, la sporirea frumuseţii şi bogăţiei ţării, la realizarea înaltelor idealuri de progres şi civilizaţie".**
>
> NICOLAE CEAUŞESCU

Munca patriotică

Angajamentele noastre prind viaţă

Încă din primele zile ale anului pionierii din întreaga ţară şi-au mobilizat eforturile pentru îndeplinirea angajamentului de muncă patriotică. La data de 12 martie 1982, pe locurile fruntaşe se aflau pionierii din judeţele **Brăila** *– 25,4%;* **Caraş Severin** *– 25,3%;* **Dîmboviţa** *– 25,4%;* **Prahova** *– 25,5%;* **Satu Mare** *– 28,4%;* **Sibiu** *– 25%.*

În această amplă desfăşurare de forţe pionereşti antrenate în îndeplinirea valorică a angajamentului de muncă patriotică se remarcă prin rezultate deosebite: Şcoala generală Ceamurlia de Jos – Tulcea – 95%, Şcoala generală nr. 11 – 82%, Şcoala generală nr. 6 – 78%, Şcoala generală nr. 5 – 77%, Şcoala generală nr. 4 – 76,7%, Tulcea; Şcoala generală nr. 14 – Brăila 90%; Şcolile generale Satu Nou de Jos – Maramureş, Prisaca – Dîmboviţa, Plopul-Prahova, Dragomireşti Vale – Giurgiu, Valea Cînepii – Brăila şi Şcoala generală nr. 13, Brăila – peste 60%; Şcolile generale Dolheşti, Drăguşeni-Botoşani, Şcoala generală nr. 1, Moreni – Dîmboviţa şi Azuga – Prahova – peste 50%. Printre fruntaşi îi menţionăm şi pe pionierii Şcolilor generale nr. 1 şi 3 din Deva care şi-au îndeplinit integral angajamentul de muncă patriotică la sortimentele – ambalaje sticlă, maculatură şi textile.

ANUL 1982 — UN AN RODNIC ÎN FAPTE DE MUNCĂ PENTRU FIECARE PIONIER ŞI ŞCOLAR, PENTRU ORGANIZAŢIA PIONIERILOR!

Dragi pionieri și școlari,

Angajamentul de muncă patriotică al Organizaţiei Pionierilor totalizează în acest an peste 116 milioane de lei. La realizarea lui sînteţi chemaţi să participaţi cu toţii.

Prin munca unită a voastră, a tuturor celor care aţi luat un nou start în întrecere, pînă la sfîrșitul anului 1982 vor intra în circuitul economiei naţionale:

- 38 000 tone de materiale refolosibile feroase și neferoase;
- 20 000 tone de hîrtie;
- 3000 tone de materiale recuperabile textile;
- 2000 tone de polietilenă;
- 17 000 kg de plută;
- 62 milioane bucăţi ambalaje de sticlă;
- 3000 tone de plante medicinale;
- 2 400 tone de fructe de pădure.

Prin plantările de arbori, arbuști și pomi fructiferi efectuate de pionieri, patrimoniul pomicol și silvic al ţării va crește cu încă 4 000 000 de puieţi.

Pionierii și școlarii din întreaga ţară vor crește și îngriji:

- 180 000 de păsări;
- 65 000 de animale mici;
- 4870 de familii de albine;
- 117 de tone de gogoși de mătase.

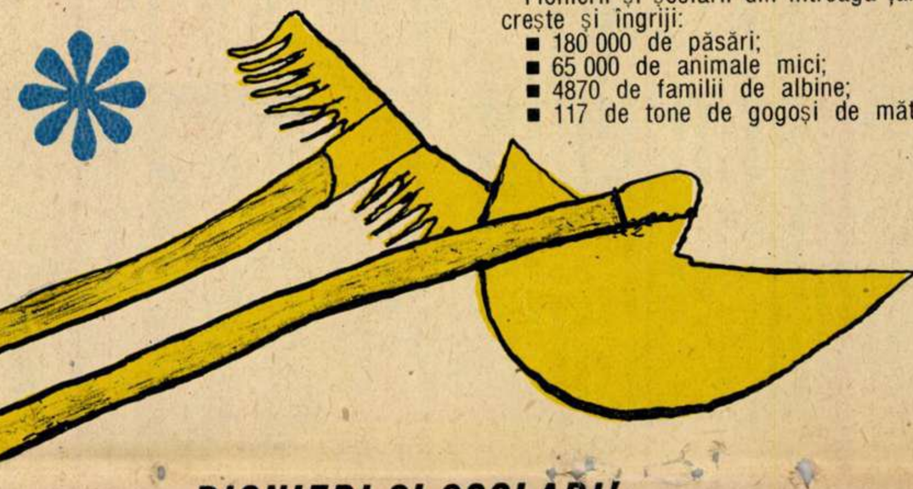

DESEN DE Raluca Dumitrescu
CLASA a II-a ȘCOALA GENERALĂ NR. 75 BUCUREȘTI

PIONIERI ŞI ŞCOLARI!

- **Munca patriotică este o îndatorire de onoare a fiecărui pionier.**
- Să fim cu toţii prezenţi acolo unde este nevoie de noi: pe şantiere, pe ogoare, la acţiuni de înfrumuseţare a localităţilor natale, la amenajarea de noi sate de vacanţă, de parcuri, terenuri de joacă şi alte obiective pionierești!

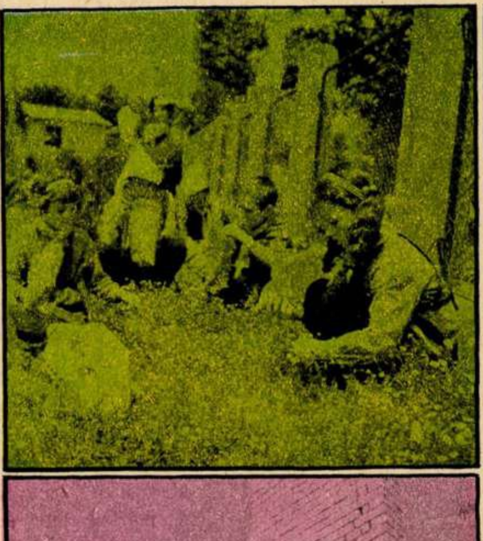

TRIBUNA EXPERIENŢEI

- Experienţa fruntaşilor arată că îndeplinirea ritmică a angajamentelor cere o bună organizare a muncii. Repartizarea şi popularizarea din timp a angajamentului unităţii, pe detaşamente şi apoi pe fiecare pionier în parte are o deosebită importanţă. Procedînd astfel puteţi ţine o evidenţă la zi asupra modului cum vă îndepliniţi fiecare angajamentele la toţi indicatorii.

- Comandamentelor pionierești le revine misiunea de a mobiliza permanent pe toţi membrii detaşamentelor atît în acţiunile de colectare şi valorificare a materialelor refolosibile, de înfrumuseţare, bună gospodărire cît şi în realizarea altor obiective ale muncii patriotice.

- Responsabilii cu munca patriotică din cadrul comandamentelor vor întocmi un caiet al detaşamentului — o adevărată oglindă a modului în care acţionează colectivul pionieresc — şi din care să reiasă clar, în orice moment, stadiul îndeplinirii angajamentului, aportul fiecărui pionier în îndeplinirea obiectivelor întrecerii.

În cadrul unor acţiuni ca:
- **Ştafeta generaţiilor**
- **Clasa noastră ca o floare**
- **Spic cu spic, patriei snop**
- **Asaltul Carpaţilor**

şi altele puteţi dovedi prin exemplare fapte de hărnicie că sînteţi demni urmaşi ai comuniştilor.

- Comandamentele pionierești sînt chemate să sprijine toate iniţiativele venite din rîndul pionierilor şi să facă totul pentru ca acestea să prindă viaţă.
- Pe parcursul întrecerii e bine să folosiţi toate mijloacele de propagandă audiovizuală: semaforul, staţiile de radioamplificare din şcoli, panourile cinstei, onoarei şi sîrguinţei pionierești la care vor fi popularizaţi fruntaşii acţiunilor voastre.
- Nu uitaţi! Revista va reflecta în paginile ei succesele din detaşamente şi unităţi pe tot parcursul întrecerii. Transmiteţi la redacţie ştiri, fotografii şi reportaje despre succesele voastre. Sîntem gata să vă oferim şi sprijinul, atunci cînd consideraţi că este nevoie.

Succes tuturor!

ȘTIAȚI CĂ...

...Numai dintr-o tonă de hîrtie refolosibilă colectată de voi se pot fabrica 7500 caiete?

...O tonă de sticlă reintrodusă în circuitul de fabricaţie înseamnă 2000 de sticle și borcane noi?

...Valorificîndu-se 20 000 de tone de hîrtie se economisesc tot atîtea tone de celuloză obţinută din lemn?

...O tonă de fier vechi înlocuiește o tonă de fontă care se obţine din două tone de minereu și o tonă de cărbune cocsificabil?

...Dintr-o tonă de polietilenă refolosibilă se pot obţine 6000 mp folii de polietilenă colorată?

- Este un prilej de mîndrie faptul că şi noi, pionierii, sîntem chemaţi să contribuim după puterile noastre la acţiunile de bună gospodărire a avuţiei noastre naţionale.

Dragi prieteni,

- Aplicaţi pe acest spaţiu propriul angajament de muncă patriotică al unităţii.
- Folosiţi aceste pagini în cadrul propagandei vizuale din unitatea voastră, alături de pagina-afiş dedicată învăţăturii, din nr. 5 al revistei noastre.

Prin cifre şi imagini popularizaţi periodic, la panoul vostru, toate succesele obţinute de voi la munca patriotică.

Acest spatiu se completeaza inainte de afișare de către comandamentul unității

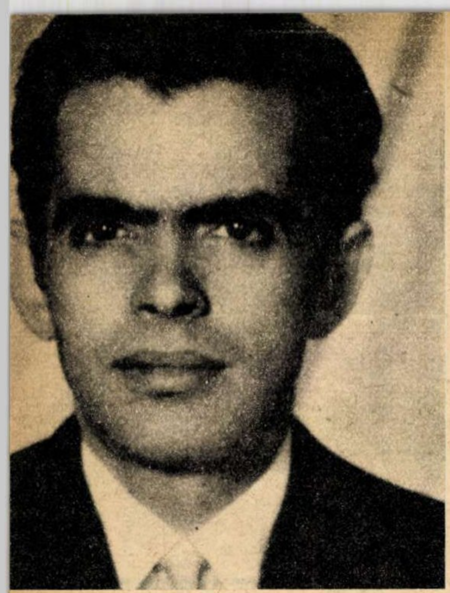

1. **A doua moarte a lui Anton Vrabie** — povestire
2. **Anii tineri,** roman
3. **Oraşul cu o mie de blesteme,** roman
4. **Nu trageţi în caii de lemn,** povestire
5. **Drumul spinos al întoarcerii,** roman
6. **Navetiştii,** roman
7. **Arşiţa verii şi a sufletului meu,** povestiri
8. **Jean, fiul lui Ion,** roman

Dacă vreţi să creşteţi mari şi voinici, învăţaţi mult.
Dacă vreţi să reuşiţi în meseriile pe care le veţi îndrăgi,
munciţi mult. Dacă vreţi să cîştigaţi stima şi dragostea celor
din jur, străduiţi-vă să fiţi mereu printre primii.

Nicolae Ţic

DIN ANTOLOGIA
LITERATURII
PENTRU COPII

NICOLAE ŢIC

ARŞIŢA VERII ŞI A SUFLETULUI MEU

Înaintea mea au vorbit şapte. Toţi şi-au luat cîte-un angajament. Eu am urcat la tribună al optulea. Dintre toţi cîţi au fost primiţi în acea zi în U.T.C. eu mi-am luat cel mai frumos angajament, merită să mă credeţi pe cuvînt. Am zis aşa: „Vreau să fiu şi altora de folos, nu numai mie, şi altora: să-mi ţin prieteniile şi la bine şi la rău şi să nu-l mîhnesc niciodată pe tata..." De-nvăţătură n-am pomenit. De opt ori eu eram Ghiuţă — Premiul trei. De ce să mint, am atentat o dată şi la Premiul doi, însă mi-a jucat festa o gripă de trei săptămîni, şi alte două în regim de întremare, la Sinaia. Premiul întîi s-a dovedit imbatabil — i-am dat eu tîrcoale, după opt clase, trebuie să ne hotărîm — care, unde, în ce fel... Smărăndescu — Premiul întîi, atomistul clasei, îşi avea drumul lui, care-l ducea direct la un liceu de specialitate... Tomică — Premiul doi, trebuia să-şi însoţească părinţii într-un oraş de provincie. Am rămas eu, Ghiuţă — Premiul trei, în fruntea unei clase de treizeci. Cîţiva voiau la liceu. Dar cum să se ducă aşa, fără un premiant? Măcar Premiul trei să păşească în frunte şi să-i tragă după el. O datorie de onoare. Obrazul. Numai că obrazul meu mai avea o datorie, mai veche, şi faţă de tata. Din patru fraţi, cîţi sîntem, eu m-am legat să iau meseria tatii. M-am legat aşa, pe bază de pasiune. De la cinci ani tot adun şuruburi şi tot stric ce-au dres alţii, acum ar fi timpul să fac şi eu o ispravă, să construiesc adică. Dar colegii şi prietenii mei, rămaşi fără Premiul întîi, fără Premiul doi, se agaţă de Ghiuţă — Premiul trei, e o datorie, o datorie, asta aud toată ziua. Se zice că aş fi un sufletist. Dacă unul insistă, eu îi întind mîna.

Aşadar, Ghiuţă Premiul-trei, vrînd, nevrînd, va da examen de admitere la liceu. Numai de n-ar afla tata. Sigur, ar fi fost mai bine să-i spun... Dar nu era chiar atît de simplu. Şi-atunci, ce-mi trece prin cap? Să plec la unchiul Pandele. Şi-am plecat... Aici, mîncare — dimineaţa, la prînz şi seara; critică şi autocritică — tot aşa, de trei ori pe zi. Unchiul Pandele mă critica pentru că mi-am uitat promisiunea şi sînt pe cale de-a uita şi pasiunea pentru tehnică, eu îmi făceam autocritica şi eram furios că plecasem de-acasă.

După trei zile, unchiul Pandele mă predă lui tata în perfectă stare. Mă duce tata acasă, îmi dă să mănînc, îmi dă şi două după ceafă (aşa, de fantezie, ca-ntre bărbaţi), apoi îmi spune: „Ai încurcat-o, Ghiuţă!" Mă uit în ochii lui: „Şi încă rău de tot". Asta i-a plăcut şi mi-a zîmbit: „Şi-acuma, ce ai de gînd?" I-am expus tot planul meu de bătaie, vechiul meu plan: „Dau examen la profesională", am încheiat eu stăpîn pe situaţie. „Şi colegii, prietenii tăi?" a mai vrut tata să ştie. Adevărat aveam o datorie şi faţă de ei. Nu puteam să-i las, aşa dintr-o dată. Şi mi-a venit un gînd: ca să nu-i descurajez, le spun că dau şi eu la teoretic.

Învăţăm împreună, eu mai învăţ şi separat, pentru profesională, şi-o să meargă strună. În organizaţia U.T.C. se pune problema ca eu să-mi ajut colegii. Asta şi doream. Asta nu-i o problemă, să poftească toţi în grădină la noi...

Îmi vin trei băieţi şi-o fată, Ruxandra, Ruxi. Ei, şi-n clipa cînd o văd pe Ruxi, îmi zic: „Stimate tovarăşe Ghiuţă, e clar, cum nu se poate mai clar, n-o să iei examenul de admitere..." Şi doar o văzusem de-o mie de ori pînă atunci. Însă acuma o vedeam altfel decît în zilele de şcoală. Îmi plăcea, de ce să mint, îmi plăcea Ruxi în rochia ei de vacanţă, cu zîmbetul ei de vacanţă, cu dorinţa ei sinceră de-a mă privi în ochi. N-a trecut nici o săptămînă — şi cei trei colegi au declarat cu mîna pe inimă că eu m-am prostit de tot, nu mai ştiu nici tabla înmulţirii. Aşa şi era, în sinea mea le-am dat dreptate.

Colegii m-au părăsit, regretînd că nu le mai pot fi de folos. A mai rămas Ruxi. Ea zicea să-nvăţăm la chimie, eu îi propuneam o plimbare pînă la ştrand... Ea mă-ntreba ce am, de ce m-am prostit în halul ăsta, eu o sorbeam din ochi, uitînd să-i răspund.

Mare necaz pe capul omului: oare de ce era obligatoriu să-mi placă Ruxi tocmai acuma, pe arşiţă, şi-nainte de admitere?! I-am spus a doua zi cînd ne-am întîlnit, i-am spus aşa: „Ruxi, eu o să pierd admiterea... Şi n-aş vrea s-o pierzi şi tu... Propun să-nvăţăm fiecare pe cont propriu..." A înţeles cum se prezintă situaţia, adică de ce m-am prostit eu, şi s-a prăpădit de rîs. A rîs ea, am rîs şi eu, apoi Ruxi m-a întrebat: „Ghiuţă, tu mai ţii minte cît fac opt ori opt? Ei, şi-atunci mi-am venit în fire. I-am spus: „Hai să citim la fizică... Ce să mai citim, ştiu totul, ca pe apă, şi-am să-ţi explic şi ţie..." I-am explicat, şi-a priceput, şi-a spus şi celorlalţi colegi că iar m-am făcut băiat deştept. Au dat năvală toţi, mai mult din curiozitate, vrînd să vadă cum mă prezint, şi văzînd că mă prezint binişor, mi-au cerut să le explic ceva la algebră, Peste trei zile trebuia să ne-nscriem la teoretic. Toţi contau pe mine. Iar eu le-am spus: NU. Un nu atît de categoric, încît nici n-au îndrăznit să mai insiste. Dar supăraţi nu s-au arătat, tot îi ajutasem cu ceva...

A doua zi m-am dus cu tata la uzină, iar tata m-a prezentat astfel directorului de la profesională: „Ghiuţă, băiatul meu mai mic, vrea să-nveţe meseria mea..." şi-apoi mi-a dat una după ceafă, aşa, de fantezie.

Cu prietenii de la teoretic mă-ntîlneam din cînd în cînd pe stradă, ori la cinema, însă pe la şcoala lor n-am mai trecut trei ani la rînd. N-am trecut decît în ziua cînd prima mea inovaţie, prima din cele trei la care-am lucrat în timpul şcolii, a început să dea rezultate. Şi m-am dus la vechii mei prieteni nu ca să mă laud, să le-arăt cine sînt şi ce isprăvi am făcut — ci doar aşa, să mai povestim de una, de alta. Pe ei, pe vechii mei prieteni, i-am simţit aproape cînd mi-a fost mai greu: şi mi-a fost, şi nu de puţine ori. Cînd ţi-e greu, trebuie să te gîndeşti la cineva, chiar dacă-i departe, şi-ndată nu te mai simţi singur.

Cu Ruxi mă văd destul de des. În cîte-o sîmbătă seara ne plimbăm, mergem la cinema şi vorbim, vorbim, de-aţi şti cîte-avem de vorbit!... Cu Ruxi, parcă nici nu-mi vine să cred, cu Ruxi n-am reuşit să mă cert nici măcar o singură dată. Prietenii sînt de părere că nici n-o să reuşesc.

Brigadierii soarelui

Cine nu a visat, pionier fiind, să ajungă odată brigadier? Să îmbrace frumoasa şi senina salopetă albastră, să fie vînjos şi plin de curaj, să-şi simtă umerii înaripaţi şi să se avînte în marele zbor romantic al tinereţii? Într-adevăr, acest vis e mistuitor uneori.

În anii construirii socialismului în patria noastră, şantierele naţionale ale tineretului au devenit o tradiţie. Astăzi, aproape întreaga ţară e un şantier. Pentru satisfacerea cutezătorilor noştri, vom aminti aici cîteva dintre cele mai importante cum ar fi: Şantierul Naţional de construcţie a Canalului Dunăre – Marea Neagră, cel de la construcţia Întreprinderii de termoficare – Zalău sau construcţia hidrocentralei Porţile de Fier II, Combinatul minier Rovinari etc. Iată, noi ne aflăm pe Şantierul Naţional Bucureşti-Nord, care se desfăşoară pe o suprafaţă de 11 595 hectare. În cadrul sistemelor sale, sînt cuprinse zonele: Tamaş–Corbeanca, Valea Vlăsiei–Săftica, Baloteşti Moara Vlăsiei şi Afumaţi–Ştefăneştii de Sus. Întreaga zonă despre care scriem va fi redată agriculturii prin reducerea exceselor de umiditate, reţele de desecare, nivelări, canale de drenaj, amenajarea crovurilor. Şi, reţineţi, toată această muncă este o mare artă, o înfrumuseţare a naturii de către mintea şi braţele băieţilor şi fetelor.

Trebuie să vă spunem că pe acest mare şantier al tineretului – **al tinereţii** sună mai bine – au venit zburători romantici din toată ţara. Cine sînt ei? Cîţi ani au? Erau absolvenţi a 10 clase sau bacalaureaţi, tineri de 17, de 18, de 20 şi ceva de ani. Şi ce-au devenit? Ei, bine, ca nişte adevăraţi Feţi-Frumoşi din poveştile de odinioară, pe şantier, aceşti tineri au reuşit să facă în foarte scurt timp un lucru fundamental: au reuşit, prin inteligenţă şi hărnicie, să devină **beneficiarii** unor diplome şi meserii de... aur. Adică? Cum auziţi, au devenit şi sînt: electricieni, dulgheri, zidari, betonişti, topografi, sudori, mecanici de utilaje, instalatori, buldozerişti, tehnicieni, excavatorişti, screperişti, tractorişti, şoferi. Şi mai ce? Oameni în toată firea; oameni de nădejde ai zilelor noastre; tineri muncitori, ingineri, tehnicieni, constructori. Sînt membri ai Uniunii Tineretului Comunist; nu cu mulţi ani în urmă purtau cravata de pionier.

– Parcă nu-mi vine să cred că de fapt nu mai sînt pionier, ne spune Dorel Ursu, mecanic de utilaj, sosit din Mitocul Sucevei. Am început dialogul cu draglinele şi macaralele încă de pe cînd participam la activităţile din grupă sau detaşament, la mine în şcoală, vizitînd şantiere şi lucrînd în cercurile pionereşti de tehnică agricolă. Aş putea spune că drumul spre U.T.C. a început încă de la grupa de pionieri din care făceam parte, drum care a trecut printre maşini şi motoare, printre formule chimice şi matematice pînă cînd... iată-mă acum muncind şi perfecţionîndu-mi meseria în marele şantier al tineretului de la Baloteşti.

O adevărată glorie a tinereţii sînt – cum ne spune comandantul şantierului, lăcătuşul mecanic Amelian Filat – şi fraţii Ante. Trei la număr, Petre, Iosif şi Iacob, fraţii Ante, moldoveni de la Vaslui, sînt excavatorişti. Dacă le pui la gît cravata roşie cu tricolor, ai impresia că-s pionieri în clasele a VII-a, a VIII. Dar, în costumele lor de brigadieri sînt, de asemenea, chipeşi! Motoare şi maşini, terenuri agricole, ape care trebuie urgent evacuate, înaintarea canalelor în zonele de desecări, toate ascultă de fraţii Ante cum ascultă de toţi brigadierii de pe şantier. Cine-i vede nu s-ar mai despărţi de ei. Mulţi tineri, după o perioadă de şase luni în şantier, îşi prelungesc şederea încă alte şi alte perioade aici, în dorinţa fierbinte de a învăţa şi de a se califica şi mai ales de a lăsa ceva trainic în urma lor. Dacă am avea mai mult spaţiu, ar trebui să vorbim şi despre mecanicul şi excavatoristul Ion Vijelie, care acum îşi califică soţia, despre fraţii Mistrianu, veniţi din judeţul Buzău, despre Constantin şi Petre Dună – tată şi fiu care lucrează pe acelaşi utilaj. Lumea şantierului, viaţa de-aici sînt într-o continuă interdependenţă cu ştiinţa şi hărnicia; un adevărat anotimp neîntrerupt al muncii şi creaţiei dau dimensiuni romantice tinereţii. De remarcat că foarte mulţi dintre aceşti tineri, fete şi băieţi, vin şi de pe alte şantiere, într-un flux continuu, aici existînd cu adevărat posibilităţi nelimitate de însuşire a celor mai frumoase meserii, policalificarea stînd la îndemîna oricui.

– La noi, dacă tinerii au plăcere de-a învăţa, totul e posibil, ne spune subinginera Lavinia Buta, abia trecută de 20 de ani. Să nu vă mire dacă veţi întîlni fete betoniste, electriciene, zidari, macaragii, sudori.

De altfel Niculina Toniţă, secretara comitetului U.T.C. al şantierului şi Augustina Oproescu de la serviciul personal sînt pe „recepţie" în rezolvarea dorinţei fetelor şi băieţilor de-a se califica. De reţinut că, şi aici, disciplina, seriozitatea, pasiunea şi responsabilitatea sînt, ca pretutindeni, la ele acasă. Şantierul naţional al tineretului despre care vorbim este o adevărată planetă a muncii şi tinereţii, pe care foştii pionieri de ieri şi alaltăieri execută azi subtraversări, poduri şi excavări de pămînt, mari nivelări de terenuri cu screpere, lucrări de drenaj etc. etc., mînuind cu aleasă pricepere şi talent utilaje şi maşini redutabile, toate lucrările din şantier fiind mecanizate.

În fiecare dimineaţă, brigadierii Soarelui decolează spre hărnicie şi frumuseţe, spre viitorul imediat al bucuriilor şi împlinirilor

I. CRÎNGULEANU

7 ÎNTREBĂRI – 7 RĂSPUNSURI

Florin Piersic

Dragilor mei prieteni,
cititori ai revistei „Cutezătorii",

cărora le doresc o primăvară
proaspătă în inimi, în ochi şi-n tot
ce gîndesc!

Cu prietenie,

Florin Piersic

1982

1. **Ce mai face la ora prezentă actorul Florin Piersic?**

— Ce să fac? Bine! repet în piesa „Vlaicu Vodă". Aştept cu nerăbdare premiera filmului „Trandafirul galben", continuarea „Drumului oaselor", şi mă aflu aproape seară de seară pe scena „Naţionalului".

2. **Sînteţi un actor foarte popular. Ce e rău în popularitate?**

— Nu-i nimic rău. Dimpotrivă! Îmi face o deosebită plăcere cînd oamenii îmi zîmbesc pe stradă sau cînd aud spunîndu-se „Uite-l pe Mărgelatu"! — aluzie la personajul din „Drumul oaselor". Odată, trecînd prin cartierul Balta Albă, m-au zărit nişte puşti. „E Florin Piersic", au spus ei. M-am oprit, am stat de vorbă cu ei şi într-o clipă am devenit buni prieteni.

3. **Ce jocuri vă plăceau în copilărie?**

— Baschetul. Mă pasiona de-a dreptul. Uneori părinţii aveau mari necazuri pînă mă aduceau acasă de pe teren. Ca pionier, am fost comandant de detaşament şi am organizat multe meciuri. N-am practicat însă baschetul de performanţă.

4. **Ce amintire veselă, din copilărie, v-a rămas peste ani?**

— Cum venea vara şi se termina şcoala, plecam la bunici, la Corlata, un sat de lîngă Suceava. Vacanţele de la bunici n-am să le uit niciodată. Mergeam la cîmp, la coasă, mă duceam la pescuit, iar duminica la horă. Am învăţat repede să cînt la acordeon şi mă lăsau şi pe mine să-i zic pe lîngă lăutarii satului. Era o veselie! Într-o vară am jucat cu copiii din Corlata „Pupăza din tei" după Ion Creangă. Pe atunci habar n-aveam că am să fiu actor. Pentru profesiunea aceasta m-am hotărît abia după terminarea şcolii.

5. **Cum a fost primul contact cu scena?**

— Nu ştiu dacă atunci aveam 13 sau 14 ani, cînd părinţii m-au dus la operă. Nu mai fusesem niciodată şi spectacolul m-a fascinat. După aceea nu visam decît să văd scena, culisele. Cum să fac? Prilejul s-a ivit. Tocmai se căutau la operă băieţi pentru figuraţia din „Aida". Trebuiau să facă parte din grupul de sclavi şi să care pe spinare colţi mari de fildeş — evident, de carton. M-am prezentat şi eu. Cînd m-a văzut, cel care angaja a izbucnit în rîs şi mi-a spus: „Fugi de-aici, că eşti slab ca o stafie. Cum să apari pe scenă în halul ăsta, pe deasupra cărînd colţi de fildeş?" Aşa s-a încheiat primul meu contact cu scena. Într-adevăr, eram la fel de speriat pe cît arătam de lung şi slab.

6. **În scenele de film care cereau cascadorie, aţi fost înlocuit?**

— Foarte rar. S-a întîmplat chiar să realizez momente dificile de cascadorie. În „Haiducii" săream dintr-o caleaşcă în goană, pe marginea unui pod şi de acolo în apă. Am realizat această scenă singur, fără cascador, după un prealabil antrenament. M-a ajutat şi faptul că ştiu bine călăria. Scenele de sărituri cu cai le realizez întotdeauna singur.

7. **Aţi avut vreodată parteneri copii?**

— Da, şi ne-am descurcat foarte bine. În filmul „Paraşutiştii", „fiul meu" era interpretat de un băiat de clasa I. S-a obişnuit repede cu platoul. Pe strada lui, acasă, spunea tuturor prietenilor de joacă: „Ştiţi că tatăl meu este acum Florin Piersic?" În „Columna lui Traian" am jucat cu un băiat din Braşov, iar în „Pintea" cu un băiat din Maramureş, Daniel Verdeş. În „Pintea" există un moment cînd îl prind pe băiat în timp ce el se zbate să scape din mîinile mele, strigînd: „Dă-mi drumul". Pe cînd filmam, Daniel se lipea de mine şi nu voia deloc să dea din mîini şi din picioare, să ţipe, spre disperarea regizorului. Ne împrietenisem atît de bine încît eram nedespărţiţi şi lui Daniel nu-i venea să joace scena. Iubesc mult copiii şi-i iubesc mult şi pe cei doi fii ai mei, pe Daniel şi Florinel. Orice clipă, din puţinele mele momente libere, le petrec cu ei.

Club test

A juca în travesti constituie uneori o adevărată performanţă actoricească. Într-una din piesele dramaturgiei clasice româneşti, îndrăgitul actor Florin Piersic joacă un astfel de rol. Care este acesta?

Aşteptăm, ca de obicei, răspunsul vostru cu menţiunea „pentru Club 14".

B. CARAGIALE

Răspunsurile corecte la primele 3 teste.
1. Cîntecul „Voi copii" interpret şi compozitor Marius Ţeicu.
2. Micul Prinţ (Testul Alexandrina Halic).
3. Trei lovituri (Testul lui Corneliu Oros).

Centenar

1

Cunoscător temeinic al operei şi activităţii lui Nicolae Titulescu, doctorul în drept Ion Grecescu scrie într-una din lucrările pe care le dedică marelui diplomat român:

Temeinic cunoscător al frămîntatei istorii a poporului nostru, participant activ la momentele principale ale existenței sale din prima jumătate a secolului al XX-lea, Nicolae Titulescu a servit interesele fundamentale ale României, punîndu-și întreaga sa ființă, cunoștințele, experiența și vasta sa erudiție „în slujba întregirii naționale, a apărării integrității teritoriale, a suveranității și independenței țării".

Intuind cu perspicacitate mersul și deznodămîntul evenimentelor internaționale, el a apărat cu fermitate și competență cauza păcii și promovării colaborării pe bază de egalitate în drepturi între statele mari și mici, eliminării forței, războiului de agresiune ca mijloace pentru reglementarea diferendelor dintre state, a militat pentru îmbunătățirea climatului politic european și internațional, conferind instrumentelor oferite de drept, ca securitatea regională și mondială, tratatele, conciliațiunea, mediațiunea, arbitrajul și justiția internațională, un rol deosebit. A combătut revizionismul, fascismul și politica expansionistă a blocului statelor agresive, subliniind gravitatea pericolelor și implicaţiilor unor asemenea acţiuni pentru comunitatea internațională, pentru existența tuturor statelor, îndeosebi a celor mici.

Vorbind despre puterea sa de analiză și previziune în desfășurarea cursului fenomenelor vieții internaționale, unii dintre contemporanii lui Nicolae Titulescu subliniază, pe bună dreptate, cele două mari laturi definitorii ale personalității sale: juristul și diplomatul.

2

Nicolae Titulescu

Cei care se aflau în plină maturitate în jurul anilor 1935—1938 — dar şi cei care aveau atunci vîrsta voastră — cunoşteau bine numele lui Nicolae Titulescu. Fotografiile lui apăreau pe pagina întîi a marilor cotidiene din ţară şi de peste hotare, la posturile de radio i se difuzau discursurile. Se vorbea cu mult respect şi admiraţie despre omul politic român şi strălucitul diplomat care reprezenta cu profund patriotism, peste hotare, interesele ţării noastre. A luat parte la Conferinţa de la Versailles, după primul război mondial, a fost trimis extraordinar al României în Marea Britanie, delegat la Liga Naţiunilor, la Geneva, ministru de externe.

Timp de două decenii şi-a slujit fără odihnă ţara, fiind mesagerul aspiraţiilor ei paşnice, al dorinţei de colaborare şi înţelegere cu toate ţările, pentru asigurarea securităţii generale.

„Vrem să fim prietenii tuturor naţiunilor, fără excepţie, dar în treburile noastre nu primim ca stăpîni decît pe noi înşine", spunea Nicolae Titulescu într-una din strălucitele sale expuneri.

În perioada în care Germania hitleristă ducea o politică de aţîţare la război, de agresivitate împotriva popoarelor Europei, iar statele continentului întîrziau să se alăture, să alcătuiască un front comun împotriva agresorului, marele om politic român arăta lumii întregi că numai prin unire şi cooperare internaţională pot fi învinse neînţelegerile dintre state, poate fi barată calea fascismului.

„Bunul cel mai de preţ al unei ţări, arăta Nicolae Titulescu, **este pacea prelungită, care singură îngăduie unei naţiuni să-şi găsească drumul, care singură îngăduie să se aducă civilizaţiei generale binefacerile creatoare ale geniului naţional".**

Cei care i-au fost apropiaţi marelui diplomat român povestesc despre puterea sa de muncă, despre voinţa sa tenace, care i-au permis să-şi elaboreze, în condiţiile unor multiple activităţi, strălucitele lucrări de ştiinţe juridice.

Era un orator de mare clasă, care îşi expunea ideile cu o logică desăvîrşită, în cuvinte şi imagini care cucereau prin plasticitate.

Tot ce înfăptuia era rodul unei munci minuţioase, al unor studii aprofundate, al unei inteligenţe ascuţite. Avea o memorie extraordinară. Era în stare să reproducă zeci de pagini de documente.

Nicolae Titulescu şi-a dedicat viaţa şi activitatea ţării sale, luptînd cu armele inteligenţei şi culturii pentru menţinerea independenţei şi integrităţii patriei.

La o sută de ani de la naşterea sa, cinstim memoria acestui om de seamă al culturii noastre, care a arătat lumii întregi aspiraţiile nobile ale poporului nostru, profundul umanism care-l caracterizează.

*

AICI A PLEDAT TITULESCU PENTRU PACE ȘI ÎNȚELEGERE ÎNTRE POPOAR

Cu silueta sa maiestuoasă de marmură albă, Palatul Naţiunilor din Geneva este nu numai edificiul cu cea mai mare suprafaţă de pe continentul european, dar şi unul din principalele locuri de desfăşurare a unor importante reuniuni şi conferinţe internaţionale. Într-un fel, această clădire, aflată într-un frumos parc din apropierea lacului Leman, dominată de crestele semeţe ale Mont Blancului, este un simbol al eforturilor statelor de a se cunoaşte, înţelege şi a conlucra mai bine, în folosul întregii omeniri.

Vizitatorul din România ce păşeşte pragul Palatului Naţiunilor încearcă emoţia popasului într-un loc legat de tradiţii nobile ale politicii şi diplomaţiei româneşti. Într-una din sălile bibliotecii se află portretul lui Nicolae Titulescu, cel care, singurul în istoria Societăţii Naţiunilor, a fost ales doi ani la rînd preşedinte al adunării organizaţiei. O placă comemorativă consemnează evenimentul. Am cunoscut, pe la sfîrşitul anilor '60, la Palatul Naţiunilor un vechi funcţionar internaţional care îşi amintea de figura ilustrului diplomat român, de la a cărui naştere se împlineşte un secol chiar în luna martie a acestui an. Mi-a mărturisit că, deşi prin natura serviciului trebuia să stea în permanenţă în faţa uşilor capitonate ale sălilor de reuniuni, nu o dată intra în aceste săli atunci cînd ştia că urmează să vorbească Titulescu, pentru a-i asculta înflăcăratele pledoarii de pace şi înţelegere între popoare.

La Palatul Naţiunilor am încercat o justificată mîndrie patriotică atunci cînd, acordîndu-mi un interviu, directorul Oficiului O.N.U. de la Geneva, Luigi Cottaffavi, a ţinut să sublinieze contribuţia deosebit de apreciată a României socialiste, a preşedintelui Nicolae Ceauşescu la afirmarea idealurilor de pace şi progres ale omenirii. În vitrinele Palatului Naţiunilor, unde sînt expuse periodic cele mai noi lucrări apărute în diferite ţări ale lumii şi care au intrat în tezaurul bibliotecii de aici, am văzut adesea, la loc de cinste, operele preşedintelui Nicolae Ceauşescu, purtătoare ale mesajului paşnic şi constructiv al ţării noastre în lumea contemporană. La Palatul Naţiunilor din Geneva, ca de altfel pretutindeni în lume, numele ţării noastre şi al preşedintelui ei sînt pronunţate cu stimă şi respect, cu dragoste şi preţuire.

Să ne imaginăm pentru cîteva clipe că ne alăturăm vizitatorilor care se perindă zilnic prin acest „uriaş laborator politico-diplomatic" al lumii de azi – cum este

Din bogata arhivă de fotografii care au surprins în epocă aspecte din bogata activitate a lui Nicolae Titulescu am ales pentru voi una care îl reprezintă ca ministru al României la Londra (1).

Nicolae Titulescu s-a născut la Craiova, la 4 martie 1882. Imaginea (2) îl reprezintă pe copilul de şase ani care se pregătea să devină şcolar. A fost mîndria instituţiilor de învăţămînt în cataloagele cărora şi-a înscris numele. În arhiva liceului craiovean ale cărui cursuri le-a urmat se mai află matricola şcolară 1899—1900, din care se vede că la examenul de bacalaureat a obţinut premiul de onoare.

A fost un student strălucit, remarcîndu-se printr-o extraordinară sete de cunoaştere, care l-a ajutat să-şi formeze încă din tinereţe o vastă cultură. La 22 de ani era profesor suplinitor la Universitatea din Iaşi. Imaginea (3) îl reprezintă pe marele om, în 1936, la masa de lucru.

1882
1982

3

numit, pe drept cuvînt, Palatul Naţiunilor din Geneva. Ghidul nostru ştie lucruri interesante despre acest edificiu care este, după binecunoscuta clădire din oţel şi sticlă de la New York, al doilea mare sediu al Naţiunilor Unite. În palatul genevez îşi desfăşoară activităţile multe din instituţiile specializate ale O.N.U.: Conferinţa Naţiunilor Unite pentru Comerţ şi Dezvoltare, Comisia Economică O.N.U. pentru Europa, Acordul General de Tarife şi Comerţ (G.A.T.T.) Oficiul European al U.N.I.C.E.F. etc. Tot aici au loc importante conferinţe internaţionale – reuniuni la nivel înalt, şedinţele Comitetului O.N.U. pentru dezarmare, negocieri pentru restabilirea păcii în diferite „zone fierbinţi" ale globului. Aşa se face că în statisticile internaţionale Geneva figurează, în anumiţi ani, pe primul loc în lume în ce priveşte numărul conferinţelor şi congreselor consacrate promovării cauzelor nobile care animă toate popoarele globului: pacea, dezarmarea, securitatea, dezvoltarea, cooperarea reciproc avantajoasă.

Între obiectivele de interes turistic ale Palatului Naţiunilor se află marea frescă din Sala Consiliilor, biblioteca (cu aproape un milion de volume), aripa nouă – mult mai luminoasă şi mai spaţioasă – parcul ce înconjoară clădirea, unde sînt implantate globul de aur dăruit Societăţii Naţiunilor de preşedintele Wilson ca şi statuile ridicate în cinstea cosmonauţilor sovietici şi americani.

Pentru multă lume, Palatul Naţiunilor se asociază şi cu activităţile Societăţii Naţiunilor, (creată în 1919 prin tratatul de la Versailles şi avînd ca scop „dezvoltarea colaborării între popoare, garantarea păcii şi securităţii internaţionale). Dar legătura e mult mai puţin strînsă decît s-ar putea crede. Căci în 1937, cînd a fost inaugurată, clădirea de marmură, ridicată după proiectul unui grup de arhitecţi de cinci naţionalităţi diferite, Societatea Naţiunilor era aproape de sfîrşitul dramaticei sale existenţe, luptînd pentru salvgardarea păcii şi stăvilirea războiului ameninţător ce se apropia. În seara inaugurării edificiului, un cronicar al timpului nota: „Se poate simţi deja că această clădire va deveni mausoleul speranţelor spulberate ale Europei". La 11 decembrie 1939, Palatul Naţiunilor avea să găzduiască ultima şedinţă a Societăţii Naţiunilor. După declanşarea celui de-al doilea război mondial, nu se mai aflau aici decît o sută de funcţionari şi cîţiva paznici. Revirimentul se va produce abia în 1946, cînd palatul devine, în mod oficial, al doilea mare sediu al Organizaţiei Naţiunilor Unite. Astăzi, din cele cîteva sute de instituţii ale O.N.U. şi din cele cîteva mii de alte organisme internaţionale, aflate în cuprinsul Genevei, multe îşi au sediul în Palatul Naţiunilor.

CORNELIU VLAD

ROZETA ŞCOLĂREASCĂ

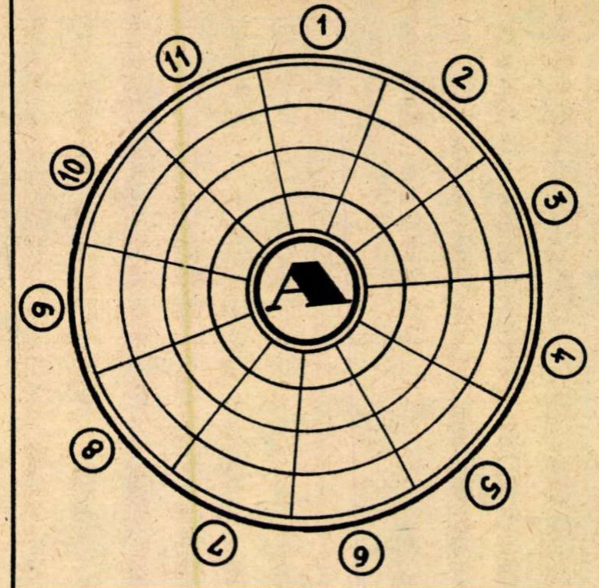

Înscrieţi în rozetă de la margine spre centru cuvinte de cîte cinci litere, fiecare cu terminaţia în „a", corespunzător următoarelor semnificaţii:

1) Scrie la tablă.
2) Întreprindere industrială de mari proporţii.
3) A supune la probe capacităţile fizice şi psihice ale unei persoane.
4) Învaţă la şcoală (fem.).
5) A străbate rapid spaţii mari.
6) A urmări cu atenţie o lecţie sau o înregistrare muzicală.
7) Cuprinde schiţe, exerciţii sau schema lecţiei.
8) Modalitate de verificare.
9) Linie.
10) Tic-tacul vieţii.
11) A lua ca model pe cineva.

Dacă soluţiile sînt corecte, din citirea în continuare a iniţialelor celor 11 cuvinte va rezulta... numele unui bun prieten!

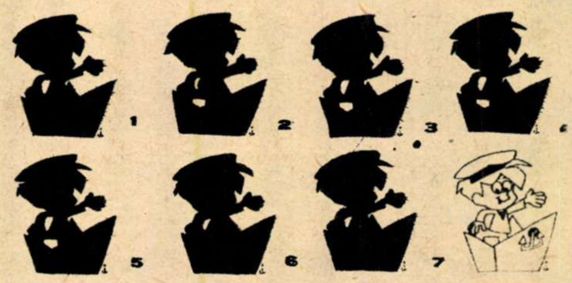

CARE DINTRE UMBRELE DE MAI SUS ESTE A MICULUI MARINAR?

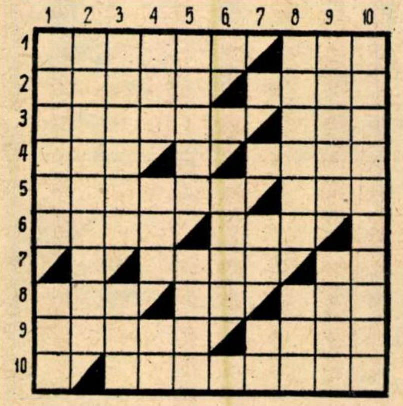

Joc de cuvinte

ORIZONTAL: 1) Garnitură. Întrucîtva. 2) Secvenţe. Ifose. 3) Fantezie. Tocmai (pop.). 4) Fata dintre petale. De culoarea castanei coapte. 5) Obişnuinţă neindicată. Sarcină (tr.). 6) Face asigurări. La modă. 7) Uimită... În extremis. Sandu Zaharia. 8) Dat cu alifie. Particula negaţiei. Pletele acului. 9) Ca-n palmă. Ca lumina zilei. 10) Ţeluri nobile.

VERTICAL: 1) Exigentă. A pune cap la cap. 2) Poziţie. 3) Pusă de-o parte. A se pricepe. 4) Curge. Sufix cu sensul de sistem. Editură (abr.). 5) Loc de joacă. Valuri trimise în eter. 6) Exact în faţă (pref.). 7) Osia. Clasa I şi a II-a! 8) Mari centre urbane. A alungi... pe jumătate. 9) De nepreţuit (fem.). Astru pe o pînză în depărtare. 10) Exerciţii cerebrale.

Redactor şef: MIHAI NEGULESCU, **Redactor şef adjunct:** OVIDIU ZOTTA, **Secretar responsabil de redacţie:** IOAN DONCA, **Redactor responsabil de număr:** HORIA ARAMĂ, **Prezentarea artistică:** POMPILIU DUMITRESCU, **Prezentarea tehnică:** IOAN MIHĂESCU.
Redacţia Piaţa Scînteii nr. 1. Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAŢIA: **Editura „Scînteia".** TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: **prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la** ILEXIM — **departamentul export-import presă P.O.B. 136—137, telex: 11226, Bucureşti.**

Index 41033 12 pagini, 1,50 lei

Cutezătorii

9

MIRCEA DOMNUL ŢĂRII ROMÂNEŞTI

Rezumatul episodului precedent:

Mircea, domnul Ţării Româneşti, primind soli de la Ivanco, diriguitorul Dobrogei, trimite oaste să-l ajute în lupta cu turcii, se îngrijeşte de reorganizarea statului domnesc, de baterea de monezi noi şi de împărţirea mai dreaptă a ţinuturilor.

Scenariu de **DUMITRU M. ION**

Desene de
LIANA şi VALENTIN TĂNASE

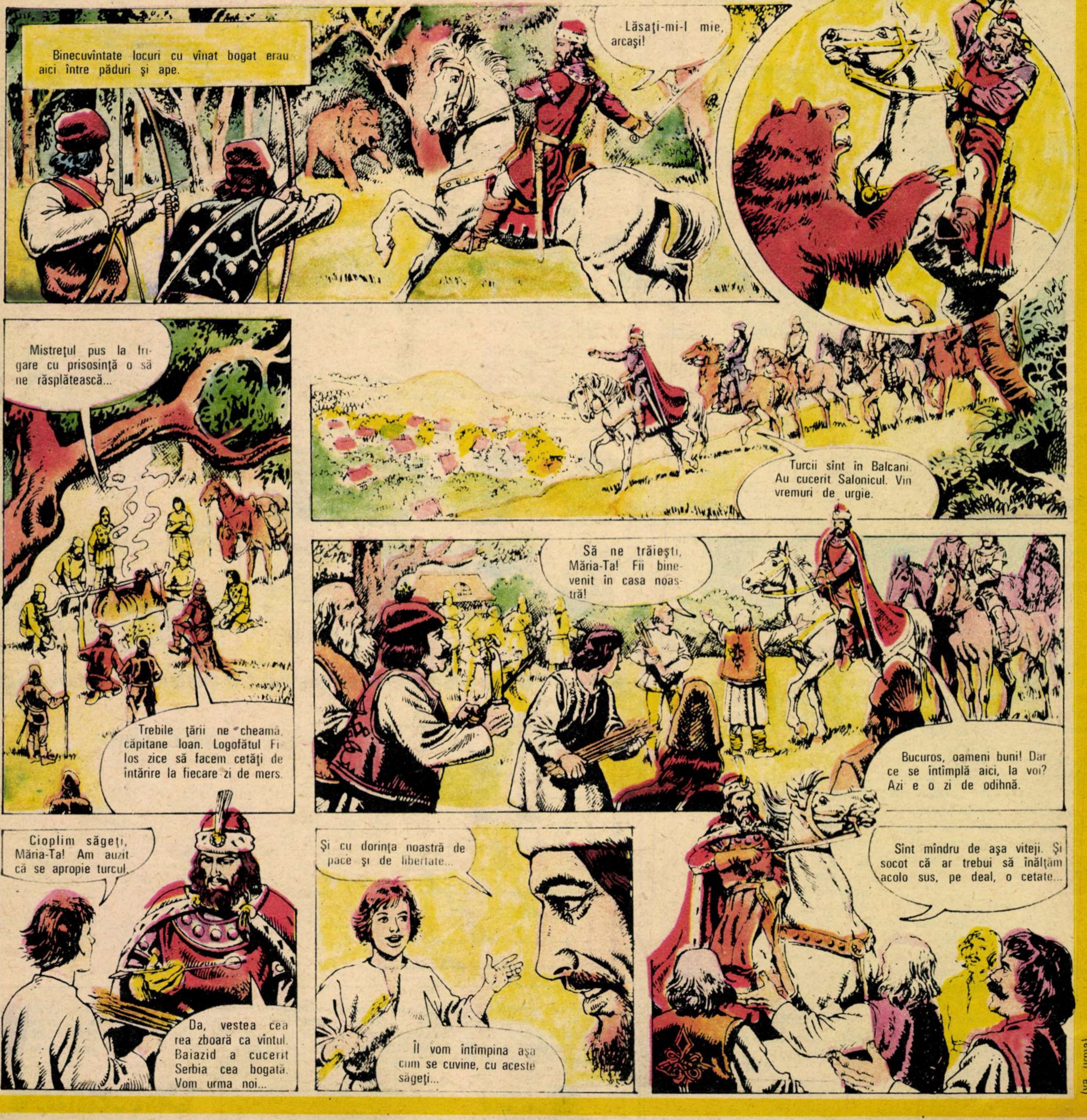
Binecuvîntate locuri cu vînat bogat erau aici între păduri şi ape.
Lăsaţi-mi-l mie, arcaşi!
Mistreţul pus la frigare cu prisosinţă o să ne răsplătească...
Trebile ţării ne cheamă, căpitane Ioan. Logofătul Filos zice să facem cetăţi de întărire la fiecare zi de mers.
Turcii sînt în Balcani. Au cucerit Salonicul. Vin vremuri de urgie.
Să ne trăieşti, Măria-Ta! Fii binevenit în casa noastră!
Bucuros, oameni buni! Dar ce se întîmplă aici, la voi? Azi e o zi de odihnă.
Cioplim săgeţi, Măria-Ta! Am auzit că se apropie turcul.
Da, vestea cea rea zboară ca vîntul. Baiazid a cucerit Serbia cea bogată. Vom urma noi...
Şi cu dorinţa noastră de pace şi de libertate...
Îl vom întîmpina aşa cum se cuvine, cu aceste săgeţi...
Sînt mîndru de aşa viteji. Şi socot că ar trebui să înălţăm acolo sus, pe deal, o cetate...

(va urma)

SA DESCOPERIM IMPREUNA (PAG. 6-7)

SÎNTEM O GENERAȚIE FRUMOASĂ

Sîntem o generaţie frumoasă,
născuţi în anii liberi, glorioşi –
cînd ţara-glie, ţara-cîntec, ţara-casă,
sînt mîndre cum n-au fost
din moşi-strămoşi.

Sub tîmple de Carpaţi nemuritoare
noi gloria de veacuri o cinstim.
Poporul, pe viteazul drum de soare,
ne-nvaţă veghea visului sublim.

Ca fii ai demnităţii şi ai gliei
ne creşte patria, cutezători –
ni-s lege libertatea României,
onoarea veşnică din tricolor.

Ni-s cartea, munca – prag de decolare,
din dor de glorii, glorii noi sorbim
ca tineri comunişti ne împlinim –
noi meşteri mari ai anilor de soare.

Întîiul ctitor al acestor vremi
ne-nvaţă visul, cinstea, bărbăţia,
urmînd înalta-i pildă – România
cu-ntreaga-ne fiinţă o veghem.

Suprema jertfă de va fi să dăm
noi pavăză vom fi neatîrnării.
Carpaţi şi tineri, nemurirea ţării
vom şti în veci s-o apărăm.

Jurăm!

12

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 25 MARTIE 1982,
ANUL XVI (nr. 755)

Ampla acțiune „Tot înainte" s-a declanșat!

În fața voastră, dragi prieteni tineri, stau perspective minunate. Sînteți participanți la o măreață epopee de transformări revoluționare, de ridicare pe noi culmi de progres și civilizație a României socialiste. Nu precupețiți nimic! Învățați, învățați și iar învățați!

NICOLAE CEAUȘESCU

Tineretul patriei noastre, şi alături de el întreg poporul, au trăit — cu prilejul aniversării a 60 de ani de la crearea Uniunii Tineretului Comunist şi a 25 de ani de la înfiinţarea Uniunii Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din România — momente emoţionante, deosebite.

Bucurîndu-se de înalta prezenţă a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, a tovarăşei Elena Ceauşescu, adunarea solemnă consacrată acestui important eveniment din viaţa tineretului, a constituit pentru tinerii utecişti — muncitori, brigadieri, studenţi, elevi sosiţi la marea lor sărbătoare, de pe toate meleagurile patriei — precum şi pentru pionierii prezenţi la Palatul sporturilor şi culturii din Capitală, un nou prilej de a-şi manifesta, din adîncul inimilor, recunoştinţa fierbinte pentru grija părintească cu care partidul, secretarul său general înconjoară tînăra generaţie, hotărîrea tineretului ţării de a urma, fără preget, înaltul exemplu al secretarului general al partidului, neobosit revoluţionar şi patriot înflăcărat, luptător neînfricat pentru binele şi fericirea poporului român.

Într-o atmosferă de puternică emoţie, preşedintele ţării, Nicolae Ceauşescu, a conferit Uniunii Tineretului Comunist — pentru contribuţia adusă la lupta pentru eliberarea naţională şi socială, la făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră, la formarea şi educarea comunistă, revoluţionară, prin muncă şi pentru muncă, a tinerei generaţii din Republica Socialistă România — titlul de „Erou al Muncii Socialiste", iar Uniunii Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din România — pentru contribuţia adusă la înfăptuirea politicii partidului şi statului de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră, la educarea comunistă şi pregătirea temeinică pentru muncă şi viaţă a studenţilor — Ordinul „23 August" clasa I.

Întîmpinat cu deosebită căldură, cu cele mai puternice sentimente de dragoste, a luat cuvîntul tovarăşul Nicolae Ceauşescu. Cuvîntarea secretarului general al partidului, preşedintele republicii, a fost urmărită cu deosebit interes, cu deplină aprobare de participanţii la adunarea solemnă şi, prin intermediul televiziunii, de întregul nostru popor. În repetate rînduri, cuvîntarea a fost subliniată cu aplauze şi urale.

Vibrantele îndemnuri adresate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu tineretului, întregului popor de a-şi mobiliza întreaga lor capacitate pentru propăşirea continuă a patriei noastre socialiste, ca şi mobilizatoarele chemări de a acţiona cu toată fermitatea, alături de tineretul lumii, de toate forţele progresiste de pretutindeni, pentru apărarea păcii, au găsit un profund ecou în inimile tuturor celor prezenţi, care şi-au exprimat, prin repetate urale, hotărîrea de a acţiona cu toată fiinţa lor pentru victoria socialismului şi comunismului în ţara noastră, pentru triumful păcii şi colaborării pe pămînt.

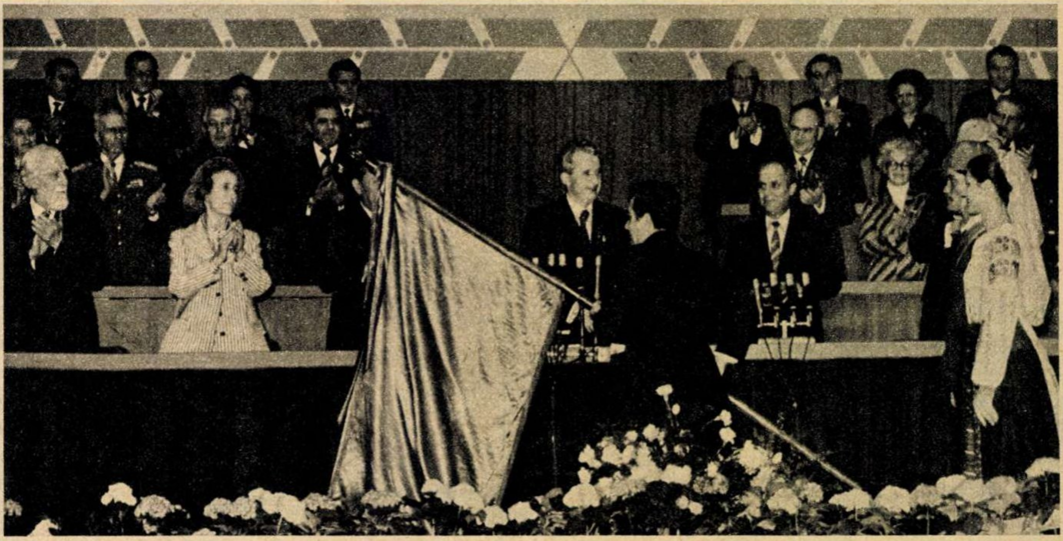

Adunarea solemnă a fost urmată de un spectacol omagial, care s-a încheiat într-o atmosferă de puternică însufleţire şi vibrant patriotism. Corurile, împreună cu toţi ceilalţi interpreţi, au intonat, în primă audiţie, cîntecul patriotic „Ceauşescu — tinerii". Întreaga sală a răsunat de acordurile solemne ale cîntecului „Partidul — Ceauşescu — România", s-a scandat, minute în şir, „Ceauşescu — P.C.R.!", „Ceauşescu şi poporul!"

ROMÂNIE -plai al primăverii

Eroica '82

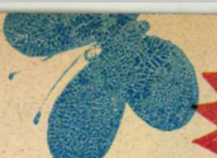

FOCUL NESTINS AL IUBIRII DE ȚARĂ

Într-o dimineață palidă și somnoroasă, într-o dimineață de iarnă, intrînd pe poarta atelierului de construcții și reparații al Combinatului siderurgic Hunedoara, m-a întîmpinat chiar cel pe care-l căutam și aș fi vrut să-mi vorbească, Eroul Muncii Socialiste, Constantin Diaconescu. Ghicindu-mi intenția cu care venisem, ba chiar și întrebarea care-mi stătea pe buze, discuția a început cît se poate de firesc.

– Lucrez aici, la Hunedoara, din 1954. Am fost o vreme maistru principal. Acum sînt șef de secție.

– Aș vrea să nu trecem peste titlul de Erou al Muncii Socialiste. Ce înseamnă pentru dumneavoastră acest titlu?

– Înseamnă muncă, multă muncă și dorința de a fi mereu printre primii. Înseamnă răbdare cu tine și cu cei din jurul tău.

– Aici, în Hunedoara – orașul focului nestins, cum i se spune azi, ați cunoscut bucuria și căldura muncii. Dar aici era cu ani în urmă un orășel. Cum era acel orășel? Pentru mine el nu mai există și nici nu mi-l pot imagina.

– Hunedoara de ieri nu se deosebea cu mult de un tîrgușor care atrăgea atenția numai prin ceea ce îl lega de uzină. Nu pot uita gara din Hunedoara. Cînd am venit prima dată aici, am zărit o clădire veche și niște vagoane răsturnate, care mai aminteau încă urmele războiului. Îmi mai aduc aminte drumurile prăfuite, denivelate, cu băltoace și noroi. Cu o privire scurtă puteai cuprinde întregul oraș. Clădiri mici, vechi, mizere. La uzinele de fier, cum se numea atunci întreprinderea de azi, tehnica era rudimentară. Predomina munca manuală, cu toate consecințele. Cinci furnale demodate și de o capacitate mică. Oțelăria veche Simens Martin și Laminorul se întindeau nu departe de furnale, în mijlocul unor bălării. În iulie 1950 a luat naștere Combinatul siderurgic dotat cu agregate și instalații noi, pe măsura și la nivelul cerințelor și condițiilor oferite de orînduirea socialistă. Ar fi multe de spus despre acel început de drum și despre oamenii care și-au înscris numele în cartea de istorie a acestei localități.

– Anii au trecut, Hunedoara și-a schimbat înfățișarea. Cum vedeți deci Hunedoara de azi?

– Este o localitate modernă. Alături de marile agregate siderurgice și de siluetele coșurilor veșnic fumegînde, s-a înălțat orașul. Hunedoara este astăzi nu numai o vatră de foc unde munca își spune pe deplin cuvîntul, ci și grădină cu flori.

– Ce vreți sau ce ați dori să ne spuneți nouă, pionierilor hunedoreni?

– Viitorul Hunedoarei stă în mîinile voastre, în focul nestins al iubirii de țară. Nu pot să vă doresc decît multă hărnicie și cutezanță.

– În numele pionierilor hunedoreni, vă mulțumesc și vă asigur că vom încerca să vă urmăm nu numai sfaturile, ci și exemplul dumneavoastră de muncă.

Cornelia Madaş
clasa a VIII-a F,
subredacția
„Tot înainte",
Hunedoara

Patriei

În fiecare dimineață
îți culeg roua, Patrie,
din cupa de azur
a florilor.
Tu ești sămînța
permanentei germinații
din care crește în mine
arborele scump al păcii.
Iată, în ramurile sale,
gîndurile-mi înfloresc
și leagă
fructe cu miezul de soare –
Soarele din privirile tale, Patrie!

Ciprian Stoica
clasa a VII-a,
Şcoala generală nr. 29,
Galați

E PRIMĂVARĂ ȘI NINGE CU FLORI

Dacă ar fi fost o iarnă adevărată, ne-am fi jucat cu fulgii ei, am fi suflat peste florile ei dantelate de gheață, am fi înhămat un ren de vînt la sanie și am fi zburat prin iarnă, am fi fost liberi, am fi uitat de alte griji și am fi privit mereu spre orașul albastru, cu soare și lumină, sau spre cerul vioriu, cu lună, cu stele și cu întuneric.

Caii albi ar fi fugit sălbatici peste cîmpurile încărcate de bogăția pufoasă și albă și s-ar fi învîrtejit pînă ce tot cuprinsul cîmpiei va fi fost plin de cai albi.

Clopoțeii de gheață ar fi sunat voios sosirea unui nou an, misterios și blînd, cu ninsoare domoală, acoperit cu alte bucurii și zîmbete. Și în locul soarelui orbitor de vară, în locul luminii sale, va fi o altă licărire de lumină, dată de albul zăpezii, curată, proaspătă ca o zi de iarnă.

Bucuria unei ierni adevărate, bucuria unui bob de grîu ce se simte bine la căldură, seamănă cu bucuria unui vis adevărat.

Acum a sosit primăvara. O primăvară bună, prietenoasă, livezile s-au încărcat cu floarea albă a merilor, a cireșilor și caișilor. Peste tot a început o ninsoare cu petale de flori. E primăvară, cu bucurii adevărate, culese de părinți și dăruite de ei tuturor copiilor. E primăvară, iar noi, copiii, ne îndreptăm spre școală și ne bucurăm că ninge cu flori, că e liniște și pace.

Ioana Ruxandra Fruntelată
clasa a V-a B, Şcoala generală nr. 201,
Bucureşti

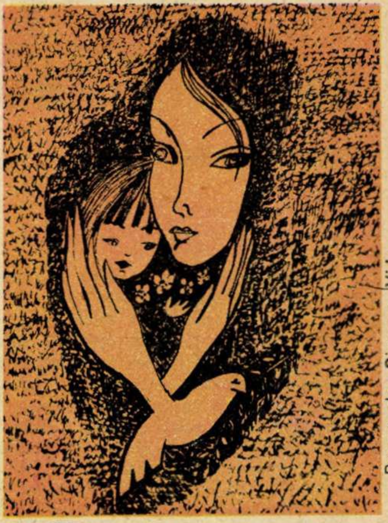

Desen de Simona Vidu,
cenaclul „Florile pămîntului" Alexandria

Pacea

Ce-i pacea? E universul cel mare,
Cu cununi de stele, cu raze de soare
Şi aripi de vis.
Prin ea cerul se leagă de cîmpie,
Şi norii plutesc ca fulgi de păpădie,
Şi drumul e deschis.

Pe valuri de mare mă urc către stele,
Şi pacea-nflorește în visele mele,
Şi-n tot ce am iubit.
Tot ce e vis, tot ce este speranță,
Prin muncă și trudă încet se înalță
Spre cerul infinit.

Ochii mei sînt două ceruri în care
Trec sclipiri de stele și valuri de mare
Şi sute de sori.
În glasul meu se adună cînd cînt
Tril de ciocîrlie și murmur de vînt
Şi glas de viori.

Zboară solii noștri cu aripi întinse,
Porumbeii păcii cu penele ninse
Spre anii ce vin.
Copii aleargă, se joacă prin stele
Cu toții-nfrățiți, ei culeg rămurele
Verzi, de măslin.

Şi pentru că azi este o nouă viață
Şi pentru că-orașe spre cer se înalță
Şi pentru senin,
Partidului ducem prin muncă cinstire,
Şi dragostea noastră, și-un imn de iubire
Şi îi mulțumim.

Cristina Marinescu
clasa a IV-a,
Şcoala generală nr. 172,
Bucureşti

ACȚIU
„TOT ÎNAINTE"!

DUMINICĂ, 21 MARTIE

*

În această dimineață de nouă și impetuoasă primăvară preludiind prin vrednicia tuturor viitoarele rodnicii ale anului, voi, pionierii din întreaga țară v-ați aliniat la startul noii ediții a amplei acțiuni de educație patriotică revoluționară „Tot înainte!". Ați așteptat cu emoție semnalul radio urmat de acordurile tradiționalului cîntec pionieresc „Tot înainte", pentru ca apoi — conform ordinului propriu de acțiune al fiecărui detașament — să porniți pe traseele acestei acțiuni larg mobilizatoare de energii și de eforturi care vor rodi bogat în buchetul faptelor voastre dedicate celei de-a 35-a aniversări a proclamării Republicii. Iată-vă, în aceste zile sărbătorești pentru întregul tineret al țării — împlinirea a 60 de ani de la crearea U.T.C. —, alături de frații voștri întru tinerețe, hărnicie și cutezanță, uteciștii, la marele, entuziasmul asalt al primăverii.

Lansînd îndemnul „Orașul nostru ca o floare", pionierii din Carei au și trecut la acțiune, ambițioși fiind ca în cel mai scurt timp orașul lor să certifice comparația „ca o floare". Pe colegii lor din Diosig—Bihor îi vom întîlni la locul unde a început amenajarea unui teren de joacă pentru șoimii patriei. Foarte bucuroși sînt pionierii din Călan—Hunedoara, fiindcă, de curînd, C.A.P. din Strei le-a repartizat 4 hectare de teren, pe care ei s-au și pregătit să-l cultive cu cartofi (3 ha) și căpșuni (1 ha). Și tot acum, și aici, la Călan, a prins viață un mai vechi proiect: amenajarea, în livada școlii, a unei pepiniere pentru arbori ornamentali. Sigur, exemplele pot continua, dar își vor găsi locul și în paginile noastre viitoare.

În repertoriul bogat al acțiunii „Tot înainte!" se înscriu, de asemenea, vizitele, excursiile, emoționantele evocări la monumentele și locurile ce păstrează memoria unor pagini fierbinți din istoria poporului nostru, a eroicelor lupte revoluționare purtate de comuniști în numele idealurilor de dreptate și libertate socială.

În comuna Răzvad, la monumentul înălțat în amintirea celor care s-au jertfit, pe aceste meleaguri dîmbovițene, în primăvara înflăcărată a anului 1907; versurile recitate cu emoție, cîntecele patriotice, florile proaspete — iată piosul omagiu adus eroilor răscoalei de către cei 600 de pionieri participanți la această evocare. Rememorînd evenimentele petrecute în urmă cu șapte decenii, profesorul Constantin Iancu și primarul comunei le-au vorbit copiilor despre viața prosperă de azi a comunei, despre perspectivele ei de dezvoltare în viitor, viitor pe care și ei, pionierii, cei mai tineri fii ai Răzvadului, îl prefigurează încă de pe-acum prin roadele muncii și hărniciei lor.

Fără îndoială, mărturii ale acestor cutezători ani ai pionieriei, faptele voastre de muncă se înscriu sub arcul de lumină și de solidar efort al generoasei „ștafete a generațiilor". Sub acest mobilizator generic se vor desfășura multe dintre activitățile voastre din cadrul actualei ediții a acțiunii complexe de educație patriotică revoluționară „Tot înainte!".

ILEANA PIȚA

ANOTI
hărniciei

Schimb „profesional" de păreri...

✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿

În întreaga țară, anotimpul reînnoirii naturii i-a găsit pe pionieri în haine de lucru. Harnici și veseli ei au asaltat cu uneltele specifice muncilor de primăvară spațiile verzi și grădinile, terenurile de joacă și parcurile pentru a le pregăti să redevină amfiteatre ale jocului și petrecerii plăcute a timpului liber. În solarii, în livezi și grădini, pe loturile școlare pionierii satelor participă cu hărnicie, urmînd exemplul părinților, la muncile agricole, dornici ca încă din întîile zile ale primăverii să creeze toate condițiile ca terenurile pe care lucrează să ia cît mai bine startul spre marile recolte.

✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿

Un oaspete obișnuit al copiilor – tovarășa Elena Iancu – primarul comunei.

GOSPODARII DIN TILEAGD

Încă de la piatra de hotar, unde comuna își prezenta numele, ne-am întîlnit cu... Primăvara. Drumul era curat „ca-n palmă", din loc în loc frunzele și crengile uscate, strînse grămăjoare, erau gata pregătite pentru drum. Jucîndu-se parcă, băieți și fete cu roabe și lopeți încărcau în mare grabă totul.

– Arde undeva? ne-am speriat văzînd în zare un fum gros care se înălța.

– Da. Dar nu-i nici un pericol. Am dat foc frunzelor adunate. Sînt și tovarășii profesori cu noi, așa că nu se poate întîmpla nimic, ne-a liniștit un băiat.

Ne-am îndreptat înspre locul cu pricina. O mulțime de copii se bucurau ca la un foc de tabără. Numai că, de data aceasta, erau cu toții în haine de lucru. Făceau o treabă foarte serioasă: curățenia de primăvară a comunei lor!

– Nu v-ați cam grăbit? i-am întrebat văzîndu-le obrajii înroșiți de vîntul pișcător.

– Mai tîrziu n-o să prea avem timp. Ne așteaptă solarul, pregătirea grădinii de zarzavat, a terenului de culturi și... ciupercăria! Băiatul blond, cu ochii verzi, după ce pronunță cuvîntul „ciupercărie", se uită atent la noi, sigur fiind că va urma și întrebarea: „Aveți o ciupercărie?"

Desigur, am pus-o.

– Încă nu, dar aproape, intervine Simona Bunta, locțiitor de comandant de unitate. Veniți să vedeți, să vă explicăm.

Ne aplecăm capetele și intrăm în pivnița școlii, un fel de sală lungă, lungă și întunecoasă.

– Dar aici nu pătrunde soarele, reflectăm noi.

Drumul spre școală, străbătut pe biciclete, este deosebit de plăcut!

MPUL pioniereşti

– Chiar aşa şi trebuie! ne lămuresc cîţiva deodată, bucuroşi parcă de observaţia noastră.

– E şi cam cald, mai observăm.

– A, nu suficient, pentru ciuperci! Vom adapta o încălzire specială.

– De unde ştiţi toate acestea? ne mirăm. De la orele de agricultură?

– Nu numai. Ca să te apuci de o treabă atît de serioasă, trebuie să ştii cît mai multe. Ca să nu păţim ca şi cu iepurii...

Spunînd aceasta i-am văzut, pentru prima oară de la întîlnirea noastră, întristîndu-se.

– Ce s-a întîmplat cu iepurii? Cuştile voastre sînt pline cu urecheaţi de toate vîrstele şi culorile, îi lăudăm.

– Cînd am înfiinţat cercul de zootehnie – anul trecut– ne-am şi grăbit să trecem la treabă, ne povesteşte Rozalia Boboc, responsabila cercului. Am făcut deîndată rost de cîţiva iepuri, am improvizat nişte cuşti şi am sperat că totul va fi bine. A venit, însă, frigul fără ca noi să ne luăm măsurile de prevedere pentru iernarea locuitorilor micii noastre ferme. Astfel că, într-o noapte cu vînt şi ger, porţile s-au deschis şi... cei mai frumoşi iepuri au dispărut. Dimineaţa nu ne venea să credem de ce se întîmplase. Chiar din clipa aceea am hotărît să refacem totul. Avem acum cuşti solide, construite după planuri bine gîndite, cu tot ce este necesar. Chiar şi curăţenia lor se face automat. Cît priveşte alimentarea, deşi copiii aduc de acasă fel de fel de legume, nu ne bazăm numai pe acestea. Cultivăm, special, un lot cu sfeclă, morcovi şi varză. De aici vom face şi rezerve pentru iarnă. Acum însă s-a ivit o altă problemă pe care, probabil, o vom rezolva, dar nu putem singuri, ci cu... primarul!

*

În biroul cu masă lungă şi scaune multe pentru şedinţe, ne întîmpină, amabilă, tovarăşa Elena Iancu.

– Da, eu sînt primarul. Numai că, o să mă scuzaţi, dispun de foarte puţin timp liber. Ştiţi cum e primăvara...

Se aşază, totuşi, pe un scaun, ne invită şi pe noi aşteptînd curioasă să afle despre ce este vorba.

– A, despre copii? de ce nu spuneţi aşa de la început? Sînt foarte harnici! Ce să mai zic despre ideile lor?...

– Ideile?

– Da, fel de fel. Acum, de pildă, au venit cu un plan propriu de plantări. „Avem nevoie de duzi, pentru viermii de mătase", mi-au argumentat ei. Mi-am amintit că anul trecut, în vacanţă, tot etajul şcolii era destinat creşterii viermilor de mătase. Pe copii îi întîlneam adesea în căutare de... frunze de dud. Cu rezultatele lor frumoase la producţia de gogoşi de mătase se poate mîndri şi comuna. Aşa că „problema ridicată de pionieri" a fost inclusă pe ordinea de zi a unei şedinţe a Consiliului popular. S-a votat „pentru" realizarea propunerii lor. De fapt, ei sînt gospodarii celor 7600 mp de spaţii verzi – parcuri şi zone cu flori. Nici în grădinile de zarzavat nu sînt„oaspeţi." De ispravă copii!

ELENA MĂNESCU

Premieră absolută!

Cristiana Moise, de la subredacţia pionierească „Cireşarii", judeţul Giurgiu, ne scrie despre o premieră absolută pentru Şcoala generală nr. 4 din Giurgiu: ciupercăria, înfiinţată experimental, dă roade!... „Este rezultatul a peste două luni de cercetări, de muncă, de emoţii. Cînd am aflat că au răsărit primele ciuperci, am păşit cu toţii în încăpere, ca într-o faimoasă grădină botanică. Am fotografiat „trofeele" şi i-am felicitat pe specialiştii noştri, ale căror chipuri radiau de încîntare: ei sînt pionierii, membri ai cercului de biologie din şcoală, care lucrează sub îndrumarea tovarăşei profesoare Dorina Sîrbu.

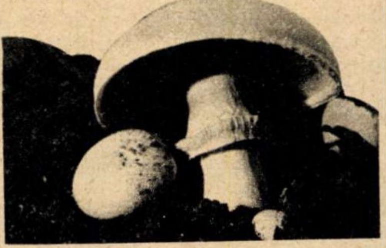

Cu această premieră am păşit pragul primăverii 1982!"

VIITORII APICULTORI

Valentin şi Sandu, vecini, prieteni şi colegi de clasă, sînt doi dintre cei mai tineri cetăţeni ai comunei Cernăteşti din judeţul Buzău care, alături de colegii lor de şcoală, vor deprinde în această primăvară o ocupaţie nouă (pentru ei), dar cu rădăcini adînci în istoria agriculturii româneşti — apicultura. Pînă atunci, însă, cum primăvara sînt atîtea de făcut nu numai în curtea şcolii, dar şi în gospodăria proprie am acceptat invitaţia lui Valentin de a face o vizită în „sectorul lui zootehnic" — de acasă.

— Vreţi s-o vedeţi pe Florica (capra noastră care acum are doi iezi) sau să vi-l prezint mai întîi pe favoritul meu — Gigi, căluţul meu?

Şi deschizînd poarta grajdului, băiatul e întîmpinat cu bătăi de copită de un cal tînăr şi frumos, îngrijit şi ţesălat cu migală de tînărul lui stăpîn.

— Îl avem de trei ani, de cînd era mînz şi mi-a fost drag de el încă de-atunci. Acuma, adică zilele astea, o să contractăm pentru crescut şi o viţeluşă, aşa că îmi va spori „sectorul".

— Dar din cîte văd mai aveţi şi păsări de tot felul prin ogradă şi porc şi iepuri.

— Şi oi avem, dar sînt duse pe deal la păscut cu mieluţii. Numai urecheaţii ăştia îmi fac cele mai mari necazuri, cu toate că şi pe ei îi îngrijesc şi-i iubesc. Nu numai că-mi rod cuştile şi tot ce se mai nimereşte, că trebuie să le tot repar şi să le peticesc aproape zilnic, dar mai şi scapă prin grădină. Şi azi dimineaţă mi-au scăpat doi.

— Şi ai tu timp să te ocupi de tot „sectorul" ăsta aşa mare?

— Cînd încep ai mei cu tunsul viei şi muncile de primăvară de la livadă sau la răsadurile de zarzavat îmi revine mie grija animalelor din ogradă. Şi e normal să fie aşa. Doar acum sînt şi eu băiat mare şi am început să mă pricep la treburile din zootehnie şi chiar la cele din agricultură.

Cu seriozitatea şi convingerea cu care vorbeşte Valentin i-am mai auzit vorbind şi pe alţi colegi de-ai lui care, ca şi el, îşi trăiesc copilăria cu sentimentul că sînt viitorii muncitori ai ogoarelor, viitori ingineri, zootehnişti sau mecanizatori, viticultori, pomicultori ori apicultori.

EMILIA TEODORU

VINE, VINE PRIMĂVARA... GOSPODĂREŞTE!

„Am început curăţitul pomilor în livada Casei pionierilor şi şoimilor patriei, din Buzău. Sîntem membrii cercului de horticultură", precizează cei care ne-au trimis fotografia. Fapta şi poza, la prima vedere, nu ar avea cum să ofere, în acest moment, al primăverii o notă surprinzătoare. Este în perfect acord cu mereu reînnoitul anotimp şi, aşa cum ghioceii răsar în fiecare an şi, de fiecare dată ne bucură, tot aşa, gesturile de hărnicie ale pionierilor aduc mereu bucurie şi folos. Priviţi-i acum, prin intermediul următoarei fotografii pe pionierii (o parte din ei, cît cuprinde obiectivul foto), care robotesc pe coasta unui deal lîngă satul Petreşti, copiii fiind din cele şapte sate ale comunei Năruja, judeţul Vrancea. În aceste zile, cei peste trei sute de pionieri nărujeni au mult de lucru. Se subînţelege, că asta nu-i împiedică să şi înveţe, să se şi joace. Sînt deprinşi să-şi organizeze timpul. Ei îngrijesc, printre altele, o livadă cu două sute de meri, peri şi pruni care, în acest an vor rodi pentru prima dată. O idee: ce-ar fi să sărbătorească acest eveniment cu toţii, la şcoală, să fie o sărbătoare a livezilor pionereşti din Năruja? Pentru că mai este o tînără livadă, chiar lîngă şcoală, unde se află plantaţi două sute de pruni, vişini şi cireşi pe care îi vor îngriji şi de ale căror roade se vor bucura viitoarele promoţii de pionieri. O ştafetă a generaţiilor, gata începută!

Şcoala generală Fundeni, comuna Zărneşti, judeţul Buzău. Aici constatăm o planificare ştiinţifică, sistematică, a activităţii cercului de legumicultori, care, în aceste zile, a intrat în acţiune. Şi nu numai legumicultorii. În toate satele din comună, pionierii lucrează pe loturi şcolare, în livezile de meri şi caişi şi sînt prezenţi şi la serele Consiliului Popular, unde acum îngrijesc garoafele şi gladiolele timpurii. Pionierii din cercurile agricole nu duc lipsă de nimic, chiar şi în privinţa... „specialiştilor" numiţi din rîndurile lor: de pildă, la cercul citat au ca inginer-şef pe elevul Florin Tudor, contabil — pe Valentina Anghelescu, şefi de echipă — pe Monica Mihalache, Cristian Nevolnicu etc. În scriptele cercului, studiem planul lor de producţie şi notăm: la suprafaţa de 1 000 mp — copiii vor să obţină 3 000 kg cartofi, 100 kg fasole, la 100 mp — 300 kg tomate timpurii, la 200 mp — 500 kg varză etc.

Desigur, aceste realităţi nu sînt ieşite din comun, ele se petrec în multe alte unităţi de pionieri din satele şi comunele patriei. Totuşi, luate la un loc, aceste realităţi obişnuite alcătuiesc un neobişnuit de rodnic episod al cronicii faptelor pionereşti de muncă dedicată înfloririi patriei.

MARGA MICU

Comoara de la BĂLĂRIA

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ

. Inginerul Gheorghe Popa, arătîndu-ne ce va mai rămîne din această sondă cînd va fi trecută pe combustie subterană: doar o singură țeavă.

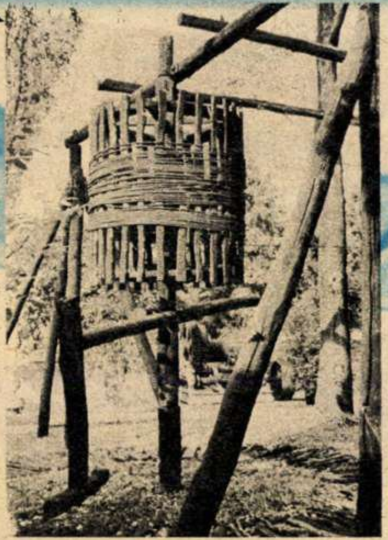

Instalația din imagine, pe nume hecna, a servit, după 1850, ridicării la suprafață a hîrdaielor cu petrol.

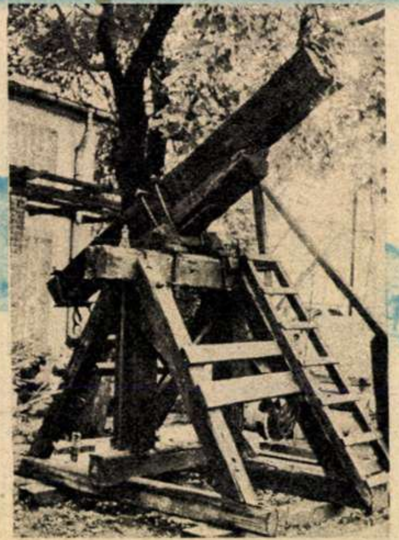

Instalația de foraj percutant realizată cu mijloace simple în a doua parte a secolului trecut.

. Azi, petrolul se scoate la lumină cu astfel de pompe acționate electric și dirijate de la distanță.

. Și iată cu ce instalații se sapă azi sondele pînă la 6 000 m adîncime.

Bălăria. Numele unui sat ca multe altele, pierdut în imensitatea cîmpiei, la cîțiva kilometri de Videle. Aici, pe ogoarele de la marginea lui, s-a petrecut, în urmă cu cîțiva ani o... minune, un fapt atît de interesant, încît participanții la un congres mondial găzduit de țara noastră, aflînd despre el, au ținut să meargă cu toții acolo, la fața locului, să vadă cu ochii lor ceea ce se povestește.

Despre ce fapt e vorba?

De mai bine de 20 de ani, de pe ogoarele mănoase ale cîmpiei în centrul căreia se află orașul Videle, pe lîngă tradiționala recoltă de cereale se mai obține încă una, la fel de prețioasă: o bogată „recoltă" de petrol. Petrolul de Videle, care atîrnă greu — și după cum ni s-a spus — hotărîtor în balanța energetică a țării. Cît vezi cu ochii împrejur și chiar mai departe, dincolo de orizont, cîmpul e presărat cu zeci și zeci de sonde care de peste două decenii sug zi și noapte din subsol aurul negru atît de necesar economiei noastre naționale. În răstimpul acesta însă, deși din întreaga cantitate de petrol existentă în zăcămînt nu s-a scos decît o mică parte, multe dintre sonde au „secat". Pe conductele ce pornesc de la ele spre marile rezervoare ale depozitului central al schelei, aurul negru curgea din ce în ce mai puțin.

Așa s-au petrecut lucrurile și cu sondele de la Bălăria: unele s-au oprit complet, altele mai dădeau ceva petrol, dar cel mult o jumătate de tonă în 24 de ore, fiind, cum se spune, pe ducă. Ei bine, cu cîțiva ani în urmă, printr-un procedeu original și de-o mare îndrăzneală, pus în practică de specialiștii noștri, cîteva dintre aceste sonde au fost... „reînviate". „Reînviate" în așa măsură, încît au devenit eruptive, dînd producții record.

Aceasta e „minunea" de la Bălăria pe care, văzînd-o și cunoscînd-o, participanții la Congresul mondial al petrolului, ținut în 1979 la București, au apreciat-o ca pe o adevărată revoluție în domeniul extracției de țiței și, impresionați și încîntați totodată, au dus vestea în întreaga lume. Așa se face că numele acestui anonim sat pierdut în Cîmpia Română — Bălăria — a devenit cunoscut în lumea petrolului pe multe paralele și meridiane ale globului.

*

Străbatem într-un „Aro" drumurile înguste ce șerpuiesc peste cîmp, printre sondele ce-și înalță turlele metalice la tot pasul. Ne îndreptăm spre Bălăria în compania inginerului Gheorghe Popa, unul dintre autorii „minunii" de care v-am vorbit mai sus. Peste tot, panouri care avertizează împotriva pericolului de incendiu: „Fumatul strict interzis!", „Nu aprindeți chibrituri, nu umblați cu foc deschis!" Pe neașteptate, șoferul trage pe dreapta și, cu două roți pe taluzul înierbat, oprește.

— Am ajuns!

Sîntem nedumeriți, dezorientați chiar. Cum, ăsta-i locul acela devenit atît de cunoscut? Împrejur, mai nimic: nici știutele turle metalice, nici atît de ciudatul ansamblu al motorului electric și al unității de pompare care-și balansează continuu brațul metalic prevăzut cu contra-greutăți. Doar cîteva platforme de beton, cam de mărimea a trei-patru mese de ping-pong, răspîndite ici-colo pe cîmp. Din centrul fiecărei platforme iese o țeavă lucitoare care, făcînd repede un cot de 90 de grade, aleargă argintie peste pămînt spre o clădire lungă și joasă aflată la cîteva sute de metri mai încolo, dinspre care răzbate pînă aici un duduit puternic. Împrejur, nimeni, nici un om. Sesizîndu-ne nedumerirea, inginerul Popa se grăbește să ne explice:

— Sub tălpile noastre, la 600 de metri adîncime, în straturile îmbibate cu petrol, arde focul. Un foc pe care noi l-am aprins, îl întreținem și-l dirijăm cum vrem. Datorită lui, țițeiul devine fluid, iar presiunea gazelor ce se degajă prin ardere e atît de mare, încît îl face să țîșnească afară ca apa dintr-o fîntînă arteziană. Din cauza asta nu mai avem nevoie nici de turle, nici de motoare, nici de pompe, ci numai de țevi și de platformele acestea grele de beton, care stau peste sonde ca niște capace.

Așadar, aici, afară, cea mai mare strictețe în ceea ce privește pericolul de incendii, în timp ce acolo, jos, în chiar „miezul" zăcămîntului de petrol, duduie un foc năprasnic. Din explicațiile inginerului înțelegem noul, modernul și îndrăznețul procedeu al combustiei subterane care aici, la Bălăria, este în fază experimentală.

Petrolul de la schela Videle e atît de vîscos, încît prin toate celelalte procedee, mai vechi sau mai noi — prin presiunea naturală, prin pompare și prin injecția cu apă sub presiune — nu se poate scoate decît cel mult 28 la sută din cantitatea aflată în zăcămînt. „Oare restul de peste 70 la sută din acest aur negru e sortit să rămînă definitiv încuiat în sipetele pămîntului? Să stea adică acolo, nefolosit, în timp ce pe plan mondial criza energetică devine tot mai acută iar în contextul ei petrolul se procură tot mai greu, costă de la o zi la alta mai mult? Nu s-ar putea să mai smulgem încă o parte din această inestimabilă bogăție de care economia noastră națională are mare nevoie?" Acestea au fost întrebările pe care oamenii din schela de extracție Videle, împreună cu specialiștii Institutului de cercetări și proiectări pentru țiței și gaze din Cîmpina, dornici să răspundă prin fapte mobilizatoarelor îndemnuri adresate în repetate rînduri tuturor petroliștilor de către secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a spori necontenit producția de țiței, și le-au pus încă de-acum 10-12 ani. Răspunsul pe care l-au dat cîțiva dintre ei, cei mai îndrăzneți, a fost afirmativ: „Se poate, dar numai aplicînd metoda combustiei subterane".

Combustia subterană! Un procedeu cu adevărat radical. Deși imaginat și fundamentat teoretic cu multe decenii în urmă, puțini specialiști din lume s-au încumetat să-l încerce. Să dai foc petrolului pentru a produce petrol! Pare ceva împotriva firii. Oricum, teribil de greu și de complicat. Dovadă, faptul că n-a „prins" și că multe somități din domeniu i-au prevăzut aplicabilitatea în secolul viitor. La noi în țară însă s-au găsit specialiști care au susținut că poate fi pus în practică imediat, în zilele noastre. Printre ei, și inginerul Popa:

— Încă din 1971 s-a elaborat un studiu în care, ținînd seama de caracteristicile specifice ale zăcămîntului, se arăta cum poate fi aplicată combustia subterană și ce rezultate s-ar putea obține.

Dar așa cum se-ntîmplă de obicei cînd e vorba de-o metodă nouă și, pe deasupra, și riscantă, oamenii nu s-au lăsat convinși prea ușor. Noul procedeu însă fusese deja experimentat cu succes de cercetătorii de la Institutul de specialitate din Cîmpina la Suplacul de Barcău. Dar acolo petrolul se afla doar la... 50—100 de metri, pe cînd aici zăcămîntul e între 600 și 800 de metri. Și-n plus, și natura petrolului e diferită, în dauna celui de Videle. Totuși, „gheața fusese spartă" și pînă la urmă studiul din '71 este aprobat și încep pregătirile pentru inițierea experimentului de combustie subterană la Bălăria. În același timp se formează un colectiv care se va ocupa numai de creșterea factorului final de recuperare în schela Videle. Așa se face că în 1975 la Bălăria sînt „aprinse" primele două sonde.

— N-a fost deloc ușor — ne spune inginerul Gheorghe Popa, șeful colectivului de care vorbeam. Prima oară am încercat să aprindem țițeiul din zăcămînt prin intermediul curentului electric. Dar ori nu lua foc, ori lua prea tare. Am avut chiar și o explozie la o sondă. Instalația a fost aruncată în aer ca o jucărie. Atunci au început iar cercetările. Se știa că uleiul de in, ținut la 50°C, ia foc singur. Și cum temperatura din zăcămîntul nostru e exact de 50°C, s-a introdus ulei dintr-ăsta în zăcămînt. Și-am reușit. N-aveam însă suficientă experiență nici în ceea ce privește dirijarea frontului de ardere care se dezvolta haotic...

Încet-încet însă, specialiștii din schelă și cercetătorii de la Cîmpina, care aveau deja experiența Suplacului de Barcău, reușesc să stăpînească de la suprafață, prin intermediul injecțiilor de apă și de aer sub presiune, stihiile dezlănțuite de ei înșiși în adîncul pămîntului. Se ivește însă altă dificultate: nerăbdarea. Cu toții așteaptă „minunea". Dar trece un an, se pășește bine și-n cel de al doilea și... nimic. Specialiștii însă intuiesc motivul acestei întîrzieri: viscozitatea deosebită a petrolului. Se demonstrează, negru pe alb, că frontul de ardere înaintează aici cu doar 8 cm în 24 de ore. Și convinși că vor reuși, cer timp, asumîndu-și toată responsabilitatea.

Și-au reușit, într-adevăr. Într-una din zilele toamnei anului 1979, prima sondă de la Bălăria se trezește la viață. Cu atîta vigoare, încît trebuie... potolită. Apoi încă una, și încă una, fostele sonde „moarte" devin eruptive. Și cei care se îndoiseră o clipă de rezultatele noii metode sînt de acord cu faptul că dacă specialiștii Institutului din Cîmpina și cei din schela Videle nu ar fi apărat cu încăpățînare și cu dîrzenie combustia subterană, poate că s-ar fi renunțat pentru un timp la ea. Ba unii spun că focul ce arde acum în subsolul de la Bălăria a fost aprins nu cu ulei de in, ci din „focul" care arde în inimile acestor oameni care, pentru a da țării cît mai mult petrol, și-au asumat, printre primii în lume, riscurile aplicării acestei noi metode de extracție.

*

Urmărim firul țevilor argintii care pornesc de la sonde peste cîmp și ajungem la clădirea aceea joasă și lungă, în fața căreia conductele se adună într-un adevărat păienjeniș. Pămîntul tremură sub picioarele noastre. Deschizînd una din ușile metalice, avem imediat explicația acestui mic, dar continuu cutremur: cîteva uriașe motoare electrice pun în mișcare tot atîtea compresoare pe măsura lor:

— Aceasta e „inima" sondelor cu combustie subterană. Dacă ea s-ar opri, s-ar opri și petrolul. Ar rămîne acolo, în adînc.

Dar nu se oprește niciodată. Aici aerul e comprimat în trei trepte pînă la 60 de atmosfere, după care, pe conducte și prin intermediul sondelor de injecție, e introdus la 600 metri sub pămînt unde întreține focul din frontul de ardere. În sfîrșit, aici dăm de primii petroliști: trei sau patru oameni care supraveghează diversele aparate de control. De fapt, petroliști e un fel de-a spune, în realitate fiind mecanici. Cum alții sînt betoniști, sudori, electricieni, operatori, domeniul acesta incluzînd în sfera lui o mulțime de meserii. Unul dintre ei e Dumitru Tecuceanu, cel mai bun mecanic al stației de compresoare. E din Videle, încă tînăr și dăruit trup și suflet noii metode de extracție a țițeiului. Și ne explică și de ce.

Știe, ca toți oamenii din schelă, că prin aplicarea combustiei subterane, factorul final de recuperare al țițeiului din zăcămînt se ridică la peste 40 la sută. Că deja la Videle au fost aprinse și alte sonde și că în curînd metoda aceasta va fi generalizată, toate sondele „moarte" urmînd a fi readuse la viață.

— Datorită aplicării acestei noi metode, și copiii noștri vor avea de scos petrol de-aici, de la Videle.

În 1981, schela de extracție Videle a sărbătorit împlinirea unei vîrste venerabile — 20 de ani de existență. Iată însă că prin oamenii săi, petrolul de Videle cunoaște o nouă tinerețe, mai viguroasă decît oricînd. Și peste ani, cînd prin combustia subterană nu se va mai putea stoarce nimic din uriașul „burete" îmbibat cu țiței, aflat în subsolul acestei părți a Cîmpiei Române, se vor găsi, cu siguranță, alte metode pentru a scoate la lumină și restul de circa 40 la sută din aurul negru ce mai rămîne încă în urma focului care arde acum în adîncuri.

— Noi ni le și imaginăm — ne spune inginerul Popa. Vor fi folosite, probabil, procedee chimice de mare eficiență sau poate radicala metodă a mineritului...

Alegerea, experimentarea și aplicarea acestor metode ale viitorului vă revine vouă, cititorii de azi ai revistei noastre. Mai precis, acelora dintre voi care, descoperind cît de fascinantă e munca în schelele de extracții, ce satisfacții mari oferă ea, vor îmbrățișa această grea dar frumoasă profesie, de petrolist.

CONSTANTIN DIACONU

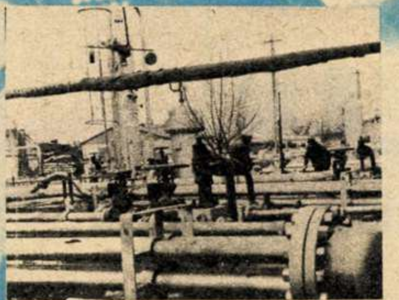

Păienjenișul de țevi argintii din fața stației de compresoare de la Bălăria.

Cercetători, dotați cu aparatură specială, pregătesc pentru combustia subterană o nouă sondă.

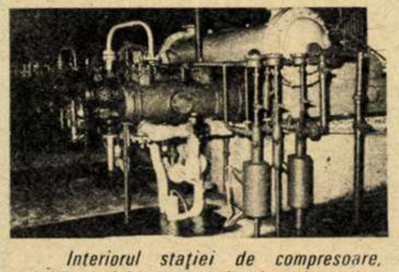

Interiorul stației de compresoare, „inima" sondelor cu combustie subterană.

Moderne aparate prin intermediul cărora specialiștii urmăresc și dirijează de la suprafață focul ce arde la sute de metri sub pămînt.

Platforma unei moderne sonde de foraj — o adevărată uzină.

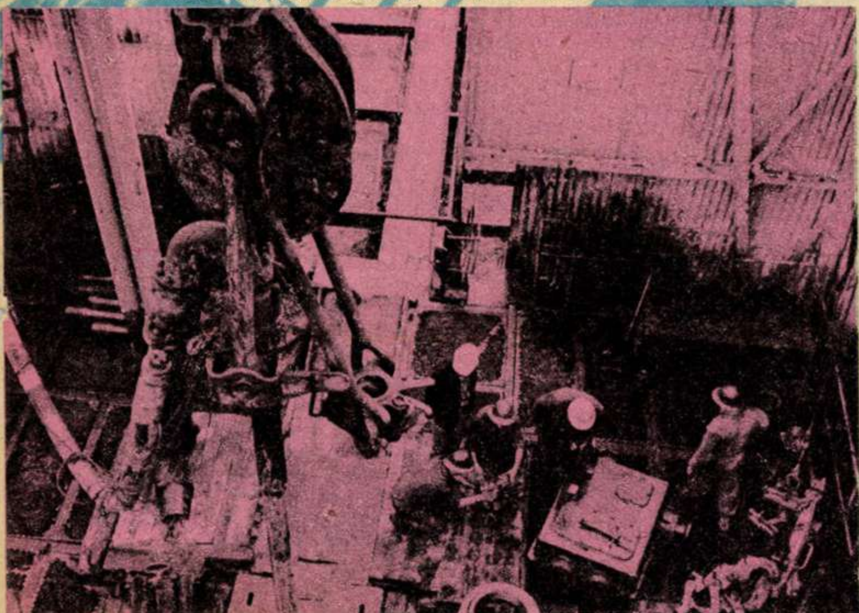

COMORILE PATRIEI

1. Istoria petrolului în țara noastră începe în 1440, an în care este semnalată pentru prima oară într-un act oficial prezența la Lucăcești, în Moldova, a păcurii la suprafață. În Țara Românească țițeiul apare prima oară într-un document semnat de Neagoe Basarab în 1517. În 1672 sînt amintite prima oară în scris izvoarele de gaze naturale din Transilvania. Extracția țițeiului prin puțuri se desfășoară de multe secole pe teritoriul nostru, dacă încă Duca Vodă o amintea într-un document din 15 august 1676.

ÎNTREBARE: **Folosirea la noi a păcurii la ungerea osiilor de căruță este amintită în cartea unui autor român de faimă europeană în 1716, în cartea sa „Descriptio Moldaviae". Care este numele autorului?**

RĂSPUNS:
- ☐ **Miron Costin;**
- ☐ **Dimitrie Cantemir;**
- ☐ **Ion Neculce.**

2. România este prima țară din lume care, încă în 1857, a exploatat petrolul la scară industrială. Rafinăria de la Rîfov a lui Marin Mehedințeanu producea 250 de tone pe an. Aceasta a permis ca Bucureștiul să fie primul oraș din lume iluminat cu petrol lampant. La fel, datele indică drept o prioritate românească folosirea la exploatările petroliere de pe Valea Prahovei a motoarelor electrice. Prima conductă din Europa destinată transportării gazelor a fost instalată între Sărmășel și Turda în 1912. În țara noastră, prima conductă magistrală pentru transportarea produselor petroliere a fost realizată în 1916.

ÎNTREBARE: **Construirea primei noastre conducte de produse petroliere, între Băicoi și Constanța, a fost propusă încă în 1899 de către un mare inginer român, autor al multor construcții „în premieră". Care este numele lui?**

RĂSPUNS:
- ☐ **Anghel Saligny;**
- ☐ **N. Cobălcescu;**
- ☐ **Traian Vuia.**

3. Încă din secolul trecut, industria petrolieră românească a atras numeroși capitaliști străini, dornici de profit. În preajma declanșării primului război mondial, societățile străine dețineau peste 97% din capitalul investit în petrolul românesc. În timpul ocupației germane (decembrie 1916—octombrie 1918), capitaliștii germani au scos din țară 1 140 809 tone de produse petroliere. Între 1920 și 1939, numai două dintre societățile petroliere străine („Româno-Americană" și „Astra Română") au înregistrat beneficii anuale depășind de 5—8 ori capitalul investit de ele.

Revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din august 1944 a schimbat cu desăvîrșire fața lucrurilor. Devenind stăpîn pe avuțiile sale, poporul a pornit să și le gospodărească atent. Între altele, erau necesare mari lucrări menite să lege anumite centre petrolifere de centrele industriale ale țării. În 1947 intra în funcțiune conducta magistrală legînd Capitala de zăcămintele de gaze din Transilvania.

ÎNTREBARE: **O importantă porțiune din cei 310 km ai conductei amintite a fost instalată de către brigăzile de muncă voluntară de pe unul din primele șantiere naționale ale tineretului. Care este numele acestui șantier?**

RĂSPUNS:
- ☐ **Salva-Vișeu;**
- ☐ **Agnita-Botorca;**
- ☐ **Bumbești-Livezeni.**

4. Noua industrie românească a petrolului înregistrează în anii socialismului cote dintre cele mai înalte. Este creată industria de utilaj petrolier, care se afirmă prin realizări de răsunet internațional. În 1974, Întreprinderea „1 Mai" din Ploiești a prezentat o instalație aptă să foreze la adîncimi între 6 500 și 10 000 m. Un an mai tîrziu este lansată prima platformă românească de foraj marin — „Gloria".

ÎNTREBARE: **În ce localitate portuară a fost construită prima platformă românească de foraj marin?**

RĂSPUNS:
- ☐ **Oltenița;**
- ☐ **Constanța;**
- ☐ **Galați.**

CUTEZĂTORII

«COMORILE PATRIEI»

ETAPA A V-A

• EXPEDIȚIE ÎN PATRIA IUBITĂ • EXPEDIȚIE ÎN PATRIA IUBITĂ •

N ANTOLOGIA
ITERATURII
ENTRU COPII

ION DODU BĂLAN

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

— **COPILĂRIA UNUI ICAR**, ed. II distinsă cu premiul Uniunii Scriitorilor.
— Volumele de versuri: — **NELINIȘTEA FÎNTÎNII — ARBORI PENTRU VEȘNICII;**
— Monografia **OCTAVIAN GOGA** — distinsă cu premiul Academiei R.S.R.;
— Volumul de eseuri: **ETHOS ȘI CULTURĂ SAU VOCAȚIA TINEREȚII.**

Cititorilor revistei „Cutezătorii" le urez să cuteze a gîndi cu mintea lor proprie, îndrăzneț și original, pentru a putea contribui la descifrarea tainelor materiei și la propășirea Patriei noastre pe culmi tot mai înalte de civilizație și cultură.

Ion Dodu Bălan

PESTE VAMA CUCULUI

Toată ziua din toamna aceea, badea Dumitru, lelea Ană și, împreună cu ei, toți ai casei, n-au ieșit din curte și nimeni nu le-a putut călca bătătura. Poarta a rămas încuiată de aseară, cu ivărul complicat, făcut de Aurel și de Ion în originalul lor atelier din șură. Ai lui Vlaicu se mișcau încet, vorbeau în șoaptă, iar uneori se înțelegeau numai din ochi și din semne. Ceva neobișnuit se punea la cale, în mare taină. Badea Dumitru chiar le precizase copiilor că sporovăiala și vorba lungă sînt sărăcia omului și-i pot duce la mari necazuri.

- Pe om îl prinzi de vorbă, ca pe bou de coarne... Să vă țineți gura... Să luați în brațe pe *n-aude, nu vede...* Să știți că vorba-i de argint și tăcerea-i de aur...

- Pleci singur, tată, sau mai mergi cu cineva, întreabă fetița cea mică, Valeria, dîndu-se de gol că n-a înțeles nimic în legătură cu păstrarea tainei. Mi-e frică să nu te prindă hoții ori lupii prin pădure, mai ia pe cineva cu tine, ia cîinele și ia-l și pe Aurel, că el e tăcut și curajos, și-ți poate fi de folos.

Badea Dumitru o ascultă liniștit, surprinzător de liniștit față de atitudinea fetiței neînțelegătoare.

- Pe tine te iert, că ești prea mică și prostuță, dar de mă întreba altul, îl plesneam de nu se vedea... Îți spun, însă, încă o dată: despre asta nu trebuie să afle nimeni nimic, dacă vrei ca tata să se întoarcă și să fie mereu cu voi. Dacă nu vă țineți gura, îl mai vedeți numai la închisoare la Deva, și nici acolo, că-mi vor putrezi picioarele cine știe pe ce alte temnițe și ocne...

- Fugi, în grădină, de-aici... du-te și te uită cum se zbenguie peștii prin apa Mureșului!... îi zise lelea Ană. Tata nu pleacă nicăieri. Tata se joacă și vă pune pe voi la încercare, ca pe copiii de împărați din poveste. Trăim vremuri grele, care ne învață să știm să tăcem; tăcerea-i de aur și vorba-i de argint, voi asta s-o țineți minte toată viața, căci gura bate fundul... Un om ca lumea știe să tacă... Nu trăncănește ca melița.

Lelea Ană se îndreaptă spre cuptorul în care se pregătea să coacă pîine proaspătă pentru drumul lui badea Dumitru. Lipite de cuptor erau uneltele trebuitoare - lopata de introdus și scos pîinea, divgul pentru tras, un jogul, un băț lung de vreo 3 m de al cărui capăt erau agățate multe zdrențe mari și groase pentru șters cuptorul, după ce era foarte bine ars și încălzit.

Aurel și Ion fură trimiși să aducă din grădina de zarzavaturi ceapă, castraveți și roșii pentru a fi puse, la pachet, alături de slănină și de ouăle fierte, în traista cu merinde a tatălui. Badea Dumitru continuă să împletească din lungi paie de grîu un fel de cipici mari și groși, cu care să fie încălțați boii, cînd vor ajunge sus, pe vîrful munților, pe unde trece granița nedreaptă dintre imperiul austro-ungar și Țara Românească. Taina începea să se spulberę. Copiii cei mari o deslușiră. În țara ungurească vitele erau foarte ieftine și Badea Dumitru avea nevoie de bani mulți, ca să-l poată ține pe Aurel la școală, în oraș. Taxe, gazdă, cărți, haine, toate cereau bani. Aflase, de la alți oameni din sat, că în Țara Românească se vînd bine vitele și s-a gîndit să plece și el cu perechea lui de boi, pe la Vama Cucului, adică pe acolo pe unde nu sînt grăniceri, ca să ajungă să-i vîndă la Rîmnicu Vîlcea. Banii cîștigați în Țara Românească îi schimba apoi foarte avantajos la niște negustori de la Orăștie și așa se descurca. Cînd toate pregătirile fură gata, așa cam pe la vecernie, cînd satul Binținți era pustiu, ieși cu boii pe poarta casei, liniștit, ca și cînd ar pleca la pășune. Însoțit de Aurel și de cîinele mare, ciobănesc, badea Dumitru ieși pe o uliță lăturalnică a satului, trecu calea ferată și o apucă peste cîmpul Vaideiului, către munte.

- Apropie-te, crîng, îndepărtează-te cîmp, zise în gînd badea Dumitru, ca într-un fel de descîntec și de îndată i se păru că pădurea îl ascultă. Ei mergeau spre codru și codrul venea, parcă, spre ei. Mai întîi străbătură o pădure de goruni și de mesteceni, apoi una de fagi, apoi de fagi și brazi.

Cînd asfinți soarele, erau pe la Pripoare, pe cărăruia care șerpuia alene printre brazi și fagi. Doar unde și unde se auzea cîte un zvîcnet de pasăre care se grăbea spre cuib. Deodată, un cerb fantastic de mare le tăie calea. Boii încremeniră în loc, iar cîinele începu să-l latre.

- Aoleu, își zise badea Dumitru, pînă aici mi-a fost. Tocmai acum cînd ne apropiem de granița asta nedreaptă, care trece peste inima țării ca un gard peste un mormînt, s-apucă nenorocitul ăsta să latre.

Se întoarse repede la dulău și îl prinse de bot. Dar de-abia reuși să-l potolească și să-l țină locului, căci dulăul ținea cu tot dinadinsul să-și arate voinicia. O lună cît o roată de car se ridică pe bolta cerească spuzită cu stele, și începu să le lumineze drumul. Acum ne e de folos, dar cînd o să trecem granița ne strică toată treaba - observă cu o vădită temere badea Dumitru. Merseră ei ce merseră și iată că ajung între pîraie, nu înainte de a vedea o strașnică bătaie între doi cocoși de munte, care i se părură lui badea Dumitru de o bărbăție și de o frumusețe fără seamăn.

- Toată viața e o luptă - îi spuse el lui Aurel. Nimic nu ne vine pleașcă fără luptă. Omul trebuie să se bată și să se zbată de cînd naște, pînă moare.

- Da, tată, dar luptele-s felurite. Eu am dușmanul meu...

Luna lumina ca ziua și apa din pîraie sclipea ca aurul, deși întunericul căzuse peste ea. Badea Dumitru încălță boii cu papucii groși de paie, care, chiar din mers, nu mai făceau nici un zgomot. Cu sufletul la gură, grăbiră pasul.

Mai merseră ei ce mai merseră, cale de vreo jumătate de ceas și deodată în brădet, la cîțiva pași, se auzi un foșnet, apoi un tîrșîit de bocanci, apoi pași deslușiți de om, apoi un sîsîit ușor printre dinți și boul din față se opri brusc în loc. Dulăul sări ca o panteră într-acolo, dar badea Dumitru îl ținu strîns de lanțul cu care-l legase în urmă cu o jumătate de ceas, tocmai ca să-l poată controla cît mai repede și mai bine. Cînd badea Dumitru privi atent înspre boi, o mînă de soldat ținea boul din față de cornul stîng, iar alta făcea, cu degetul la gură, semn de tăcere. Badea Dumitru îngheță. Mi s-a dus norocul, se gîndi el. Temnița mă mănîncă. Ce s-o alege de copiii mei?

- Ssstt, șuieră soldatul și îi făcu semn să se apropie.

Badea Dumitru se gîndi să lase boii și să fugă îndărăt. Încercă chiar să o zbughească, dar se răsgîndi. De fug, ,mă împușcă... și pe-aicea îmi rămîn oasele pentru veșnicii. Și-apoi, nu știu ce se va alege cu Aurel... mai bine să văd ce vrea... Să vorbesc omenește cu el...

- De unde ești, frate? șopti soldatul într-o curată limbă românească.

- Din Binținți, din comitatul Hunedoarei, răspunse badea Dumitru.

- Și cum te cheamă?

- Dumitru Vlaicu... și-s om de omenie, cu o casă de copii. Is primarul din Binținți... Băiatul ăsta e copilul meu, pe care l-am dat la școlile cele înalte...

- Eu mi-s Ianos Kiss - adică Micu Ion, dar notarul ungur mi-a schimbat numele cînd m-o trecut în registrul noilor născuți. Îs român de la Balșa, de peste Murăș, dar ei m-or luat ca de-al lor, ca om de încredere și m-or trimis grănicer. Stau aici în vîrful muntelui de o jumătate de an și nu i-am văzut pe cei de-acasă de doi ani. Mă usuc de dorul lor, dar mi-e frică să le trimit carte prin poștă, fiindcă s-or prinde șefii că mi-s român și... Pe tata încă-l cheamă Micu Ion, ca pe moșu și pe strămoșu meu. Uite, îți dau o scrisoare și te rog, cînd te-oi întoarce, să te repezi cu ea pînă la ai mei, la Balșa.Să i-o dai maică-mi, că de ea mi-e dor, și să-i spui că m-ai văzut. Du-i și-un capăt din panglica asta tricoloră, ca să te creadă, fiindcă o cunoaște, că ea mi-a dat-o la plecare, cu un fir de busuioc din grădină. Bag-o în sîn și pleacă repede, că îndată se întorc de la pichet ceilalți și, de vă vor prinde, va fi vai și amar. Tăiați calea pe-aici, peste pîrîu, că așa drumul se scurtează și repede ajungi la frații de dincolo. Drum bun!... Să te întorci cu bine, să faci în așa fel ca să treci înapoi dimineața, cu vreun ceas înainte de răsăritul soarelui. Te las în paza pădurii românești...

Trecut departe în Țara Românească, badea Dumitru avu o senzație nespus de ciudată. I se păru că i se-nchină codrul, acel codru falnic pe care nici o furtună a istoriei și nici un pîrjol n-a putut să-l șteargă de pe fața pămîntului.

- Codrul e ca noi, românii, îi zise badea Dumitru lui Aurel. Dușmanii au putut să-i frîngă ramurile, dar n-au putut să-i smulgă rădăcina. El ne-a fost și ne este adăpost și cetate în vremuri de restriște.

Luă în mînă o frunză de fag, o duse la gură și o sărută, apoi se opri în loc și privi cu ochii înlăcrimați fagii și brazii din jur, ca și cînd și-ar fi privit niște neamuri apropiate.

- Uite la ei, Aurel. Vezi cîți frați avem? Sîntem tari mă, dar nu știm noi...

Eliberat acum de spaimă, și inteligent cum era, badea Dumitru pășea agale gîndindu-se exclusiv la faptul că de veacuri **codru-i frate cu românul,** frate bun, frate de mamă, adică de țară. Frate de tată, adică de timp.

- Pădurea își împletește viața cu viața neamului nostru, conchise, ca un filozof, badea Dumitru și, răscolit pînă în adîncul ființei, își descarcă sufletul prin vocea lui frumoasă, caldă, de o tristețe fără leac:

— Ferice, codre, de tine
Că nu-mbătrînești ca mine.

La terminarea cîntecului, gemură, deodată, și codrul și badea Dumitru, iar Aurel începînd să lăcrimeze rosti:

- Tată, iată Țara Românească, iată mama noastră, îmi vine parcă să-i sărut țărîna și frunza pădurii.

De la marginea pădurii, peste colinele cu fînețe și pomi fructiferi, peste satele scăldate în razele răsăritului de soare, se zăreau casele acoperite cu șindrilă și țiglă roșie ale orașului Rîmnicu-Vîlcea, iar prin văzduhul înlat și senin părea că mai răsună încă versul: **FERICE CODRE DE TINE...**

CLUB 14

7 ÎNTREBĂRI — 7 RĂSPUNSURI

cu Ioan Luchian MIHALEA

Minisongul este
al vostru

1. **Dirijorul de azi a fost şi corist?**

— De cînd mă ştiu: am trăit şi am crescut în cor; la grădiniţă, la şcoală, în corul de copii al Radioteleviziunii, la liceu...

2. **Care a fost prima grijă a coristului devenit... dirijor?**

— Să nu fac ceea ce mie nu-mi plăcea atunci cînd eram în cor. Erau momente cînd mă chinuia imobilitatea în timpul cîntatului, repetiţiile stereotipe. Am încercat să fac din cîntatul în cor o îndeletnicire firească, uneori o joacă. Dacă spectatorul te vede că-ţi place ceea ce faci, e un motiv în plus să-i placă şi lui.

3. **Cum v-a venit ideea modului original în care interpretaţi unele cîntece şi dansuri populare? Sînteţi născut la ţară?**

— Nicidecum. Sînt bucureştean get-beget. Am predat însă trei ani în comuna Scînteia din judeţul Ialomiţa. Am cîntat cu copiii, am mers la cîmp cu ei, am văzut horele, nunţile. Ştiu cum e la ţară. Tocmai de aceea am vrut să redau cîntecelor noastre firescul lor iniţial: cu veselie, cu strigături, cu mişcare multă...

4. **Nelipsita întîmplare veselă a interviului nostru.**

— Eram la Iaşi, în Sala polivalentă. După spectacol, pe fondul aplauzelor, vedem un copil care se desprinde din sală şi vine spre scenă. El avea, desigur, o ţintă precisă dar, după ce a urcat scările, odată ajuns pe scenă, perspectiva s-a schimbat: o mare de oameni! Copilul s-a plimbat printre noi cu florile, ne-a cercetat feţele şi, nefiind sigur că l-a identificat pe cel pe care-l căuta... s-a întors hotărît cu florile înapoi — în veselia sălii.

5. **Într-un cor se repetă mult — iată una din nemulţumirile şcolarului: repetiţia „mater studiorum". Cum luptaţi cu ea?**

— Mai ales cu coriştii din Song-ul mic (Minisong) eu mă joc, de-a dreptul. Mă strădui să-i pun să repete cît mai mult, dar fac lucrul acesta cu maximă... şiretenie. Repetiţia — orice ai avea de învăţat — nu trebuie să fie o reluare identică a acţiunii anterioare: o dată repet pe roluri, altă dată schimb ritmul, altă dată îl pun la ambiţie, introduc elemente de mişcare etc.

6. **Indicaţi-ne un personaj din istoria noastră culturală care vă e mai aproape ca artist şi cîteva nume din muzică — indiferent de gen — care vă plac îndeosebi.**

— Mai întîi să vorbim despre Brâncuşi, marele meu dascăl în arta zborului. Îi îndemn pe copii să-i vadă operele, să-i citească viaţa, să-i gîndească arta. Preferaţii mei din muzică sînd doi reprezentanţi ai firescului: Harry Belafonte şi tenorul Luciano Pavaretti.

7. **Ce particularitate a dumneavoastră credeţi că vă slujeşte mai puţin în strădania pe care o depuneţi spre a vă realiza?**

— Graba. N-am suficientă răbdare să stărui, altminteri cred că aş putea scoate şi mai mult folos artistic şi uman din activitatea şi munca mea.

TEST-CLUB

Invitatul nostru de astăzi vă propune să dezlegaţi următoarea „ghicitoare": **Printre piesele pe care le interpretează cu obişnuita-i vivacitate Songul, se află şi un joc popular românesc ale cărui mişcări se succed astfel: un pas la stînga şi doi la dreapta. Care este numele acestui joc?**

Într-o pauză de repetiţie, cu MINISONG

Copii obişnuiţi ai unei şcoli generale din sectorul VI al Capitalei – Şcoala generală nr. 197 – se adună după orele de curs, de două-trei ori pe săptămînă, în acea sală devenită pentru ei o a doua casă, în care domină plăcerea jocului şi a cîntecului, căldura prietenească a animatorului, iniţiatorului formaţiei „Minisong", Ioan Luchian Mihalea.

Sînt elevi din clasa I pînă într-a VI-a. De la înfiinţare, din 1978, n-au lipsit din formaţie Nicolae Alexandrina, Costache Nicolae, Socariciu Monica, Stanciu Loredana, Mihărtescu Cezar, Păun Alina, Munteanu Cătălin, Giulescu Corina, Popa Laurenţiu – plus ceilalţi, „bobocii" aleşi în ultimii ani.

Primul spectacol l-au avut în 1979 la Televiziune, la 1 Iunie. De atunci cîte emoţii, cîtă muncă şi, desigur, cîtă bucurie! La un alt 1 Iunie, 1981, în Sala Palatului R.S.R., au cîntat împreună cu „Song"-ul mare, la împlinirea a 1 000 de spectacole ale acestei cunoscute formaţii. Dacă pînă atunci copiii din „Minisong" aveau emoţii pentru „Song", cînd acesta apărea la televizor, de data asta cei din „Song" aveau emoţii pentru confraţii lor mai mici.

– Dar voi pentru voi, n-aţi avut emoţii?

– Oho! Lui Cătălin tovarăşul Mihalea îi spunea un basm ca să-i treacă emoţia şi să zîmbească. Iar nouă ne spune mereu, în pauze, cîte o glumă ca să ne facă să fim veseli.

– Ce vă aduce la repetiţii, ce vă atrage aici?

– Păi... bucuria de a cînta cu tovarăşul profesor Mihalea, zice Florea Andrei.

Cînd Mihalea pleacă în turnee, copiii sînt nerăbdători să se întoarcă. Cînd vine, parcă totul se înviorează. Ca acum, la această nouă repetiţie...

– Copii, povestiţi-mi o amintire frumoasă cu „Minisong".

– Avem multe. De pildă, în timpul turneului nostru în Danemarca, între 28 iunie şi 8 iulie 1981, la Odensse, orăşelul în care s-a născut şi a trăit marele povestitor pentru copii, Andersen. Am participat la Festivalul Andersen, unde am prezentat muzicalul „Hainele cele noi ale împăratului", alături de formaţii din alte ţări ca: Argentina (cu un spectacol, un fel de Păcală de-al nostru); Canada; Polonia (cu spectacolul „Răţuşca cea urîtă"); Coreea; Belgia; Venezuela; Japonia; Iugoslavia; Brazilia.

– Şi la Odensse ce-aţi mai văzut?

– În primul rînd, casa lui Andersen.

– Cum e?

– „E o casă modest construită, am văzut camera în care-şi scria, în care ne scria, *poveştile" (Florea). „Am văzut podoabele pe care le făcea pentru Anul Nou chiar el şi împodobea un pom de iarnă pentru copiii săraci" (Negrea). „Am ascultat vocea lui Andersen..." „La intrarea în muzeu se află picturi care reprezintă scene din viaţa lui".*

– Care a fost cel mai emoţionant moment?

– Acela cînd tovarăşul profesor Mihalea ne-a adus vestea că am luat premiul doi. Am sărit toţi în sus de bucurie.

– Ba nu mai degrabă atunci cînd la spectacolul de gală al laureaţilor s-a anunţat premiul şi sala a început să aplaude şi să strige: „Vivat România!"

– O să regretaţi cînd n-o să mai fiţi în ansamblu?

– Nu, că vin alţii, iar noi o să învăţăm bine, o să creştem mari şi... o să intrăm în „Song"!

De altfel, şi dirijorul Luchian Mihalea era de părere că... „problema schimbului, chiar în ce ne priveşte pe noi, cei mai tineri, se pune încă de pe acum."

ION GH. ARCUDEANU

Pentru a răsplăti frumoasa sîrguinţă a prietenilor clubului nostru, revista pune la dispoziţia participanţilor un număr de **40 de premii.** Nu vă spunem despre ce e vorba, vă asigurăm că premiile sînt foarte interesante (le veţi vedea mai tîrziu).

Criteriul acordării premiilor: Cît mai multe răspunsuri exacte la primele zece din testele publicate!

Ne aflăm acum la invitatul nr. 7. Cursa e în toi.

Succes!

Pagină realizată de Ilie Traian

O UZINĂ DE OXIGEN A PLANETEI

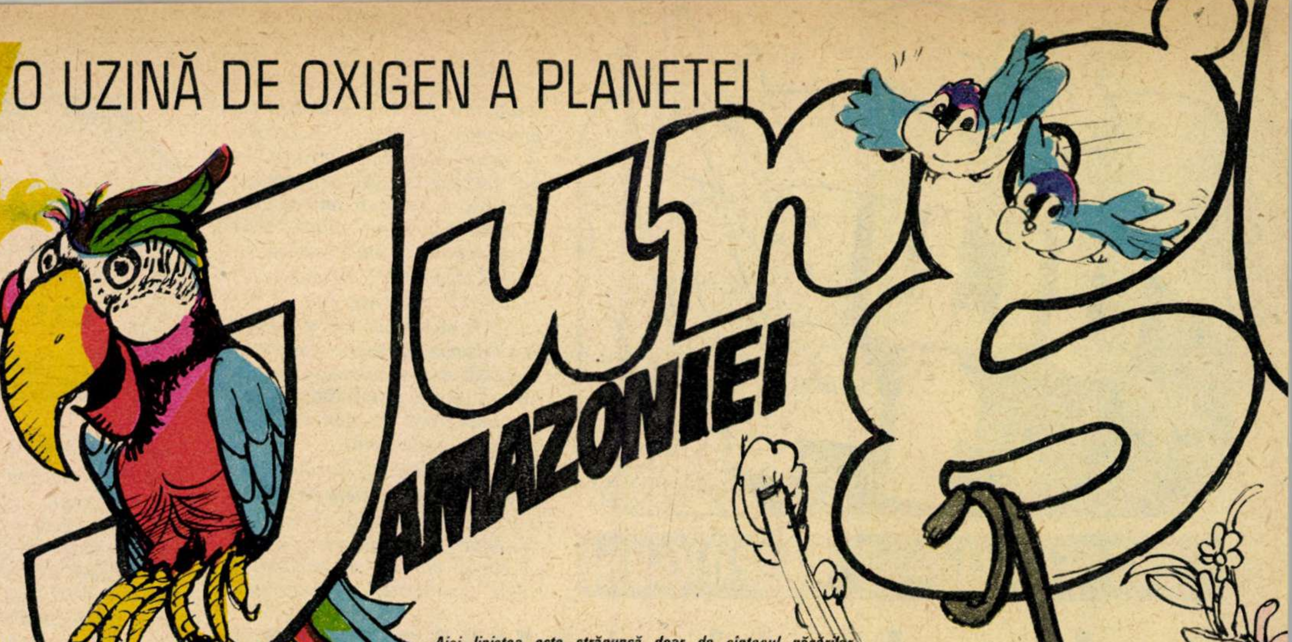

Pe întinsul globului pămîntesc, îndeosebi acolo unde curg mari fluvii, care primesc apele a sute sau chiar de mii de afluenţi, formînd împreună bazine hidrografice, s-au putut dezvolta, în mii şi mii de ani, păduri nemărginite — adevărate „oceane verzi".

Cele mai întinse păduri cunoscute şi sub numele de jungle sînt cuprinse în porţiunea cuprinsă între cele două tropice — Racului şi Capricornului — prin mijlocul căreia trece Ecuatorul. Pădurile din bazinul Amazonului, ale Congoului ca şi cele din Asia de Sud-Est ocupă aproape un sfert din totalul de 3 880 milioane ha împădurite de pe suprafaţa Pămîntului.

Pe mari ansambluri continentale, cel mai înalt grad de împădurire se află astăzi în America de Sud, iar pe ţări procentele cele mai ridicate le deţin Brazilia şi Peru (America de Sud), Congo, Zair şi Gabon (Africa) şi statele Asiei de Sud-Est.

„Oceanul verde" al Amazonului — gigantica pădure virgină, tăiată în toată lungimea sa continentală de uriaşul fluviu cu acelaşi nume, este cea mai puţin cunoscută în detaliile ei geografice, întrucît se dezvăluie omului cu mult mai greu decît altele. Cu toate acestea omul n-a abandonat niciodată lupta cu „infernul verde" şi, cu toate barierele sale, pădurea amazoniană îşi dezvăluie treptat misterele.

Estimările specialiştilor arată că **din fiecare patru arbori ce cresc pe Pămînt, unul se află în jungla Amazoniei,** iar **unul din fiecare cinci litri de apă dulce ai Terrei curge în matca Amazonului.** Uriaşul fluviu de peste 7 000 km lungime, varsă în Atlantic, prin marele său estuar, cîte 4 miliarde litri de apă pe minut.

Din cele 40 000 de specii de arbori şi liane cunoscute, 12 000 sînt caracteristice regiunii. Luxurianta junglă a Amazoniei înalţă o boltă pestriţă, susţinută de tulpinele dese ale copacilor, cu golurile dintre ele străbătute de rădăcini aeriene, liane şi lăstari căţărători. Pe solul umed şi afînat, copacii îşi lăţesc rădăcinile pentru a-şi asigura stabilitatea. Astfel, sînt **arborii de Pernambuco,** din care se extrage o preţioasă materie colorantă sau **palmierul regal,** cu trunchiul neted şi cenuşiu, ce pare o coloană de beton şlefuită. Pe acelaşi sol umed dăinuie **ferigi mari,** în timp ce sus de tot, în noianul de crengi, epifitele îşi deschid florile bizare sub razele calde ale soarelui. Sînt prezente aici şi exemplarele de **nuci de Para,** cei mai viguroşi produşi ai junglei braziliene, cu seminţe bogate în produse hrănitoare.

Blazonul tuturor cursurilor de apă din junglă

În pădurea ecuatorială braziliană, îndeosebi cea din bazinul mijlociu al Amazonului pot fi întîlniţi şi o seamă de pomi roditori, dar şi esenţe de lemn preţios. Unele specii prezintă curiozităţi deosebite **precum arborele furnicilor,** care adăposteşte în tulpina sa, ca un tub, mulţime de furnici.

Extrem de variată este şi lumea animală: fiecărui etaj forestier îi corespunde o anumită faună. La cel mai înalt nivel trăieşte minuscula şi multicolora **pasăre colibri.** Bolta pădurii este cutreierată de cete de **maimuţe urlătoare,** iar crengile mai înalte poartă curioasele cuiburi, în formă de pungi, ale **grăuraşului cu scufiţă,** al cărui gungurit este acoperit de urletul prelung al **păsării-umbrelă,** sau de sunetele ascuţite ale stolurilor de **agami** sau ale **păsărilor-trompetă.** Ceva mai jos, pe crengile copacilor stau în grupuri **papagalii multicolori,** iar lipiţi de frunze trăiesc brotăcei. În umbra deasă a pădurii, **găinile hoco** constituie prada uşoară a reptilelor.

Referindu-se la noianul de ape ale junglei amazoniene exploratorul Emile R. Wagner arăta pe la începutul acestui secol: „pretutindeni aici apele se confundă cu pămîntul; este, s-ar putea spune, un ocean de apă dulce, un fel de labirint de lacuri, rîuri, lagune şi canale care pătrund pînă în adîncurile pădurii tropicale. Singurele, aceste drumuri lichide, şi „care merg", o fac încă accesibilă oamenilor". Abundenţa apelor din Amazon se datoreşte afluenţilor săi care, în perioada ploilor torenţiale din vara australă (decembrie-mai), îi trimit năvalnice ape ce cresc vertiginos (15—20 m), smulgînd malurile, năpădind aşezările şi tot ce întîlneşte în cale se varsă în Atlantic depunînd peste un miliard tone aluviuni pe an. În intervalul martie-aprilie, lupta dintre Amazon şi Atlantic devine inegală. Atunci valuri uriaşe, grele de apă sărată năpustesc cu o forţă titanică, trimiţînd prin gura largă a estuarului un curent deosebit de puternic şi primejdios, numit de localnici „pororoca" („zgomot înfricoşător") ce înaintează uneori pînă în dreptul oraşului Santarem (1 000 km în amonte).

Aici liniştea este străpunsă doar de cîntecul păsărilor.

O originală găteală de sărbătoare.

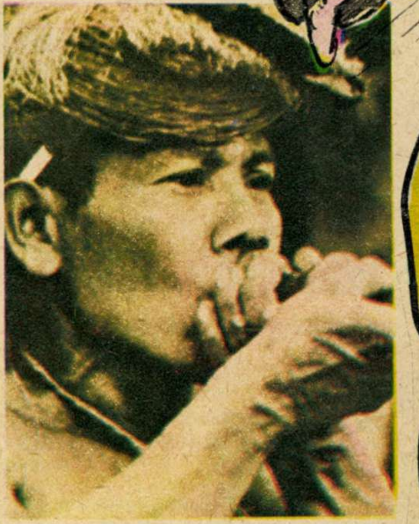

Arma acestui vînător este sarbacana – o ţeavă de bambus cu ajutorul căreia trimite spre ţintă săgeţile înmuiate în curara.

În urmă cu peste 400 de ani spaniolul Francisco Orellana, pătrunde în jungla ecuatorială a Braziliei, descoperind cursul superior al fluviului Amazoanelor (Maranon) „lat cît o mare". El a fost primul european care reuşea pe atunci să străbată continentul sud-american de la un ocean la celălalt. Astăzi populaţia

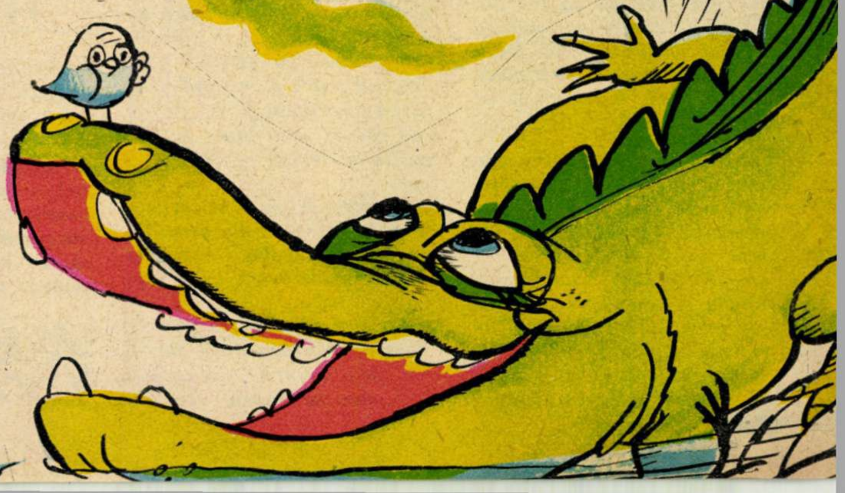

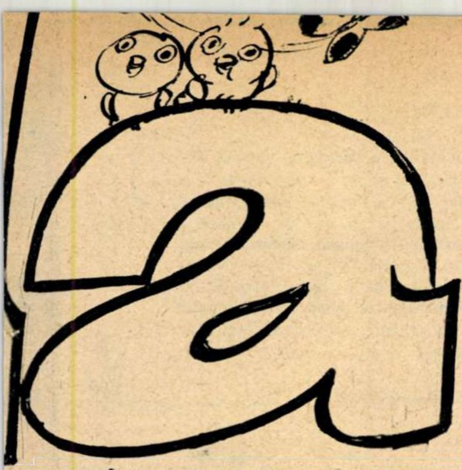

amazoniană care trăieşte în imensul bazin hidrografic poate străbate jungla nu numai pe cei 50 000 km de căi navigabile, ci şi pe uscat. „Uriaşul verde" trebuia să fie trezit la viaţă, iar încercarea cea mai temerară în acest sens o constituie şoseaua transamazoniană, concepută ca o coloană vertebrală pentru viitoarele implantări industriale şi agricole. Autostrada transamazoniană care depăşeşte 6 000 km va fi dublată de o altă axă rutieră (în perimetrul de nord), lungă de cca 4 000 km, între care se vor face mai multe racordări.

Desigur, construirea acestor şosele a fost legată în primul rînd de exploatarea lemnului şi a altor imense bogăţii ale zonei. Dar nu numai atît. Terenurile arabile care se găsesc mai cu seamă în statul Rondonia (sud-vestul Amazoniei), unde solul este stabil şi cu potenţial uriaş, cît şi resursele bogate ale subsolului — fier, gaze naturale, cărbuni — fac să pătrundă tot mai mult civilizaţia în cea mai mare pădure tropicală din lume.

Aşadar, această „terra incognita" devine treptat, o importantă resursă de materii prime. Un alt obiectiv al traseelor transamazoniene este de a contribui la popularea pămînturilor, care încă şi azi mai sînt locuite, în numeroase sectoare numai de către indieni, avîndu-se totuşi grijă să se păstreze echilibrul biologic. De altfel, în ultimii 10 ani populaţia a crescut de la 100 000, la peste 2,5 milioane locuitori. În acelaşi timp, cea mai întinsă şi mai densă pădure ecuatorială din lume va deveni şi un uriaş laborator de cercetări.

Din octombrie 1980, în apropierea Manansului şi-au şi instalat corturile biologii, aparţinînd aşa-numitului „program flora", pentru a cerceta speciile sălbatice ce cresc în marele bazin hidrografic.

Cei ce conduc operaţiile au dispus ca hotărîrile majore pentru cercetarea şi conservarea junglei amazoniene să fie luate în acest deceniu, iar problemele de cercetare amănunţită să fie terminate chiar în următorii 3 ani. În această cursă contra cronometru, biologii au şi descoperit o schemă în răspîndirea speciilor amazoniene de-a lungul secolelor.

CONSTANTIN NEDELCU

La sărbătorile indienilor, sunetul fluierului îşi trimite ecourile pînă departe, în desişurile neumblate.

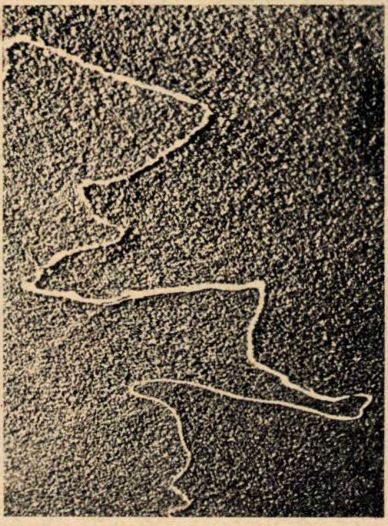

Un colţ de junglă văzut din avion.

MICROENCICLOPEDIE

● Jungla amazoniană, supranumită „infernul verde", este cea mai întinsă pădure a tropicelor şi ocupă peste şapte milioane de kilometri patraţi, adică a douăzecea parte din suprafaţa de uscat a planetei. Fluviul Amazon cu cei circa 1 100 de afluenţi ai săi constituie cel mai mare bazin hidrografic din lume, deţinînd o cincime din rezervele de apă dulce ale planetei. Aproape de vărsarea în Atlantic, Amazonul îşi răsfiră apele pe un front de 300 km cuprinzînd între ele circa 900 de insule. Braţele prin care Amazonul îşi poartă apele în ocean nu au fost numărate niciodată; apele aflate în permanentă mişcare fac ca unele braţe să dispară, iar altele să-şi schimbe locul.

● Teritoriul Amazoniei aparţine în proporţii diferite unui număr de opt ţări, cea mai mare parte – peste 60 la sută – revenind Braziliei. Multă vreme jungla Amazoniei a fost privită cu teamă şi considerată inaccesibilă. Despre viaţa acestei zone a lumii se cunoştea cîte ceva de la puţinii oameni mînaţi de pasiunea cercetărilor ştiinţifice, de căutătorii de aur, de culegătorii de latex şi de vînători. Cucerirea junglei – şi deci cunoaşterea ei mai aprofundată – a început, practic, prin 1964.

Pe harta continentului sud-american giganticul teritoriu al Amazoniei are înfăţişarea unei imense frunze verzi, străbătută de nervurile albastre ale cursurilor de apă ce se adună în cel mai mare fluviu din lume, Amazon. Mediu ideal de dezvoltare a unei faune şi flore de mare bogăţie şi diversitate, jungla amazoniană nu este la fel de prielnică omului.

● Construcţia şoselei transamazoniene a atras după sine şi defrişarea a sute de mii de hectare de junglă pentru a fi cedate agriculturii. Mii şi mii de oameni mînaţi de speranţa unor recolte promiţătoare s-au aşezat pe aceste teritorii. Dar distrugerea de către om a patrimoniului forestier al junglei este privită de unii ecologi cu semne de întrebare, ştiut fiind că pentru planeta noastră uriaşul „plămîn verde" este una dintre marile ei uzine de oxigen care are în acelaşi timp şi rolul de absorbant al bioxidului de carbon din atmosferă. Cînd jungla nu va mai putea purifica atmosfera de gazul carbonic, – spun unii ecologi – temperatura ar putea creşte într-atît în cîteva decenii încît ar putea topi calotele polare, făcînd să crească nivelul oceanelor.

SĂ RÎDEM CU... PIF

Pornind cu PIF şi schimbînd numai cîte o literă, obţinem, cum vedeţi pe coloana I, un şir de cuvinte care ne conduc spre... RÎS. Aceasta nu este singura cale! Găsiţi voi înşivă – şi notaţi în coloanele II, III, IV – alte serii de cuvinte care duc de la PIF la RÎS!

I	II	III	IV
PIF			
PIC			
POC			
TOC			
TOS			
ROS			
RIS			

● ● ● ● ● ●

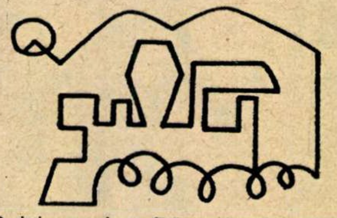

Copiaţi acest desen fără a ridica de pe hîrtie creionul.

● ● ● ● ● ●

REZULTATELE
ETAPEI A III-A A CONCURSULUI „COMORILE PATRIEI" („CUTEZĂTORII" nr. 7/1982)

Prin tragerea la sorţi a răspunsurilor corecte, **Premiul I** — un montaj electronic — a fost atribuit **Mirelei-Iulia Nucuţă** din **Botoşani. Premiul al II-lea** — un căţel electronic — a fost cîştigat de **Elena Egri** din **Deva. Premiul al III-lea** — un aparat Morse — i-a revenit lui **Dan Chelărescu** din **Iaşi.**

Răspunsurile corecte: 1534—1539, Letea, 7500.

REZULTATELE
ETAPEI A IV-A A CONCURSULUI „COMORILE PATRIEI" („CUTEZĂTORII" nr. 8/1982)

Prin tragerea la sorţi a răspunsurilor corecte, **Premiul I** — un montaj electronic — a fost acordat lui **Florin Vasilache** din **Vaslui. Premiul al II-lea** — un căţel electronic — a fost atribuit lui **Bogdan Şcarlii** din **Hlipiceni,** judeţul **Botoşani. Premiul al III-lea** — un aparat Morse — i-a revenit lui **Gabriel Ciocan** din Oneşti, judeţul Bacău.

Răspunsurile corecte:**„Ieşi, copile cu părul bălan, afară şi rîzi la soare, doar s-o îndrepta vremea"; „Ursul păcălit de vulpe"; „Inul şi cămeşa" etc.; „Convorbiri literare", 1 octombrie 1875; Garabet Ibrăileanu.**

VINE, VINE PRIMĂVARA...

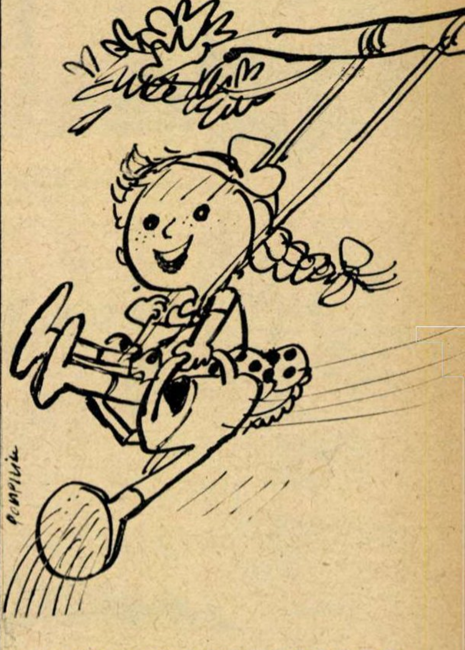

● ● ● ● ● ●

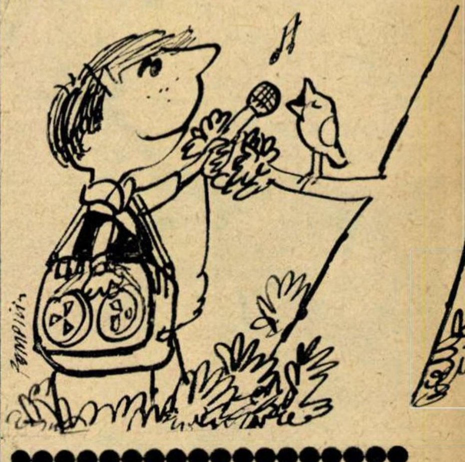

● ● ● ● ● ●

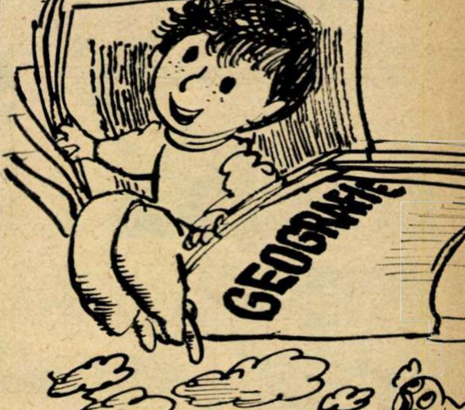

Cutezătorii 12 pagini, 1,50 lei

Redactor şef: MIHAI NEGULESCU; Redactor şef adjunct: OVIDIU ZOTTA; Secretar responsabil de redacţie: IOAN DONCA; Redactor responsabil de număr: ELENA MĂNESCU.

Prezentarea artistică: POMPILIU DUMITRESCU; prezentarea tehnică: LUCIA SICOMAS.

Redacţia: Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAŢIA: Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, Bucureşti.

Index 41633

MIRCEA DOMNUL ȚĂRII ROMÂNEȘTI

3

9

Rezumat: La o vînătoare, domnul Mircea călare, cu sabia în mînă, înfruntă un urs uriaş care s-a ivit pe neaşteptate. În timpul ospăţului cu mistreţ, pregătit la foc mare într-o poiană, domnul se gîndeşte la treburile ţării şi la sfaturile logofătului Filos de a ridica cetăţi la fiecare zi de mers. În drum spre cetatea de scaun, se opreşte într-un sat unde ţăranii cioplesc săgeţi.

Scenariu de **DUMITRU M. ION**

Desene de
LIANA şi VALENTIN TĂNASE

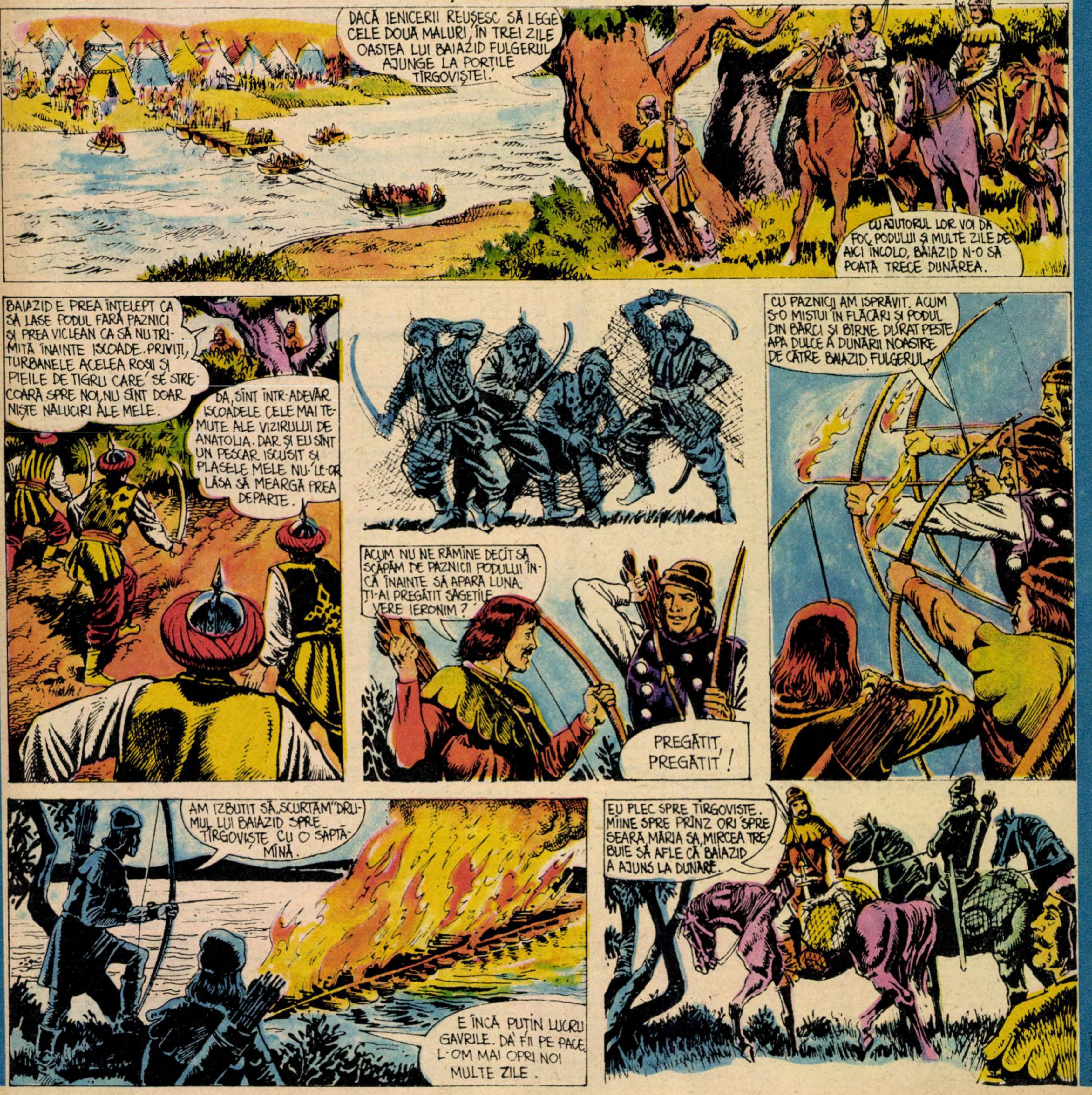
DACĂ IENICERII REUȘESC SĂ LEGE CELE DOUĂ MALURI, ÎN TREI ZILE OASTEA LUI BAIAZID FULGERUL AJUNGE LA PORȚILE TÎRGOVIȘTEI.
CU AJUTORUL LOR VOI DA FOC PODULUI ȘI MULTE ZILE DE AICI ÎNCOLO, BAIAZID N-O SĂ POATĂ TRECE DUNĂREA.
BAIAZID E PREA ÎNȚELEPT CA SĂ LASE PODUL FĂRĂ PAZNICI ȘI PREA VICLEAN CA SĂ NU TRIMITĂ ÎNAINTE ISCOADE. PRIVIȚI, TURBANELE ACELEA ROȘII ȘI PIEILE DE TIGRU CARE SE STRECOARĂ SPRE NOI, NU SÎNT DOAR NIȘTE NĂLUCIRI ALE MELE.
DA, SÎNT ÎNTR-ADEVĂR ISCOADELE CELE MAI TEMUTE ALE VIZIRULUI DE ANATOLIA. DAR ȘI EU SÎNT UN PESCAR ISCUSIT ȘI PLASELE MELE NU-LE-OR LĂSA SĂ MEARGĂ PREA DEPARTE.
ACUM NU NE RĂMÎNE DECÎT SĂ SCĂPĂM DE PAZNICII PODULUI ÎNCĂ ÎNAINTE SĂ APARĂ LUNA. ȚI-AI PREGĂTIT SĂGEȚILE, VERE IERONIM?
PREGĂTIT, PREGĂTIT!
CU PAZNICII AM ISPRĂVIT. ACUM S-O MISTUI ÎN FLĂCĂRI ȘI PODUL DIN BĂRCI ȘI BÎRNE DURAT PESTE APA DULCE A DUNĂRII NOASTRE DE CĂTRE BAIAZID FULGERUL.
AM IZBUTIT SĂ „SCURTĂM" DRUMUL LUI BAIAZID SPRE TÎRGOVIȘTE CU O SĂPTĂMÎNĂ.
E ÎNCĂ PUȚIN LUCRU GAVRILE. DĂ-ȚI PE PACE, L-OM MAI OPRI NOI MULTE ZILE.
EU PLEC SPRE TÎRGOVIȘTE. MÎINE SPRE PRÎNZ ORI SPRE SEARĂ, MĂRIA SA, MIRCEA TREBUIE SĂ AFLE CĂ BAIAZID A AJUNS LA DUNĂRE.

(va urma)

13

JOI, 1 APRILIE 1982,
ANUL XVI (nr. 756)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

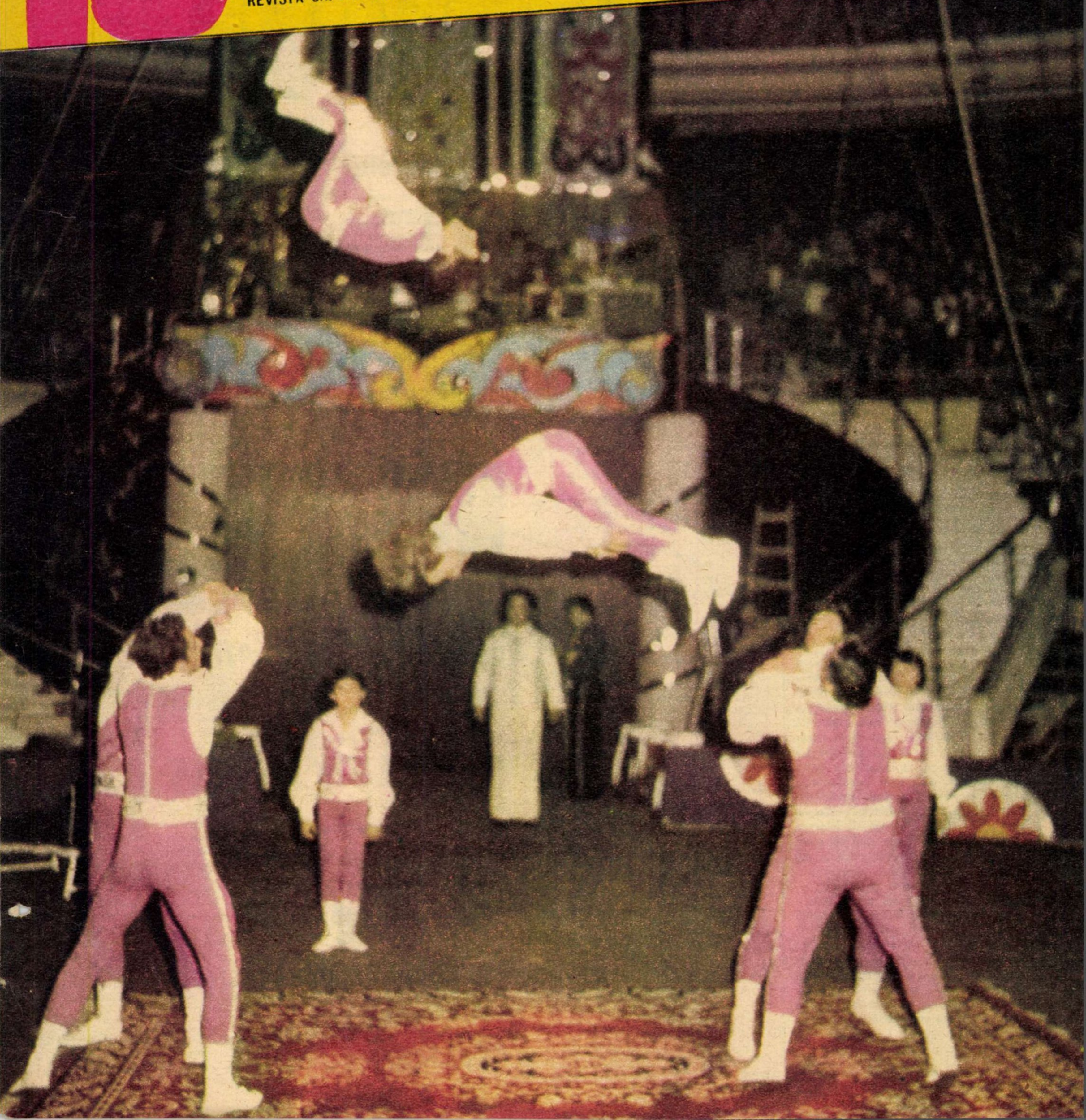

Primăvara care îmbracă în floare pămîntul românesc ne-a aflat pe toţi, mari şi mici, cu privirile îndreptate spre satele patriei. E firesc, la începutul unui nou ciclu al naturii şi rodniciei, la începutul unui nou an agricol. E firesc şi e necesar, în această etapă, cînd cerinţa de a aduce la un echilibru superior aripa industrială a ţării şi aripa sa agricolă, care împreună asigură zborul plin de elan al patriei spre orizonturile cutezătoare ale viitorului, dobîndeşte o importanţă primordială.

Anul 1982 marchează totodată două aniversări cu profund ecou în sufletul nostru. Se împlinesc 75 de ani de la primăvara fierbinte a marii răscoale revoluţionare a ţărănimii din 1907 şi 20 de ani de la victoria revoluţiei agrare socialiste. Încheierea cu succes a cooperativizării agriculturii, deplina aşezare a satului pe temeliile orînduirii socialiste, pe temeliile ştiinţei şi ale înaltei productivităţi a fost epilogul fericit al bătăliilor milenare ale ţărănimii împotriva nedreptăţii sociale, a împilării şi exploatării.

Rememorînd aceste date sub soarele anului 1982, ne apare mai limpede ca oricînd rolul decisiv al partidului, al clasei muncitoare în cooperativizarea agriculturii. Înfăptuind acest pas istoric pe calea indicată de Partidul Comunist Român, ţărănimea şi-a unit forţele în vederea unei mai rodnice împliniri, a unei noi deveniri în anii socialismului.

CADRAN POLITIC

În această primăvară de glorioase aniversări, ţărănimea noastră, întregul popor adresează partidului, tovarăşului Nicolae Ceauşescu, recunoştinţa lor fierbinte pentru grija pe care a purtat-o şi o poartă destinelor agriculturii româneşti, pentru rolul decisiv pe care l-a avut în prefacerea ei socialistă, pentru viaţa fericită a satului contemporan. Prin grija neobosită a conducătorului înţelept şi încercat al partidului şi statului nostru, ţărănimea participă cu întreaga sa energie la înfăptuirea unei noi revoluţii agrare, la modernizarea tehnologiei agricole, la sporirea continuă a aportului agriculturii la creşterea avuţiei ţării, la îndestularea întregului popor, la asigurarea tuturor celor necesare unei vieţi echitabile, civilizate şi raţionale.

Noua demnitate a ţărănimii în societatea românească de azi, preţuirea şi respectul nostru, al tuturor, pentru efortul de rară nobleţe al celor care făuresc pîinea ţării, ne fac să omagiem încă o dată, în lumina generoasă a primăverii în avînt, noua tinereţe a celei mai vechi îndeletniciri omeneşti — agricultura.

CONCURSUL NOSTRU LITERAR Eroica '82

FRUMOASĂ ESTE ŢARA MEA

Frumoasă e ţara mea şi dragă îmi e. Dar oricît de încîntătoare ar fi peregrinările, întotdeauna mă întorc cu dor în inimă spre locul cel mai drag din toate, oraşul meu natal – Galaţi. Toţi locuitorii ţării îl ştiu ca pe o adevărată cetate de foc şi chiar aşa şi este. Seara, zările gălăţene se îmbracă într-o lumină roşie-portocalie. Nu, nu e apusul, e momentul cînd se descarcă o nouă şarjă. Deasupra Combinatului siderurgic, printre uriaşele furnale ce scot fum pe nari ca nişte personaje de basm, cerul capătă culori de văpăi. E semn că mii de muncitori îşi înfăptuiesc datoria.

Printre ei m-am aflat şi eu într-o seară cînd m-a luat tata la laminorul unde munceşte. Mi-ar fi venit greu, desigur, să-mi imaginez cum din nişte paralelipipede uriaşe de metal incandescent se pot obţine bucăţi de tablă lungă, îngustă şi subţire, dacă n-aş fi văzut totul cu ochii mei.

Bucăţile masive de metal ajung la cuptoare cu ajutorul braţului gigant al macaralelor montate sus, lîngă acoperişul laminoarelor. Cînd metalul devine incandescent, alte utilaje îl aşază pe o bandă rulantă ce străbate întreg laminorul. Prima operaţie ce se efectuează cu paralelipipedele incandescente este înlăturarea unei pojghiţe exterioare. O maşină situată în imediata apropiere a benzii transportoare o înlătură aproape complet printr-un puternic jet de apă. Călătoria continuă. La o altă maşină bucata de metal este întoarsă de nişte cleşti uriaşi şi din nou banda porneşte. Fierul trece din maşină în maşină şi se înfăţişează privirii uimite din ce în ce mai turtit. Este apoi preluat de nişte cilindri care desăvîrşesc operaţia. Culoarea metalului e încă roşie. O ultimă maşină răceşte metalul devenit tablă.

S-ar părea că nişte forţe fantastice au condus întregul proces, şi iată: metalul masiv s-a metamorfozat în tablă. Ce simplu ar fi aşa! Această miraculoasă transformare desfăşurată în faţa mea este însă opera oamenilor, a minţilor treze, a ochilor atenţi, a mîinilor ce manevrează butoane şi manete la tablourile de comandă.

Am părăsit combinatul mîndru de realizările gălăţenilor, fericit că sînt fiul unui laminator, păstrînd în inimă imaginea lungului drum al metamorfozei metalului.

Dan Raihert
clasa a V-a C,
Şcoala generală nr. 29,
Galaţi

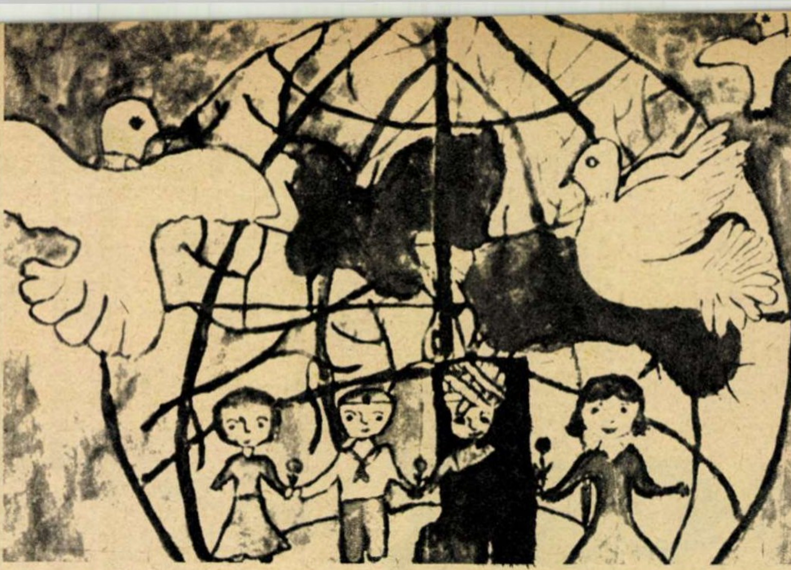

Desen de **Silvana Cotuţ**, clasa a VI-a,
Şcoala generală nr. 134, Bucureşti

De mînă cu Soarele

Cînd liniştea se-apleacă
spre visele noastre,
cînd zborul se roteşte
printre stelele-albastre
şi pe pămîntu-nflorit,
veniţi de mînă cu soarele,
veniţi de mînă cu luna
să vedeţi, călătoare prin timp,
o fată cu părul bălai,
pe care-o urmăm cu bucurie şi noi
şi ne place.
O fată ce nu s-a numit Lorelei,
ci mult mai frumos: Pace.

Fevronia Novac
Şcoala generală nr. 10,
Piteşti

Sîntem copiii plaiurilor blînde

Sîntem copiii plaiurilor blînde
şi-ai holdelor cu blonde plete,
ne mîngîie zăpada stîncii,
pădurea ne e bun prieten!
Pe aripi ninse porumbeii
să poarte rodul minţii noastre!
Un zbor sîntem, un dor albastru,
mlădiţă nouă pe-un vechi astru!
Să spună rîurile noastre
– şi lumea-ntreagă să nu uite –
că e nevoie de lumină –
ca pacea veşnic să triumfe!

Nicoleta Iftimie
clasa a VI-a,
Şcoala generală Popricani,
Iaşi

NOI CREŞTEM

Ecou

Seara cînd adorm fluturii,
Seara cînd se-nchid florile
Şi ochii calzi ai copiilor,
Pădurea îşi ţine răsuflarea
S-audă sunet de corn.
Cerbii tresar în poiene,
Izvoarele se opresc să mai curgă,
S-asculte pădurea sunet de corn
Şi de bucium
Adus de vînt
De demult.

Cristina Radu
Şcoala generală nr. 7,
Brăila

PÎINEA CALDĂ

Cunosc un om cu mîinile de aur. Aceste mîini sînt parcă vrăjite. Nu-mi vine să cred, cînd mă gîndesc adeseori, că acest om este tatăl meu. Sînt deosebit de fericită cînd gîndul îmi zboară la tatăl meu, care cu multă îndemînare are grijă de acele minunate maşini ce transformă holdele în boabe de grîu. Iar mai apoi grîul se preface în pîine. Pîinea aceasta rumenă, moale şi curată, pe care o avem dimineaţa pe masă. Drumul ei spre oraş începe de acolo de unde şi tatăl meu se află zilnic la datorie. De multe ori, cînd iau în mîini o pîine, parcă zăresc, uitîndu-mă la ea, chipul surîzător şi drag al tatălui meu în mijlocul ţarinei înfloritoare. El, tatăl meu, este mereu acolo în miezul pîinii. Pentru că tatăl meu este chemat cînd la o secţie să facă o reparaţie, cînd la alta. Şi tata aleargă, îşi face datoria, cu pasiune, cu ardoare, cu simplitate. Sînt mîndră şi fericită că tatăl meu este respectat de oamenii din jur.

Lăcrămioara Bosînceanu
clasa a VII-a A,
Şcoala generală nr. 5, Iaşi

PREȘEDINTELUI ȚĂRII OMAGIU FIERBINTE AL INIMILOR NOASTRE

Calendarul primăverii pe pămîntul românesc cuprinde o zi înscrisă cu litere de aur în istoria poporului nostru. Este ziua cînd, în urmă cu opt ani, Marea Adunare Națională, exprimînd, prin votul ei unanim, voința întregii națiuni socialiste, l-a ales pe secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cea mai înaltă funcție de stat: aceea de președinte al Republicii Socialiste România.

„Jur să slujesc cu credință patria, să acționez cu fermitate pentru apărarea independenței, suveranității și integrității țării, pentru bunăstarea și fericirea întregului popor, pentru edificarea socialismului și comunismului în Republica Socialistă România“, *rostea în acea memorabilă zi de 28 martie 1974, cel dintîi președinte al României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, umplîndu-ne inimile de înaltă mîndrie patriotică.*

Au trecut de atunci opt ani. Ani de mari împliniri. Un cer albastru și cald apropie ființa fiecărui locuitor al meleagurilor noastre de cea a președintelui țării. Un zîmbet cald ne înflorește pe chip atunci cînd vedem fîlfîind pe cer drapelul tricolor, înconjurat de zborul porumbeilor albi, porumbeii păcii. O Românie nouă, cu înfloritoare fabrici și uzine, cu școli și licee, cu lăcașuri de cultură și artă, cu mii și mii de blocuri de locuințe noi și mai ales cu o necontenită grijă pentru oameni, s-a născut în acești ani. Iar el, fiul cel mai drag al țării, omul care călăuzește ridicarea patriei pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație socialistă, ne este înalt imbold în muncă și învățătură, strălucit exemplu de gîndire lucidă, de dreptate, omenie. Sîntem mîndri că la cîrmuirea supremă a tot ce e cer, pămînt și Mare și Carpați și poartă numele de România, se află el, marele om politic, părintele iubit și îndrumătorul înțelept al tinerei generații, al întregului popor.

AURA STOICA
cl. a VIII-a, Iași

PENTRU ȚARA

ÎNCHINARE

La ora anotimpului de vers,
Cînd aripile devin rădăcini
și gînduri ce sînt
se-mpletesc în văzduh
porumbei generînd,
La ora sufletelor date în pîrg,
Mă-nchin ție, om și pămînt!

La ora anotimpului de muncă
la ora fecundă a zorilor
în lan,
cînd sudoarea e cea mai înaltă poruncă
dăruită țărînii,
cînd minutele veghează
și totu-i lumină,
La ora anotimpului de om,
Mă-nchin ție, nemuritor popor!

La ora anotimpului de brazi
cînd pietrificate
se întorc minutele
bătînd în cadrane
de orologii trecute,
La ora anotimpului de veșnicie,
Mă-nchin patrie, ție!

Irina Andone
clasa a VIII-a, Liceul „Dimitrie Cantemir“, Iași

CEAUȘESCU ȘI COPIII

Muzica: MARIN CONSTANTIN **Versuri: MIHAI NEGULESCU**

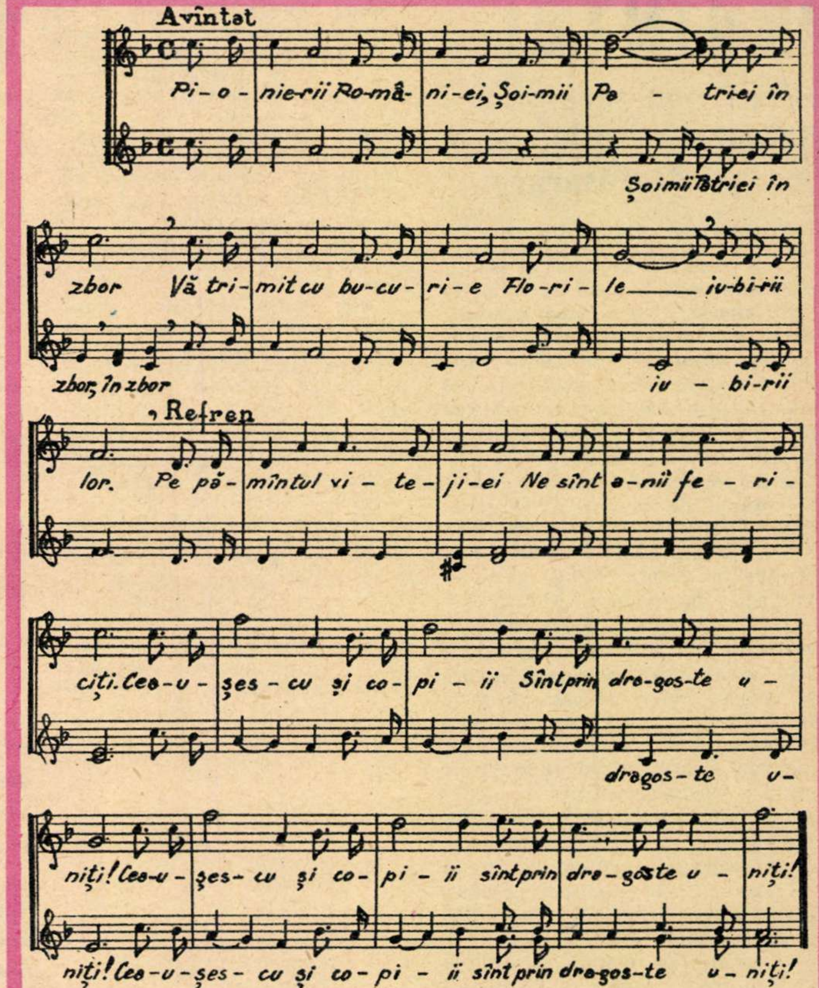
Avîntat
Pi-o-nierii Ro-mâ-ni-ei, Șoi-mii Pa-triei în
Șoimii Patriei în
zbor Vă tri-mit cu bu-cu-ri-e Flo-ri-le iu-bi-rii
zbor, în zbor
iu-bi-rii
Refren
lor. Pe pă-mîntul vi-te-ji-ei Ne sînt a-nii fe-ri-
ciți. Cea-u-șes-cu și co-pi-ii Sînt prin dra-gos-te u-
dragos-te u-
niți! Cea-u-șes-cu și co-pi-ii sînt prin dra-goste u-niți!
niți! Cea-u-șes-cu și co-pi-ii sînt prin dra-gos-te u-niți!

Pionierii României,
Șoimii patriei în zbor
Vă trimit cu bucurie
Florile iubirii lor.

Refren:
Pe pămîntul vitejiei
Ne sînt anii fericiți —
Ceaușescu și copiii
Sînt prin dragoste uniți!

Primăvara vieții noastre
Vă aduce soare-n prag —
Glasul viselor măiastre
Să-l primiți, părinte drag.

Cu lumina bucuriei
Înflorindu-ne pe-obraz,
Noi la școala hărniciei
Pentru țară creștem azi.

Spre al țării Președinte
Inimile îndreptăm.
Și-i spunem cu dor fierbinte
Că rîvnim să-i semănăm.

PARTIDUL

Partidul
e văpaia
ce arde în sufletul meu,
acel stol de porumbei
ce se-nalță liniștit
pe cerul curat
al cravatei mele cu tricolor;
este drumul drept
al razelor copilăriei.

Partidul
mi-a dăruit căldura lui
și eu în inimă am sădit-o.

Benone Porfir
Casa pionierilor și șoimilor patriei
Onești, Bacău

PASĂRE ALBĂ

Gîndul meu,
Pasăre albă în zbor,
Pasăre albă de viitor,
Zboară lin
Peste-al țării destin
Pornind de la acei ce-au căzut
Fiind țării scut,
La cei ce astăzi sînt
Patriei
Tărie și legămînt...

Spre al țării conducător
Gîndul meu,
Pasăre albă în zbor.

Simina Romanca
clasa a VIII-a,
Cenaclul literar „George Coșbuc“
al Casei pionierilor și șoimilor patriei
Rodna, Bistrița-Năsăud

„TOT ÎNAINTE!"

În întreaga țară, acțiunea se află în plină desfășurare

„Am şi deschis şantierul de muncă patriotică unde, în final, se va înălţa Casa pionierilor şi şoimilor patriei“, ne-au informat, bucuroşi, pionierii din Tg. Bujor, judeţul Galaţi. „Astfel, o clădire veche, nefolosită, va deveni, prin hărnicia şi dragostea noastră un mic palat al copilăriei fericite. Pentru aceasta, fiecare unitate de pionieri din oraş şi-a trecut, în ordinul de acţiune, activităţi de muncă patriotică pe acest şantier“.

De altfel, planuri frumoase şi-au propus şi ceilalţi colegi gălăţeni. Pionierii din Tecuci, Matca, Pechea, Corod, Lieşti, Băleni şi Nicoreşti au luat hotărîrea amenajării unor microferme zootehnice în care să crească iepuri de casă. Primele măsuri s-au şi luat încheindu-se primele contracte pentru achiziţia animalelor. Foarte curînd, la ferestrele cuştilor special construite vor apărea primii... urecheaţi. Şi acum, din acelaşi judeţ, o veste de ultimă oră: de la declanşarea acţiunii şi pînă la 30 martie, sub genericul **„Ştafeta generaţiilor“** au fost plantaţi 11 000 pomi fructiferi.

„Declanşarea complexei acţiuni de educare patriotică „Tot înainte“ ne-a determinat de la cea dintîi zi să prevedem în ordinul de acţiune îngrijirea monumentului de la Păuliş. De fapt, monumentul este îngrijit, pe tot parcursul anului, de către pionierii detaşamentului clasei a VI-a. Mii de flori străjuie odihna eroilor care, în 1944, dînd dovadă de un înflăcărat eroism, au apărat cu preţul vieţii lor pămîntul strămoşesc de şuvoiul hitlerist. Deviza lansată atunci de către tinerii elevi ai Şcolii de subofiţeri din Radna a rămas un fapt istoric; pe aici armatele fasciste n-au putut trece! Sîntem mîndri că trăim în acest leagăn de eroism, conştienţi că acest lucru ne obligă mereu la mai mult, mai bine, mai frumos“, îşi încheie rîndurile pioniera Daciana Popa, de la Şcoala generală din Păuliş, judeţul Arad.

Un punct comun în ordinele de acţiune ale detaşamentelor pionereşti din Piatra Neamţ intitulat **„Oraşul nostru tot mai înfloritor“** a mobilizat, în aceste zile de primăvară, pe toţi tinerii locuitori ai frumosului oraş moldovean la acţiuni gospodăreşti şi de înfrumuseţare. În ziua de 30 martie, de pildă, în toate parcurile municipiului, în curţile şcolilor, în livezi, copiii au creat cale liberă florilor, au plantat puieţi, au săpat grădinile. O zi record? Poate. Dar vor mai fi multe asemenea acesteia.

Sub genericul "Sîntem urmaşii unui popor eroic", la Şcoala generală din satul Scheia, judeţul Iaşi, s-a desfăşurat un concurs pe teme de istorie a patriei. Atît cîştigătorii Dalia Lazăr, Ionel Slabu, Lenuţa Grigoraş şi Liliana Florea, cît şi ceilalţi pionieri s-au dovedit deosebit de bine pregătiţi. Subredacţia "Ecouri pionereşti ieşene" ne semnalează, de asemenea, şi deschiderea, sub genericul "Pionieri, în anii de lumină", a mai multor expoziţii cu lucrări realizate în cadrul cercurilor tehnico-aplicative de la şcolile generale nr.13, 24 şi 26 din Iaşi.

Din Bacău, aflăm că membrii cercului literar al Casei pionierilor şi şoimilor patriei au prezentat colegilor de la şcolile generale nr.5, 6 şi lo un frumos recital de poezie patriotică sub genericul "Cinstim patria, partidul şi poporul".

Sub acelaşi generic, pionieri din numeroase unităţi din întreaga ţară - precum cei de la Şc.gen.Mătăsaru-Dîmboviţa; Şc.gen.nr.lo Constanţa; Şc.gen.Loamneş-Sibiu; Şc.gen.Doroltţ-Satu Mare - prezintă la case de cultură, pe scenele teatrelor sau în întreprinderi bogate programe artistice.

N.R. Aşteptăm, dragi prieteni, să ne trimiteţi în continuare relatări despre desfăşurarea acţiunilor incluse în ordinele de acţiune ale detaşamentelor şi unităţilor voastre, despre cele mai frumoase realizări. Insoţiţi scrisorile voastre şi de imagini fotografice. Redacţia le va publica cu multă bucurie.

EROILOR DE LA PĂULIŞ 1944

Cînd cat

Cînd cataloagele surîd este o sărbătoare a învățăturii pentru toți cei care au depus eforturi întru aceasta: copii, profesori, părinți. Iar eroii sărbătoriți sînt, în primul rînd, copiii. Dar să vedem ce este nou în realitățile constatate la acest sfîrșit de trimestru. Spunem nou, în ideea „defrișărilor“ pe terenul învățăturii, a luptei împotriva indiferenței sau a „mediocrității“. Nou, prin ideile, inițiativele și acțiunile pionierești menite să pună capăt unor „obișnuințe“ vechi, aparent de neclintit. Nou în efortul continuu de autodepășire.

Iată o istorie transmisă de pioniera **Mihaela Bănuță,** din clasa a VII-a, de la **Şcoala generală** din comuna **Țigveni**, județul **Argeș.** La începutul anului școlar, clasa a V-a a atras atenția întregii școli pentru manifestările ei de indisciplină. Din cei treizeci și nouă de elevi ai clasei, nouă copii veneau la școală din alte două sate. Printre acești colegi „unii erau total certați cu disciplina; nici nu se întîlniseră bine, și cei de la Şcoala generală Tigveni au și început să se certe cu ei“ Iată, așadar, o mentalitate veche, care se poate instala în viața unor colective școlare. Cei nou veniți să fie priviți ca niște străini. Or, acest lucru nu este compatibil cu calitatea de pionier și nici cu vederile unui comandament pionieresc. Zis și făcut. Au dat de greutăți, le vor învinge! Aflăm deci de la Mihaela că detașamentul a început să acționeze încă de la început, să hotărască foarte clar ce are de făcut, să traseze sarcini concrete și precise, să vegheze mereu cum sînt îndeplinite și...“ după fiecare acțiune, roadele începeau să apară, uneori cu pași mărunți, dar siguri... Pentru că, adăugăm și știm, trebuie să avem tact, să fim perseverenți atunci cînd pornim bătălia împotriva greutăților, împotriva prejudecăților (ca aceea că un elev slab și indisciplinat, venit din altă parte, se îndreaptă greu). Dar să dăm din nou cuvîntul Mihaelei. **„Avem acum, la clasa a V-a, un detașament unit, nu numai că nu se mai discută de certuri, dar colegii sînt și buni prieteni, respectuoși unii cu alții și omenoși! În recreație ne-am jucat cu ei împreună. În timpul liber, am discutat cu ei temele. Cei în cauză au reușit astfel să-și ridice nivelul lor de cunoștințe și să salte promițător la note. Cu o voioșie uimitoare ne-au anunțat că au strîns peste două sute de ambalaje de sticlă pentru angajamentul la muncă patriotică, și pe care sînt deciși să-l depășească pînă la sfîrșitul anului școlar.**

„Sîntem mai mici, dar ne gîndim la fapte mari!“ Cu această declarație, cei dintr-a V-a au încheiat acest trimestru școlar și este limpede: pentru ei, cataloagele surîd și nu numai cataloagele. În fotografia prezentată, ei surîd cititorilor.

bagele surîd

AVANPREMIERĂ DE VACANȚĂ

Sîntem în prag de vacanță, dar calendarul ei se arată încă de pe-acum foarte bogat, interesant, atractiv.

■ Reporterii subredacției hunedorene "Tot înainte" ne informează că pionierii Școlii generale nr.9 și-au propus să cunoască mai îndeaproape viața furnalelor și a Secției bluming de la Combinatul siderurgic, prilej cu care vor purta și un instructiv dialog cu Eroul Muncii Socialiste Constantin Diaconescu.

■ "Pe urmele Ecaterinei Teodoroiu" - iată itinerarul eroic pe care și l-au propus pionierii claselor a VIII-a din comuna Străoane - Vrancea, în vreme ce alte detașamente vor vizita Muzeul de istorie din Focșani și apoi localitatea Valea Cîmpului din împrejurimile Sovejei.

UNITATE FRUNTAȘĂ 1981

1

3

..Din mulțimea veștilor primite vă prezentăm alți și alți pionieri care, prin eforturile depuse și succesele obținute au dat o notă de sărbătoare învățăturii.

Sînt pionierii clasei a VI-a B, de la **Școala generală nr. 1, Brad,** județul **Hunedoara** (foto 1), pionierul comandant de unitate **Dan Căprar,** de la **Școala generală Groși — Baia Mare** (foto 2), pionierii clasei a VI-a A, de la **Școala generală nr. 1, Suceava** (foto 3), ... dintre colegii voștri mai mici de ani, dar foarte harnici, vi-i prezentăm pe pionierii din clasa a III-a G, de la **Școala generală nr. 16, Pitești** (foto 4).

MARGA MICU

4

BANCA DE ONOARE

2

Agenda comandantului instructor

BUN VENIT LA CLUBUL DE VACANȚĂ!

Peste cîteva zile, în toate școlile, clopoțelul va anunța copiilor patriei începutul binemeritatei vacanțe de primăvară. În perioada acesteia, în școli și casele pionierilor și șoimilor patriei vor funcționa **cluburi de vacanță** a căror activitate se va desfășura, zilnic, după un program pregătit cu grijă din vreme.

Rolul de organizator al tuturor acțiunilor din fiecare club îl au **comandamentele locale de vacanță,** casele pionierilor și șoimilor patriei coordonînd, în același timp, toate acțiunile ce se desfășoară pe zone.

Comandamentul de vacanță — format din cadre didactice, pionieri, instructori uteciști și activiști ai Organizației Pionierilor și ai Organizației Șoimii patriei (în total 7—11 membri) — se va preocupa ca în organizarea și desfășurarea acțiunilor de la Club să fie atrași un număr cît mai mare de colaboratori. Printre aceștia se pot afla specialiști în diferite domenii, părinți, frați mai mari, cunoscători ai unor jocuri, tradiții și obiceiuri locale, actori îndrăgiți de copii, sportivi ș.a.

Comandamentele de vacanță se vor îngriji ca participanții la activități — pionieri și șoimi ai patriei — să beneficieze de întreaga bază materială din școli, case ale pionierilor și șoimilor patriei, cămine culturale, case de cultură, cluburi ale tineretului precum și terenuri și baze sportive din localitate.

Ce conține Programul clubului de vacanță?

În alcătuirea programului se va ține seama de particularitățile de vîrstă ale participanților la diferitele activități. Comandamentul clubului — care alcătuiește acest program — trebuie să cunoască din vreme sugestiile și propunerile pionierilor și condițiile concrete de realizare a lor pe plan local. În program se va menționa **cine participă la acțiuni, data și locul** desfășurării acesteia precum și cine răspunde de organizarea ei.

Popularizarea se va face din timp, atît în școli și casele pionierilor și șoimilor patriei, cît și la căminele culturale, gazetele de stradă etc.

La alcătuirea programelor se va avea în vedere ca acestea să fie cît mai bogate, cît mai diverse și să asigure copiilor o odihnă activă, folosindu-se forme specifice de petrecere a timpului liber prin care copiii să-și îmbogățească orizontul cunoașterii, dezvoltarea multilaterală, dar să se și destindă.

Ele trebuie să cuprindă: ● **vizite la unități economice ● întîlniri cu activiști de partid și de stat, fruntași în producție ș.a. ● activități menite să contribuie la cunoașterea și prețuirea de către copii a tradițiilor glorioase de luptă ale poporului și partidului: evocări, vizite la muzee și case memoriale, unde participanții pot susține spectacole de muzică și recitaluri de poezie patriotică. ● excursii și drumeții în afara localității și în împrejurimile acesteia ● activități sportive, cultural-distractive**, vizionări **de spectacole,** filme, etc.

● **vacanța de primăvară** fiind și **un timp al hărniciei, în programul clubului trebuie să se prevadă activități de muncă patriotică de amploare, prin care copiii să participe la plantări de pomi, la colectarea materialelor refolosibile, la curățirea izlazurilor sau a plantațiilor precum și a parcurilor.**

Întrucît ne aflăm la puțin timp după lansarea amplei acțiuni de educație patriotică revoluționară „Tot înainte!", pionierii și școlarii vor putea realiza, în perioada vacanței de primăvară, multe dintre activitățile pe care și le-au propus și care pot fi prevăzute și în programul clubului.

Cum mai sînt doar cîteva zile pînă la „startul" vacanței de primăvară, comandamentele de vacanță vor lua toate măsurile necesare pentru verificarea și pregătirea jocurilor și jucăriilor de club, a diferitelor truse și a materialelor sportive, preocupîndu-se în același timp de asigurarea costumelor, a instrumentelor muzicale și a tuturor materialelor de lucru necesare bunei desfășurări a fiecărei activități.

Le dorim tuturor comandamentelor de vacanță succes în această frumoasă și importantă misiune, așteptînd la redacție vești și imagini care să reflecte cele mai diferite aspecte de petrecere a vacanței de primăvară.

Cutez are

Cînd oamenii au vrut să transforme legenda şi basmul în realitate, ei au inventat circul. Vă aflaţi deci sub floarea cupolei albastre a circului din Bucureşti (una dintre cele mai frumoase edificii din lume destinate acestei arte) sau, poate, într-un „chapiteau" de turneu, urmărind cu încîntare spectacolul. În acest timp, echipa de reportaj a revistei va colinda culisele, atelierele, cabinele, menajeria, pentru a vă povesti cîte ceva din ceea ce se vede mai puţin din fotoliile care înconjoară arena. Pentru un minut de spectacol reuşit, artistul a trebuit, uneori, să se pregătească un an şi chiar mai mult.

*

VISUL ORICĂRUI TRAPEZIST din lume este să execute triplul salt! Puţini pot face acest lucru. Printre zburătorii de elită se numără şi Ionel Orzan, ale cărui antrenamente încep după ora... 10 seara! De ce nu mai devreme? Pentru simplul motiv că, datorită activităţii intense care ocupă manejul din zori pînă seara, plasa de siguranţă pentru aceşti excepţionali zburători nu poate fi montată decît noaptea. Deci, cînd toată lumea doarme, Orzan urcă agil pe scăriţa îngustă pînă sub cupolă. Îşi încleştează mîinile de trapez. Cînd şi-a imprimat prin balans viteza, înălţimea şi distanţa de care are nevoie (ce uşor e să spui şi ce greu e **să faci** toate acestea!) se desprinde de trapez, execută trei rostogoliri complete în aer, încheiate cu două piruete — ca şi cum „triplul" n-ar fi destul! — şi în ultima sutime de secundă pe care i-o mai îngăduie implacabila lege a gravitaţiei se prinde de braţele partenerului.

Pe Cupa Mondială obţinută nu demult la marea întrecere a artiştilor de circ, la Milano, stă scris: **„Al trapezista Ionel Orzan, per esecuzione del triplo salto mortale con doppia piroetta"**. Ceea ce nu e scris acolo adăugăm noi aici: dacă Ionel Orzan, 32 de ani (fiul unui mecanic forestier din Vîlcea) fost gimnast de performanţă, s-ar fi mulţumit să înveţe doar dublul salt la trapez, i-ar fi ajuns chiar şi 6 luni. Pentru „triplu" i-au trebuit 4 ani...

*

FOARTE TÎNĂRA ACROBATĂ Camelia Dumitrache se echipează în grabă pentru antrenamentul zilnic.

— De unde vii, Camelia?

— Ca de obicei: de la şcoală. Sînt în clasa a noua, la Liceul „Dimitrie Cantemir".

— Noutăţi?

— Am avut teză la fizică, probleme în legătură cu conservarea energiei. Sînt sigură că mi-a ieşit o lucrare bună.

O scurtă încălzire... şi iat-o pe Camelia stînd „comod" în echilibru, cu capul în jos, în vîrful prăjinei verticale (la circ se cheamă „perş") al cărei capăt se află pe... fruntea unui partener. Din echipă fac parte şi mama Cameliei, şi tatăl ei: o familie de artişti.

De centura Cameliei e prinsă o coardă de siguranţă — „lonja" — care trece printr-un scripete de sub cupolă şi ajunge în mîna unui recuziter sau asistent. Dacă te dezechilibrezi sau cazi, lonja te salvează. La acel antrenament, însă, capătul lonjei era ţinut, cu infinită atenţie, de către un tînăr care n-avea — aparent! — nici o obligaţie să facă asta. Acest „om din umbră" nu este nici recuziter, nici asistent, nici membru al trupei Dumitrache, ci — întocmai lui Orzan — unul din marii consacraţi, o vedetă internaţională, el însuşi şef al unei trupe: Iosif Constantin, fost luptător la „Progresul". Nu prea de mult, împreună cu echipa lui de basculişti, a obţinut premiul „Oscar" la festivalul mondial al circului. **„Nu trebuie să vă miraţi că am ţinut lonja Cameliei! La noi, cînd e vorba să protejezi la antrenament sau la spectacol un coleg, oricare ar fi el, nu mai există vedete şi începători: laşi orice treabă personală şi-l asişti cu ochii în patru!"**

2

CEEA CE te izbeşte la elefantul Trompi este ochiul său. Spun „ochiul" şi nu ochii întrucît, datorită anatomiei elefantului, e greu să-i vezi bine, dintr-o dată, pe amîndoi. Ochiul lui Trompi te fixează atent şi înţelegător întocmai ca al unui om. În acest ochi, care este şi niţel trist, poţi citi că Trompi mai visează încă potecile pădurii virgine unde s-a născut acum zece ani, arborii aceia cu mlădiţe dulci, lacurile răcoroase. Dar dacă simpaticilor spectatori le place să-l vadă evoluînd la circ, fie, treacă de la el; le îndeplineşte cu demnitate dorinţa. Trompi face echilibristică în două picioare, umblă pe taburete şi joacă şi fotbal (înscrie goluri!). Nici dresorul său, Ştefan Iosif, nu s-a născut cu vocaţia de „cornac", cum sînt denumiţi în India cei care conduc un elefant. Mulţi oameni ai arenei stăpînesc mai multe specialităţi. Fie că provin din familii cu tradiţie în circ, fie dintre juniorii cluburilor sportive, ei încep cu acrobaţia, călăria, apoi, pe măsura trecerii anilor, fac jonglerie, atletică grea, dresaj... Aici înveţi mereu. Ştefan este, la bază, iluzionist. Îţi prezintă, să zicem, o pumă, o acoperă cu un văl, face nişte „pase", ridică vălul şi, în locul pumei, vedem altceva, de exemplu, o panteră sau... o raţă. Iluzionism plus dresaj!

Pe Trompi, deocamdată, nu-l poate supune nici unui „hocus-pocus", dar studiază intens şi această posibilitate care ar putea da naştere unui număr de mare senzaţie. (Nu ştim cu ce l-ar putea „înlocui" pe Trompi. Poate cu un... pian?! În orice caz, va utiliza din plin mijloacele pe care i le pune la îndemînă fizica, mai precis optica). Artiştii de aici caută mereu, cu încăpăţînare, probleme noi, ca să le rezolve. Într-un fel, ei se aseamănă cu oamenii de ştiinţă.

*

— **CUM** v-aţi împrietenit cu leii?

3

— Între altele, am şi dormit în cuşca lor...

Pe calmul şi modestul Iaroslav Paioc îl găsim cîntînd leilor la clarinet! Asta face şi în spectacol: le cîntă. Nimic altceva — nici pocnete asurzitoare de bici, nici porunci verbale. Paioc a coborît în manej din loja orchestrei, este de formaţie instrumentist, a făcut liceul de muzică. Leii săi îşi execută numărul potrivit muzicii clarinetului. Un tablou idilic, nu-i aşa? Dar pregătind acest număr, Paioc a dormit, într-adevăr, foarte multe nopţi — două luni! — în cuşca leilor. Îşi ducea seara acolo patul pliant, le cînta din clarinet, apoi le spunea „acum, stimaţi confraţi, somn uşor!" — şi punînd capul pe pernă se lungea comod sub pătură. Nu l-am întrebat cît de... uşor i-a fost somnul. Esenţial este că şi-a învins teama, demonstrînd, în acelaşi timp, că „fiarele sălbatice" sînt, în primul rînd, colocatarii noştri de planetă, fiinţe pe care, dacă le respecţi, te respectă, ba chiar te şi protejează. Aş fi vrut să văd ce glumeţ ar fi îndrăznit să fure într-una din acele nopţi clarinetul lui Paioc...

*

LA sediu şi în chapiteau-urile de turneu în ţară, — ne spune tovarăşul Mircea Avram, regizor artistic — circul dă aproximativ **o mie** de reprezentaţii pe

1

ătorii nei

4

6

an, la care asistă cam **două milioane** de spectatori, jumătate dintre aceştia fiind copii. Artiştii, în formaţii mai mici sau mai mari, se prezintă, de asemenea, pe scenele cluburilor muncitoreşti şi caselor de cultură (nu de mult, la UREMOAS, la Fabrica de confecţii Bucureşti, la Casa de cultură din Petroşani). ● Colaborează la reuşita spectacolelor de varietăţi organizate de diferite teatre şi susţin cu multă grijă matineele speciale organizate pentru şcoli ● Solicitările din străinătate sînt foarte numeroase, artiştii şi trupele circului nostru bucurîndu-se de mare faimă. În clipa de faţă, ei sînt aplaudaţi în Argentina, Brazilia, Belgia, Bulgaria, Franţa, R.F.G., Italia, Polonia, Ungaria, U.R.S.S., Uruguay ● Regula de aur a muncii lor: oriunde te-ai afla — fie în popasul dintr-un orăşel sau pe scena uneori improvizată a unui club muncitoresc, fie în marea arenă de la sediu sau în cele din străinătate — spectacolul trebuie să fie la fel de bun!

PANTALONI cît să încapă în ei încă doi inşi, pantofi „raţă", adică foarte lungi, zîmbet naiv: clovnul Siminică! Cu totala lui stîngăcie, încearcă să-şi ia pălăria de pe jos — el zice, bleg, „răpălie" — însă nu poate întrucît, de zăpăcit ce este, o loveşte mereu cu vîrful pantofului expediind-o, exasperat, iarăşi şi iar, la doi-trei metri. Pe scurt, vai de el, săracul, nimic nu-i reuşeşte.

...Aşa să fie? Brusc, Siminică se caţără pe cel mai înalt trapez, la cîteva palme de uriaşa cupolă. Acolo, într-o linişte care împietreşte arena, „nepriceputul" se culcă pe vergeaua cît degetul, rămînînd aşa, în echilibru, după care îşi dă drumul de la ameţitoarea înălţime... agăţîndu-se în ultima clipă de trapez cu vîrfurile picioarelor! Totul — fără plasă de siguranţă, fără lonjă, fără nici un sistem de prindere. Ăsta, va să zică, era „neîndemînatecul" nostru! Evoluţia lui constituie, între altele, un soi de fabulă cu morala „nu te lua niciodată după aparenţe, nu subaprecia pe nimeni".

*

CHAPITEAU! În franceză înseamnă „capitel" (e frate bun cu cuvîntul românesc **capăt**). El desemnează chiar capătul sculptat al unei coloane (dorice, ionice etc. cum aţi învăţat la istoria antică), dar e folosit şi pentru corturile de circ. În toată lumea, orice artist care se respectă spune „chapiteau" şi niciodată cort.

Am asistat la lucrările de finisare ale unui nou chapiteau, cu care se va pleca în curînd în turneu. Maistrul Dumitru Ciubotaru şi echipierii săi din atelierele circului sînt adevăraţi vrăjitori ai acului de cusut, ai croielii, ai strungăriei, ai arhitecturii, ai lăcătuşăriei. Aproape trei luni durează munca. Membrana azurie a acestui chapiteau, la care se utilizează o ţesătură dintre cele mai moderne, o adevărată capodoperă de fineţe, precizie, eleganţă şi confort, va adăposti locuri comode pentru vreo 3 000 de spectatori! Poate fi montat şi demontat în cîteva ore. Celebrul iluzionist, cunoscut în toată lumea, **Aurel Iosefini**, directorul circului, ne spunea, pe bună dreptate: **„În mod normal, o vizită la circ ar trebui să înceapă cu atelierele. Circul nostru este o uzină, scrieţi neapărat asta. Fiecare ropot de aplauze pe care îl stîrnesc evoluţiile artiştilor trebuie să se adreseze în egală măsură excepţionalilor noştri meseriaşi — electricieni, mecanici, croitori, tîmplari, îngrijitori de animale, realizatori de decoruri, şoferi, recuziteri de manej. Ei sînt coautorii de neînlocuit ai fiecărui succes artistic!"**

*

CE ne-au mai spus artiştii şi tehnicienii dovedindu-ne practic prin activitatea lor că aşa stau lucrurile?

Grigore Csegedi, fost acrobat, astăzi dresor: „Pregătirea unui număr nou, de înaltă ţinută artistică, durează cam doi ani. În ultimul timp, datorită mijloacelor de răspîndire a culturii şi artelor, spectatorii sînt din ce în ce mai exigenţi". **Ion Bulgaru**, clovn din categoria „vesel-cum-se-cade-inocent", foarte iubit de copii: „Mult timp am fost organizator de spectacole. Cîştigam bine, dar nu-mi plac hîrtiile..." **Gheorghe Marinescu**, acrobat şi jongler: „Chiar dacă ai terminat antrenamentul, rămîi încă multe ore în manej, în ateliere, pretutindeni; simţi nevoia să-i ajuţi într-un fel sau altul pe ceilalţi şi înveţi de la toţi. La confecţionarea aparatelor şi accesoriilor noastre pentru acrobaţie, dresaj, jonglerie participăm direct, în ateliere, împreună cu lucrătorii, nici nu s-ar putea altfel".

Pe coperta revistei îi vedeţi în plin spectacol pe fraţii **Victor Truţă**, cl. a 7-a, Şc. gen. nr. 46 şi **Daniel Truţă**, anul întîi, Liceul industrial de mecanică auto, împreună cu **Constantin Nicola**, cl. a 6-a, Şc. gen. nr. 66 şi **Alexandru Militaru**, cl. a 8-a, Şc. gen. Bragadiru — toţi cu „vechime" în gimnastică şi lupte la diferite cluburi sportive, actualmente în trupa de „icariene" a maestrului **Eugen Dumitrescu**. Ei ne-au spus, în esenţă, unul şi acelaşi lucru: „Nu ne temem că ne-am putea scrînti ceva. Principalul este să n-o scrîntim la învăţătură!" Felicitări atît pentru evoluţia în arenă, cît şi pentru acest sănătos raţionament!

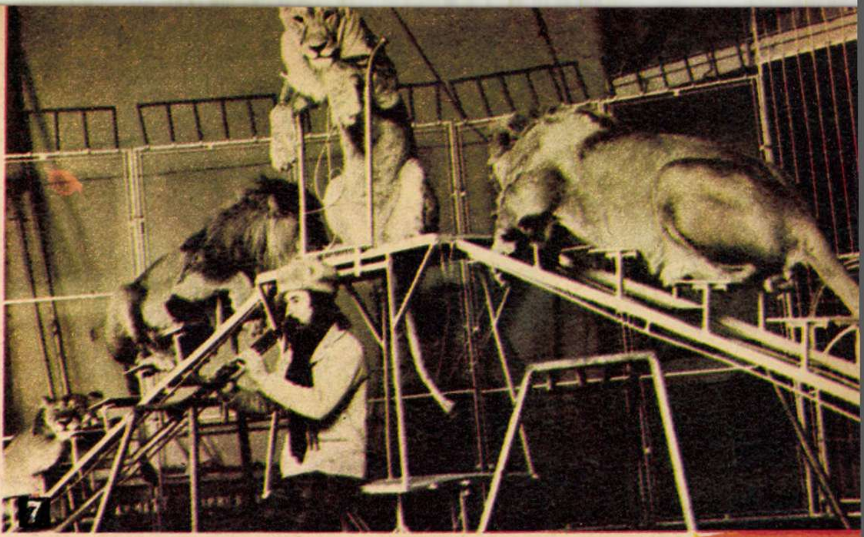

7

8

UN BĂRBAT VÎRSTNIC, foarte zvelt la cei 70 de ani ai săi, pătrunde pe Aleea Circului, sprijinindu-se discret în baston. Este Max Huterer, fostul atît de cunoscut acrobat de forţă, astăzi pensionar. Poartă cu el o bună parte din cronica circului românesc, cu legendele ei adevărate, cu marile ei succese, cu artişti intraţi în istoria circului. Deşi sănătatea nu-l prea răsfaţă, Max Huterer vine foarte des la circ, deapănă amintiri atît cu veteranii cît şi cu „noul val" al circului. Mecanicii, şoferii, recuziterii, artiştii forfotesc printre zecile de vagoane şi rulote, camioane şi tractoare. Soarele primăverii sclipeşte promiţător, miroase a frunză tînără, curînd începe vremea turneelor.

Vine circul!

OVIDIU ZOTTA
GR. PREPELIŢĂ

Fotografii: GR. PREPELIŢĂ

9

Fotografiile noastre

1 Carmen Lupaşcu (premiată la Paris): „Jongleria nu e grea deloc! Începi cu două cercuri şi, dacă ai răbdare cîţiva... ani, ajungi la şase, la şapte. Mă antrenez trei ore pe zi"

2 Urşii echilibrişti ai „antrenorului" Ionel Gheorghe.

3 Nu vă luaţi după aparenţe! Siminică este un clovn surpriză!

4 Caii sînt parteneri clasici ai artiştilor arenei.

5 Premiul „Oscar" pentru trupa Constantin!

6 Traian Cristea şi fiul său Remus pregătesc un număr dificil. În fotografie nu se vede ceva foarte important: scara se află în echilibru pe sîrmă!

7 Concert pentru clarinet şi... lei!

8 Se lucrează la o nouă „umbrelă fermecată": chapiteau-ul.

9 Coolesium în timpul liber: Trompi şi noul său dresor.

DIN ANTOLOGIA LITERATURII PENTRU COPII

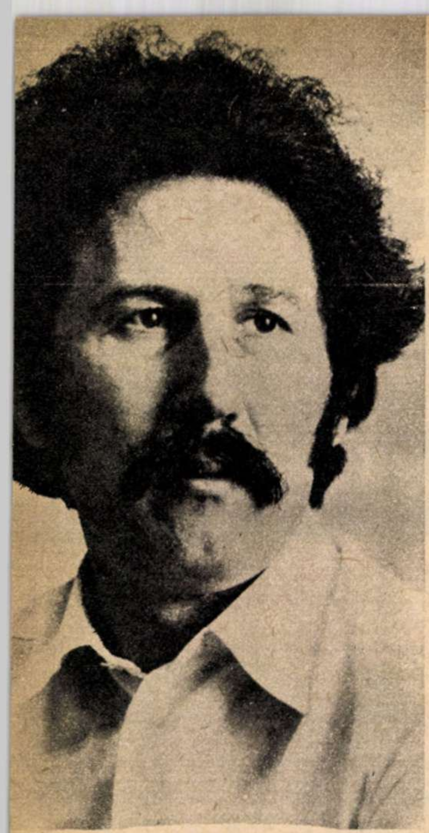

Marin SORESCU

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Unde să fugim de-acasă, O aripă şi-un picior, Ocolul infinitului mic pornind de la nimic.

Singur printre poeţi, Poeme, Moartea ceasului, Tinereţea lui Don Quijote, Astfel, La lilieci, TEATRU: **Iona, Matca, Setea muntelui de sare, Pluta Meduzei,** ESEURI: **Teoria sferelor de influenţă, Insomnii.**

Tinerilor și inimoșilor mei
cititori gîndurile mele prietenești
și urarea de a cuteza mereu,
la fel de frumos
Marin Sorescu

Astfel

De la arcul Carpaţilor
Am înţeles că putem visa
Pînă la luceafăr şi chiar mai sus,
Cu capul pe bogăţiile noastre
De uraniu şi aur.
De la holdele din Bărăgan,
Cu spicul greu atîrnînd sus,
În vîrful înaltelor lănci
Pierdute cîndva de oastea lui Darius
Am ştiut că tot ce ne calcă pămîntul
Devine paşnică recoltă.

Astfel atenţi
La tot şi la toate
Am învăţat mereu
Să fim veşnici.

Muzeul satului

Din viaţa acestor oameni
Lipsesc mai multe secţii,
Iar altele, cum ar fi
Bunăstarea materială, fericirea şi norocul
În istorie,
Sînt slab reprezentate.

Nu întîlneşti aici nici o monedă,
Pentru că, neavînd aur şi argint,
Ţăranii şi-au gravat anual chipul
Pe boabe de mei, de grîu, de porumb
Care nu ni s-au păstrat.

Păsări împăiate
Ar fi putut ei, ce e drept, aduce destule,
Dar le-a fost milă să ucidă
Privighetoarea, ciocîrlia, mierla şi cucul
Care le cîntau fără bani toată viaţa,
Şi toată moartea.

Era primitivă,
Antică, medievală
Apar ca una singură,
Fiindcă, nemaiştiind carte, ţăranii
N-au băgat de seamă că între aceste epoci
Există deosebiri
Fundamentale.

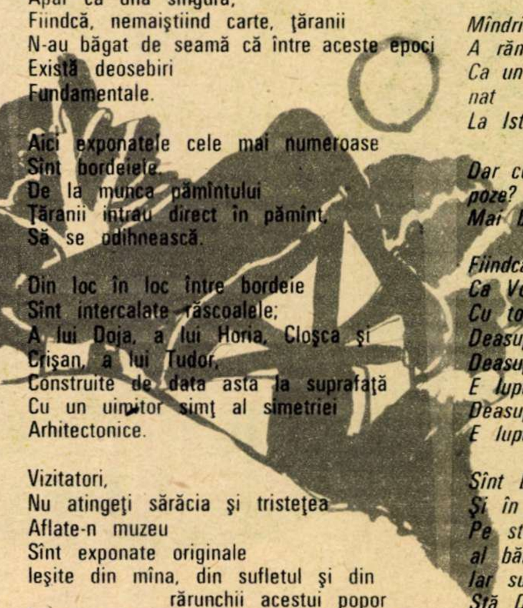

Aici exponatele cele mai numeroase
Sînt bordeiele.
De la munca pămîntului
Ţăranii intrau direct în pămînt,
Să se odihnească.

Din loc în loc între bordeie
Sînt intercalate răscoalele;
A lui Doja, a lui Horia, Cloşca şi
Crişan, a lui Tudor,
Construite de data asta la suprafaţă
Cu un uimitor simţ al simetriei
Arhitectonice.

Vizitatori,
Nu atingeţi sărăcia şi tristeţea
Aflate-n muzeu
Sînt exponate originale
Ieşite din mîna, din sufletul şi din
                rărunchii acestui popor
Într-o clipă de încordare şi spontaneitate
Care a durat
2000 de ani.

Bărbaţii

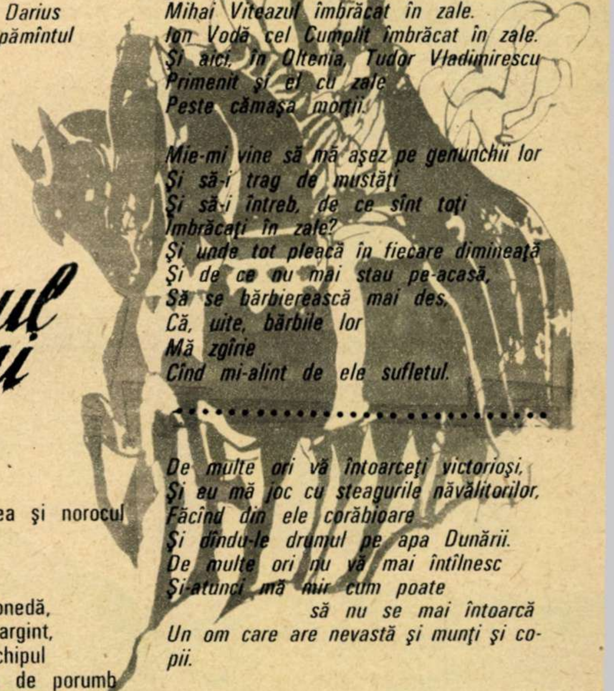

Mircea cel Bătrîn îmbrăcat în zale.
Alexandru cel Bun îmbrăcat în zale.
Ştefan cel Mare îmbrăcat în zale.
Mihai Viteazul îmbrăcat în zale.
Ion Vodă cel Cumplit îmbrăcat în zale.
Şi aici, în Oltenia, Tudor Vladimirescu
Primenit şi el cu zale
Peste cămaşa morţii.

Mie-mi vine să mă aşez pe genunchii lor
Şi să-i trag de mustăţi
Şi să-i întreb, de ce sînt toţi
Îmbrăcaţi în zale?
Şi unde tot pleacă în fiecare dimineaţă
Şi de ce nu mai stau pe-acasă,
Să se bărbierească mai des,
Că, uite, bărbile lor
Mă zgîrie
Cînd mi-alint de ele sufletul.

……

De multe ori vă întoarceţi victorioşi,
Şi eu mă joc cu steagurile năvălitorilor,
Făcînd din ele corăbioare
Şi dîndu-le drumul pe apa Dunării.
De multe ori nu vă mai întîlnesc
Şi-atunci mă mir cum poate
să nu se mai întoarcă
Un om care are nevastă şi munţi şi copii.

Brîncovene Constantine,
De ce-ţi taie turcii capul
De cinci ori la rînd,
O dată pentru fiecare copil al tău
Şi o dată pentru tine?

Sultanul are în palat
Un coş de hîrtii pentru capetele
domnilor români
Care niciodată nu se nimeresc supuse.
Dar, uite, trunchiul de pe care
a fost retezată
Mîndria ta de gheaur
A rămas în picioare,
Ca un stîlp de pridvor românesc înstrăinat
La Istambul.

Dar ce tot răsfoiesc eu cartea asta cu poze?
Mai bine mă uit în sus,

Fiindcă cerul nostru e zugrăvit,
Ca Voroneţul,
Cu toată istoria românilor,
Deasupra Posadei e lupta de la Posada.
Deasupra Podului Înalt.
E lupta de la Podul Înalt.
Deasupra Călugărenilor
E lupta de la Călugăreni.

Sînt bătălii pe toţi pereţii,
Şi în firide şi ocniţe,
Pe stele e chipul încruntat
al bărbaţilor de demult.
Iar sus, în turla neagră,
Stă Decebal pe nori de otravă,
Bînd otravă,
Şi otrava prelingîndu-se de pe mustăţile lui.

Trebuiau să poarte un nume

Eminescu n-a existat.

A existat numai o ţară frumoasă
La o margine de mare
Unde valurile fac noduri albe
Ca o barbă nepieptănată de crai.
Şi nişte ape ca nişte copaci curgători
În care luna îşi avea cuibar rotit.

Şi, mai ales, au existat nişte oameni simpli
Pe care-i chema: Mircea cel Bătrîn,
                Ştefan cel Mare,
Sau mai simplu: ciobani şi plugari,
Cărora le plăcea să spună
Seara în jurul focului poezii —
„Mioriţa" şi „Luceafărul" şi
                „Scrisoarea a III-a"

Dar fiindcă auzeau mereu
Lătrînd la stîna lor cîinii,
Plecau să se bată cu tătarii
Şi cu avarii şi cu hunii şi cu leşii
Şi cu turcii.

În timpul care le rămînea liber
Între două primejdii,
Aceşti oameni făceau din fluierele lor
Jgheaburi.
Pentru lacrimile pietrelor înduioşate,
De curgeau doinele la vale
Pe toţi munţii Moldovei şi ai Munteniei
Şi ai Ţării Bîrsei şi ai Ţării Vrancei
Şi ai altor ţări româneşti.

Au mai existat şi nişte codri adînci
Şi un tînăr care vorbea cu ei,
Întrebîndu-i ce se tot leagănă fără vînt?

Acest tînăr cu ochi mari,
Cît istoria noastră,
Trecea bătut de gînduri
Din cartea cirilică în cartea vieţii,
Tot numărînd plopii luminii,
                ai dreptăţii, ai iubirii,
Care îi ieşeau mereu fără soţ.

Au mai existat şi nişte tei,
Şi cei doi îndrăgostiţi
Care ştiau să le troienească toată floarea
Într-un sărut.

Şi nişte păsări ori nişte nouri
Care tot colindau pe deasupra lor
Ca lungi şi mişcătoare şesuri.

Şi pentru că toate acestea
Trebuiau să poarte un nume,
Un singur nume,
Li s-a spus
Eminescu.

VĂ PLACE ȘAHUL?

Dacă joci fotbal, faci excursii, înoţi etc., oricine îţi va spune cu uşurinţă că aceste activităţi sînt binevenite deoarece dezvoltă organismul, oxigenează creierul, constituie o eficace odihnă după munca şcolară.

Dar dacă joci şah?

Mulţi dintre voi n-ar considera această îndeletnicire drept o recreere în raport cu învăţătura, ba chiar ar putea spune că şahul este monoton, obositor, dificil.

Aşa să fie oare? Şahul e bun numai în tabere, cînd eşti de serviciu pe dormitor şi n-ai ce face, cînd plouă şi nu poţi juca fotbal? E ceva bun doar pentru a... **„pierde timpul"?**

Marii maeştri ai acestei nobile arte ar putea susţine că şahul este, dimpotrivă, un mijloc de relaxare excelent, o sursă de satisfacţii inedite, o şcoală a caracterului şi... un mod de a **cîştiga timp!**

Să-i ascultăm.

7 ÎNTREBĂRI - 7 RĂSPUNSURI CU

MIHAI ȘUBĂ

1. **Multe nume mari din istoria şahului au fost copiii minune: la 6 ani Reshevski juca partide tari; la 8 ani Bobby Fischer devenea membru activ al Clubului de şah din Brooklyn. S-a întîmplat şi cu dumneavoastră la fel?**

— Dimpotrivă. Eu la 20 de ani m-am îndreptat spre performanţă, pînă atunci jucam şah ca un copil obişnuit.

2. **Care ar fi caracteristica de bază a copilului ca jucător de şah?**

— Se bucură de combinaţiile simple şi de cîştigul imediat. Îi auzi folosind cu entuziasm expresii ca „mat în două mutări" sau „mat încoronat". De aceea, aş spune, şahul e şi o cale de maturizare a gîndirii, iar maturizarea înseamnă simţul combinaţiilor complexe, ştiinţa de-a calcula, de-a avea răbdare.

3. **Gîndirea şahistică e de-un anume fel, special? E accesibil şahul numai anumitor persoane?**

— Eu sînt matematician de meserie, dar s-au întîlnit mari maeştri de diferite pregătiri: profesori, medici etc. Gîndirea şahistă este de mai multe feluri: analitică, dar şi sintetică, tactică dar şi strategică etc. Nu trebuie să se gîndească la şah doar cei cu zece la matematică.

4. **O întîmplare din viaţa dumneavoastră de neşahist, cînd aptitudinea de şahist v-a dat mare satisfacţie.**

— Mă angajasem de curînd la un centru de calcul şi într-o zi cîţiva colegi mi-au atras atenţia — cu oarecare ironie — că în acea instituţie lucrează numai şahişti. Cum eu încă nu eram cunoscut ca şahist mi-am permis următoarea glumă: le-am spus că nu ştiu să joc decît „a l'aveugle" (pe nevăzute) — şi am cîştigat! Colegii mei au fost uluiţi — şi din acea zi nu şi-au mai îngăduit nici o ironie.

5. **Şcolarii cred că orice activitate sportivă este relaxantă, dar le-ar fi greu să considere şahul drept o odihnă activă în raport cu învăţătura. Ce le-aţi putea răspunde?**

— Că greşesc. Şahul înseamnă, e adevărat, activitate intelectuală ca şi învăţătura, **dar într-o altă formă:** el este un joc, şi acesta-i lucrul fundamental. Băiatul meu mai mare, în vîrstă de aproape 8 ani, mă sîcîie toată ziua să joc cu el şi observ că şahul nu-l oboseşte, ci îl distrează.

6. **Legenda cu şahiştii uituci, preocupaţi de combinaţiile lor, se verifică şi în cazul dumneavoastră?**

— Unii dintre colegii mei numesc „şubisme" aceste întîmplări. Mi se întîmplă deci foarte des: apuc pe străzi greşite, uit să cobor la staţia cuvenită etc. Odată veneam acasă, eram frînt de oboseală şi cînd colo, ghinion: liftul nu mergea. Cînd m-am gîndit la cele 6 etaje pe care le aveam de urcat... vă închipuiţi ce stare aveam. Tot urcînd însă, m-au asaltat din nou combinaţiile şi m-am trezit la etajul... zece!

7. **Ce credeţi despre viitorul şahului?**

— Cred că el are un... mare viitor! Astăzi, în general în lume, popularitatea unui şahist nu este egală cu aceea a unui fotbalist, deşi în Iugoslavia, de pildă, această egalitate s-a produs. Există ţări în care şahul e obiect de învăţămînt. Nu ca să învăţăm să ne petrecem timpul la iarbă verde, ci pentru că şahul constituie un mijloc deosebit de eficace, de dezvoltare a gîndirii umane. Societatea viitorului, fiind mai dezvoltată intelectual, va juca mai mult şah, dar şi invers, pentru a se dezvolta sub raport intelectual va trebui să joace mai mult şah. Un adolescent al epocii moderne care nu cunoaşte o combinaţie elementară de şah începe să fie o realitate de neînţeles.

Club test: Dacă vă place şahul şi-i cunoaşteţi pe şahiştii români, răspundeţi la această întrebare a invitatului nostru: „Cum se numeşte primul şahist român, mare maestru internaţional?"

*

Acelora dintre voi, care vor să-şi încerce forţele cu probleme mai tari, le oferim prima parte a partidei a 6-a dintre **Fischer** şi **Spasski** pentru titlul mondial (Reykjavik, 1971). Urmează ca voi să presupuneţi cea mai firească continuare a partidei şi să descoperiţi cine a cîştigat-o! (Fischer face prima mutare, cu albele.)

Succes, prieteni!

1.c4 e6 2. Cf3 d5 3. d4 Cf6 4.Cc3 Ne7 (c5) 5.Ng5! 0-0 6.e3 h6 7.Nh4 b6 8. cd5 Cd5 9. Ne7 De7 10.Cd5 ed5 11.Tc1 Ne6 12.Da4 c5 13.Da3 (E. c5-c4) Tc8 14.Nb5! ± (14.Ne2 =) a6 (14...Db7!?) 15.dc5 bc5 16.Tc5 Tc5 17.Dc5 a6 18.Nd3 Db2 19.0-0 Cd7 20.Dc6 Tb8 21.Cd4 Db6 =) 15.dc5 bc5 16.0-0 Ta7 17.Ne2 Cd7 (17...a5) 18.Cd4! Df8? (18... Cf6 19. Cb3 c4 20.De7 Te7 21.Cd4±) 19.Ce6 fe6 20.e4! d4?! (20... c4; 20... Cf6) 21.f4De7 22.e5! Tb8 (22... Cb6 23.Db3! Cd5 24.f5!) 23.Nc4! Rh8(23... Cb6 24.Db3!) 24.Dh3 ± Cf8 25.b3 a5 (VD) 26.f5 +— ef5 27.Tf5 Ch7 (E. Tf5 — f7) 28.Tcf1 Dd8 29.Dg3 Te7 30.h4 Tbb7 31.e6 Tbc7 32.De5 De8 33.a4! (Zn.) Dd8 34.T1f2 De8 35.T2f3 Dd8 36.Nd3 De8 37.De4! (A. Tf8) Cf6.

Pagină realizată de ILIE TRAIAN

Viitorilor campioni şi tuturor
CUTEZĂTORILOR,
cu toată dragostea,
Mihai Șubă

Tineri șahiști ai Daciadei

Odată cu primii ghiocei ai primăverii şi mugurii aşteptînd căldura blîndă a soarelui, la Buzău au sosit din toate colţurile ţării cîştigătorii fazelor pe judeţ ale „Cupei Pionierul" la şah. Cu toţii s-au avîntat în vîltoarea concursului cu multă poftă de joc, dar şi cu siguranţă şi speranţă în victorie. În sala Liceului pedagogic s-au desfăşurat întrecerile din cadrul finalei. După derularea ultimelor partide pentru desemnarea cîştigătorilor, maestrul internaţional **Mircea Pavlov** a acordat un simultan pentru cei mai buni pionieri şahişti din ţară. A fost un prilej de confruntare sportivă cu înalta performanţă, dar şi un schimb de experienţă util şi de neuitat atît pentru jucători cît şi pentru publicul spectator.

Cei mai buni şahişti ai ediţiei din acest an ai „Cupei Pionierul" (atît la fete cît şi la băieţi) sînt reprezentanţii judeţului Prahova. Din această valoroasă formaţie fac parte **Claudia Savin**, (Şcoala generală Ologeni) şi **Vlad Tomescu** (Şcoala generală nr. 29, Ploieşti). Să le urăm succese şahiste şi pe mai departe precum şi o carieră la fel de strălucită ca aceea a maestrului internaţional Florin Gheorghiu, format la aceeaşi şcoală de şah a Ploieştiului.

E. TEODORU

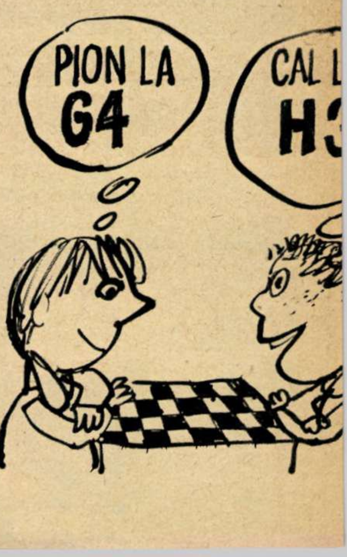

Aviaţia 2000

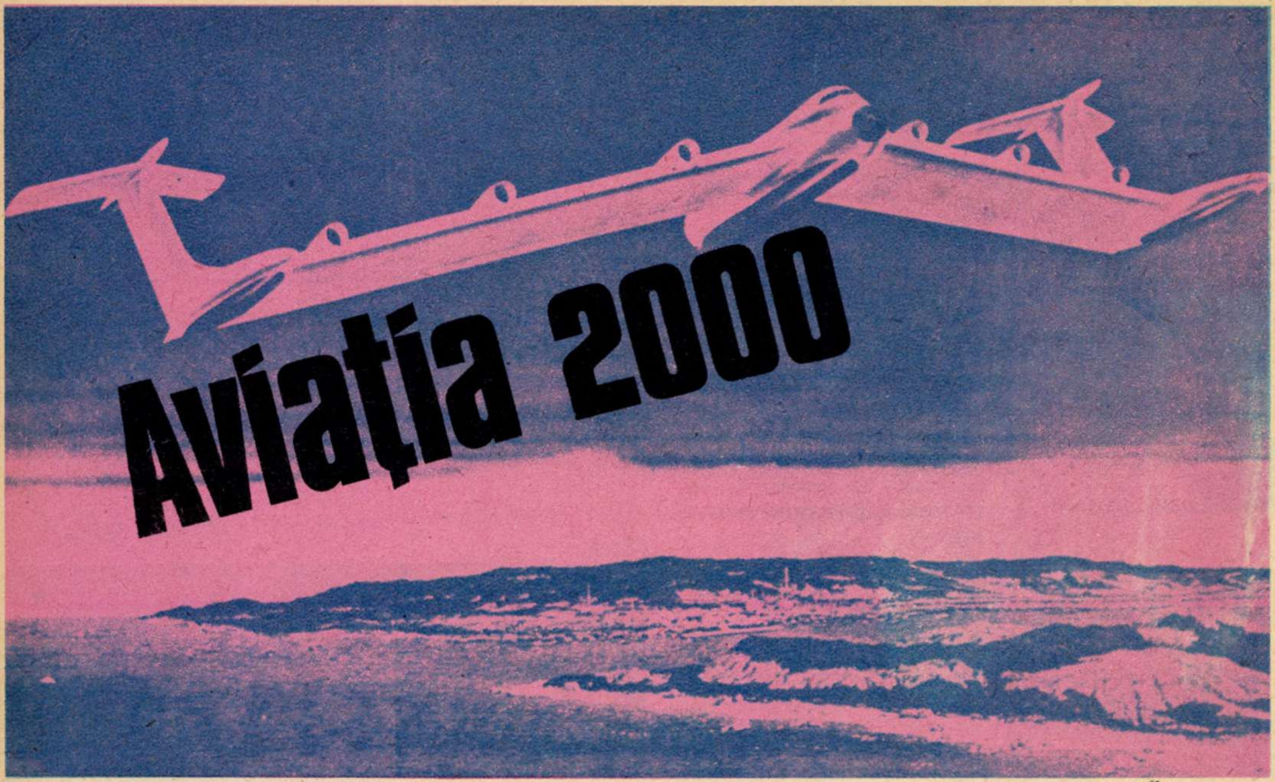

1

3

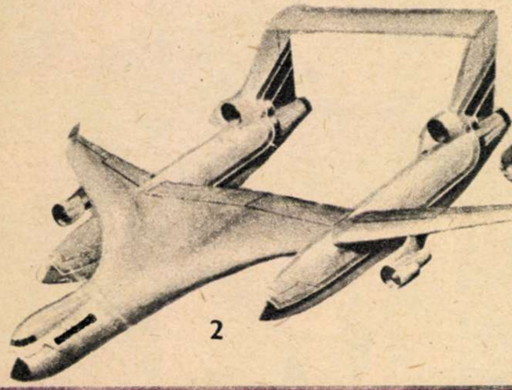

2

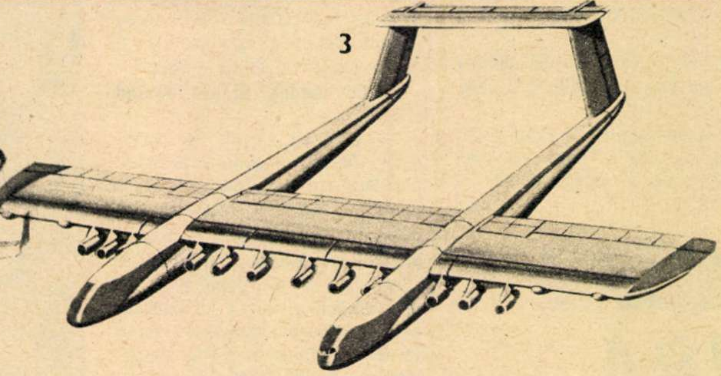

4

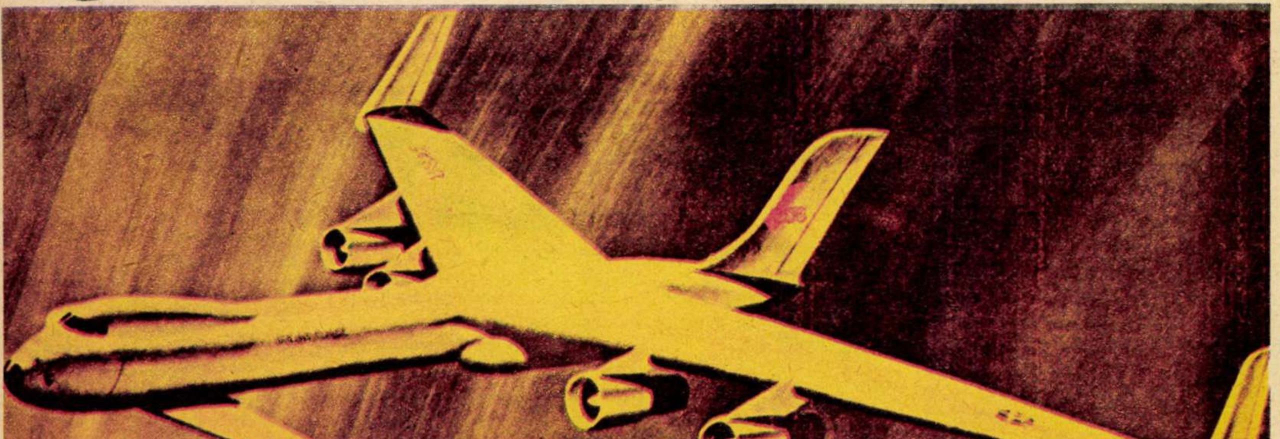

5

Întrebările voastre

Acest material apare la solicitarea pionierului Vasile Cioltea, clasa a VII-a, Medgidia.

Ce ştim despre AVIAŢIA — 2000?

Cine răsfoieşte un tratat de istorie a aviaţiei rămîne uimit de multitudinea formelor pe care le-au adoptat aeronavele de-a lungul timpului. Cititorii noştri cunosc însă faptul că evoluţia siluetelor de avion, departe de a fi rodul fanteziei, se explică prin căutările în direcţia obţinerii unei sustentaţii mai sigure, a unei decolări şi aterizări mai rapide, necesităţii de a zbura la altitudini mai mari, de a obţine viteze superioare ş.a.

Tot astfel trebuie să privim şi siluetele, adesea neobişnuite, ale aparatelor de zbor proiectate pentru deceniile care vin. Aceste proiecte ţin seama de un mare număr de cerinţe foarte precise izvorîte din sarcinile specifice ale aparatului: capacitate mică, medie sau mare, transport de pasageri sau de mărfuri pe distanţă medie, lungă sau foarte lungă, cu viteză subsonică, supersonică, hipersonică ş.a. La aceste (şi alte) cerinţe se adaugă, pe un plan mereu mai important, economicitatea, mai ales un consum rezonabil de energie.

Un exemplu: atmosfera, spaţiu atît de familiar tuturora, prezintă nenumărate surprize atunci cînd studiem relaţia ei cu un obiect în mişcare. Ea este diferită la densităţi diferite (ele apar în funcţie de altitudine). Şi devine de nerecunoscut pe diferite trepte ale vitezei aparatului de zbor. Dincolo de un anumit prag al vitezei, aerul poate opune avionului o rezistenţă comparabilă cu a celui mai compact dintre solide! A cunoaşte aceste date, a studia comportamentul în zbor al aparatelor de diferite forme, ca şi comportamentul atmosferei prin care se circulă cu asemenea viteze este obligatoriu, dar şi pasionant.

Pentru a înţelege mai bine condiţiile speciale ale zborului cu viteze supersonice şi hipersonice ne-am adresat conf. univ. dr. ing. **Floţin Zăgănescu**, specialist în istoria aviaţiei şi a zborului spaţial, care ne-a spus:

„Am învăţat cu toţii că atunci cînd un avion se mişcă în atmosfera terestră el provoacă perturbări în presiunea aerului, temperatură etc. Zborul cu viteze foarte mari face ca perturbările amintite să provoace creşterea accelerată a rezistenţei aerului la înaintare, blocarea unor comenzi ş.a.

Pentru a învinge aceste greutăţi au trebuit studiate legile specifice evoluţiei aparatelor de zbor la viteze la care aerul nu mai poate fi socotit un fluid incompresibil ideal. Rezultatul a fost modificarea fundamentală a structurii avioanelor. Faptul că aceleaşi aparate aveau să decoleze şi să aterizeze la viteze totuşi reduse complica şi mai mult datele problemei. Studiile au dus în cele din urmă la adoptarea pentru aripile avionului a formei în săgeată sau triunghiulare de mică alungire. Propulsia urmează să fie asigurată de motoare de mare putere cu reacţie, motoare cu hidrogen, acceleratoare tip motor-rachetă cu pulbere şi chiar motoare atomice.

Un avion care evoluează cu 1 000 m/sec. se încălzeşte în zonele frontale la peste 500 de grade! Pentru protejarea aparatului se apelează la scuturi termice din materiale ceramice şi la sofisticate sisteme de răcire. Evident, la zborul hipersonic fenomenele termice sînt puternic influenţate de forma aparatului, care trebuie proiectat astfel încît să preia cît mai puţină căldură şi să asigure o cît mai bună radiație termică spre exterior. Aceasta explică vîrful bont al unor fuzelaje de avion de mare viteză sau al navetei spațiale, vîrfuri blindate cu scuturile termice amintite. În plus, forma turtită permite o frînare intensă a aparatului la intrarea în straturile mai dense ale atmosferei, în momentul revenirii spre sol."

Una dintre problemele-cheie atunci cînd se proiectează avionul viitorului este eficacitatea economică. Aceasta încurajează tendința către gigantismul avioanelor, zborul celor de mare tonaj fiind mai economic. De pe acum, carburantul luat la bord este calculat cu precizie, ca și rezerva necesară. Se studiază cel mai bun regim de zbor la urcare, în cursă, la aterizare, zborul la altitudinea optimă, urmărindu-se reducerea consumului, eliminarea așteptărilor în aer la aterizare, scurtarea timpului de rulare la sol. În acest scop sînt larg utilizate calculatoarele de bord. Aparatele sînt... spălate mult mai des, întrucît simpla înlăturare a prafului reduce simțitor atît greutatea lor cît și frecarea la înaintare. Cele enumerate pot părea minore la prima vedere, dar calculele arată că realizarea lor poate reduce consumul de carburant cu 20 - 25 la sută!

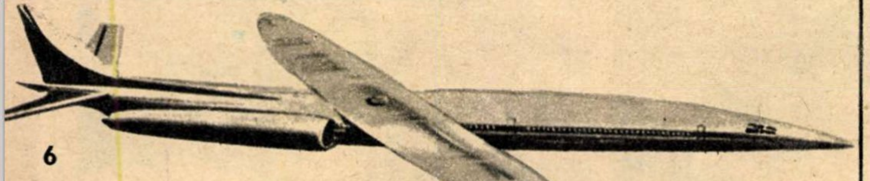
6

Marea rezervă pentru atingerea acestui obiectiv este însă utilizarea materialelor compozite - din fibre de sticlă sau carbon asociate cu rășini. Înlocuirea pieselor metalice cu cele fabricate din materiale compozite reduce greutatea lor cu 20 - 30 la sută. Avionul viitorului va utiliza aceste materiale nu numai la elemente secundare, ca în prezent, ci și la cele de structură. În plus, materialele compozite suportă de minune supraîncălzirea, care apare la viteze super sau hipersonice.

Utilizarea noilor tehnologii, ca și a noilor date privind aerodinamica, privind mecanica fluidelor la altitudini diferite, deci la densități diferite ale aerului, a permis realizarea unor aparate experimentale dotate cu motor-rachetă, care au depășit de patru ori viteza sunetului, sau ca X-15, la bordul căruia cosmonautul Neil Armstrong a atins altitudinea record de 107,96 km.

*

Urmarea căutărilor amintite se materializează în proiecte uimitoare ale unor nave aeriene gigantice, de mare putere și capacitate, economicoase și nepoluante. Este posibil ca la o paradă aeriană din anul 2000 să puteți remarca aparatele ale căror siluete apar în această pagină. Cîteva date despre acestea, pe scurt:

Una dintre soluțiile de principiu reținute de proiectanți este **multifuzelajul**. Acest gen de avion are avantajul de a spori cu mult capacitatea de încărcare a aparatului și de a repartiza egal greutatea încărcăturii în loc de a o concentra în centru. În modelul (**2**), cele 190 de tone de mărfuri pot fi plasate 50 la sută în fuzelajul central și cîte 25 la sută în fuzelajele laterale.

O altă linie de dezvoltare a construcției de avioane promovează **aripa zburătoare.** O idee foarte economică, dar și un inconvenient: anvergura mare a aripii va cere adaptări speciale pe aeroporturile viitorului.

Variantele aripii zburătoare sînt multiple. Se studiază una de 106 m anvergură și 2 500 mp suprafață. Cele 1 100 de tone ale aparatului ar transporta 470 de tone de mărfuri.

Versiunea din (**1**) este mult mai interesantă. De mai mici dimensiuni (greutate: 550 tone), această aripă zburătoare va putea să transporte 300 de tone. Un asemenea raport între încărcătură și greutatea totală apare de o economicitate fără precedent. Explicația: atît carburantul cît și încărcătura vor fi plasate în aripă! Trenul de aterizare este înlocuit cu trei perne de aer, plasate în centru și la extremități.

În proiectul (3), cele două principii - multifuzelajul și aripa zburătoare - apar unite. Cele 8-12 motoare turboreactoare asigură aparatului viteze superioare.

Un alt principiu mult discutat este **geometria variabilă** a aparatului de zbor. Avionul din (**6**) va zbura foarte bine cu aripa sa oblică sau în „foarfecă", atingînd viteze în jur de 1 245 km/oră în condițiile unui consum foarte economic. Poziția oblică a aripii în zbor reduce simțitor rezistența la înaintare. În schimb, aparatul va decola și ateriza cu aripa adusă în poziție normală.

Viitorul va aduce printre sursele de energie ale avioanelor și atomul. Motorul atomic este foarte avantajos pe distanțe lungi. Utilizarea lui va reduce din greutatea și volumul avionului, greutatea și volumul imense ale combustibilului actual. Va fi un avion de mari dimensiuni - peste 1 000 de tone capacitate de transport sau peste 600 de pasageri cu bagajele lor. Motorul nuclear va fi izolat într-un container indestructibil. La decolare și aterizare vor fi folosite motoare clasice. În modelul din imaginea (4) ampenajul este plasat înainte, iar aripa în partea dinapoi a fuzelajului.

Un alt proiect plasează motoarele cu hidrogen - foarte avantajoase - în partea finală a fuzelajului. În cabine special amenajate și suspendate sub aripi vor lua loc între 600 și 1 000 de pasageri, în vreme ce fuzelajul central va conține rezervoarele de carburant și instalațiile necesare pregătirii lui pentru ardere. În acest caz, deși volumul combustibilului crește, greutatea aparatului încărcat scade considerabil față de cargourile zburătoare cu aceeași rază de acțiune. Se consideră, în plus, că motoarele cu hidrogen vor putea fi lesne adaptate funcționării cu metan lichid sau cu combustibili sintetici proveniți din prelucrarea șisturilor bituminoase.

Un ultim exemplu: în imaginea (5) apare un mic aparat de zbor fără elice și fără ajutaje. Evoluția lui a făcut senzație: cum este el propulsat? Misterul s-a risipit cînd s-a constatat că ejectarea gazelor provenite de la motorul turboreactor care propulsează avionul se face prin fante plasate de-a lungul aripilor. Aparatul a demonstrat astfel un nou principiu - al **aripii propulsive.** Avantajele de bază sînt: creșterea portanței aripii, așadar, reducerea vitezei de decolare și scurtarea pistei aeroporturilor, reducerea zgomotului.

Viitorul a părăsit de mult zona reveriei vagi. El capătă de pe acum consistență în planurile constructorilor, pe planșetele proiectanților, pretutindeni unde se naște civilizația mileniului al III-lea.

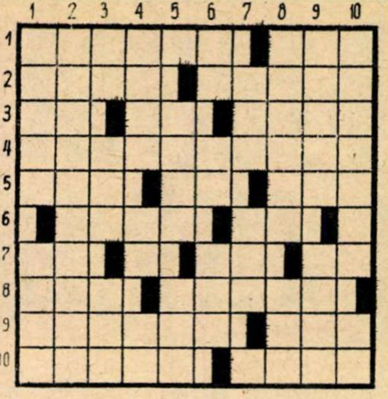

ÎN CINCI LITERE

ORIZONTAL: 1) Încheie povestirea. Lipsit de vioiciune. 2) Incunabule (fig.). Capacul... capcanei. 3) Două pagini...; ...la geografie! Aparat de gimnastică (sing.). 4) Lucrare publicată. 5) Personaj feminin din romanul „Frații Jderi" de Mihail Sadoveanu. Mioare. Cea mai puternică substanță radioprotectoare (med.). 6) Atunci. Primele aldine! 7) Acut! Sandu Udrea. Primele două fraze! 8) Suport pentru cărțile popoarelor din Mesopotamia. Scrieri tipărite (pl.). 9) Volum cu colile legate și prinse într-o copertă moale. Un ceas de lectură. 10) Unitate ritmică a versului. (pl.) Gen literar reprezentat prin diverse specii de narațiuni.

VERTICAL: 1) Lista greșelilor de tipar adaugată la sfîrșitul unei cărți. Carte oficială (masc. pl.). 2) Numerotarea paginilor unei cărți. 3) Alifie... satirică. Pastă pentru lipit. Carte, operă. 4) A cartona un volum. Opere. Simion Badea. 5) Personaje de carte. Piese la jocul de șah. 6) Grigore Traian. Înfloratele cămăși. Malu-Surpat, locul de baștină al lui Mitrea Cocor. 7) Rînduială. Medalii obținute adesea de tipăriturile românești la tîrgurile internaționale de carte. 8) Carte de școală. Un volum... cu sute de coli. 9) Totalitatea cărților unui autor. Caractere. 10) Autor al unor note de drum. Trage ițele.

* * *

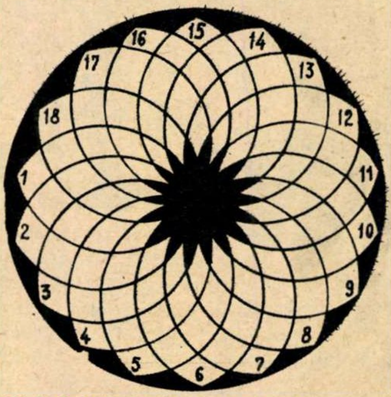

PAGINI DE CARTE

SPRE STÎNGA: 1) În exteriorul casei. 2) Considerație. 3) A nădăjdui. 4) Loc de plecare într-o întrecere sportivă. 5) Servește la stabilirea lungimii de undă. 6) Protejează coroana dinților. 7) A presa. 8) Așezare păstorească (pl.). 9) Pasăre răpitoare de zi. 10) A se desfășura cu încetineală. 11) A mîngîia. 12) A se menține în aer cu aripile întinse. 13) A trimite mingea într-un loc anumit. 14) Aparat utilizat la gimnastică. 15) Instrument muzical cu coarde. 16) Cu o corolă frumoasă și variat colorată. 17) Lucrători la căile ferate. 18) Contribuie la călirea organismului, la educarea voinței, curajului și disciplinei.

MATEM
FIZICA
DESEN
10
10
10

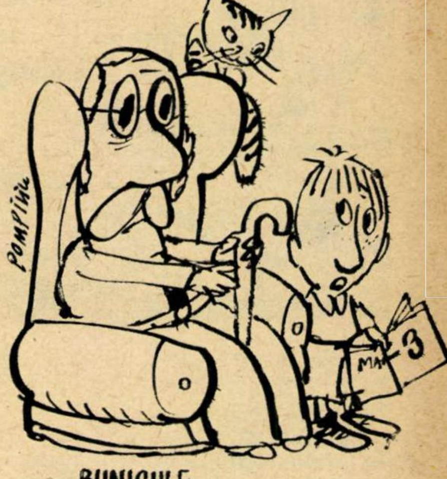

— BUNICULE...
LA MATEMATICĂ AM 10
...(DE 3)!

* * *

SPRE DREAPTA: 1) A ocroti. 2) Figură de gimnastică (pl.). 3) Poziție a corpului (pl.). 4) Folosit ca dezinfectant. 5) Simbol al unei țări. 6) Treaptă după treaptă. 7) Neplăcută la gust. 8) Probă de tipăritură pe care se fac corecturile. 9) A expune. 10) Melancolie. 11) Sub cupola circului. 12) Păr lung și bogat. 13) Umplute. 14) Veștmîntul unor animale. 15) Șarpe vegetal. 16) Păcăleală. 17) Delicatesă pentru veveriță. 18) Parîmă folosită pentru a întinde și a fixa colțul de jos al unei pînze de corabie.

Cutezătorii

12 pagini, 1,50 lei

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU; Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA Secretar responsabil de redacție: IOAN DONCA; Redactor responsabil de număr COSTACHE ANTON Prezentarea artistică: POMPILIU DUMITRESCU; prezentarea tehnică: ION MIHĂESCU

Redacția: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

MIRCEA DOMNUL ȚĂRII ROMÂNEȘTI

Rezumat: Gavril, fiul lui Ioan, boier de pe Argeş, este trimis la Dunăre să afle ce se întîmplă în tabăra lui Baiazid Fulgerul, care a potopit cu o armată uriaşă malul drept al Dunării. Feciorul boierului Ioan şi tovarăşii lui de arme izbutesc să prindă iscoadele trimise de vizirul din Anatolia şi să dea foc podului din bărci şi bîrne făcut de ienicerii lui Baiazid. Apoi Gavril, feciorul boierului Ioan de pe Argeş cu Ieronim şi alţi trei oşteni pornesc să dea de veste măriei-sale Mircea.

Scenariu de **DUMITRU M. ION**

Desene de **LIANA şi VALENTIN TĂNASE**

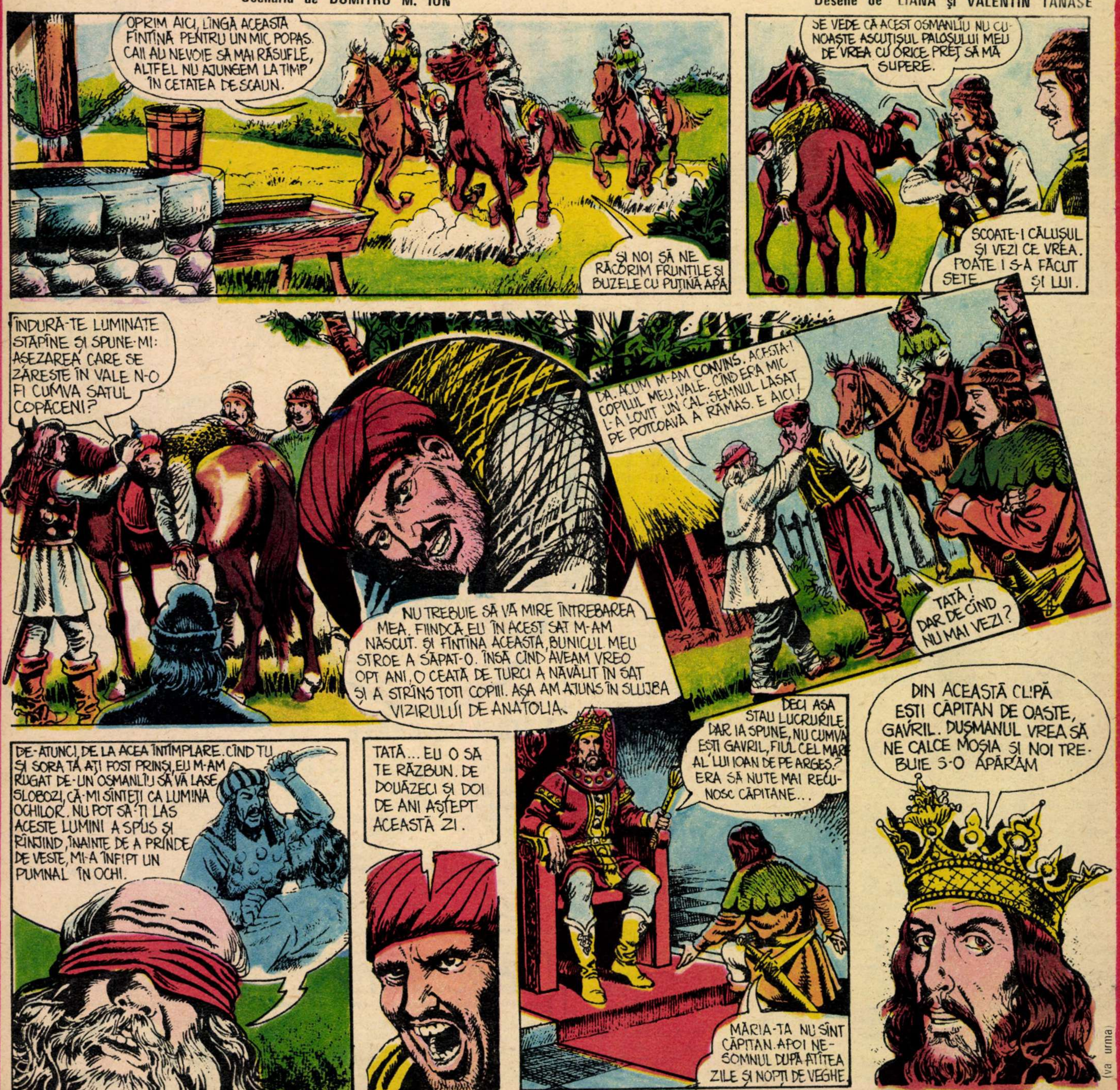
OPRIM AICI, LÎNGĂ ACEASTĂ FÎNTÎNĂ PENTRU UN MIC POPAS. CAII AU NEVOIE SĂ MAI RĂSUFLE, ALTFEL NU AJUNGEM LA TIMP ÎN CETATEA DE SCAUN.
ȘI NOI SĂ NE RĂCORIM FRUNȚILE ȘI BUZELE CU PUȚINĂ APĂ
SE VEDE CĂ ACEST OSMANLÎU NU CUNOAȘTE ASCUȚIȘUL PALOȘULUI MEU DE VREA CU ORICE PREȚ SĂ MĂ SUPERE.
SCOATE-I CĂLUȘUL ȘI VEZI CE VREA. POATE I S-A FĂCUT SETE ȘI LUI.
ÎNDURĂ-TE LUMINATE STĂPÎNE ȘI SPUNE-MI: AȘEZAREA CARE SE ZĂREȘTE ÎN VALE N-O FI CUMVA SATUL COPĂCENI?
NU TREBUIE SĂ VĂ MIRE ÎNTREBAREA MEA. FIINDCĂ EU ÎN ACEST SAT M-AM NĂSCUT. ȘI FÎNTÎNA ACEASTA, BUNICUL MEU STROE A SĂPAT-O. ÎNSĂ CÎND AVEAM VREO OPT ANI, O CEATĂ DE TURCI A NĂVĂLIT ÎN SAT ȘI A STRÎNS TOȚI COPIII. AȘA AM AJUNS ÎN SLUJBA VIZIRULUI DE ANATOLIA.
DA. ACUM M-AM CONVINS. ACESTA-I COPILUL MEU, VALE. CÎND ERA MIC L-A LOVIT UN CAL. SEMNUL LĂSAT DE POTCOAVĂ A RĂMAS. E AICI!
TATĂ! DAR DE CÎND NU MAI VEZI?
DE-ATUNCI, DE LA ACEA ÎNTÎMPLARE. CÎND TU ȘI SORA TĂ AȚI FOST PRINȘI, EU M-AM RUGAT DE-UN OSMANLÎU SĂ VĂ LASE SLOBOZI, CĂ-MI SÎNTEȚI CA LUMINA OCHILOR. NU POT SĂ-ȚI LAS ACESTE LUMINI A SPUS ȘI RÎNJIND, ÎNAINTE DE A PRINDE DE VESTE, MI-A ÎNFIPT UN PUMNAL ÎN OCHI.
TATĂ... EU O SĂ TE RĂZBUN. DE DOUĂZECI ȘI DOI DE ANI AȘTEPT ACEASTĂ ZI.
DECI AȘA STAU LUCRURILE. DAR IA SPUNE, NU CUMVA EȘTI GAVRIL, FIUL CEL MARE AL LUI IOAN DE PE ARGEȘ? ERA SĂ NU TE MAI RECUNOSC CĂPITANE...
MĂRIA-TA NU SÎNT CĂPITAN. APOI NE-SOMNUL DUPĂ ATÎTEA ZILE ȘI NOPȚI DE VEGHE
DIN ACEASTĂ CLIPĂ EȘTI CĂPITAN DE OASTE, GAVRIL. DUȘMANUL VREA SĂ NE CALCE MOȘIA ȘI NOI TREBUIE S-O APĂRĂM

(va urma)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

14

JOI, 8 APRILIE 1982,
ANUL XVI (NR. 757)

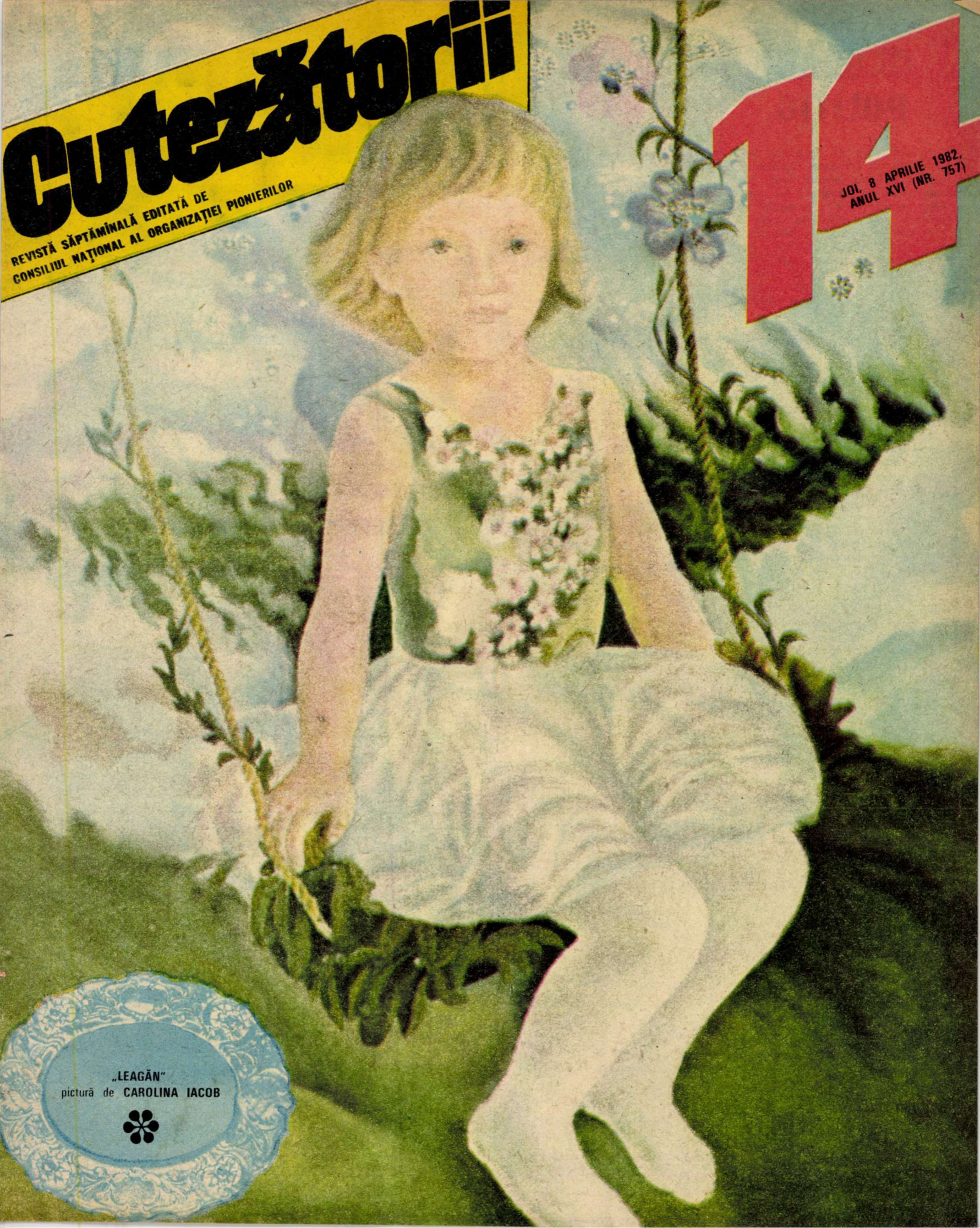

„LEAGĂN"
pictură de **CAROLINA IACOB**

CADRAN POLITIC

● Desfăşurată sub preşedinţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, plenara Comitetului Central al P.C.R. a dezbătut multiple probleme de maximă importanţă pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea al partidului, a prevederilor planului pe acest an cît şi pentru creşterea rîndurilor partidului, pentru aplicarea neabătută a politicii de cadre, pentru soluţionarea în spiritul democraţiei socialiste a scrisorilor şi sesizărilor oamenilor muncii.

Ca de fiecare dată, s-a reliefat şi cu acest prilej rolul esenţial, determinant, al secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, în elaborarea şi fundamentarea măsurilor concrete pentru dezvoltarea şi modernizarea economiei noastre. La plenară, secretarul general al partidului a rostit o amplă cuvîntare — program de acţiune cuprinzător şi mobilizator, menit să dea o nouă expresie înaltei responsabilităţi a oamenilor muncii faţă de avutul societăţii, faţă de progresul ţării: „Fiecare la locul său de muncă — a spus tovarăşul Nicolae Ceauşescu — trebuie să poarte răspunderea deplină asupra felului cum îşi îndeplineşte îndatoririle încredinţate".

Plenara a adoptat în unanimitate importante documente.

● Lucrările sesiunii Marii Adunări Naţionale au dezbătut proiectele unor legi menite să aducă îmbunătăţiri continue activităţii din mai multe domenii: retribuirea muncii în unităţile agricole cooperatiste, organizarea producerii şi folosirii raţionale a resurselor de nutreţuri, protecţia plantelor cultivate şi a pădurilor, asigurarea calităţii produselor şi serviciilor destinate obiectivelor şi instalaţiilor nucleare etc.

Deschiderea lucrărilor actualei sesiuni a coincis în mod fericit cu împlinirea a 8 ani de cînd forul suprem al ţării l-a ales pe tovarăşul Nicolae Ceauşescu în cea mai înaltă funcţie de stat — aceea de preşedinte al Republicii Socialiste România.

În cadrul sesiunii, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a rostit o cuvîntare mobilizatoare. Fruntaşilor în întrecerea socialistă din anul 1981 — organizaţii judeţene de partid, consilii judeţene, unităţi economice ca şi institute de cercetare şi proiectare — le-au fost conferite înalte distincţii ale Republicii Socialiste România.

● Luni, 5 aprilie a.c., la invitaţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu, a sosit în ţara noastră, într-o vizită de stat, generalul Kenan Evren, şef de stat al Republicii Turcia.

Noul dialog româno-turc la nivelul cel mai înalt a constituit un nou prilej de extindere a colaborării pe multiple planuri dintre România şi Turcia, un moment care va contribui la consolidarea prieteniei dintre cele două ţări, la asigurarea unui climat de încredere şi bună vecinătate în Balcani, la destindere şi înţelegere în Europa.

Primăvară

Lumina patriei

Ţara mea
e visul dimineţii
ce-şi înalţă
braţele spre soare,
ca să dea
lumină plină vieţii,
în adîncul minei
ca şi pe ogoare.

Ţara mea
e pomul înflorit
ce-şi înalţă
ramuri înspre soare,
ca să dea
miresme de azur
libertăţii
pururi zîmbitoare.

Alina Sălniceanu
clasa a IV-a, Tîrgu Lăpuş

Ţării mele

Sînt un bob de grîu,
sînt floare,
sînt o stea,
sînt o lumină,
sînt iubirea
şi sînt dorul
care ţie ţi se-nchină!

Sînt izvorul
care cîntă,
sînt pădurile
adînci,
şi sînt munţii
ce de veacuri
strajă-ţi stau,
plini de credinţă,
neclintiţi!

Ibolya Bilt
clasa a V-a, Borsec, judeţul
Harghita

Aici

În casa mea,
Pe masa mea,
Culori
Din flori
Le-aleg în mînă
Şi ţes din cer şi din pămînt
Covor de patrie română.

Otilia-Matilda Moldovan
clasa a V-a B,
Şcoala generală nr.5, Lupeni,
Hunedoara

MĂREȚE STEAGURI

Mărețe steaguri flutură în vînt
Pe fruntea ta, frumoasă țară,
Căci ne îndrumă și ne dă avînt
Partidul comunist sub cer de primă-
.vară.

Spre piscuri mari și fericire
El ne conduce pașii ne-nfricaţi;
Vom fi al ţării schimb de mîine
Aici pe Dunăre, pe Olt,
pe Mureș și-n Carpaţi.

Iar azi, în primăvară, pionierii,
Cutezători pe-acest iubit meleag,
Mlădițe-n glia sfîntă-a țării
Cîntam, muncim și învățăm cu drag.

Iftinica Boldiş, clasa a VIII-a,
Cenaclul literar „George Coşbuc"
Rodna, Bistriţa-Năsăud.

CURCUBEUL

Priviți, curcubeul a răsărit
deasupra dimineții noastre.
Veniți să ne jucăm în violet
în roșu și verde,
veniți să ne jucăm în lumină.
Cerul e atît de aproape!
Întind doar o mînă și culorile
cad printre degetele mele.
E pace, veniți în grădina mea
să facem din curcubeu un pod
de la speranță la victorie
și războiul nu va mai veni
niciodată.

Daniel Măcincă
clasa a VI-a C, Şcoala generală nr. 1,
Săbăoani, Neamţ

SATUL MEU

Dacă veţi trece vreodată prin satul Marga, sînt sigură că veţi păstra mereu vie imaginea plină de pitoresc a acestui sat de la poalele muntelui Măgura.

Marga, sat mare cu nume frumos, nu seamănă cu nici un alt sat din împrejurimi, ci seamănă cu el însuşi. Pe locul unde astăzi se află Marga, de mult, pe vremea romanilor, se spune că ar fi fost construit fortul roman Margum. De la care pare să-i fi rămas numele Marga, pe care cînd îl rostesc un fior cald de bucurie mă încălzeşte. Satul este înconjurat de înălţimile munţilor ca de zidurile unei cetăţi. Spre miazăzi, stau de veghe, neclintiţi, zi şi noapte: Măgura, Zănoaga şi Sturu. Spre răsărit străluceşte apa Nemeşului, care şerpuieşte încet spre vale.

Încă de la intrarea în sat, ne întîmpină mirosul tare, specific pădurilor de fag. Un arhitect dibaci pare să fi imaginat cu multă grijă priveliştea cu totul aparte a satului. Două şiruri de case sînt frumos aliniate de o parte şi de cealaltă parte a drumului principal. Case frumoase, încăpătoare care atrag atenţia prin originalitatea stilului pe care nu-l veţi întîlni decît pe aici, prin părţile acestea de ţară şi prin priceperea şi meticulozitatea cu care au fost construite.

Dar şi mai frumoşi decît casele sînt oamenii din satul nostru. Sînt frumoşi prin portul lor, prin hărnicia şi seriozitatea cu care privesc lucrurile. Şi mai sînt frumoşi prin ospitalitatea şi dragostea cu care îşi primesc oaspeţii, prin obiceiuri şi tradiţii care, aici, mai mult ca oriunde şi-au păstrat culoarea şi autenticitatea. Aşa că dacă veţi trece vreodată prin Marga, opriţi-vă fără nici o şovăială. Marga e satul meu.

Norica Tămăşilă
clasa a V-a, Caraş Severin

românească

CONCURSUL NOSTRU
Eroica '82

ȚARA MEA

Muzica: **Ioana Covaci**, 13 ani, *Baia Mare*

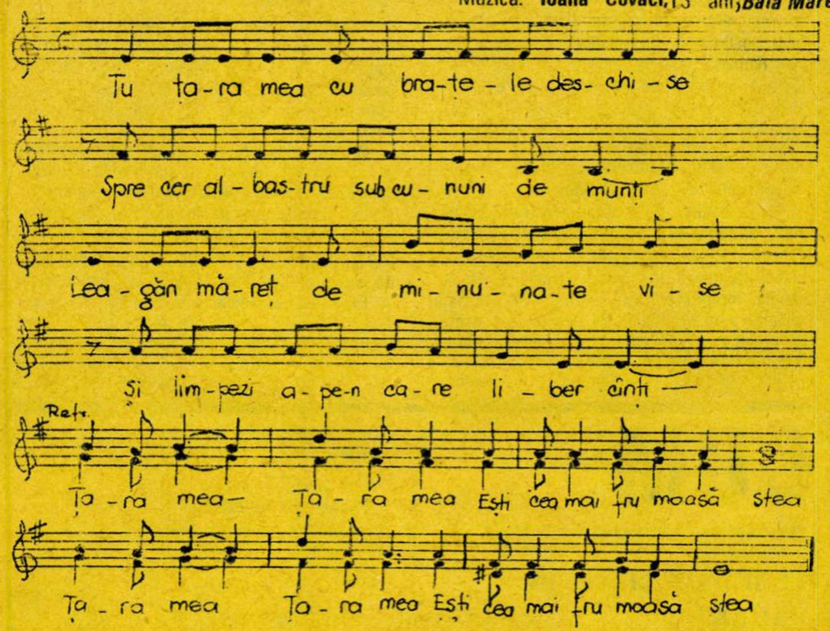
Tu ța-ra mea cu bra-te-le des-chi-se
Spre cer al-bas-tru sub cu-nuni de munți
Lea-găn mă-reț de mi-nu-na-te vi-se
Și lim-pezi a-pe-n ca-re li-ber cînți —
Refr.
Ța-ra mea— Ța-ra mea Ești cea mai fru-moasă stea
Ța-ra mea Ța-ra mea Ești cea mai fru-moasă stea

Poiană-mbătată de noua primăvară
Înconjurată de stejari bătrîni
În care florile în veac vor să răsară
Sub nume de victorioşi străbuni.

Aş vrea să zbor, să freamăt şi să cînt
Să plîng de marea-mi fericire
Şi nestemate lacrime căzînd
Pe-al ţării piept să se-mpletească în iubire.

PATRIEI MELE

Din adîncuri în înalt
Glasul istoriei tale răsună,
În văzduh se-nfiripă
Obrazul tău catifelat,
Pe pămînt se aude
Ritmul paşilor tăi.
În iarbă şi flori,
În oameni şi păsări
Respiră suflarea şoaptelor tale.
În piatră şi apă
Curge domol
Cîntecul tău mîngîietor
Şi-n inima mea
Îţi priveşti chipul
Cum l-ai privi în roua de pe maci
Patrie scumpă,
legendă-n plai
Vatră de neam,
Gură de rai.

Gabriela Orman, clasa a VIII-a,
Cenaclul „Florile pămîntului",
Alexandria, Teleorman

Primăvară

Se scurg zăpezi curate în adînc,
Balade albe-n liniştea uşoară
Şi ghioceii cern culori de cer
În unda unui nume vechi, de ţară.

Cocorii-şi cîntă vorbele pe-aripi,
Iar florile în miezuri de petale,
Cuvinte-ntipărite fără chip
În tîmple-adînci şi pămîntii de dale.

Cu suliţi moi de muguri, printre nori
Se-ntinde-aureola tinerească
A frăgezimii calde, care-n noi,
Renaşte primăvară românească.

Beatrice-Manuela Cîrloanţă
clasa a VIII-a,
Cenaclul literar „Zburătorul",
Oneşti, Bacău

UN OM
al muntelui

Stau şi privesc. Munţii, milenare piscuri de cremene şi calcar, îşi înalţă frunţile, arătîndu-ne superbele păduri de foioase şi conifere.

Aşa sînt munţii mei, munţii Plopişului, la poalele cărora am văzut pentru prima dată lumina zilei, pe dealurile cărora am cules sfioase flori de primăvară, pe pajiştile unde m-am jucat nu o dată cu copiii acestor locuri.

Cu braţele lor de piatră munţii cuprind depărtările. Pe culmile lor împădurite au ajuns păstori cu mioare albe. În inima lor, în inima de piatră a munţilor, oameni pricepuţi – minerii, au săpat galerii adînci, din care, în mici trenuleţe, ies la iveală vagoane de diamante negre, folosite în industria judeţului nostru, sau în industria altor judeţe.

Printre aceşti oameni destoinici şi viteji care sînt minerii, se numără şi unul dintre cei mai de seamă maiştri, un om care ocupă mereu un loc fruntaş în întrecerea care începe odată cu intrarea în subteran şi se sfîrşeşte atunci cînd, ochii lor obişnuiţi cu întunericul, revăd iarăşi razele soarelui ce se răsfrîng în culori vii pe bolta senină a cerului.

Este vorba de maistrul electromecanic Puşcaş Valer. Cu şuviţele argintii ce-i cad pe frunte, cu faţa aspră de vînturi sau greutăţi, dar cu aceeaşi undă de duioşie în ochi, zi de zi, la ora cînd încă discul soarelui nu s-a arătat pe cupola imensă şi albastră sau la ore tîrzii de noapte, păşind cu încredere în forţele sale, el, unul dintre cei mai buni oameni ai muncii, se îndreaptă spre locul unde îl aşteaptă ortacii, pentru a începe un nou schimb.

Lucrurile frumoase pe care le-am auzit de la dînsul nu le voi uita niciodată.

L-am oprit într-o zi cînd se întorcea de la muncă şi l-am rugat să-mi povestească cîte ceva despre meseria sa.

– De cîţi ani lucraţi în această meserie şi în ce constă ea? l-am întrebat, dornică de-a afla cît mai multe.

– Lucrez în această meserie de peste 17 ani, timp în care am îndrăgit-o şi mai mult decît la început. În sectorul unde lucrez, munca este mecanizată sută la sută.

– Şi nu întîmpinaţi nici un fel de greutăţi? – m-am mirat, văzînd cît de frumos a vorbit despre meseria sa.

– Întîmpinăm, cum să nu, ca în orice muncă. Mai ales din cauza apei care pătrunde în galerii, pe care o evacuăm din subteran cu ajutorul pompelor.

– Vă iubiţi mult meseria?

– Da, aşa cum tu îţi iubeşti şcoala. Este o meserie frumoasă, pe care atît eu, cît şi colegii de muncă o iubim foarte mult, cînd ieşim din mină negri de praful cărbunilor, ieşim cu mîndria că am realizat ceva, am dat ţării cărbune.

Oameni asemenea maistrului Puşcaş Valer se găsesc pretutindeni în ţară, unde din adîncuri sau din cariere minerii dau ţării cărbune.

Aceştia sînt adevăraţii comunişti, de la care noi, pionierii, putem lua exemplu de dragoste de muncă şi patrie.

Aceştia sînt oamenii României cărora, de aici, de pe plaiurile Crişanei, le adresez un călduros salut de miner: NOROC BUN!

Dora-Ioana Mişcoi
clasa a VI-a B,
Şcoala generală Popeşti, Bihor

ACȚIUNEA Tot înainte!

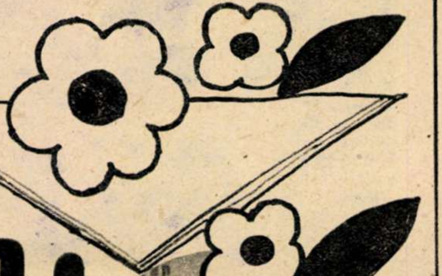

3

Sub genericul **„SÎNTEM URMAŞII UNUI POPOR EROIC"**, pionierii ieşeni, membri ai Clubului de dezbateri politico-ideologice „De la comunişti învăţăm cutezanţa revoluţionară" au iniţiat recent o acţiune cu prilejul căreia s-au întîlnit cu muncitori fruntaşi, cu comunişti din Uzina mecanică „Nicolina". Vizita pionierilor în această prestigioasă întreprindere ieşeană a constituit pentru ei o lecţie despre muncă şi înalt profesionalism, despre dragostea pentru meseria aleasă. Sub acelaşi generic, colegii lor de la Şcoala generală Salcia, judeţul Mehedinţi, au organizat o întîlnire în care l-au avut ca invitat de onoare pe Eroul Muncii Socialiste, Constantin Bădiţa, preşedintele C.A.P. Salcia. Oaspetele le-a vorbit celor 600 participanţi la această întîlnire, care a avut loc la căminul cultural, despre perspectivele de dezvoltare ale comunei, despre dragostea pentru meseria de agricultor, meserie pentru care se pregătesc încă de pe acum cei mai tineri fii ai acestor plaiuri mehedinţene.

Imaginea pe care v-o prezentăm? O secvenţă cu flori şi cu... emoţii cu care a debutat întîlnirea muncitoarei Viorica Mărgineanu de la Întreprinderea „Vidra" cu gazdele sale la fel de emoţionate, de la Casa pionierilor şi şoimilor patriei Hunedoara (foto 2).

În ordinele de acţiune ale unităţilor de pionieri din judeţul Buzău se înscriu, sub genericul **„CINSTIM PATRIA, PARTIDUL ŞI POPORUL"**, o suită de concursuri cu faze pe grupe, detaşamente, unităţi, comune, oraşe, municipiu. Dintre acestea menţionăm concursul de creaţie şi interpretare „Raza mea de soare, România!" (cele mai reuşite creaţii vor fi publicate în culegerea „Patrie, pămînt străbun") precum şi cel destinat iubitorilor penelului — „Copiii, florile pămîntului" (foto 3).

Printre acţiunile înscrise sub genericul **„ŞTAFETA GENERAŢIILOR"** consemnăm iniţiativa pionierilor buzoieni din localităţile Gura Teghii, Mînzăleşti, Siriu, Tisău, Colţi, Izvorul Dulce, Zoreşti, Cătina, Ghilii, Căneşti, Odăile, Bozioru, Pardoşi, Murgeşti şi Mărgăriteşti — de a planta în această primăvară arbori şi arbuşti ornamentali, pomi fructiferi, puieţi de pădure, numărînd nu mai puţin de 10 000.

De altfel, din bogata paletă a activităţilor pe care le desfăşoară colegii voştri hunedoreni în cadrul acţiunii „Tot înainte", am ales şi această imagine ilustrînd că primenitorul anotimp al anului — primăvara — îi află pe fiii oţelarilor într-o efervescenţă gospodărească edificatoare pentru ţelul propus: „Hunedoara, străveche vatră a oţelului românesc — oraş al florilor, al verdeţii, al frumosului". Corespondenta noastră Marcela Brustur, de la subredacţia „Tot înainte" i-a surprins pe pionierii Şcolii generale nr. 3 din municipiu într-un moment de lucru intens, pregătind viitoarea magistrală a florilor de pe Bulevardul Dacia (foto 1).

„Din activitatea noastră" s-a intitulat expoziţia recent realizată sub genericul **„PIONIERI, ÎN ANII DE LUMINĂ"** de către membrii cercurilor tehnico-aplicative din Baia de Aramă, judeţul Mehedinţi. Generic sub care, chiar în ziua declanşării acţiunii „Tot înainte", ne informează Silvia Proorocu, de la subredacţia „Cutezătorii", Şcoala generală nr. 112 din Capitală, pionierii unităţii au luat startul în întrecerile sportive care se vor finaliza cu Cupa „1 Iunie". Şi, fireşte, tot în ziua lansării ordinului de acţiune, sportivii şi-au disputat întîietatea în cadrul crosului „Tot înainte".

DRAGI PIONIERI, aşteptăm în continuare relatările voastre de pe marile trasee ale amplei acţiuni de educaţie patriotică revoluţionară „Tot înainte".

2

AGENDĂ DE VACANŢĂ

● **Aprilie, „Luna bunei gospodăriri şi înfrumuseţări a localităţilor ţării** i-a găsit pe toţi pionierii participînd cu entuziasm la plantări de arbori, arbuşti şi pomi fructiferi, la înfrumuseţarea şcolilor şi localităţilor, la întreţinerea pajiştilor şi păşunilor ş.a. De la pionierii din Cugir, judeţul Alba, am aflat că, în cadrul acestei luni, au declanşat o amplă acţiune dedicată pomiculturii, la care au participat peste 200 de pionieri. Tot în aceste zile, oraşul Medgidia, judeţul Constanţa, a fost înfrumuseţat cu 1 500 de arbori şi arbuşti şi peste 8 000 de flori.

● **Prin excursii şi drumeţii** precum şi prin taberele organizate în unele dintre cele mai pitoreşti localităţi ale ţării, pionierii au prilejul să cunoască noi şi noi aspecte ale muncii creatoare, pline de abnegaţie a poporului nostru sub conducerea Partidului Comunist Român. „Vom fi urmaşii voştri de mîine" (Şcoala generală nr. 3, Mediaş), „Pe urmele strămoşilor noştri" (Şcoala generală Tilişca), „A sosit primăvara" (Şcoala generală nr. 1, Răşinari) — sînt doar cîteva dintre genericele sub care şi-au desfăşurat vizitele şi drumeţiile pionierii din judeţul Sibiu.

● **Festivalul Naţional „Cîntarea României"** antrenează în zilele vacanţei numeroşi pionieri, şcolari şi şoimi ai patriei în faza etapei de masă a „Cîntării României" în domeniul interpretării şi creaţiei. Tot această vacanţă este şi timpul de desfăşurare a etapei judeţene a concursului coral „Copiii României socialiste cîntă pacea".

Sub genericul „Cinstim patria, partidul şi poporul", formaţiile artistice ale Şcolii generale Sibiciu, judeţul Buzău, au prezentat un amplu spectacol literar-muzical-coregrafic în sala Căminului cultural din localitate pentru cooperatorii fruntaşi în campania agricolă de primăvară.

● Pasionantele întreceri sportive şi activităţi turistice la care participă în zilele vacanţei numeroşi pionieri sînt înscrise în marea competiţie naţională **„Daciada"**. Concursurile sportive dotate cu cupa „Pionierul" la handbal, fotbal şi oină antrenează echipele din toate unităţile de pionieri, în timp ce iubitorii atletismului sînt protagonişti în „Crosul pionierilor". Tot acum se desfăşoară concursurile „Sanitarii pricepuţi" şi „Patrulele şcolare de circulaţie".

Întrecerile de handbal, fotbal, tenis de masă ş.a., organizate la Negreşti-Oaş, ca şi în comunele Pir, Valea Vinului, Pişcolt, Şcolile generale nr. 3 şi 8, Satu Mare, judeţul Satu Mare s-au desfăşurat sub titlul „Pionierii iubesc sportul".

● Arta plastică, fotografia, arta populară şi filatelia fac obiectul a numeroase expoziţii deschise în zilele vacanţei pentru pionieri şi şcolari. Printre ele se înscriu Expoziţia internaţională de artă plastică „Pace pentru toţi copiii lumii", găzduită de Muzeul colecţiilor de artă din Capitală (10—17 aprilie) precum şi Expoziţia republicană a Expediţiilor „Cutezătorii" (5—18 aprilie) de la Centrul de perfecţionare a cadrelor care muncesc cu pionierii, din Bucureşti.

CUM

PRIVIŢI PETRECEREA TIMPULUI LIBER ÎN VACANŢĂ

interlocutori: pionieri de la Şcoala generală nr. 18, Bacău

AUREL DAMIAN. *Cu grupa, am amenajat la şcoală o pistă pentru activitatea de pregătire pentru apărarea patriei şi abia aşteptăm să facem primele exerciţii. În aceste zile de vacanţă toată grupa a citit cartea „Jurnal de bord" a scriitorului Jean Bart. Pentru timpul cît ne-a mai rămas pînă la începerea şcolii, am hotărît să mergem şi la cinema, dar să şi vedem împreună piesa „Vîrsta întrebărilor" ai cărei eroi sînt elevi de şcoală.*

MONICA PILAT. *Părinţii mei sînt foarte ocupaţi, aşa că eu şi sora mea am făcut o curăţenie bună de primăvară în toată casa. În zilele următoare, voi pleca cu detaşamentul într-o excursie de două zile pe Ceahlău. Fac parte din ansamblul muzical al şcolii, un ansamblu original, care scoate efecte din sunetul vocilor acompaniat de lovirea unor cilindri din metal şi sticlă, aşa că, aproape în fiecare zi am avut cel puţin o oră repetiţie ca să fim la înălţime în cadrul Festivalului Naţional „Cîntarea României".*

RODICA PRECUP. *Vacanţa este un timp în care ai posibilitatea să realizezi unele lecturi, vizite, să lucrezi ceva pentru care n-ai avut vreme înainte. Mai cred că cine se respectă nu uită să-şi respecte şi ţinuta de elev în vacanţă. Spun aceasta, fiindcă am cunoscut copii care în timpul vacanţei merg cu îmbrăcămintea în dezordine, cu părul nepotrivit pieptănat, n-au ţinută de elevi şi-i găseşti mereu prin cofetării. Nu ştiu cum se face, că tot ei sînt aceia care nu-şi găsesc vreme să vină în vacanţă la acţiunile noastre care, de altfel, sînt şi foarte vesele. Chiar cînd am făcut curăţenie în clasă, şi am înfrumuseţat-o am şi glumit, am cîntat. Şi culmea, aceşti colegi vin fără sfială, de-a gata, într-o clasă frumoasă, curată, unde n-au ajutat la nimic.*

B. CARAGIALE

ÎNGÎMFATUL

Numai ursul e ca el
Îndrăzneţ şi muşchiulos,
El e primul doar la cros,
Iar la lecţii – şoricel.

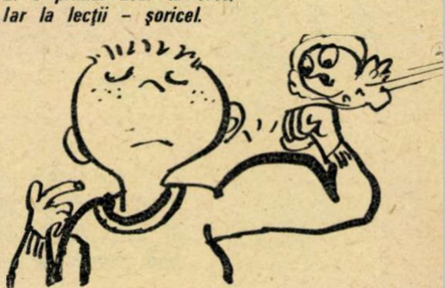

Bun ţintaş! Orice s-ar spune!
Însă nu în toate cele,
Că „ocheşte" note bune,
Dar... „împuşcă" note rele!

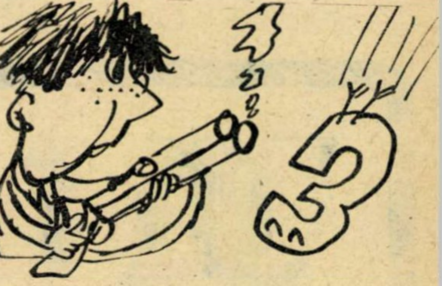

„Semafor", Casa pionierilor şi şoimilor patriei Cluj-Napoca (**Ramona Morea**, cenaclul „Muguri de lumină")

„GEMENII"

De cînd Sandu G. şi Dan V. copiază unul de la altul sînt gemeni şi în... catalog.

„Semafor", Şcoala generală nr. 10, Focşani, judeţul Vrancea

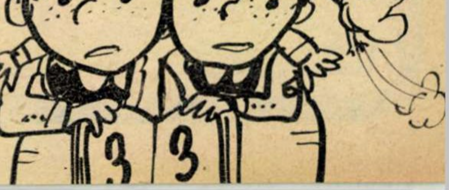

SEMAFOR DE VACANȚĂ

POATE CĂ, UNEORI „SEMAFORUL" VĂ FACE SĂ ZIMBIȚI DOAR ÎN COLȚUL GURII, POATE CĂ VĂ SUPĂRĂ CHIAR DIN CÎND ÎN CÎND. SIGUR ESTE ÎNSĂ FAPTUL CĂ EL VĂ ESTE UN BUN PRIETEN, GATA ÎN ORICE MOMENT SĂ VĂ ATRAGĂ ATENȚIA ATUNCI CÎND GREȘIȚI ȘI FOARTE BUCUROS SĂ VĂ LAUDE CÎND MERITAȚI. EL V-A ÎNSOȚIT DE-A LUNGUL ÎNTREGULUI TRIMESTRU URMĂRINDU-VĂ ÎN EFORTUL ZILNIC DE A ÎNVĂȚA CÎT MAI BINE, DE A VĂ COMPORTA FRUMOS ÎNCERCÎND SĂ VĂ STIMULEZE, SĂ VĂ ÎNCURAJEZE. DIN „SEMAFOARELE" PRIMITE ÎN ULTIMUL TIMP DE LA PRIETENII NOȘTRI DIN ȚARĂ AM SELECTAT PENTRU VOI CÎTEVA DINTRE EPIGRAMELE ȘI GLUMELE CARE, SPERĂM, O SĂ VĂ ADUCĂ ACUM, ÎN VACANȚĂ, O UNDĂ DE VOIOȘIE.

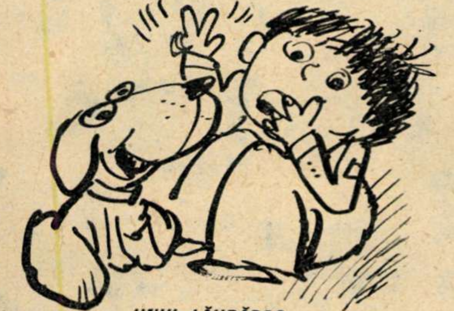

UNUI LĂUDĂROS

Cînd ia zece, bunăoară,
El îl strigă de pe scară.
Cînd primește doi sau trei
Îl șoptește... lui Grivei.

„Semafor", Școala generală nr.5, Tecuci,
județul Galați

ȘI ACUM, CÎTEVA GLUME SELECTATE DIN REVISTA ȘCOLARĂ **„PETALE DE LUMINĂ", A PIONIERILOR DE LA ȘCOALA GENERALĂ NR. 29 DIN GALAȚI:**

– Cîte continente avem? – întreabă tovarășa învățătoare.

– Avem cinci continente, răspunde un elev.

– Numără-le.

– Unu, doi, trei, patru, cinci!

●

– Băiete, pe tine nu te-au învățat la școală să spui „Bună ziua?"

– Noi învățăm la școală numai dimineața...

●

– Trebuie să-i spun bunicii să se ducă la școală, la adunarea părinților.

– De ce nu-i spui mamei?

– Fiindcă bunica aude foarte slab.

Lacrimile bătăușului

O vorbă, un ghiont, o smucitură se mai întîmplă, dar și aici nu ne pot fi străine motivele și consecințele — cînd însă Petre D. pune mîna pe retevei și „dă unde nimerește" — atunci nu poți să nu te întrebi cum se face că el este atît de senin (parcă a și uitat ce s-a întîmplat) în timp ce Daniel, după o zi, încă mai plînge?

Și de ce plînge Daniel? „Nu mă mai doare, dar cînd mă gîndesc că m-ar fi putut lovi în ochi...!" Petre D., școlar de clasa a VII-a nu s-a gîndit deloc la asta? A dat unde a nimerit — cum se spune — sau a nimerit unde a vrut să dea?

P.D. nu mai vede nimic neobișnuit în comportarea sa. Cu atît mai puțin în „lanțul slăbiciunilor", care urmează oricărei fapte urîte: minciuna — pentru a o ascunde, necinstea — pentru a o arunca în seama altuia, răzbunarea — pentru a nu rămîne mai prejos — etc. El nici să se joace — ca orice copil — nu mai poate fără a-și rezolva această nevoie firească pe seama suferinței altuia. Vrea să joace capra? Nimic mai simplu — ați zice, dar el nu-și caută parteneri (citește prieteni); n-are nevoie de parteneri: caută unul mai mic (băiat sau fată, nu contează) și, sub amenințarea pumnilor, îl obligă „să stea capră". Vrea să se amuze? Răstoarnă pe trotuar coșurile de gunoi întîlnite în cale, trage o înjurătură cuiva care se află la etaj sau... dă cu pietricele în geamul de la cancelarie unde știe că are loc consiliul profesoral. Are nevoie de ceva bani? Sare cu pumnii la unii mai mici: „Dă-mi 5 lei că te bat". Vrea să nu se afle vreo ispravă de-a lui? Procedează la fel — iar dacă „martorul" e mai mare îi propune: „Îți dau zece lei ca să taci!"

Cum arată primejdiosul personaj? Cît de puternic e el? Ei, aici e cheia problemei: D.P. e scund și firav! Toată forța lui stă mai întîi în faptul că spre deosebire de ceilalți el își permite să ignore consecințele — și atunci pune primul mîna pe ceva și dă. Să nu credeți că Petre D. e un copil „special"! Deloc: e isteț la minte, bine hrănit acasă, e sănătos și uneori chiar simpatic. Dar el a deprins „plăcerea" de a-i domina pe ceilalți atacîndu-i.

Cu adevărat însă, forța lui stă în altă parte!

...După incidentul relatat la început, Daniel Costache s-a întors în clasă. Colegii lui (clasa a VIII-a, Școala generală nr.162) impresionați de rană s-au solidarizat brusc, iar cel mai destoinic dintre ei — Laurențiu Pălălău — l-a alergat pe agresor, l-a prins — Laurențiu e de două ori mai mare și mai puternic — l-a adus în clasă unde D.P. a înlemnit văzîndu-se pentru prima oară în cariera de zurbagiu, înconjurat de o forță, **adevărata și singura forță din jur mai mare decît a lui sau a oricăruia ca el!**

Laurențiu nu l-a bătut, nu l-a lăsat nici pe Daniel — care e un băiat voinic — să-l bată și nici pe altcineva.

Acum cei trei se află în cancelarie. Daniel spune că nu-l mai doare, Laurențiu vorbește despre extemporalul care-l așteaptă după recreația aceasta, afară un soare primăvăratec a adunat în curte toate mingile și toți copiii. Mulți dintre cei de afară, care acum se bucură de joacă în toată legea vîrstei au fost vreodată victimele lui D.P.: acum el, „eroul", șade ghemuit pe scaun și aruncă în jur, din cînd în cînd, priviri încolțite — deși nimeni nu-l ceartă, nimeni nu-l amenință, nimeni nu-l bate. Într-un tîrziu Petre D. începe să plîngă. De frică? De rușine?

Nu e dulce soarta bătăușului — a aceluia care produce altora numai suferință atunci cînd nu mai se găsește nimeni să-i spună „bravo" atunci cînd vede strînși în jurul său atîția inși care **ar putea să-l bată, dar nu-l bat!**

Să fi început Petre D. să înțeleagă ceva...?

ILIE TRAIAN

P.S. Vom reveni peste cîteva luni cu noutăți despre cazul Petre D. Noi sperăm ca el — și prin intervenția revistei care nu-i divulgă întreaga identitate — să facă progrese în înțelegerea corectă, frumoasă, a relațiilor lui cu ceilalți colegi. Scrieți-ne cum credeți că va evolua el în viitoarele două luni și motivați presupunerea voastră; relatați-ne, de asemenea, situații de acest gen din propria voastră experiență.

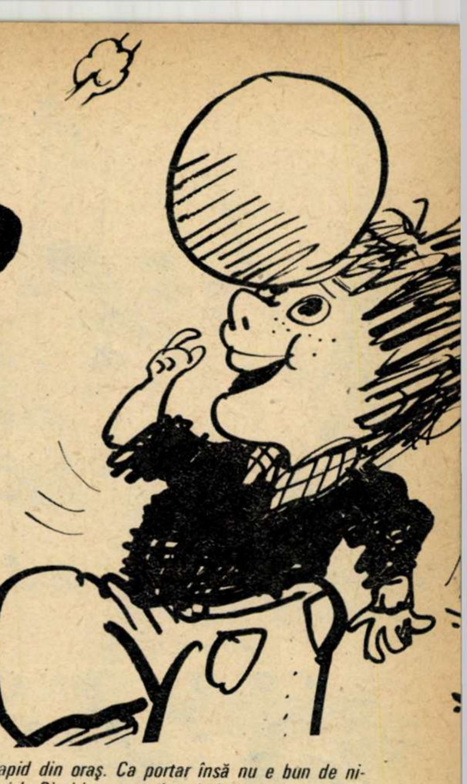

O minge olimpică...

– Liniște! ceru Aurelian Dudică, și-și lipi urechea de mingea nou-nouță, mirosind a magazin de pantofi, piele aurie cu hexagoane roșii. Vreau s-aud ce spune!

Băieții se înghesuiau amuzați și nerăbdători.

– A spus, zise triumfător Dudică, așa: Bună ziua, Dudică! Ești mare, băiatule! Te-ai ținut de cuvînt, ai terminat trimestrul cu medii de aur și tatăl tău și-a îndeplinit și el promisiunea. A umblat pînă m-a găsit cum doreai tu: o minge frumoasă, de cea mai bună calitate, olimpică, nu altceva!

– Foarte adevărat! încuviințară băieții. Acum pune-o la centru și să-ncepem!

– Păi n-a terminat! Asta-i o minge cu totul specială, mai are multe lucruri de spus! îi opri misterios Dudică, apropiind-o din nou de ureche. Alo, ascult! Da... Oho! Poftim? Păi sigur! Gata, așa facem! exclamă el, mîngîind-o în semn de aprobare.

– Ei, ce mai zice? rîseră băieții...

– Zice-așa: ne împărțim în două echipe...

– Că doar nu în trei!

– ...și eu îi iau în echipa mea pe Rățoi Eugen, pe Titi Voicu, pe Gigel Tunsu, pe Mălăiescu Traian, pe...

Cei rămași pentru a doua echipă îl priviră uluiți:

– Dar nu-i corect! I-ai ales pe cei mai buni jucători, noi nu mai avem nici o șansă! Normal este ca jucătorii cei mai buni să fie repartizați, egal, fiecărei echipe!

– Eu îmi fac **echipa mea** *așa cum* **vreau!** *bombăni Dudică. Dar treacă de la mine, pot să fiu și mărinimos: luați-l voi pe Rățoi...*

– Așa mai merge!

– ...cu o condiție: să joace portar! zîmbi subțire Dudică.

– Portar?! Păi el e vîrf de atac! Cel mai rapid din oraș. Ca portar însă nu e bun de nimic! Pirpiriu, are și ochelari...

– Totuși, **azi** *o să joace portar și-o să-i înscriu o mie de goluri, iar dacă n-o să vă convină, n-aveți decît să-l dați afară, să vadă și el cum e pe tușă, că eu m-am săturat stînd acolo, tovarășul profesor Gonța mă trece aproape mereu rezervă!*

– Fiindcă vii la antrenament numai cînd ai chef...

– Treaba mea! se răsti Dudică. Acum așezați-vă pe teren cum v-am spus! Ce vă uitați așa? Dacă vreți să jucați cu o minge olimpică, trebuie să faceți ce vă spun eu! Da-ncotro?! A, vreți să plecați! Nu vă convine! Treaba voastră, n-aveți de cît! O să joc singur!

În timp ce-i întorceau jigniți spatele, Rățoi îl informă:

– De ce singur? Uite că tocmai vine taică-tău, n-ai decît să joci cu el. Fotbal în doi. E om cumsecade, o să te lase să-i înscrii cîte goluri vrei!

Dudică se schimbă la față, înroșindu-se brusc:

– Tata?! Uitasem că mi-a promis să ne arbitreze! Stați, băieți, unde vă duceți? Luați mingea, haideți, repede! Păi eu am glumit, ce credeați? Gata,am stabilit echipele ca de obicei, dăm cu banul, alegem jucătorii pe rînd; fiecare echipă trebuie să aibă șansa ei! Rățoi, nu uita, ia-mă în echipă la tine... te rog!

OVIDIU ZOTTA

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ

TREPIDANTA VIAŢĂ DE FIECARE ZI A portului CONSTANŢA

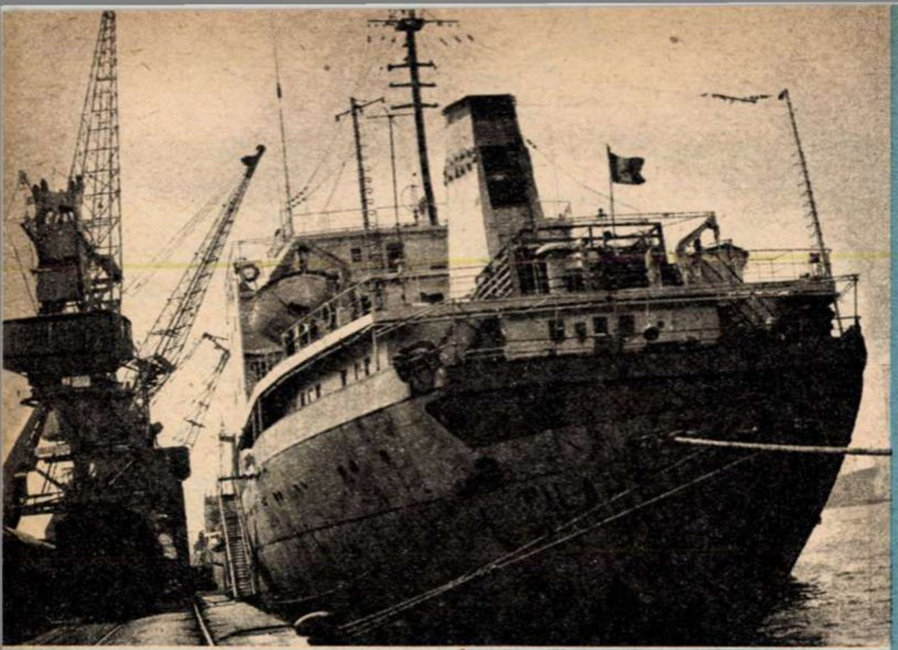

Cargoul FILARET, la dană şi secundul său care, special pentru obiectivul aparatului nostru de fotografiat, şi-a pus uniforma şi şi-a ocupat obişnuitul loc de la timonă, în moderna cabină de comandă a vasului.

Pilotul de serviciu — Dumitru Traian, un bărbat în floarea vîrstei, înalt şi atletic — apasă pe unul dintre butoanele staţiei de emisie-recepţie, continuînd să ţină receptorul aproape de gură:

— Alo! **Pilotina 2!** Pilotina 2! Mă auzi?

— Aici **Pilotina 2!** Te ascult! vorbeşte!

— Măi Petrică, a sosit **Filaret!** E la opt mile. Porneşte cît poţi de repede spre el! Băieţii sînt cam nerăbdători...

— Înţeles! Am plecat!

Afară, vîntul rece bate în rafale prelungi. Dincolo de digul aflat la cîţiva paşi în spatele clădirii staţiei de pilotaj, marea mugeşte frămîntată. În port, însă, încătuşată între dane, oglinda de apă abia tresare, uşor înfiorată, sub izbucnirile vîntului care aici n-au nici o putere asupra ei. Pe geamul staţiei de pilotaj portul se oferă privirii ca pe un ecran panoramic.

— Uitaţi-vă, aceea e **Pilotina 2.** A şi pornit spre **Filaret.**

Printre vapoarele uriaşe ancorate la dane, o minusculă şalupă, ca o gărgăriţă printre elefanţi, şerpuieşte în viteză, îndreptîndu-se spre larg. La cîteva sute de metri în stînga ei, un spectacol inedit ne atrage atenţia. Doi „bondari" se-nverşunează împotriva unui mastodont: unul care l-a remorcat de pupa, trage de el, cel de al doilea îl împinge din prora. Uriaşul vapor se lasă în voia lor, dus, încet şi greu, spre una dintre dane.

— Primul e „Tom", cel de al doilea, „Jerry". De obicei, remorcherele sînt desemnate prin numere. Noi însă, la toate cele şapte pe care le avem la dispoziţie, le-am dat cîte un nume mai nostim...

— Dar vapoarele nu pot să intre singure în port?

— Nici vorbă de aşa ceva. Uitaţi-vă cît de aglomerat e. Ar fi suficientă o singură rotire în plus a elicei unuia dintre uriaşii ăştia ca să se-ntîmple o catastrofă. Tocmai ăsta-i rostul nostru aici: să aducem vapoarele în port fără nici un risc.

Un „rost", o sarcină deosebit de importantă pe care cei 13 piloţi ai Portului Constanţa — toţi foşti căpitani de vase care au navigat mult şi au o bogată experienţă de marinari, dar mai ales cunosc portul în toate dimensiunile lui — şi-o îndeplinesc zi de zi cu precizie şi promptitudine.

Brusc, cea de-a doua staţie de emisie-recepţie, rezervată legăturilor radio cu vapoarele străine ce vin sau pleacă din Portul Constanţa, prinde să bîzîie, după care o voce guturală, în engleză, răsună în încăpere:

— **Yes, Carolina! I understood! I'll send you a pilot! I'll send you a pilot!** răspunde Dumitru Traian, promiţîndu-i pilot.

Între timp, „Tom" şi „Jerry" şi-au terminat treaba şi acum iată-i şi pe ei luînd drumul spre larg. Dar pînă se vor întoarce cu Filaret mai e de aşteptat o oră, poate chiar două. Însoţitorul nostru, comandantul de navă Ion Vasilescu — actualmente lucrînd „pe uscat", în cadrul unei „grupe operative" — ne propune să profităm de acest timp şi să facem o scurtă „expediţie" prin port.

Odată ajuns în incinta portului îţi dai seama că e imens. Ghidul nostru ne confirmă această impresie:

— Cred că o zi n-ajunge ca să-l poţi străbate şi cunoaşte în întregime. Să încercăm însă să vedem ceea ce e mai important şi mai interesant.

Important şi interesant — ne dăm repede seama — e tot ceea ce întîlnim şi vedem: şi uriaşele vapoare — româneşti şi străine —, care stau cuminţi, lipite de dane, în timp ce pe puntea lor şi împrejur forfotesc oamenii; şi giganticele macarale de chei care-şi rotesc neconteni gîturile de girafă peste uscat şi peste apă, purtînd poveri de zeci de tone; şi marile magazii şi depozite cu forme ciudate între care tronează, greoaie dar maiestuoase, silozurile construite cu aproape un secol în urmă de Anghel Saligny. Dar cel mai mult ne impresionează uriaşa cantitate de mărfuri de tot felul pe care le întîlneşti la fiecare pas, fie depozitate, fie în mişcare spre uriaşele pîntece ale vapoarelor ori de acolo spre uscat.

Prin portul Constanţa, România socialistă trimite în lume roade ale hărniciei şi inteligenţei tehnice ale clasei muncitoare, ale ţărănimii şi intelectualităţii noastre. Şi, la rîndul său, importă mărfuri utile de pe toate continentele.

— În fiecare zi în port se încarcă şi se descarcă circa 100.000 tone de mărfuri — ne spune Ion Vasilescu.

Cum de reuşesc oare oamenii care lucrează aici să le dirijeze pe fiecare dintre aceste mărfuri acolo unde trebuie, cum de nu le amestecă între ele. Aflăm de la însoţitorul nostru că întreaga activitate din port este compartimentată fiecăruia dintre marii producători din ţară, care exportă şi importă, fiindu-le repartizate cîteva dane şi spaţii de depozitare. În plus, evidenţa deplasării mărfurilor este atît de strict şi de clar ţinută de „grupele operative", încît în orice moment se ştie unde se află şi ultimul sac de ciment şi ce traseu urmează să străbată.

— Ţinem o legătură permanentă, prin radio şi prin telex, atît cu cei care ne trimit mărfuri din ţară, cît şi cu agenţiile noastre comerciale din străinătate şi cu vapoarele aflate fie în cursă, fie în porturi, fie ancorate aici, la danele noastre. În felul acesta ştim în orice moment unde se află, de pildă, o garnitură de tren care ne aduce tractoare din Braşov, un vapor care se întoarce spre ţară cu minereu de fier sau ce cantitate de fosfat a fost deja descărcată dintr-un vas ancorat în port şi cîtă mai are în cală.

Privim cu alţi ochi în jurul nostru. Deşi imens şi copleşit de mărfuri, datorită conştiinciozităţii cu care lucrează fiecare dintre cei cîteva mii de oameni — de la cel mai tînăr docher pînă la comandantul unic — Portul Constanţa e un organism armonios, care merge necontenit 24 de ore din 24 ale fiecăreia din zilele anului.

Între timp, cargoul **Filaret** a intrat în port. Stă, uriaş şi liniştit, lipit de una dintre dane. Macaralele de pe bord şi-au şi întins braţele rabatabile. Cîrligele lor culeg din cală mari pachete de saci de pînză pe care, rotindu-se lin, îi depun direct în vagoanele ce se-nşiruie pe calea ferată de sub bordurile lui înalte. Ne... căţărăm la bord pe o scară îngustă, care se leagănă periculos sub paşii noştri. Iată-ne sus. Ba nu, n-am ajuns încă. Mai urcăm vreo 10-15 metri peste nivelul punţii, pe nişte scări de lemn întortocheate, străbatem cîteva mici coridoare şi am ajuns, în sfîrşit în cabina comandantului. Acesta lipseşte însă. E ocupat cu tot felul de treburi în port. Secundul însă — ofiţerul III Mihai Ilie — e la post.

Ne aşteptam să ne întîmpine un adevărat „lup de mare", în ştiuta-i uniformă, cu barbă şi cu nelipsita-i pipă în colţul gurii. Dar avem în faţă un... civil — un tînăr (29 de ani) bine legat, ca un ruigbist de clasă, în cămaşă albă cu mînecile suflecate. E proaspăt ras şi zîmbitor. După luni de zile petrecute pe mare şi printre străini, ajunşi acasă, marinarii sînt deosebit de comunicativi. Discuţia se înfiripă repede.

De data asta n-au călătorit prea mult. Doar vreo trei luni, timp în care au străbătut vreo 15 000 de mile marine. Au fost cu marfă românească în Kuweit, de acolo au transportat marfă străină pînă la Bankok, în Tailanda, de unde au încărcat din nou şi s-au întors în ţară. O călătorie obişnuită? Şi da, şi nu. Da, pentru că în cea mai mare parte a decurs ca de obicei: zile în şir de navigaţie, staţionări în porturi cu ştiutele operaţii de descărcare şi încărcare. Nu, pentru că au avut şi ceva probleme, un scurt circuit în sala maşinilor.

— Dar l-am „rezolvat" repede. Şi reparaţiile le-am făcut tot noi, din mers. Au ars nişte cabluri şi din cauza asta am rămas imobilizaţi în larg. Informată din ţară, nava Buziaş, care se afla cel mai aproape de noi, ne-a venit în ajutor. Ne-a luat la remorcă.

Dar într-o noapte, cablul s-a rupt. Cu eforturi mari, parîma a fost refăcută şi timp de cîteva zile, pe parcursul a peste 1 000 de mile marine, cele două vase româneşti au mers în tandem. După care **Filaret** a cerut Buziaşului să oprească:

— Vă mulţumim. De-acum putem merge iar pe „picioarele" noastre.

Puteau, pentru că între timp, lucrînd cu toţii zi şi noapte, marinarii de la bord au reuşit să remedieze singuri toate defecţiunile.

— Şi aşa de bine, că n-o să mai fie nevoie de nici o reparaţie suplimentară în şantier. Vom putea porni în cursă imediat ce nava va fi reîncărcată.

— Nu-i chiar aşa de uşor, cum pare la prima vedere, să fii marinar de cursă lungă...

— Mai mult decît adevărat. La bord ai condiţii de viaţă foarte bune — masă, casă, bibliotecă, filme, poţi să joci şah, remi, ping-pong chiar. În plus, călătoreşti şi vezi lumea. Dar cea mai mare parte a timpului eşti departe de ţară şi de cei dragi şi orice s-ar spune, nu-i uşor... Odată ne-a prins o furtună teribilă în Marea Egee. Am încercat noi să găsim un golf pe coasta Greciei, în care să ne punem la adăpost, dar n-am descoperit ceva potrivit şi-o noapte întreagă ne-am luptat cu valurile. A doua zi am aflat că trei vase se scufundaseră în preajma noastră... E o profesie foarte frumoasă, dar şi grea. N-o poate practica oricine, doar cei care, cu gîndul la cei dragi, de-acasă, ştiu şi pot să rabde distanţele, să înfrunte greutăţile, practicîndu-şi cu curaj şi răspundere meseria.

•

Ca şi cele mai multe întreprinderi din întreaga ţară moştenite din trecut, Portul Constanţa a cunoscut în anii socialismului o asemenea dezvoltare pe care nici cei mai optimişti specialişti nu i-ar fi putut-o prevedea cu 40-50 de ani în urmă. În continuarea portului vechi a fost construit altul nou, cu o capacitate de peste trei ori mai mare decît a acestuia. În plus, prin dotarea lui cu instalaţii noi, de mare putere şi eficienţă, prin mecanizarea în proporţie de aproape sută la sută a tuturor lucrărilor, precum şi prin dotarea flotei noastre maritime cu nave noi — cele mai multe de construcţie românească, de la cele de cîteva mii T.D.W. pînă la uriaşele petroliere de 150 000 T.D.W. fac din el un port nu numai cunoscut, ci şi apreciat pe meridianele şi paralelele globului, căutat şi utilizat de vasele tuturor ţărilor. În viitorii ani însă, prin construcţia a încă unui port — Constanţa Sud—Agigea, la gurile canalului Dunăre—Marea Neagră în continuarea celui actual —, capacitatea „porţii noastre de la mare" va deveni de peste 10 ori mai mare decît cea din prezent. Atunci, tocmai cînd mulţi dintre voi, copiii de azi, veţi fi oameni în puterea cuvîntului, Portul Constanţa va fi printre cele mai mari şi mai moderne porturi de pe glob, oferindu-vă multora dintre voi posibilităţi sporite de-a practica diverse meserii, inclusiv pe aceea — cea mai frumoasă, dar şi cea mai grea dintre ele, o meserie cu adevărat pentru cutezători — de marinar de cursă lungă.

Fotoreportaj de
CONSTANTIN DIACONU

Între staţiile de emisie-recepţie şi telefoane, pilotul de serviciu ţine permanent legătura cu vapoarele care intră sau ies din port.

Un nou vas înţesat cu tractoare româneşti, gata de drum pe mările şi oceanele lumii, spre ţări unde „caii putere" fabricaţi la Braşov sînt solicitaţi şi aşteptaţi.

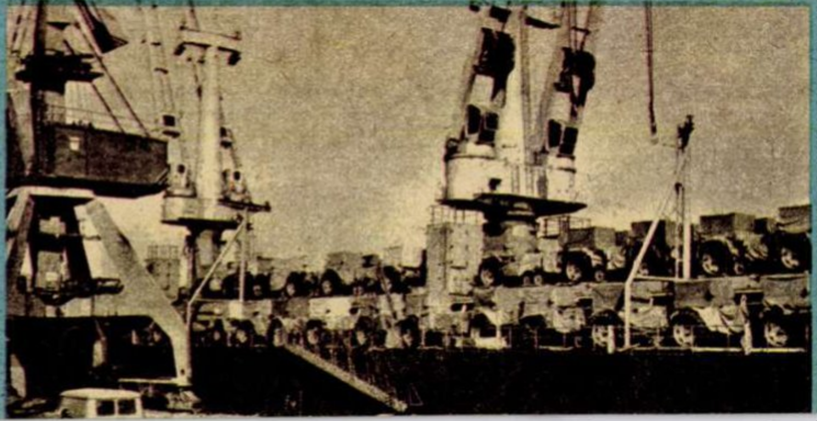

Cîţiva dintre „transmisioniştii de marină" de la Casa pionierilor şi şoimilor patriei, în timpul unei obişnuite şedinţe de lucru.

„Prietenii marinarilor" de la Şcoala generală nr. 1, Constanţa, au oaspeţi dragi.

●●●●●●●●●●●●●●

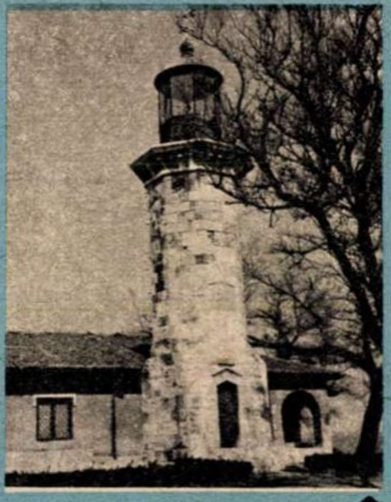

Diferenţa evidentă dintre vechiul far genovez, construit la Constanţa în 1861, şi cel nou, care domină oraşul cu săgeata lui uriaşă redă sugestiv diferenţa dintre vechiul port şi cel nou, de azi.

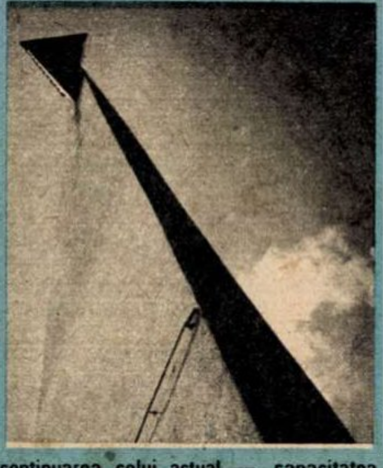

COMORILE PATRIEI

ETAPA A VII-A

1) Dobrogea, pămînt frămîntat şi plin de evenimente. În iarna anului 102 e.n., Traian a dus aici lupte grele împotriva dacilor şi aliaţilor lor, sarmaţii şi bastarnii, în apropierea satului Adamclisi de astăzi. Pe locul unde s-a desfăşurat lupta, Traian a ridicat în anul 109 e.n. un impunător monument, avînd o înălţime de 42,40 m şi un diametru egal cu înălţimea. Piesele cele mai importante sînt metopele, în număr de 54, din care s-au păstrat întregi 48.

ÎNTREBARE: Cum se numeşte monumentul şi ce înfăţişează metopele?

2) În secolele al VII-lea — al VI-lea î.e.n. a fost întemeiat oraşul Tomis, care avea să devină în veacurile următoare înfloritoarea „metropolă a Pontului", cu legături în întregul bazin oriental al Mării Mediterane. La Tomis a fost exilat la începutul secolului I e.n. (8 — cca 18 e.n.) marele poet roman Publius Ovidius Naso (43 î.e.n. — cca 18 e.n.), care, în unele scrieri din această perioadă ne-a transmis informaţii preţioase referitoare la clima, aşezarea geografică, modul de trai al populaţiei şi viaţa culturală desfăşurată la Tomis şi în Dobrogea.

ÎNTREBARE: În ce scrieri ale sale întîlnim astfel de mărturii?

3) Cea mai veche ctitorie urbană de pe pămîntul românesc, Histria, a fost întemeiată în anul 657 î.e.n. de coloniştii greci din Milet. Activitatea laborioasă a istoricilor, arheologilor şi epigrafiştilor noştri, începînd din 1868 (anul identificării cetăţii) şi pînă în prezent, a făcut ca Histria să fie cea mai complet studiată aşezare din întreaga lume colonială a Greciei antice. Primele cercetări de amploare au avut loc între anii 1914 — 1927, sub conducerea unui mare arheolog şi istoric (1882 — 1927), de la a cărui naştere se împlinesc o sută de ani.

ÎNTREBARE: Care este numele lui?

4) Cultura Hamangia (mileniile IV — II î.e.n.) este cea mai veche cultură neolitică din Dobrogea, caracterizată prin ceramica ei şi printr-o bogată plastică antropomorfă. Una dintre descoperirile celebre aparţinînd acestei culturi s-a produs la Cernavodă. Este vorba de o statuetă de lut reprezentînd un bărbat şezînd pe un scăunel cu coatele aşezate pe genunchi şi ţinîndu-şi între mîini capul.

ÎNTREBARE: Cum a fost denumită statueta?

5) În anul 1957, la cariera din dealul Tibişirului a fost descoperit complexul rupestru de la Basarabi, constînd din încăperi felurite scobite în cretă (locuinţe, galerii de comunicaţie etc.). Pereţii albi sînt bogat decoraţi cu figuri de oameni, de animale, creaţii fantastice şi numeroase inscripţii, una dintre ele indicînd anul 922.

ÎNTREBARE: Pe teritoriul cărei comune din judeţul Constanţa se află acest „document" unic?

• Prof. TEODOR AXIOTI

CUTEZĂTORII

«COMORILE PATRIEI»
ETAPA A VII-A

• EXPEDIŢIE ÎN PATRIA IUBITĂ • EXPEDIŢIE ÎN PATRIA IUBITĂ •

DIN ANTOLOGIA LITERATURII PENTRU COPII

NICOLAE DRAGOȘ

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

VERSURI: *COLOANĂ DE-A LUNGUL, ZĂPEZI FĂRĂ ÎNTOARCERE, SCUT DE ETERN, SCRISOARE ÎN SAT, CU INIMA CURATĂ, ÎNGÎNDURAT CA PIETRELE MUNȚILOR.*

Vouă, celor ce purtați cu mîndrie și patriotică demnitate cravatele roșii de pionieri, vi se spune - și cu atît de deplină îndreptățire - primăvara țării. Iar primăvara, anotimpul florilor, este ca o minunată fereastră deschisă spre celelalte anotimpuri prin care, în miraculoase prefaceri, florile ajung la împlinire, la rodul bogat al toamnelor. Voi, pionierii, sînteți certitudinea și visul de mîine al patriei. "Cu patria în inimi" - drumul prin viață își află sensurile adevărate, rațiunea supremă. Spre acest adevăr năzuiesc a îndrepta curatele voastre priviri și minunatele voastre suflete și poemele pe care, prin îndrăzneața revistă a pionieriei, vi le dăruiește din toată inima

N. Dragoș

ȚARĂ CU NUME DE DOINĂ

Românie
țară cu nume de doină
cu nume de flacără, țară
inimă fără țărmuri, bătînd
peste veacurile vremii solemn.

pînă-n freamătul ierbii mi-nclin
fruntea, și pînă-n lumina apelor
ochii mi-i port, numele să-ți visez
să-l adun în scoicile auzului
înnobilat de eternul timp

trimiți către mine mereu
clădite seve în rădăcinile trunchiului tău
sunetul îndelung îl trimiți, al coaselor vii
părăsite de setea ierbii
către o altă sete-arcuite
jertfa străbunilor nemurind
sub flacără ochii și gîndul
Românie
țară cu nume de doină
cu nume de flacără, țară
bogat, în amiaza frunții tale mă-nvălui
oștirilor porumbului
– cer vegetal de rod și culoare –
mă-nclin, pădurilor tale – disimulat metal

și apelor – tăcute vene albe
pămîntul brăzdîndu-l
țară cu nume de doină, de flacără doină
fruntea-mi se-nclină
pe lespedea limpede a amiezii tale
cînd soarele, nesupus
ordinei naturale a orelor
urcă mereu către țărmurii lui de-nceput
veșnicindu-ți numele-n mit.

A FI COMUNIST

A fi comunist: ce nobil și limpede țel
Purtat în conștiințe și scris pe stindarde!
Prin vremuri, eroi s-au jertfit pentru el
Și jertfa lor sacră, eternă în inimi ne arde.

A fi comunist: ce nobil și limpede crez
Prin care corabia faptei se-avîntă-n departe
A fi comunist: a-nvăța ce visezi
Ce vrere lumina de neguri desparte!

A fi comunist: fiu al țării să fii
Cu cugetul viu și brațul viteaz
Unde e greul mai greu, a fi cel dintîi
Ostaș pentru mîine al zilei de azi!

Nu vane iluzii trăind, nici tristeți
Hrănite de false, deșarte orgolii;
A fi comunist: a învinge să-nveți
Și-a trece lucid de erori provizorii!

A fi comunist: a pune la zid inerții
Dreptate a face în anii dreptății
Pe viață și moartea-a te bate, să ții
Adevărul în stema de veci a cetății!

Cu patria-n inimi, gîndind la urmași
Prin fapte cinstind, 'ne-nvins tricolorul.
A fi comunist: demn a face noi pași
Prin care s-apropii de azi viitorul!
Recoltele vieții sporind! Și apoi
smulgîndu-i lumină,
Cu viața a spune cuvîntul exist
O liberă țară clădind și senină,
Înseamnă a fi!
A fi comunist!

PARTIDULUI

Pentru privirea liberă și dreaptă
Pentru lumina vremii înțeleaptă

Și pentru dreptul, spus din fraged nai,
De-a fi stăpîn pe casă și pe plai,

De a-mi bucura privirea în flori, în zbor
de fluturi.
Și luminata apă de-a o sorbi din ciuturi

De a-mi privi în tihnă livada și Carpații
Păstrați, odoare sacre, prin vremi, de
generații

Pentru mîndria de-a avea o țară
Ce nu-și făcu străbunii de ocară
Păstrîndu-i, neatinși de lași, în lut.

Pentru curajul de-a avea trecut
Și-a lumina cu el prezentul viu
Aceste rînduri limpede le scriu:
Ofrandă, inima
În mîini o țin
E darul meu, Partid,
Îți aparțin!

DIN PLAI DE OLT

Din plai de Olt s-au nemurit prin cronici

Viteji ai țării și mîndria ei
Cu inimi românești, visînd statornici
Ca să-i dureze țării nou temei.

Din plai de Olt, erou între eroi
Veni s-aducă Țării românești
Un nou destin, clădit de oameni noi –
Din plai de Olt, stejar de Scornicești.

Cel mai de seamă fiu al țării este
Și-s două inimi: Patria – Partidul
Ce bat în pieptul Lui, muncitorește
Destinul țării ne-nfricat slujindu-l.

O limpede voință sîntem și unic gînd
În juru-i strînși ca spițele în roți
Spre viitor urcînd, adînc visînd
Constructori comuniști și patrioți.

Din plai de Olt, erou între eroi
Cu inima un steag cît toată țara
Cuvînt de purpură-a sădit în noi
Ca să răsară-n inimi primăvara.

GLASUL

„Ca un fagure de miere“
cu poruncile-i eterne
peste vremuri se așterne
glasul ce ne este vrere
se mlădie-n veci cuvîntul
să ne lumineze gîndul
ce ne știe și ne cere
„ca un fagure de miere“

...pînă-n sîngerarea zării
bat copite frunza țării
vuiesc brazii, strigă zorii
alungînd cotropitorii
cu poruncile-i eterne
glasul urcă, vie vrere
peste vremuri se așterne
„ca un fagure de miere“

sub ne-nvins și tînăr scut
vine țara din trecut
neclintit e dorul frunții
cum sînt apele și munții
la Posada, la Rovine
s-au strîns pohtele străine
le-a trimis spre noapte Glasul
cum le-a fost ursita, ceasul

vremea urcă-n tainici scripeți
rînduri vechi de letopiseți:
fulgeră Miron Costinul
cu blestem gîndul, hainul
celui ce-ar rîvni să-și culce
pohta-n trupul țării dulce

de din viață de Neculce
de din vis de Cantemir
Glasul ne-ntinat aduce
într-al vremilor potir
inima și dorul gliei
drum armonios, firesc,
cum l-a datu României
cel Luceafăr, Eminesc

cît Ceahlăul urcă verbul
limpezește-și luna geana
cînd răsare-n suflet cerbul
desenat de Sadoveanu
îndelung și grav cu peana

necuprins dinspre Arghezi
pînă-n plaiul din Lancrăm
să-i citim șoapta livezii
Glasul, munților să-l dăm

totul se adună Glas
cîntec tandru de iubire
lance în străin grumaz
ce-s păstrate pînă azi
scrise-n cartea de cetire
peste vremuri, cuvîntul-spadă
s-a pornit adînc să cadă
pe orice străină barbă
(„cîtă frunză, cîtă iarbă“)
ce visa cel vis zadarnic
de-a ne fi-n ogor hotarnic

taină veche, strămoșească
dulcea limbă românească
nimb ne este și e pază-n
miez de noapte și amiază
tînără, eternă vrere
„ca un fagure de miere...“

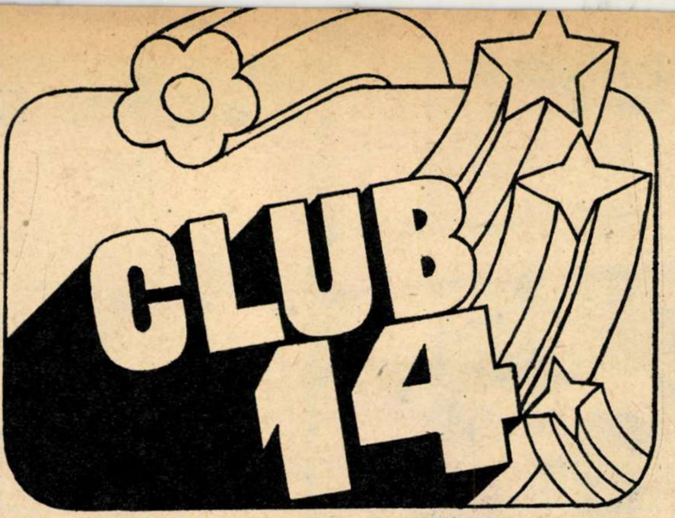

7 ÎNTREBĂRI – 7 RĂSPUNSURI

cu MIRCEA TUFESCU

-ecolog-

NATURA, PARTENERUL NOSTRU DE VIAȚĂ

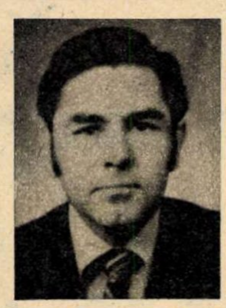

1. Cum poate ajunge cineva ecolog?

– Eu am ajuns mai greu, azi însă e mai ușor. Există licee de biologie în toată țara, patronate de centrele universitare din zonele respective. Se poate deci ca, de la 14 ani, să te pregătești special pentru a ajunge biolog, botanist sau ecolog, așa cum se poate pentru a ajunge mecanic, profesor sau agronom.

2. **Natura este leagănul existenței noastre, iar agricultura este îndeletnicirea cea mai apropiată de natură. Ce sfaturi ar da un ecolog unui agricultor?**

– Un bun agricultor nu are nevoie de prea multe sfaturi. Un ecolog totuși ar putea atrage atenția că raportul omului cu natura nu e asemănător relației sale cu o mașină: îi dai combustibil și o pui să te slujească. Nu trebuie să privim natura doar ca o sursă de bunuri – arăm, semănăm, recoltăm. Viața noastră, a tuturor, este strîns legată de viața ei: trebuie să o simți ca pe-un partener, să te gîndești la viitorul ei cum te gîndești la al tău.

3. **Mai circulă uneori părerea că și ei, copiii, nu prea sînt sensibili la frumusețea naturii. Într-o vreme exista și un cîntec cu refrenul „Nu mai rupeți flori, copii/ Că și florile sînt vii".**

– E o părere greșită. Se știe la fel de bine că tot ei, copiii, iubesc cel mai mult animalele și sînt în stare să plîngă dacă le rupi puietul plantat de ei. La fel de adevărat este însă, că lipsa de educație împletită uneori cu dinamismul excesiv al vîrstei poate să ducă la unele gesturi de pe urma cărora natura are de suferit. Eu totuși am încredere că va fi ascultat în mai mare măsură sfatul meu de-a nu se mai rupe, de exemplu, floarea de colț, dacă îl adresez copiilor decît dacă l-aș adresa unor adulți.

4. **Lumea se urbanizează, oamenii au tot mai mare nevoie de un mediu natural amenajat. E acesta un semn bun sau rău?**

– Înainte de-a merge în excursie la pădure e bine să avem în apropiere parcul nostru. La scara viitorului grădinile școlilor noastre, parcurile lor, amenajate în bună măsură prin hărnicia copiilor, vor avea un important cuvînt de spus. Sînt bune excursiile, drumețiile, expedițiile. Cu condiția ca ele să nu rămînă simple vizite printr-un muzeu natural, ci să includă tot mai multă **participare:** *copiii să acționeze în natură, să o cerceteze.*

5. **Există o zonă din țară care vă place îndeosebi?**

– Da, valea Siriului. Nu are încă popularitatea pe care-o merită, dar o va avea.

6. **Pasiunea dumneavoastră a cunoscut și vreo pățanie?**

– De-ar fi fost numai una... Iat-o, de pildă, pe aceasta. Eram în primii ani de liceu și aflasem, împreună cu alți doi amici, că undeva, pe Bulevardul Șulea, se pava cu pietre aduse de la munte. Ne-am dus să căutăm o rocă de bazalt și... am găsit-o, dar ea nu era o pietricică, ci ditamai pietroiul, cîteva kilograme! Ne-am uitat unul la altul, ne-am uitat în jur speriați – ce-o zice lumea? – am luat-o și, fuga acasă. Trebuia s-o spargem, să-i vedem structura, dar toate ciocanele din vecini și-au rupt repede cozile. Ce era de făcut? Am găsit undeva un baros și ne-am rupt șalele toată ziua pînă am spart-o: ei da, era de natură magmatică!

7. **Dacă v-aș arăta două ilustrații cu peisaje asemănătoare, ați recunoaște pe acela care e din România?**

– Să vă răspund indirect. Cînd am văzut filmul românesc „Profetul, aurul și ardelenii" am rămas mirat de peisajul tip western de pe peliculă, parcă era de pe undeva de prin Munții Stîncoși. Dar ochiul meu exersat a descoperit repede „pecetea" românească a peisajului: alternanța dintre cîmpie (preerie) și munte nu era tranșantă, ca la americani, ci treptată, continuă, dulce ca la noi. Noi n-avem spații imense; natura, aici, e pe măsura omului, te simți peste tot ca în propria ogradă. Așa ne-a influențat sufletul, ne-a compus cîntecele, ne-a desenat iile...

CLUB TEST

Invitatul rubricii noastre vă întreabă: **„Dacă, printr-o întîmplare nefericită, s-ar vărsa într-un lac două găleți — una de petrol, alta cu „Dero", care dintre aceste substanțe ar produce mai mult rău?"**

NATURA PATRIEI - ocrotită de legile patriei

Expresia „Codrul, frate cu românul" nu-și restrînge semnificația doar la viața haiducilor, cum s-ar putea crede. Așa cum codrul semnifică întreaga natură, „frăția" cu tot ce ne înconjoară: plante, arbori, rîuri, viețuitoare – este în firea poporului nostru iubitor de viață, de pace, de frumusețe. Balade și cîntece au lăudat meleagurile românești – pentru că nu există natură neutră, ci o natură a patriei, ființă din patria însăși. Oamenii au iubit-o și ocrotit-o, poeți au cîntat-o – dar nu întotdeauna legile au protejat-o. Un mare om de știință român, silvicultorul Marin Drăcea, deplîngea prin anii '30 jaful la care în cîrdășie cu exploatatorii străini, stăpînitorii autohtoni supuseseră pădurile țării.

Anii democrației socialiste au cunoscut temeinica legiferare a ocrotirii naturii, patriei. În 1950 se înființează Comisia Monumentelor naturii de pe lîngă Academia Republicii Populare Române, în anul 1972 – Conferința națională a Partidului Comunist Român ia în dezbatere protecția mediului ambiant; în 1974 a fost creat Consiliul Național pentru Protecția Mediului Înconjurător menit să coordoneze activitățile de combatere și prevenire a poluării, cercetarea științifică în acest domeniu. Unul din documentele principale ale celui de-al XII-lea Congres al partidului Programul directivă de cercetare științifică, dezvoltarea tehnologiei și de introducere a progresului tehnic în perioada 1982—1990 și direcțiile principale pînă în anul 2 000 ***prevede cercetarea aprofundată a rețelei hidrografice și structurii ecologice a țării, elaborarea de soluții pentru folosirea rațională a apelor, solului, florei și faunei.***

Natura patriei–ocrotită de legile patriei, de noi toți!

Pagină realizată de **ILIE TRAIAN**

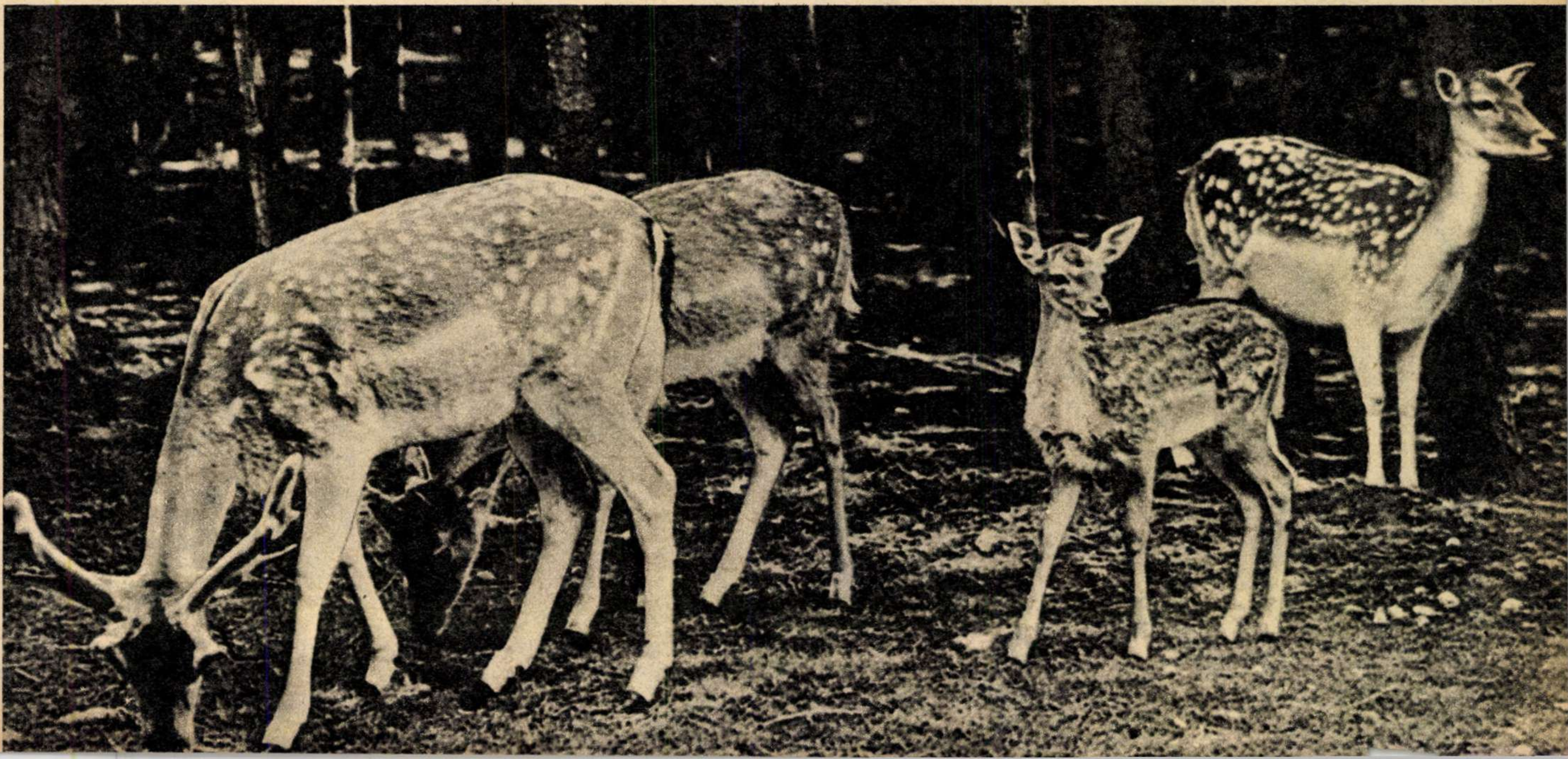

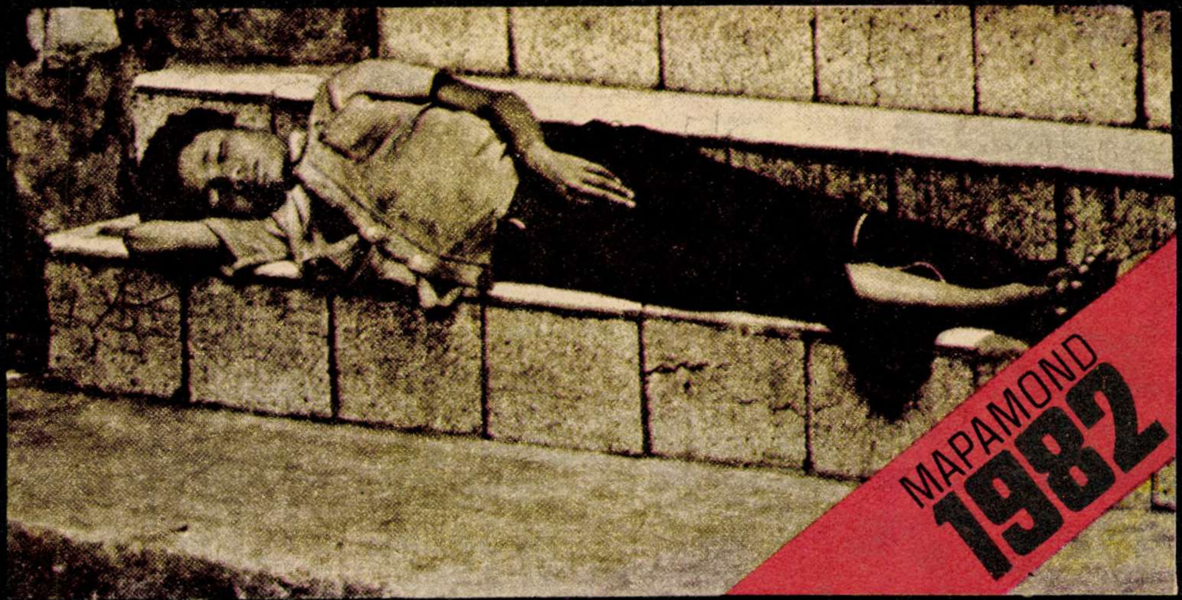

*

CA ÎNTOTDEAUNA, COPIII PATRIEI NOASTRE, A CĂROR COPILĂRIE FERICITĂ ESTE OCROTITĂ CU PĂRINTEASCĂ DRAGOSTE ŞI GRIJĂ DE PARTIDUL COMUNIST ROMÂN, DE SECRETARUL SĂU GENERAL, TOVARĂŞUL NICOLAE CEAUŞESCU, DE TOVARĂŞA ELENA CEAUŞESCU, ÎŞI ÎNDREAPTĂ GÎNDURILE DE PRIETENIE ŞI SOLIDARITATE SPRE TOŢI ACEIA CARE FĂRĂ VOIA LOR SÎNT SUPUŞI SUFERINŢEI, SPRE TOŢI ACEIA CARE NU-ŞI POT VEDEA ASPIRAŢIILE ÎMPLINITE.

*

COPII UITAŢI

Mercedes, o fetiţă de 12 ani, care trăieşte într-un sătuc îndepărtat din munţii Anzi se trezeşte în fiecare dimineaţă tot la ora cinci. Nu-şi poate permite să doarmă mai mult pentru că îi trebuie patru ore ca să parcurgă, pe jos, drumul pînă la piaţă, unde pentru cîţiva bănuţi, vinde verdeţuri. După ce-şi termină treburile, ia din nou drumul, pe jos, alte patru ore ca să se întoarcă acasă.

Babu este un băiat din Calcuta care a trecut de cîţiva ani de vîrsta abecedarului, dar n-a mers pînă acum niciodată la şcoală. Ar fi vrut mult să înveţe, dar greutăţile cu care se confruntă zilnic familia lui nu i-au permis. Sînt mulţi fraţi acasă, iar cîştigul tatălui nu ajunge, aşa încît a trebuit să renunţe la visul lui. Lucrează în continuare într-un restaurant, iar seara, după închidere, îşi aşază într-un colţ de podea aşternutul sărăcăcios şi adoarme adînc. Numai în timpul musonului, cînd căldura devine înăbuşitoare şi aerul umed, se trezeşte de cîteva ori pe noapte.

Nandu şi sora lui **Maria,** împreună cu mama lor, bat zilnic aceleaşi drumuri de la marginea deşertului Sahara în căutare de apă. La întoarcerea spre casă, vasele pline le încovoaie spatele, dar asta nu înseamnă prea mare lucru în comparaţie cu problemele pe care le au cu calitatea apei. De cele mai multe ori aceasta este infestată cu diferiţi microbi, iar bolile îi pîndesc la tot pasul. Anul trecut **Fernanda,** surioara lor mai mică, s-a stins din cauza unei maladii provocată de apa impură. Medicii lipsesc în mica aşezare africană şi nimeni n-a putut s-o salveze pe Fernanda.

Ca Mercedes, Babu, Nandu şi Maria trăiesc astăzi în ţările aflate în curs de dezvoltare sute de milioane de copii. Acestora li se adaugă alte milioane şi milioane de copii din ţările capitaliste industrializate a căror viaţă este de asemenea confruntată cu greutăţi ce le umbresc copilăria. Destinele lor, sintetizate în cifre, oferă unul dintre tablourile cele mai dramatice ale lumii contemporane.

În preajma Anului Nou directorul general al Fondului Naţiunilor Unite pentru copii, Jamas P. Grand a prezentat un raport în care prin graiul cifrelor, prezintă situaţia a milioane şi milioane de copii din ţările cele mai defavorizate ale planetei. Ele arată, de pildă, că în cursul anului trecut, la fiecare două secunde s-a stins viaţa unui copil. În cele douăsprezece luni ale anului, firavul fir al vieţii a 17 milioane de copii care au avut neşansa de a vedea lumina zilei în regiuni confruntate în permanenţă cu sărăcia cronică a fost rupt. Principalele cauze au fost lipsa hranei şi cea a minimei asistenţe sanitare. În fiecare zi, 500 de copii din ţările „lumii a treia" dispar din cauza lipsei de vitamina A. Nevaccinările împotriva principalelor şase maladii infantile care lovesc trupşoarele plăpînde duc anual la pierderea a cinci milioane de vieţi.

Anul trecut, în fiecare zi s-au stins 40 000 de copii; în fiecare seară o sută de milioane de copii s-au culcat flămînzi; două sute de milioane de copii între 6 şi 11 ani au privit tăcuţi cum alţi copii, semeni de-ai lor de aceeaşi vîrstă, se duc la şcoală.

În Raportul UNICEF se menţionează că în anul 1981 o cincime din populaţia lumii a luptat pentru supravieţuire. Viitorul însă era privit plin de speranţă. În urmă cu doi ani Banca Mondială estima la

780 de milioane numărul total al ființelor umane care trăiau în stadiul de sărăcie absolută. Se spera ca pînă în 1990 această cifră să scadă la 720 de milioane. Dar fenomenul sărăciei agravîndu-se se pare că numărul acestor ființe va atinge pînă la acea dată cifra de 800 de milioane, iar dacă nu se vor lua măsurile necesare pînă în anul 2 000 numărul celor atinși de sărăcia absolută poate să ajungă la un miliard.

Problemele de viață cu care se vor confrunta mulți dintre copiii lumii de-a lungul anului 1982 nu vor fi diferite de cele din anul trecut. Din cei 125 de milioane care vor veni pe lume în cele 365 de zile ale anului, arată James P. Grand, 17 milioane nu vor ajunge să-și aniverseze împlinirea vîrstei de cinci ani. Specialiștii sînt de părere că și aceia care vor supraviețui vor fi marcați întreaga viață de carențele alimentare ale primei copilării. Pentru că, spun ei, lipsa de hrană din timpul primilor ani de viață are consecințe ireversibile atît în privința dezvoltării fizice cît și în privința dezvoltării intelectuale. Cele mai greu confruntate cu ceea ce specialiștii numesc „sărăcie absolută" sînt Africa și Asia de Sud. La sud de Sahara, de pildă, anul 1981 a marcat cel de al zecelea an consecutiv de diminuare a producției alimentare pe locuitor. James P. Grand arată că milioanele de copii care se sting anual din cauza sărăciei sînt pur și simplu uitați. Este firesc să se pună întrebarea: oare nu se pot găsi soluții prin care să se poată asigura elementarele condiții de alimentație, de sănătate și învățătură pentru sutele de milioane de copii ai lumii confruntați cu subnutriția, maladiile și neștiința de carte? Răspunsul este afirmativ. Dacă raporturile între țările industrializate și țările în curs de dezvoltare s-ar modifica, sute de milioane de copii n-ar mai fi confruntați zilnic cu lipsurile, cu suferința. Satisfacerea nevoilor esențiale ale acestor copii s-ar putea realiza cu ușurință dacă numai timp de șase săptămîni s-ar renunța, pe scară planetară, la cheltuielile militare. Dacă umanitatea și-ar aduce aminte de acele sute de milioane de copii și dacă sumele adunate prin stoparea înarmărilor timp de șase săptămîni ar fi canalizate spre satisfacerea cerințelor elementare ale acestora, Mercedes n-ar mai fi nevoită să se trezească în fiecare zi la cinci dimineața și să se zbată singură pentru a-și asigura existența zilnică, Babu și-ar putea vedea visul împlinit, luînd loc într-o bancă de școală, iar Nandu și Maria n-ar mai alerga în fiecare zi în căutare de apă și nici n-ar mai trăi cu teamă că s-ar putea îmbolnăvi.

ECATERINA ROȘCA

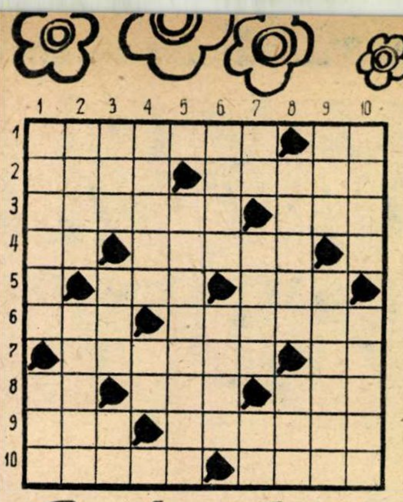

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1								■		
2					■					
3							■			
4			■						■	
5		■				■				■
6				■						
7	■							■		
8			■				■			
9				■						
10						■				

E primăvară ♥

ORIZONTAL: 1) Concert de primăvară. Printre fagi. 2) Dispare odată cu sosirea primăverii. Cresc în matcă primăvara. 3) Se curăță primăvara (pl.). Boabe de mazăre. 4) Din schelet. A ieși o dată cu primăvara. 5) Podoabă în Crișana. Administrație mai pe scurt. 6) Institutul de fizică atomică (abr.). Specie de grîu de primăvară cu spicul lung, iar bobul mare și lunguieț. 7) A împrăștia lumină și căldură. Cu gingășie! 8) Măsură agrară în primăvară. Apără livada de un ger neprevăzut. Calitate. 9) Cea mai frumoasă lună a primăverii. Trandafir sălbatic. 10) Răsăriți ca din pămînt. Autorul pînzelor „Deșteptarea" și „În grădină".

VERTICAL: 1) Vestitori ai primăverii. Munte în Republica Zair. 2) Pășune. Gingașul ghiocel (fig.). 3) Creangă. Mărțișor. Înflorate cu fir. 4) Locuitori de la munte. Aldea Florin 5) Se transplantează din seră odată cu sosirea primăverii. 6) Floare de culoare violetă, albă sau galbenă, numită și stînjenel. Umblă prin pămîntul reavăn. 7) Tei! Fiord în nordul Norvegiei. Notă muzicală. 8) Jilavă. Bulgăre de zăpadă (mold.). 9) A pregăti pămîntul pentru semănăturile de primăvară. Frunze în devenire. 10) Mici zburătoare care își fac simțită prezența odată cu venirea primăverii. În primăvara vieții.

Hocus-Pocus!

Dacă vreți să vă amuzați prietenii cu o mică scamatorie, încercați-o pe aceasta: Ținînd cu două degete un ou și făcîndu-i vînt cu un evantai, din ou va începe... să ningă cu confeti!

Desigur, oul a fost preparat, și anume astfel: practicînd într-o parte a sa o gaură nu mai mare de o monedă de 15 bani, îl goliți cu grijă într-o ceașcă, de pildă, după care spălați și uscați bine coaja. Umpleți-o apoi cu pătrățele de foiță tăiate mărunt și acoperiți gaura cu o bucată de etichetă albă, lipită pe o singură parte a găurii. Înainte de a provoca „ninsoarea", puteți prezenta oul celor de față, avînd grijă, firește, să nu arătați și orificiul practicat în el.

Un pic de exercițiu și veți avea succes!

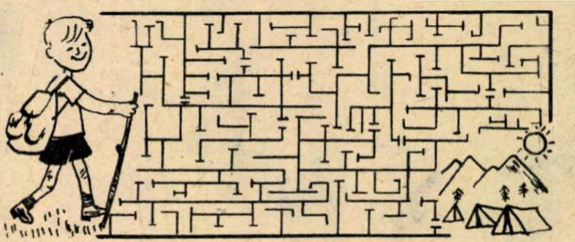

LABIRINT

Aflați drumul pe care trebuie să-l străbată Ionică pentru a ajunge în tabără!

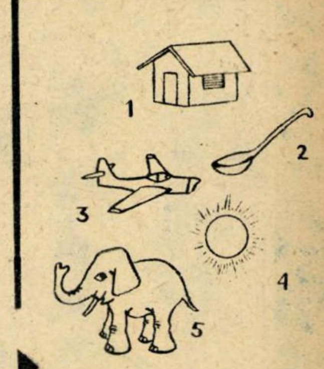

Citind în ordinea dată inițialele noțiunilor reprezentate prin desene, veți descoperi... locurile unde se desfășoară cele mai de seamă activitățile voastre.

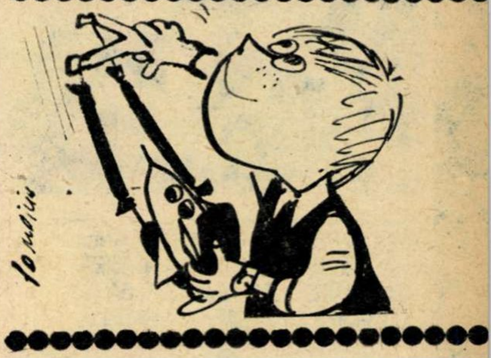

Cutezătorii

12 pagini, 1,50 lei

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU; Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA; Secretar responsabil de redacție: IOAN DONCA.

Prezentarea artistică: POMPILIU DUMITRESCU; prezentarea tehnică: LUCIA SICOMAS.

Redacția: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

Index 41633